

gemeente
Wijk bij Duurstede

Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Leeswijzer	5
1 Deel I Programmaverantwoording	7
1.1 Programma 1 – Jeugd en Onderwijs	8
1.2 Programma 2 – Zorg en Welzijn	17
1.3 Programma 3 – Beheer openbare ruimte en Milieu	34
1.4 Programma 4 – Economie	48
1.5 Programma 5 – Ruimtelijke ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit	52
1.6 Programma 6 – Sport, Cultuur en Erfgoed	63
1.7 Programma 7 – Duurzaamheid	69
1.8 Programma 8 – Veiligheid en handhaving	76
1.9 Programma 9 – Bedrijfsvoering en Financien	81
2 Deel II Paragrafen	94
2.1 Inleiding	95
2.2 Lokale heffingen	96
2.3 Financiering	102
2.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	106
2.5 Onderhoud kapitaalgoederen	113
2.6 Bedrijfsvoering	119
2.7 Verbonden partijen	127
2.8 Grondbeleid	134
2.9 Openbaarheid – Wet open overheid	142
3 Deel III Jaarrekening 2023	143
3.1 Waarderingsgrondslagen	144
3.2 Overzicht baten en lasten	149
3.3 Bestemming rekeningresultaat	151
3.4 Balans per 31 december 2023	153
3.5 Toelichting op de balans	155
3.6 Gebeurtenissen na balansdatum	170
3.7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	171
4 Deel IV Toelichtingen en Begrotingsrechtmatigheid	173
4.1 WNT verantwoording	174
4.2 Incidentele baten en lasten	177
4.3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve	179
4.4 Structureel resultaat	179
4.5 Rechtmatigheidsverantwoording	180
5 Bijlagen	181
5.1 Baten en lasten per taakveld	182
5.2 Staat van over te hevelen kredieten	184
5.3 Kerntegevens	188
5.4 Taakveldindeling rubriek 6 en 7	188
5.5 Specifieke uitkeringen (SISA)	191

Inleiding

Met voorliggende jaarstukken legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over de inspanningen en besteding van middelen in 2023. Conform de regels van het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' is de indeling van de jaarstukken identiek aan de begroting. Dat betekent dat het jaarverslag en de jaarrekening gebaseerd zijn op de Programmabegroting 2023 en op de bijstellingen in de Voorjaars- en Najaarsnota 2023.

Negatief resultaat door stijgende kosten jeugdzorg

Het financiële jaar 2023 wordt afgesloten met een negatief verschil van € 1,565 miljoen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Het verschil is kleiner dan bij de Voorjaars- en Najaarsnota verwacht, maar desondanks groot. Het verschil wordt met name veroorzaakt door fors hogere kosten op de jeugdzorg. De complexiteit van het jeugdzorgvraagstuk door onder andere wettelijke verplichtingen, de 'open einde regeling', ontoereikende compensatie voor de kosten door het Rijk en een beperkte invloed van de gemeente op het geheel maakt dat het ingezette traject van kostenbeheersing nog onvoldoende leidt tot zichtbare financiële resultaten. Wel zien we dat momenteel de instroom stabiliseert. Het college blijft zich onverminderd inzetten om dit schip te keren. Tegelijkertijd realiseren we ons dat het hier gaat om een kwetsbare groep inwoners van onze gemeente. We vinden het van grote waarde om naar hen te blijven omzien.

Ontwikkelingen, inflatie en gemeentelijke organisatie

Ondanks een sterfteoverschot (er stierven meer mensen dan er werden geboren in 2023) kende Nederland door migratie een [bevolkingsgroei](#). Wijk bij Duurstede kende echter een [bevolkingskrimp](#) in 2023, ondanks dat er meer mensen geboren werden dan stierven in onze gemeente. De bevolkingskrimp kwam door een negatief migratiesaldo van 65 personen. De Nederlandse economie kende in 2023 een milde recessie. De [inflatie](#) in 2023 (3.8%) was een stuk lager dan de abnormale stijging in 2022 (10,0%). De prijs van energie was in 2023 gemiddeld 37% goedkoper dan in 2022. Dat komt vooral door de hoge prijzen in 2022. De financiële zorgen van de gemeente zijn nog altijd groot. Was dit al in het bijzonder zo voor de ravijnjaren vanaf 2026, is naar aanleiding van de Voorjaarsnota vanuit het rijk, de verwachting dat er ook al in 2025 een tekort ontstaat.

Volgens [cijfers](#) van het A&O Fonds hebben gemeenten meer dan gemiddeld te maken met arbeidsmarktkrapte. Ook wij merken de krapte op de arbeidsmarkt. Nieuwe inspanningen en methoden om personeel aan te trekken wierpen in 2023 hun vruchten af. Voor diverse moeilijk in te vullen functies zijn geschikte mensen gevonden en in dienst gekomen. Desondanks staat de organisatie onder druk en is voortdurende inzet nodig om geschikt personeel aan te trekken en te behouden.

Behaalde resultaten

Als een van de voorlopers in Nederland hebben we flexwoningen weten te plaatsen bij Het Kleine Ros voor een gemengde groep woningzoekenden. De tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden is voortgezet. De voorbereidingen voor project Zandweg zijn afgerond, waardoor in het nieuwe jaar gestart kon worden met de uitvoering van het project. Samen met de gemeenteraad, inwoners en ondernemers zijn belangrijke stappen gezet voor een toekomstbestendig Oude Stadhuis. Voor het thema Duurzaamheid is een succesvolle aanvraag gedaan bij het Rijk voor extra middelen en is

samen met een klankbordgroep van de gemeenteraad een participatieaanpak over duurzame opwek ontwikkeld. De organisatie heeft samen met vele vrijwilligers gezorgd voor soepel verlopen extra landelijke verkiezingen in onze gemeente.

Er is veel inspanning geleverd om klaar te zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet en er is een basis gelegd voor het Omgevingsplan en de Omgevingsvisie. Meer dan 600 huishoudens hebben energietoeslag voor 2023 ontvangen. De actie Klanten Spaarpas is medio 2023 afgerond: in totaal zijn 227 passen verstrekt aan inwoners met een inkomen van 121 tot 150% van het sociaal minimum. We hebben vanuit de kaders van de Maatschappelijke Agenda ingezet op vroegtijdige signalering van (dreigende) kwetsbaarheid onder onze inwoners en op het versterken van hun draagkracht. Begin 2024 is de integrale verordening Jeugdhulp en Wmo vastgesteld. Daarvoor hebben in 2023 alle voorbereidingen plaatsgevonden. Met het oog op de Hervormingsagenda Jeugd en ook op de doorstijgende kosten van jeugdhulp is met Stichting Binding een brede aanpak ontwikkeld om de inzet van gespecialiseerde jeugdhulp terug te brengen. De raad heeft ingestemd met de realisatie van twee schoolcomplexen in de Noorderwaard (inclusief kinderopvang) en De Heul (inclusief gymzaal en kinderopvang). Voor de locatie Noorderwaard is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden van woningbouw op de scholen. Dit is slechts een kleine greep uit het grote aantal behaalde resultaten in 2023.

Samenvatting financieel resultaat

Het saldo van baten en lasten geeft een negatief resultaat van € 1.565.200 (saldo vóór bestemming en vóór budgetoverheveling). Het eigen vermogen van de gemeente is gedaald met € 1,06 miljoen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door beleidsconforme onttrekkingen uit de bestemmingsreserves. Het verschil tussen de actuele begroting en de realisatie 2023 is afgerond € 1.687.000.

In onderstaand overzicht staan de verschillen per programma tussen begroting en rekening 2023.

bedragen x € 1.000

Samenvatting financieel resultaat	Primitieve Begroting	Stand VJN	Stand NJN	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil met actuele begroting
1 Jeugd en Onderwijs	- 9.740	- 9.739	- 11.250	- 11.250	- 11.504	- 254 N
2 Zorg en Welzijn	- 12.986	- 12.986	- 13.346	- 13.345	- 13.957	- 612 N
3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu	- 3.565	- 3.516	- 3.653	- 3.657	- 3.546	111 V
4 Economie	- 850	- 850	- 867	- 867	- 851	16 V
5 Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit	- 2.048	- 2.214	- 2.208	- 2.225	- 1.932	293 V
6 Sport, Cultuur & Erfgoed	- 2.121	- 1.952	- 1.916	- 1.916	- 1.887	29 V
7 Duurzaamheid	- 509	- 460	- 530	- 460	- 359	101 V
8 Veiligheid en Handhaving	- 2.299	- 2.386	- 2.485	- 2.485	- 2.476	9 V
9 Bedrijfsvoering en Financiën	34.193	33.141	33.003	32.954	34.948	1.994 V
Resultaat	75	- 962	- 3.252	- 3.252	- 1.565	1.687 V

In rekening 2023 is bij programma 2 de energietoeslag uitbetaald € 806.400 welke is vergoed binnen programma 9 gemeentefonds.

In de volgende hoofdstukken van dit document wordt per programma een gedetailleerdere beschrijving gegeven van de ontwikkelingen, geleverde inspanningen en (financiële) resultaten.

Leeswijzer

Met deze leeswijzer navigeren we u door de jaarstukken. De jaarstukken bestaan uit vier onderdelen en bijlagen.

1. Programmaverantwoording

In het eerste deel is de programmaverantwoording opgenomen. De indeling van de programma's is conform de indeling in begroting 2023. Per programma worden de ontwikkelingen in 2023 op hoofdlijnen beschreven in de terugblik. Aansluitend worden zowel het beleid als de financiën verantwoord.

In de beleidsverantwoording zijn alleen die producten opgenomen waarvoor in 2023 in een eerdere financiële rapportage (begroting, voorjaarsnota, najaarsnota) een aanvraag en budgettoekenning is opgenomen. De bron wordt hierbij steeds vermeld. De financiële verantwoording geeft een overzicht van alle afwijkingen per product die groter zijn dan (+ of -) € 10.000 ten opzichte van de najaarsnota.

De aard van de baten en lasten betekent in het kader van de notitie van de BBV dat de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld in eerste instantie bepalend is of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt. De raming van de baten en lasten is het dominante criterium om te bepalen of baten en lasten structureel of incidenteel zijn en niet de looptijd. Kortom: een eenmalige over- of onderschrijding op een structurele post wordt door de BBV gekenmerkt als een structureel resultaat.

Er zijn 9 programma's:

Programma 1: Jeugd en Onderwijs

Programma 2: Zorg en Welzijn

Programma 3: Beheer openbare ruimte en Milieu

Programma 4: Economie

Programma 5: Ruimtelijke ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit

Programma 6: Sport, Cultuur en Erfgoed

Programma 7: Duurzaamheid

Programma 8: Veiligheid en handhaving

Programma 9: Bedrijfvoering en Financien

2. Paragrafen

In het tweede deel staan de paragrafen. In de paragrafen staat informatie over de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. Er zijn 8 verplichte paragrafen.

- Lokale heffingen In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen en de consequenties daarvan voor de inwoners. Ook worden hier de tarieven voor het komende begrotingsjaar genoemd.
- Financiering In deze paragraaf wordt toegelicht op welke wijze met de financieringsbehoefte van de gemeente wordt omgegaan.
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing Het weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële positie van de gemeente is. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de weerstandscapaciteit af te zetten tegen de omvang van de risico's. In deze paragraaf zijn ook de financiële kengetallen opgenomen.

- Onderhoud kapitaalgoederen In deze paragraaf wordt per onderdeel toegelicht op welke wijze het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen gewaarborgd is.
- Bedrijfsvoering Deze paragraaf gaat in op allerlei interne ontwikkelingen binnen de gemeentelijke organisatie, die erop gericht zijn een zo goed mogelijke dienstverlening aan de burgers te kunnen verstrekken en een zorgvuldige besluitvorming te kunnen garanderen. Tevens is er dit jaar een nadere duiding op de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.
- Verbonden partijen De gemeente werkt vaak samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. In deze paragraaf worden alle verbonden partijen nader toegelicht.
- Grondbeleid De gemeente speelt een actieve rol in het kopen en verkopen van gronden. In deze paragraaf wordt dieper op het grondbeleid van de gemeente ingegaan.
- Openbaarheid In deze paragraaf staat het verslag van onze uitvoering van de Wet open overheid (Woo). Dit is een nieuwe verplichte paragraaf vanaf de jaarrekening 2022.

3. Jaarrekening 2023

In het derde deel is de jaarrekening opgenomen. In dit onderdeel worden de waarderingsgrondslagen gepresenteerd, het overzicht van de baten en lasten, de balans en de verder toelichtingen hierbij. Hier staat ook de controleverklaring van de accountant op de jaarrekening.

4. Toelichting en begrotingsrechtmatigheid

In het vierde deel worden de verplichte toelichtingen gepresenteerd, waaronder de verantwoording vanuit wet normering topinkomens (WNT). Tevens staat hier het overzicht begrotingsrechtmatigheid.

Tot slot treft u in de bijlagen naast specificatie vanuit de jaarstukken, ook verplichte informatie aan zoals de taakvelden, kernegevens en de specifieke uitkeringen (SISA). Daarnaast is het overzicht van lopende en af te sluiten kredieten gepresenteerd. Dit betreft kredieten die in volgende boekjaren worden afgerond respectievelijk dit jaar zijn afgerond.

1 Deel I Programmaverantwoording

Programma 1 – Jeugd en Onderwijs

Programma 2 – Zorg en Welzijn

Programma 3 – Beheer openbare ruimte en Milieu

Programma 4 – Economie

Programma 5 – Ruimtelijke ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit

Programma 6 – Sport, Cultuur en Erfgoed

Programma 7 – Duurzaamheid

Programma 8 – Veiligheid en handhaving

Programma 9 – Bedrijfsvoering en Financien

1.1 Programma 1 – Jeugd en Onderwijs

Terugblik

Algemeen

In de begroting 2023 meldden we de komst van de Hervormingsagenda Jeugd (HAJ) en de daarmee samenhangende stelselherziening Jeugd. Inmiddels is de Hervormingsagenda in juni 2023 vastgesteld. De HAJ beoogt enerzijds de kwaliteit en beschikbaarheid van jeugdhulp te verbeteren, met name voor de meest kwetsbare kinderen en anderzijds het beroep op (gespecialiseerde) jeugdhulp terug te dringen en daarmee de – nog steeds stijgende – kosten. Bijvoorbeeld door meer jeugdigen te helpen met algemene (welzijns- of sport-) voorzieningen en door een betere samenwerking met het onderwijs. Het rijk heeft gekoppeld aan de maatregelen zoals opgenomen in de HAJ (bijlage 2) grote bezuiniging op de jeugdhulp ingeboekt. De voorgenomen maatregelen betekenen voor onze gemeente een korting op de rijksuitkering oplopend van 400.000 euro in 2023 tot een structureel bedrag van 1 miljoen euro in 2026 en verder. Eind 2024 beoordeelt de zogenoemde landelijke Commissie van deskundigen de inspanningen per gemeente op de afgesproken maatregelen en wat dit betekent voor de financiële vertaling voor de gemeente (zie [Hervormingsagenda Jeugd](#)). Daarvoor is een landelijke monitor in voorbereiding en deze zullen we per gemeente moeten gaan invullen (einde zomer 2024).

Als randvoorwaarden bij de HAJ wil het rijk ‘robuuste regio’s, met een stevige samenwerking op inkoop, en moeten de administratieve lasten omlaag. Er is in 2023 een belangrijke discussie over de reikwijdte van de Jeugdwet gestart en deze discussie loopt nog. Hier zal in 2024 meer duidelijkheid over komen.

Jeugdhulp en onderwijs

Met het oog op de HAJ en ook op de doorstijgende kosten van jeugdhulp in onze gemeente hebben we met Stichting Binding in 2023 een brede aanpak ontwikkeld om de inzet van gespecialiseerde jeugdhulp terug te brengen. We volgen met deze aanpak de Maatschappelijke Agenda (MAG) met de beweging naar voren, naar de versterking van het gewone leven van kinderen en jongeren. Eventuele ondersteuning organiseren we dicht bij huis, binnen school, sport- en welzijnsvoorzieningen. Als gespecialiseerde hulp aan de orde is, zoeken we passende oplossingen voor zo lang als dat nodig is.

Verder is op de basisscholen gestart met het Team schoolcontact. Team schoolcontact wordt ingezet voor alle lichte ondersteuningsvragen met betrekking tot het kind op school. Het team bestaat uit een vaste medewerker van Stichting Binding en een vaste medewerker van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs ZOUT (de regionale samenwerking van basisscholen op het gebied van zorg). Het moet leiden tot minder doorverwijzingen naar Stichting Binding en voor het Samenwerkingsverband tot minder ondersteuningsaanvragen. Het Team schoolcontact sluit aan bij de doelen die zijn benoemd in het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid, zoals invulling geven aan de doorgaande lijn waarbij kinderen met leerachterstanden en sociaal-emotionele problematiek worden ondersteund.

Het Team schoolcontact sluit ook bij de – al lopende - zorg-overleggen op de basisscholen, met verder de intern begeleider van de school, een leerplichtambtenaar en een medewerker van de jeugdgezondheidszorg.

Maatschappelijke Agenda

We hebben ingezet op vroegtijdige signalering van (dreigende) kwetsbaarheid onder onze inwoners en op het versterken van hun draagkracht. We doen dit vanuit de kaders van de Maatschappelijke Agenda: een 'beweging naar voren' die we met elkaar willen maken: naar de versterking van het gewone leven en het bevorderen van positieve gezondheid.

We hebben prioriteiten gesteld op de drie thema's van de MAG: opgroeien, wonen en meedoen. Eén van de drie MAG-thema's is Kansrijk Opgroeien en Gezond Ontwikkelen. Binnen dit thema hebben we een vijftal opgaven:

- Opgroeien tot volwaardige volwassenen;
- Gezonde leefstijl jeugd;
- Onderwijs en kinderopvang en versterken pedagogische klimaat;
- Huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Armoede en schulden jeugd.

Per opgave is de stand van zaken in beeld gebracht, zijn doelen geformuleerd, is de beweging benoemd en aangegeven wat hiervoor gedaan moet worden en welke ketenpartners hierbij betrokken zijn of moeten worden en is de relatie met de andere opgaven aangegeven.

We zijn gesprekken met scholen en jeugdhulpaanbieders gestart, kijken naar de mogelijkheden van welzijns- en sportvoorzieningen en proberen met het Startpunt Scheiden complexe scheidingen te voorkomen (en daarmee jeugdhulp). Ook hebben we Stichting Binding gevraagd om scherper naar indicaties te kijken: is verlenging nodig of kunnen ze beëindigd worden? Bij aanvragen voor leerlingenvervoer kijken we kritisch wat nodig is. Vaak zijn er andere mogelijkheden zoals met een maatje leren met het openbaar vervoer te reizen.

We doen dit in samenspraak met de regio Zuid-Oost Utrecht en sluiten aan bij de processen die daar gecoördineerd worden, zoals de verschuiving van verblijf naar ambulante hulp en het gesprek met Samen Veilig Midden Nederland (SAVE) over het verschuiven van casussen met veiligheidsissues naar de lokale teams.

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), gericht op 'het herpakken van de veerkracht' bij kinderen en jongeren, loopt goed en gaat naar een afronding toe in het schooljaar 2024/2025.

Huisvesting onderwijs

De gebouwen van verschillende scholen binnen de kern Wijk bij Duurstede zijn tussen de 40 en 50 jaar oud. In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is voorzien in nieuwbouw van de scholen De Wegwijzer, De Windroos en De Werkschuit in de periode tot 2026. Op 31 januari 2023 heeft de raad ingestemd met de realisatie van twee schoolcomplexen in de Noorderwaard (De Windroos en De Werkschuit, inclusief kinderopvang) en De Heul (De Wegwijzer, inclusief gymzaal en kinderopvang). Voor de locatie Noorderwaard is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden van woningbouw op de scholen. Uit het onderzoek bleek dat dit mogelijk is, maar dat er nodige risico's tegenover staan. Daarom is ervoor gekozen om de plot op te delen: een deel voor het bouwen van woningen en een deel voor het bouwen van de brede school (in twee lagen in plaats van één laag).

Leerplicht en leerlingenvervoer

De leerplichtambtenaren hebben meer casussen gehad in 2023, die ook complexer lijken te worden. Er zijn daardoor vaak meer professionals bij betrokken. Het aantal thuiszitters nam toe, onder andere als gevolg van wachtlijsten (bij Stichting Binding en bij de zorgaanbieders) en onvoldoende plaatsingsmogelijkheden in het speciaal onderwijs. Dit laatste onderwerp is in 2023 twee maal

besproken in het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO), waar gemeenten en schoolbesturen spreken over Passend Onderwijs.

De (boven)regionale aanbestedingen van respectievelijk leerlingenvervoer en de Regiotaxi zijn bijna afgerond. Het nieuwe raamcontract voor leerlingenvervoer zal nu ingaan op 1 januari 2025.

Er zijn al heel lang veel klachten over de uitvoering van het leerlingenvervoer, meer specifiek het vervoer per taxibusjes (ook een landelijk verschijnsel). We hebben daar veel werk aan en het is belastend voor leerlingen en ouders. We zijn overleg gestart over alternatieven.

Kind- en Jeugdvoorzieningen

Het netwerk van voorzieningen voor de Wijkse jeugd wordt goed benut. De scholen en de kinderopvang worden geflankeerd door onder andere jeugdwerkers, buurtsport-coaches, en sport- en andere verenigingen.

Kinderen tussen 2 en 4 jaar die kampen met een leerachterstand kunnen op advies van het consultatiebureau gebruik maken van de voorschoolse educatie bij een drietal kinderopvangorganisaties die hier een specifiek programma voor hebben. Met de doeluitkering onderwijs-achterstandenbeleid bekostigen we het aanbod van voorschoolse educatie, met als doel verbetering van de doorstroming op de basisschool. Verder wordt door middel van een gemeentelijke peuterbijdrage geprobeerd de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar te bevorderen. Ouders zonder recht op een kinderopvangtoeslag kunnen hier gebruik van maken. De GGD houdt, namens de gemeente, toezicht op kinderopvang en gastouderopvang.

Op 1 januari 2023 maakten 36 peuters gebruik van voorschoolse educatie. Het door het CBS berekende aantal doelgroeppeuters op 1 januari 2023 bedroeg 36, dus het bereik is goed.

Verantwoording nieuw & gewijzigd beleid

In deze paragraaf verantwoorden we nieuw & gewijzigd beleid dat voor 2023 extra is aangevraagd.

1.1 Jeugdzorg

Bijdrage Stichting MEE / inzet gedragsdeskundigen bij Stichting Binding Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Bevordert dat passende hulp voor jeugdigen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving (thuisnabij) plaatsvindt. Daarmee is instroom in (dure) specialistische hulp beperkt.
Wat hebben we ervoor gedaan?
We hebben het diagnostisch team bij Stichting Binding gehandhaafd. Dit team bestaat uit gedragswetenschappers die specifieke expertise hebben omtrent gedrag en opvoeding. Zij worden ingezet voor het duiden van het gedrag van een kind en het voortgang geven aan de hulpvraag.

Bijdrage Stichting Binding en Unicum voor pilot van 2 jaar Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Project is ondergebracht bij het GALA-project Welzijn op recept.
Wat hebben we ervoor gedaan?
De pilot beoogt patiënten meer naar welzijn te geleiden dan nu gebeurt (welzijn op recept).

Extra jeugdhulpverlening Stichting Binding Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Van intake via indicatie naar beschikken duurt vaak een paar weken. Door jeugdigen na aanmelding meteen te ondersteunen met een generiek aanbod van lokale zorgaanbieders, ontstaat ruimte voor een zorgvuldig proces op weg naar juiste zorg.
Wat hebben we ervoor gedaan?
We hebben expertise ingezet van lokaal werkende aanbieders ('flexibele schil'). De medewerkers van Stichting Binding kunnen zich dan meer richten op hun kerntaak, te weten coördinatie van zorg.

Wat heeft het programma gekost?

bedragen x € 1.000

1 Jeugd en Onderwijs	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1.1 Jeugdzorg	- 7.476	- 8.809	- 8.931	- 122 N	- 7.644
1.2 Huisvesting onderwijs	- 1.690	- 1.690	- 1.865	- 175 N	- 1.777
1.3 Leerplicht	- 971	- 1.086	- 1.250	- 163 N	- 1.169
1.4 Kind en jeugdvoorzieningen	- 108	- 112	- 114	- 2 N	- 58
1.5 Algemeen Jeugd	- 70	- 70	- 69	1 V	- 56
Totaal Lasten	- 10.316	- 11.767	- 12.229	- 462 N	- 10.704
Baten					
1.2 Huisvesting onderwijs	439	376	520	144 V	331
1.3 Leerplicht	236	236	300	64 V	324
Totaal Baten	675	612	820	208 V	655
Saldo van baten en lasten	- 9.641	- 11.155	- 11.410	- 254 N	- 10.049
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 98	- 98	- 98	-	-
Onttrekkingen	-	4	4	-	-
Mutatie reserves	- 98	- 95	- 95	-	-
Resultaat	- 9.740	- 11.250	- 11.504	- 254 N	- 10.049

Toelichting financiële afwijkingen

In deze paragraaf verantwoorden we alle financiële afwijkingen van plus of min € 10.000.

1.1 Jeugdzorg

Regelvrij ondersteunen jeugd
Financiële afwijking
- € 17.055
Toelichting
<p>Stichting Binding voert in opdracht van de gemeente wettelijke regelingen uit (Jeugdwet, Wmo) alsmede taken op het terrein van welzijn en participatie. Er blijken echter regelmatig ondersteuningsvragen te zijn die over de grenzen van wetten heen snelle en creatieve oplossingen vergen. Om erger te voorkomen of om te voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen.</p> <p>In de praktijk zien we dat het budget vooral wordt ingezet op kinderopvang, die niet wordt vergoed (via een toeslag) door de Belastingdienst. Deze kinderopvang is wel nodig om de ouder/ouders te ontlasten in hun opvoedtaak. Zodat inzet van een duurdere voorziening kan worden voorkomen.</p> <p>Voorts is in 2023 een groot bedrag besteed aan verlengde kraamzorg (€ 12.000) om jonge ouders met problemen te ontlasten. Ook dit is ter voorkoming van ernstiger problemen. Deze kosten worden niet vergoed door de zorgverzekeraar. Dit geldt ook voor de kosten van een medisch kinderdagverblijf (€ 36.000).</p>

Jeugdzorg																				
Financiële afwijking																				
- € 132.702																				
Toelichting																				
<table><tr><td>Jeugdhulp begeleiding / behandeling</td><td>€ 128.427</td></tr><tr><td>Jeugdhulp Dagbesteding</td><td>- € 57.870 (m.n. vervoerskosten)</td></tr><tr><td>Jeugdhulp Pleegzorg</td><td>- € 17.874</td></tr><tr><td>Jeugdhulp Verblijf</td><td>- € 189.698</td></tr><tr><td>Jeugdhulp Behandeling GGZ</td><td>€ 201.422</td></tr><tr><td>Jeugdhulp Landelijke zorg</td><td>- € 254.913</td></tr><tr><td>Crisis Jeugd</td><td>€ 64.651</td></tr><tr><td>PGB Jeugd</td><td>€ 11.995</td></tr><tr><td>Jeugdbescherming (SAVE)</td><td>- € 18.842</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>- € 132.702</td></tr></table> <p>Bij jeugdhulp begeleiding / behandeling is sprake van een grote productiestijging. In de najaarsnota is hiermee rekening gehouden; het budget is toen fors verruimd. Het aantal cliënten stabiliseert inmiddels,</p>	Jeugdhulp begeleiding / behandeling	€ 128.427	Jeugdhulp Dagbesteding	- € 57.870 (m.n. vervoerskosten)	Jeugdhulp Pleegzorg	- € 17.874	Jeugdhulp Verblijf	- € 189.698	Jeugdhulp Behandeling GGZ	€ 201.422	Jeugdhulp Landelijke zorg	- € 254.913	Crisis Jeugd	€ 64.651	PGB Jeugd	€ 11.995	Jeugdbescherming (SAVE)	- € 18.842	Totaal	- € 132.702
Jeugdhulp begeleiding / behandeling	€ 128.427																			
Jeugdhulp Dagbesteding	- € 57.870 (m.n. vervoerskosten)																			
Jeugdhulp Pleegzorg	- € 17.874																			
Jeugdhulp Verblijf	- € 189.698																			
Jeugdhulp Behandeling GGZ	€ 201.422																			
Jeugdhulp Landelijke zorg	- € 254.913																			
Crisis Jeugd	€ 64.651																			
PGB Jeugd	€ 11.995																			
Jeugdbescherming (SAVE)	- € 18.842																			
Totaal	- € 132.702																			

maar de intensiteit (zwaardere vorm van hulp en langere trajecten) neemt nog steeds toe. Deze groei concentreert zich in belangrijke mate bij ongeveer 8 zorgaanbieders. Wij zijn met deze aanbieders in gesprek. Dagbesteding: De budgetoverschrijding komt vooral door de vervoerskosten naar jeugdhulp. Deze vallen binnen de Jeugdwet en zijn we dus als gemeente verplicht te betalen. Er is een vervoerstaffel met Stichting Binding ingericht, waar de vervoersvraagstukken worden besproken om zo de kosten weer terug te dringen.

Jeugdhulp verblijf: er zijn extra kosten gemaakt voor bijzondere verblijfsituaties die nodig zijn voor een beperkt aantal jeugdigen. Het gaat onder andere om een tweetal jongeren die, na een justitieel verblijf, in een jeugdhulpinstelling verblijven voor een door de rechter opgelegd hulptraject. Door het woonplaatsbeginsel heeft de gemeente deze kosten langdurig te dragen.

Behandeling GGZ: Ruim 50% van het aantal kinderen met jeugdhulp in onze gemeente, heeft GGZ hulp. Dit is onveranderd ten opzichte van 2022. Er is daarom voor 2023 bij geraamd. We zien nu voor het eerst dat de gemiddelde kosten licht dalen en daarmee blijven wij ruim binnen de begroting.

Landelijke zorg betreft hoog specialistische zorgvormen, die landelijk worden ingekocht via de VNG. We zien een stijging in cliënten die gebruik maken van de landelijke zorg. Het gaat om kleine aantallen cliënten met hoge kosten. Dus bij een kleine wijziging in aantallen kunnen de kosten al sterk afwijken van de begroting. Het type hulp waar nu sprake van is betreft loverboy problematiek, eetstoornissen en zeer gespecialiseerd verblijf.

Crisis Jeugd: In 2023 zijn minder kosten gemaakt voor de opvang van jeugdigen in crisis. Dit is van te voren moeilijk te voorspellen. In 2023 hebben in totaal 11 cliënten een vorm van crisishulp ontvangen. Er zijn meer trajecten in ambulante vorm uitgevoerd dan via opvang in een instelling (crisisbed), waardoor er minder is uitgegeven.

SAVE: Er is sprake van een kleine overschrijding. In 2023 is er gestart met een meerjarige afspraak over de caseload verlaging voor de jeugdbeschermers. Dit heeft geleid tot hogere tarieven dan waar we rekening mee hadden gehouden in onze begroting. In oktober 2023 is er een landelijke tarief voor de gecertificeerde instelling (GI's) inclusief case-load afgesproken.

Jeugdwerk

Financiële afwijking

€ 11.734

Toelichting

Kosten die we gemaakt hebben voor de uitvoering van Jeugdwerk, zijn betaald uit de SPUK GALA (zie programma 2). Hierdoor zijn de uitgaven op dit budget lager dan begroot.

In het kader van jeugdwerk bieden we bijvoorbeeld de Brusjescursus aan, een cursus voor een kind dat een broer of zus met een beperking heeft. Tijdens de cursus leren de kinderen o.a. dat ze niet de enigen zijn met zo'n broer of zus, welke beperking dit is, wat dit betekent en dat hun eigen gevoelens er ook mogen zijn. Deze cursussen zijn belangrijk in het kader van preventie, omdat we zien dat 70% van de jonge mantelzorgers later zelf bij de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) terecht komt.

Pilot jeugd Stichting Binding en Unicum
Financiële afwijking
€ 25.000
Toelichting
<p>Het voornemen was om een pilot te starten met Stichting Binding en de huisartsen door hen een digitale verwijsoptie te bieden naar de welzijnsconsulent van Stichting Binding. Voor een huisarts wordt het daardoor makkelijker om voor de jeugdige in zijn spreekkamer welzijnsactiviteiten en andere lokale voorzieningen in te zetten.</p> <p>Inmiddels zijn we - mede met gelden vanuit het GALA en IZA - gestart met Welzijn op Recept. Een vergelijkbare interventie om huisartsen patiënten te laten doorverwijzen naar welzijnsvoorzieningen. We willen deze interventie invoeren voor zowel volwassenen als jeugdigen.</p>

1.2 Huisvesting Onderwijs

Huisvesting onderwijs
Financiële afwijking
- € 84.850
Toelichting
<p>De overschrijding wordt veroorzaakt door een stijging van de kosten voor huisvesting op verschillende terreinen. De grootste stijgingen zitten in de energiekosten en de exploitatiekosten van de gymzaal bij Het Anker. De exploitatiekosten van de gymzaal zijn met circa € 25.000 gestegen, nadat de schoonmaak opnieuw is aanbesteed en de kosten fors hoger zijn uitgevallen. Dit wordt verwerkt in de meerjarenbegroting.</p> <p>Overigens is gebleken dat sinds 2021 de energiekosten op de Zigzagoven 86, voor het gedeelte dat dit gebouw gebruikt wordt door basisschool De Wegwijzer, niet zijn doorbelast aan het betreffende schoolbestuur (De Oorsprong). Momenteel lopen de gesprekken om dit op te lossen. We verwachten over 2023 een nabetaling van € 33.000. Hiernaast hebben we een niet-voorzienbare naheffing over 2022 van de OZB voor het schoolgebouw van het Revius (ca. € 48.000) ontvangen.</p>

Brede School Cothen
Financiële afwijking
€ 53.928
Toelichting
Dit betreft een vergoeding voor onderhoud. We stellen voor dit te storten in de onderhoudsreserve huisvesting scholen.

1.3 Leerplicht - leerlingenvervoer

Leerlingenvervoer
Financiële afwijking
- € 70.177
Toelichting
<p>Met de Najaarsnota hadden wij gerekend op extra uitgaven van € 100.000.</p> <p>Het leerlingenvervoer is een open einde regeling. Daardoor hebben we beperkte invloed op de kosten. Met de Najaarsnota 2023 hebben we door middel van extrapolatie het budget van € 446.000 bijgesteld naar € 546.000. De kosten zijn in de tweede helft van het jaar echter hoger gebleken dan in de eerste helft, waardoor we alsnog het reeds verruimde budget overschrijden.</p> <p>Vanaf 2024 zetten wij door middel van een vernieuwde aanpak in op gebruik van een goedkopere vervoersvorm, waarbij wij zo min mogelijk gebruik maken van het aangepast vervoer (taxibusjes).</p>

Voor- en vroegschoolse opvang
Financiële afwijking
- € 32.000
Toelichting
<p>De opbrengsten voor dit budget komen uit een specifieke uitkering. De kosten zijn dan minimaal gelijk aan deze opbrengsten. In de begroting waren echter abusievelijk meer opbrengsten dan kosten begroot. In de Begroting 2024 is dit hersteld.</p>

Recapitulatie financiële afwijkingen

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programmaonderdeel	Incidenteel of structureel	Vershil
1 Jeugd en Onderwijs			
Regelvrij ondersteunen jeugd	1.1		- 17 N
Jeugdzorg	1.1		- 132 N
Jeugdwerk	1.1		12 V
Pilot jeugd Binding en Inicum	1.1		25 V
Huisvesting onderwijs	1.2		- 85 N
Brede school Cothen	1.2		54 V
Leerlingenvervoer	1.3		- 70 N
Voor- en vroegschoolse educatie	1.3		- 32 N
Diverse afwijkingen < € 10.000	1		- 9 N
Totaal afwijkingen			- 254 N

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	2021		2022		2023	
		WBD	NL	WBD	NL	WBD	NL
1.01 Absoluut verzuim	per 1.000 leerplichtigen	nb	2,7	2,9	4,2	nb	nb
1.02 Relatief verzuim	per 1.000 leerplichtigen	● 33,0	20,0	● 22,0	24,0	nb	nb
1.03 Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	● 1,6	1,9	● 2,1	2,4	● 1,7	2,4
1.04 Jongeren met jeugdhulp	%, tot 18 jaar	● 14,8	13,2	● 15,8	13,4	● 13,2	11,1
1.05 Jongeren met jeugdbescherming	%, tot 18 jaar	● 1,3	1,2	● 1,2	1,2	● 1,0	1,0
1.06 Jongeren met delict voor rechter	% 12 t/m 22 jaar	● 1,0	1,0	nb	1,0	nb	nb
1.07 Jongeren met jeugdreclassering	% 12 t/m 22 jaar	nb	0,3	nb	0,3	nb	0,3
1.08 Kinderen in uitkeringsgezin	%, tot 18 jaar	● 4,0	6,0	● 4,0	6,0	nb	nb
1.09 Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jaar	● 1,0	2,0	● 1,0	1,0	nb	nb

Legenda

●	Als indicator van gemeente meer dan 5% beter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente meer dan 5% slechter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente minder dan 5% afwijkt van Nederland

1.2 Programma 2 – Zorg en Welzijn

Terugblik

Algemeen sociaal domein

Ontwikkelingen

Op een aantal maatschappelijke vlakken is in 2023 meer rust ontstaan, zoals de na-effecten van corona en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De stijging van energieprijzen en de inflatie in het algemeen zijn afgevlakt.

Tegelijkertijd bleef het sociaal domein in beweging: de Hervormingsagenda Jeugd, de toenemende vergrijzing en mede daardoor oplopende uitgaven op de Wmo, het gebrek aan personeel in de zorg door de krappe arbeidsmarkt en de decentralisatie van beschermd wonen.

Begin 2023 is het Integraal zorgakkoord (IZA) gesloten door Rijk, VNG, zorgpartijen en zorgverzekeraars, en daarnaast het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), gericht op preventie en gezondheidsbevordering. Met het IZA is een regionaal traject ingezet om - in nauwe samenwerking van gemeenten, zorgpartijen, zorgkantoor, welzijns- ouderen- en ggz-organisaties - te komen tot een toekomstbestendige zorg. De doelen en richtingen zijn in het Regioplan opgenomen, dat de basis vormt voor uitvoering van een groot aantal projecten in de periode 2024-2028. Bij GALA gaat het meer om lokale projecten gericht op versterking van preventie en bevordering van een gezonde leefomgeving.

De financiering is daarbij een aandachtspunt: voor zowel IZA als GALA stelt het Rijk een Specifieke uitkering (SPUK) beschikbaar en het is nog niet zeker of de SPUKS (volledig) omgezet zullen worden in structurele financiering.

Vooruitlopend op het wetsvoorstel Participatiewet in balans zijn er een aantal maatregelen genomen om hardheden te verlichten (verhoging van de leeftijdsgrens voor de kostendelersnorm naar 27 jaar en verruiming van het ontvangen van giften). In het algemeen is er vanaf 2012 een lichte daling van het aantal uitkeringsgerechtigden en is er steeds meer aandacht voor inwoners met een arbeidsbeperking. Voor Werk en Inkomen zijn de ontwikkelingen op bovenregionaal niveau van belang; een aantal regelingen zijn geharmoniseerd en via centrumgemeente Utrecht zijn landelijke en Europese middelen via projecten voor kwetsbare doelgroepen ingezet (bijvoorbeeld Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid en Hoofdzaak Werk).

Maatschappelijke Agenda (MAG)

We hebben ingezet op vroege signalering van (dreigende) kwetsbaarheid onder onze inwoners en op het versterken van hun draagkracht. We doen dit vanuit de kaders van de Maatschappelijke Agenda (MAG): een 'beweging naar voren' die we met elkaar willen maken: naar de versterking van het gewone leven, normaliseren en het bevorderen van positieve gezondheid. We willen een samenleving die zoveel mogelijk gebruik maakt van eigen lokale kracht, met behoud van steun en aandacht voor de meest kwetsbaren. We hebben daarom in 2023 méér aandacht gegeven aan versterkende en ondersteunende welzijnsoplossingen (mantelzorgondersteuning, hulp bij dreigende dakloosheid, ondersteuning bij scheidingen en bij financiële problemen, welzijn op recept, valpreventie en beweegactiviteiten). We hebben de informele netwerken in de gemeente versterkt, buurtgericht zoals verbonden buurt, of via sport, cultuur of andere sociale activiteiten.

Dit loopt samen met de prioritering op de integrale drie thema's van de MAG: opgroeien, wonen en meedoen.

Wmo

Via de Wmo ontvangen inwoners die het nodig hebben ondersteuning op het gebied van huishoudelijke hulp, begeleiding of dagbesteding, een hulpmiddel, woningvoorziening of vervoersvoorziening. Stichting Binding beoordeelt de aanvragen en stelt de indicaties. Voor het beoordelen van de aanvragen is er soms onafhankelijk medisch advies van een arts nodig. Hier is een organisatie voor gecontracteerd na een regionale aanbesteding in 2023. In 2023 zijn verder de nieuwe raamcontracten voor huishoudelijke ondersteuning ingegaan.

Begin 2024 is de integrale verordening Jeugdhulp en Wmo vastgesteld. Daarvoor hebben in 2023 alle voorbereidingen plaatsgevonden. Verdere uitwerking is opgenomen in het 'Wmo-besluit 2024' dat eveneens begin 2024 is vastgesteld.

Vanuit de Maatschappelijke Agenda (MAG) werken we ook voor wat betreft de Wmo steeds meer integraal samen met de gemeentelijke domeinen wonen en buitenruimte. Uitgangspunt is dat we voldoende geschikte woningen moeten hebben, ook voor inwoners in een kwetsbare positie in buurten, waar omgezien wordt naar elkaar. Maar ook dat inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor een geschikte woning: dat betekent tijdig nadenken, preventie en activeren van inwoners. We hebben de opgaven rond het thema 'wonen' uit de MAG verder vorm gegeven en zijn actief aan de slag gegaan met:

1. Het opstellen van een Woonzorgvisie.
2. Toewerken naar voldoende geschikte woningen en woonzorgvoorzieningen voor inwoners in een kwetsbare positie.
3. Inzetten op buitenruimte die geschikt is voor alle inwoners.
4. Opvang en huisvesting vanuit de regionale opgaven Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang. Dit wordt verderop nader toegelicht.
5. Voorkomen en aanpakken huiselijk geweld volwassenen.

Vanuit deze opgaven is veel gedaan in 2023. Zo is de communicatiecampagne 'Gezond en vitaal ouder worden' gestart, waarbij iedere maand een thema uitgelicht wordt dat te maken heeft met ouder worden en hoe inwoners zich daarop kunnen voorbereiden. Daarbij is ook aandacht voor geschikt wonen en tijdig maatregelen nemen door inwoners zelf. De in 2024 wettelijk verplichte woonzorgvisie is voorbereid met een uitgebreide consultatie van stakeholders en overleg met de provincie. Er is vanuit woonzorgbelangen ook actief meegewerkt aan de voorbereidingen voor de woningbouwontwikkeling en het voorzieningenniveau in De Geer III.

De Ketenaanpak Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) is gestart en biedt inwoners en mantelzorgers informatie en ondersteuning op dit gebied. Daarnaast participeert de gemeente in een nieuwe ketenaanpak op dementie en zijn maatregelen in de maak om als gemeente meer dementievriendelijk te worden. In 2023 hebben we - samen met QuaRijn en Alzheimer Nederland - stappen gezet naar de inrichting van een dementievriendelijke buitenruimte. Verder zijn voorbereidingen gestart voor het te ontwikkelen gemeentelijke Handboek inrichting buitenruimte, bijvoorbeeld met aandachtspunten ten aanzien van inwoners met een beperking.

De gesprekken met zorgorganisaties over 'reablement' (steeds onderzoeken wat iemand – op een andere manier - nog wél kan) zijn gestart. Bij dit alles werken we nauw samen met lokale uitvoeringpartners op het terrein van welzijn, zorg, wonen, wijkverpleging etc.

Gezondheid

Op 3 februari 2023 hebben de VNG, GGD GHOR Nederland, Zorgverzekeraars Nederland en het Ministerie van VWS afspraken gemaakt op het gebied van gezondheid en welbevinden. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het hoofddoel van het GALA is het bevorderen en behouden van de fysieke en mentale gezondheid van inwoners (van -9 maanden tot 100+). Daarbij gaat speciale aandacht naar mensen in kwetsbare situaties.

Met het GALA zijn een aantal gemeenschappelijke doelen gesteld:

- a. Terugdringen van gezondheidsachterstanden;
- b. Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten;
- c. Het versterken van de sociale basis, d.w.z. het bevorderen van omzien naar elkaar en het versterken van onderlinge, informele zorg;
- d. Een gezonde leefstijl;
- e. Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid;
- f. Vitaal ouder worden;
- g. Domein overstijgende inzet.

Aan de doelen in het GALA zijn specifieke acties gekoppeld voor de deelnemende partijen. Voor de uitvoering van deze acties ontvangen gemeenten één nieuwe brede specifieke uitkering (SPUK). In deze SPUK wordt de financiering voor 15 onderdelen op de thema's sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis gebundeld in één (nieuwe) uitkering. Wij hebben voor 2023 en verder voor alle onderdelen een aanvraag ingediend en toegekend gekregen. Hiervoor hebben we een plan van aanpak gemaakt, dat aansluit op de doelen en opgaven uit de MAG. Verder is het Vitaliteitsakkoord herijkt op basis van de thema's uit het GALA. Inzet van welzijn is steeds meer gericht op het voorkomen van problemen en versterken van de draagkracht van inwoners. Met de SPUK GALA hebben we beleid op het gebied van sport en bewegen voortgezet en nieuwe zaken in gang kunnen zetten, zoals Welzijn op recept, verbonden buurt/Gouden Gemeenschap, dementievriendelijke gemeente en een geschikte buitenruimte voor kwetsbare inwoners.

Inclusie (integratie, toegankelijkheid en diversiteit)

De gemeente is verplicht om ervoor te zorgen dat inwoners die discriminatie ervaren, dit kunnen melden bij een onafhankelijke antidiscriminatie-voorziening. Wij hebben daarvoor een contract met "Discriminatie.nl provincie Utrecht".

De Regenboogwerkgroep heeft diverse activiteiten georganiseerd voor de LHBTIQ+ inwoners. Wat betreft de toegankelijkheid van de buitenruimte: hier wordt vanuit de MAG en het GALA aandacht aan besteed. De gemeentelijke website is toegankelijker geworden voor laaggeletterden, doordat de informatie beluisterd kan worden. Hiervoor is een contract met ReadSpeaker afgesloten.

Beschermd wonen

Het bieden van Beschermd wonen (en maatschappelijke opvang) aan inwoners met een psychische kwetsbaarheid is een wettelijke (Wmo-)taak. Deze taak is in de U16 regio nu nog belegd bij centrumgemeente Utrecht. Beschermd wonen komt in 10 jaar tijd (2023-2033) geleidelijk over naar de gemeenten evenals het budget.

Voor de overdracht van deze taken zijn er regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. Dit was ook een verplichting vanuit het rijk. In het voorjaar van 2023 is het Regioplan door alle gemeenteraden in de U16 vastgesteld.

Met dit Regioplan, de Samenwerkingsovereenkomst en het Uitvoeringsprogramma hebben de 16 gemeenten afspraken gemaakt over de wijze van samenwerken en de financiering van beschermd wonen (en maatschappelijke opvang). Gemeenten zijn hiermee in staat meer verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor de eigen inwoners. Ook bereiken we dat de beschermd wonen-voorzieningen beschikbaar blijven voor de inwoners die deze ondersteuning nodig hebben. Sinds het afgelopen jaar is de toegang tot beschermd wonen belegd bij stichting Binding. Er zijn 4 appartementen op de voormalige Wijkhuislocatie bestemd voor mensen met een psychische kwetsbaarheid en/of voor mensen die marginaal gehuisvest zijn. De bouw is vertraagd.

Participatie (inclusief aanpak van schulden en armoede)

In 2023 is in een intensief proces met de gemeenten waarmee we samenwerken in de regio Zuid-Oost Utrecht (ZOU), gewerkt aan de nieuwe Strategische Kaders voor de RDWI voor de periode 2024-2027. Deze zijn in lijn met de doelen en gewenste beweging zoals opgenomen in de Maatschappelijke Agenda (MAG).

De achterliggende gedachte is dat elke inwoner baat heeft bij een zinvolle daginvulling en het gevoel om mee te kunnen doen. Hierbij is werkgelegenheid voor onze inwoners van groot belang. Want werkgelegenheid zorgt niet alleen voor financiële onafhankelijkheid en lokale bestedingen, maar ook voor sociale contacten, participatie en ontplooiing. Voor diegenen voor wie werk (voorlopig) niet binnen bereik is, is het van belang sociaal actief te blijven. Dit bevordert (ook) het gevoel van eigenwaarde en “ertoe doen”. Met een aantal partijen hebben we stappen gezet om tot een gezamenlijke visie op Meedoen te komen. Ook in 2023 hebben we hiervoor weer een bijeenkomst georganiseerd met onze belangrijkste ketenpartners.

De opgaven van het thema Meedoen zijn:

- Werk en participatie;
- Verbondenheid: omzien naar elkaar;
- Laaggeletterdheid en basisvaardigheden;
- Armoede en schulden volwassenen;
- Gezonde leefstijl volwassenen;
- Inburgering;
- Mobiliteit.

Per opgave is de stand van zaken in beeld gebracht, is de beweging benoemd en aangegeven wat hiervoor gedaan moet worden en welke ketenpartners hierbij betrokken zijn of moeten worden; ook is de relatie met de andere opgaven aangegeven. Op basis hiervan hebben we met onze ketenpartner Stichting Binding verkend op welke wijze we de realisatie van de beweging kunnen monitoren.

Participatie, werk en inkomen

- Startpunt Werk

In 2023 is na een aanbesteding Startpunt Werk gestart in de Kansfabriek. Doelstelling was een laagdrempelig inlooppunt in de nabijheid van ondernemers, waar men geïnformeerd kan worden over de mogelijkheden en begeleid kan worden richting werk of participatie. Hiervoor is in 2023 door Startpunt een samenwerking opgezet met diverse partijen (zoals De Graanshuur, De Wijkse Dienst, Dit is het, De Wijkse Moestuin, Stadsbrouwerij de Dikke, Reinaerde, Kinderboerderij De Vliert). In 2023 hebben we onderzocht hoe we de lokale inbedding van de dienstverlening, kennis en kunde van onze ketenpartners op het gebied van werk en participatie (RSD, UWV en Binding) kunnen realiseren. Hiermee gaan we in 2024 verder.

Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug

- **Strategische kaders RDWI**

In juli 2023 zijn de Strategische Kaders 2024-2027 voor de Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI) vastgesteld, die richting geven aan het beleid en de uitvoering door de RDWI. Het gaat daarbij om de manier waarop de inwoners ondersteund worden bij vraagstukken rond werk, inkomen, schulden en inburgering. Belangrijkste aspecten zijn het versterken van de samenhang met het brede sociale domein (Wmo, Jeugd en Welzijn), werk voor iedereen door regionale krachtenbundeling en ondersteuning dichtbij de inwoner. Hierbij stellen we de inwoner centraal (met als basisprincipes vertrouwen en doen wat nodig is) en is de ambitie “geen verkeerd loket” en “traploos ondersteuningsaanbod”.

We leveren de ondersteuning vanuit passende nabijheid, dat wil zeggen we acteren op het best passende niveau; lokaal, subregionaal (ZOU) of via de Arbeidsmarktregio. Werk voor iedereen en werk moet lonen, bestaanszekerheid en meer ruimte voor lokale inkleuring zijn de andere speerpunten.

Daarnaast hebben de betrokken gemeenten nieuwe afspraken gemaakt over de inzet en inbreng van de participatiemiddelen die aan de RDWI beschikbaar worden gesteld. Hoe de ambities uit de Strategische Kaders in de komende jaren worden uitgewerkt wordt vastgelegd in een Innovatie-agenda.

- **Participatiewet**

Het aantal huishoudens in de gemeente dat gebruik maakte van een uitkering, is in 2023 licht gestegen van 234 naar 245. In de ontwikkeling van het klantenbestand neemt het aantal mensen met een arbeidsbeperking verder toe. Dit komt door de afsluiting van de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening. De samenwerking met de Biga Groep in de “Werkroute” is daarom van toenemend belang. Op het gebied van re-integratie is de lijn doorgezet van de afgelopen jaren, met aandacht voor inwoners die soms veel ondersteuning nodig hebben. De dienstverlening aan werkgevers wordt steeds meer bovenregionaal opgepakt, via de arbeidsmarktregio.

- **Leefgeld Oekraïne (Regeling opvang ontheemden Oekraïne)**

In het kader van goede huisvesting en opvang van Oekraïners is veel werk verzet. De uitvoering van de leefgeld-regeling voor Oekraïners is in 2023 door de RDWI voortgezet (zie programma 9).

- **Wet Inburgering**

Op 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering in werking getreden. In deze wet is de regie op de inburgering (weer) neergelegd bij de gemeenten. Het jaar 2023 was het tweede jaar dat de nieuwe wet van kracht was. De Wet inburgering wordt voor de gemeenten in de regio ZOU uitgevoerd door de Regionale Sociale Dienst (RSD). De RSD stelt voor iedere nieuwkomer een persoonlijk inburgeringsplan op. In dit plan staat ook op welke leerroute de nieuwkomer wordt geplaatst. Er zijn verschillende taaltrajecten ingekocht op U16 niveau. Taalaanbieder Sagènn voert de meeste taaltrajecten uit voor de regio ZOU. De maatschappelijke begeleiding (wegwijs maken in de maatschappij) wordt in onze gemeente uitgevoerd door de lokale Vluchtelingenwerkgroep.

- **Schulddienstverlening**

In 2023 is vooruitlopend op nieuwe wetgeving de looptijd van een schuldsaneringstraject door de RDWI al ingekort van 36 naar 18 maanden. Daarnaast is er gestart met een pilot specifiek voor jongeren met schulden, waarbij de dienstverlening en communicatie aangepast is aan deze doelgroep.

Armoede en schulden

In 2023 hebben we de bestedingen van het Participatiefonds (onderdeel van de Laag inkomen regelingen) geëvalueerd. Hier kwamen enkele aandachtspunten uit, bijvoorbeeld om beter in beeld te krijgen waaraan het geld uit het Participatiefonds wordt uitgegeven.

In 2023 werd Grip op de Knip bij Binding 350 keer bezocht door 162 unieke cliënten. Dit is iets minder dan in 2022, maar een toename vergeleken met de jaren daarvoor. In 2023 zijn er in totaal 640 toekenningen van laag inkomen-regelingen gedaan.

De energietoeslag werd in 2023 voor de tweede keer uitgevoerd door de RSD. Tot 19 februari 2024 hebben 623 huishoudens uit Wijk bij Duurstede de energietoeslag 2023 ontvangen. De regeling is nog aan te vragen tot juni 2024.

In het kader van de Toeslagenaffaire hebben we ook in 2023 de Brede Ondersteuning uitgevoerd. Gedupeerden moeten zelf aangeven bij de gemeente dat zij Brede Ondersteuning wensen. We zijn met verschillende gedupeerden in gesprek (geweest) en hebben samen een plan van aanpak opgesteld om door middel van maatwerk deze mensen te helpen een nieuwe start te maken. In 2023 zijn er 3 plannen afgerond. De Brede Ondersteuning loopt ook in 2024 door.

Om het bereik van de Individuele Inkomens Toeslag (IIT) te vergroten, zijn in de zomer van 2023 brieven gestuurd naar de mensen die hier recht op hadden, maar nog geen aanvraag hadden gedaan. Voor 2024 bekijken we samen met de RSD of de regeling op meer automatische basis kan worden uitgevoerd, zodat mensen niet ieder jaar opnieuw een aanvraag hoeven in te dienen.

Ten slotte liep de actie met de Klanten Spaarpas op 31 mei 2023 af. In totaal zijn er 227 passen verstrekt met daarop € 300,- aan de groep mensen met een inkomen van 121-150% van het sociaal minimum. Het budget op de passen is te besteden bij de aangesloten lokale ondernemers.

Verantwoording nieuw & gewijzigd beleid

In deze paragraaf verantwoorden we nieuw & gewijzigd beleid dat voor 2023 extra is aangevraagd.

2.1 Wmo

Programma 'Grijs in Wijk' Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
We hebben meer inzicht gekregen in de mogelijkheden om vormen van valpreventie te koppelen aan vormen van 'reablement' (versterking van de zelfredzaamheid van inwoners in en om het huis). Verder zijn we eind 2023 begonnen met een maandelijkse, langer durende communicatie-campagne om inwoners bewuster te maken van veroudering en mogelijke acties die ze zelf op kunnen pakken.
Wat hebben we ervoor gedaan?
Er is onderzoek gedaan naar vormen van reablement en valpreventie onder Wijkse uitvoeringspartners (1e lijn, sport- en beweegaanbieders). We gaan hier in 2024 mee verder. Verder is een flyer gemaakt en verspreid onder senioren met informatie over geschikte woningaanpassingen. Er is ook een zgn. 'smartfloor' aangeschaft die gebruikt gaat worden bij vormen van valpreventie.

Verblijf - Pilot kort verblijf Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
In 2023 is een tendersubsidie opgesteld voor het realiseren van een bovenregionaal logeershuis. De bedoeling van deze subsidie is het stimuleren om logeertzorg te gaan bieden. Het uitzetten van de tendersubsidie heeft helaas vertraging opgelopen en is verschoven naar Q1 2024.
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen om de tendersubsidie uit te schrijven. Er heeft een uitgebreide verkenning plaatsgevonden onder logeerhuizen en er is een plan opgesteld voor het realiseren van het logeershuis.

2.5 Participatie

Ondersteuningsmaatregel Bron: Voorjaarsnota
Wat hebben we bereikt
Er zijn in totaal 227 KlantenSpaarPassen met daarop € 300 verstrekt aan inwoners met een inkomen tussen 121 en 150% van het sociaal minimum.
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2022 hebben we ondernemers en inwoners met stijgende (energie)kosten getracht te ondersteunen met een eenmalige ondersteuningsmaatregel voor de inkomensgroep tussen 121 en 150% van het sociaal minimum. De ondersteuningsmaatregel, in de vorm van een tegoed van € 300 op de KlantenSpaarPas, kon tot en met 31 mei 2023 aangevraagd worden.

Wat heeft het programma gekost?

bedragen x € 1.000

2 Zorg en Welzijn	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
2.1 WMO	- 4.537	- 4.695	- 4.794	- 99 N	- 4.318
2.2 Gezondheidszorg	- 1.519	- 1.893	- 1.843	50 V	- 1.688
2.3 Inclusie (integratie, toegankelijkheid en diversiteit)	- 19	- 19	- 18	1 V	- 9
2.4 Beschermd wonen	- 3	- 3	- 96	- 94 N	2
2.5 Participatie (inclusief schuldenaanpak)	- 8.470	- 8.674	- 9.235	- 562 N	- 9.049
2.6 Algemeen Zorg en Welzijn	- 2.734	- 2.625	- 2.976	- 351 N	- 2.875
Totaal Lasten	- 17.283	- 17.909	- 18.963	- 1.054 N	- 17.937
Baten					
2.1 WMO	142	152	162	10 V	146
2.2 Gezondheidszorg	-	214	178	- 36 N	84
2.4 Beschermd wonen	0	0	97	97 V	-
2.5 Participatie (inclusief schuldenaanpak)	4.172	4.172	4.389	217 V	5.149
2.6 Algemeen Zorg en Welzijn	-	18	184	166 V	41
Totaal Baten	4.314	4.555	5.010	454 V	5.420
Saldo van baten en lasten	- 12.969	- 13.353	- 13.953	- 600 N	- 12.517
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 988	- 1.073	- 1.195	- 123 N	-
Onttrekkingen	971	1.081	1.191	111 V	-
Mutatie reserves	- 17	8	- 4	- 12 N	-
Resultaat	- 12.986	- 13.345	- 13.957	- 612 N	- 12.517

Toelichting financiële afwijkingen

In deze paragraaf verantwoordt de gemeente alle financiële afwijkingen van plus of min € 10.000.

2.1 Wmo

Wmo huishoudelijke ondersteuning PGB
Financiële afwijking
€ 12.462
Toelichting
De keuze tussen zorg-in-natura en zorg vanuit een persoonsgebonden budget (PGB) is wettelijk vastgelegd. In 2023 hebben minder cliënten gekozen voor een persoonsgebonden budget.

Wmo huishoudelijke ondersteuning
Financiële afwijking
- € 83.603
Toelichting
De uitgaven op Wmo huishoudelijke ondersteuning (HO) hangen samen met de mate van vergrijzing. In 2023 zijn meer aanvragen gedaan dan verwacht. Het is nooit met zekerheid te voorspellen hoeveel mensen daadwerkelijk een aanvraag indienen, omdat meerdere factoren hier een rol spelen, zoals de mogelijkheid van hulp van familie en netwerk. Er was sprake van 698 cliënten eind 2022 en dat is gestegen naar 748 cliënten eind 2023. Omdat dit een wettelijke taak betreft met een open einde regeling en er veel jurisprudentie is, is sturen op vermindering van het gebruik moeilijk. Overigens is bij de HO-PGB sprake van een onderschrijding. We zien dat meer mensen voor 'zorg-in-natura' gekozen hebben in plaats van een persoonsgebonden budget.

Wmo dagbesteding
Financiële afwijking
- € 32.971
Toelichting
De toename van dagbesteding is groter geweest dan verwacht. Omdat het een wettelijke taak betreft met een open einde regeling, is sturing moeilijk. Met de toenemende vergrijzing neemt ook het aantal inwoners met vormen van dementie toe en dat leidt vaak tot gebruik van dagbesteding en dus hogere kosten. Het is nooit met zekerheid te voorspellen hoeveel mensen daadwerkelijk een aanvraag indienen, omdat hier ok factoren als de thuissituatie een rol spelen. Aandoeningen als niet-aangeboren hersenletsel en dementie leiden bovendien tot langdurige aanspraken op dagbesteding omdat ze niet verbeteren. Inzet van dagbesteding is bedoeld om de cliënt enig ritme en sociale contacten te bieden en de mantelzorger te ontlasten.

Regiotaxi
Financiële afwijking
€ 29.919
Toelichting
In 2023 is er minder gebruik gemaakt van de Regiotaxi dan verwacht. Na corona is het gebruik van de Regiotaxi niet meer op het niveau van voor de coronatijd gekomen. Dit is een landelijke trend. Daarnaast is er in 2023 door de Provincie een pilot gestart waarbij ouderen met een laag inkomen gratis met het OV konden reizen. Deze pilot heeft er mogelijk toe geleid dat er minder beroep op de Regiotaxi is gedaan.

Hulpmiddelen
Financiële afwijking
- € 21.865
Toelichting
Over het jaar 2023 heeft een forse indexatie plaatsgevonden op de kosten van de hulpmiddelen (14%, CPI september 2022), zoals vastgelegd in de raamovereenkomst. Dit heeft er toe geleid dat de hulpmiddelen en het onderhoud hiervan duurder zijn geworden. Bovendien neemt de vraag naar complexe hulpmiddelen toe. Dit zijn hulpmiddelen die specifieke aanpassingen nodig hebben en daarom niet onder de standaardovereenkomst vallen. De kosten voor complexe hulpmiddelen zijn hoger net als het onderhoud van deze voorzieningen.

2.2 Gezondheidszorg

Jeugdgezondheidszorg / Bijdrage aan Gemeenschappelijke Regeling
Financiële afwijking
€ 16.827
Toelichting
Een aantal uitgaven is gedekt vanuit de brede SPUK in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het gaat hier om de SPUK's voor Kansrijke Start en Versterking van de Kennis- en Adviesfunctie GGD. Daardoor resteert er budget voor Jeugdgezondheidszorg.

2.5 Participatie

Kosten Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI)
Financiële afwijking
Totaal: - € 497.754
Bestaande uit:
€ 37.884   Apparaatskosten
€ 13.658   Bijstandsverlening zelfstandigen
€ 52.274   BUIG
€ 52.274   -/- BUIG naar reserve
€ 73.506   Afrekening debiteuren
€ 813.083   -/- Minima- en armoedebeleid incl. Energietoeslag (excl. dekking van € 806.400)
€ 80.278   WSW
€ 19.116   Participatiebudget/ re-integratie
€ 1.844   TOZO
€ 89.043   Wet Inburgering

Toelichting
<p>Op basis van de voorlopige jaarcijfers 2023 van de RDWI wordt per onderdeel hieronder het resultaat toegelicht. De definitieve jaarrekening (incl. toelichting) van de RDWI verwachten we eind april 2024. Uiteindelijk is het resultaat op het totaal een negatief verschil, te weten € 497.754. Hier staat wel een bedrag van € 806.400 aan dekking via het Gemeentefonds tegenover; zie hiervoor programma 9. Dit is een deel van de ontvangen middelen uit de algemene uitkering van het gemeentefonds voor de kosten van de energietoeslag 2023. Met deze dekking meegeteld is er een surplus van € 308.646.</p> <p>De aanvraagmogelijkheid voor energietoeslag 2023 staat nog open tot 1 juni 2024. Vanuit het budget van het gemeentefonds (programma 9) wordt een verzoek gedaan tot overheveling van een bedrag van € 251.600,- naar 2024 om de kosten voor de energietoeslag in 2024 te dekken.</p>

Apparaatskosten RDWI
Financiële afwijking
€ 37.884
Toelichting
<p>Op basis van de voorlopige cijfers is de verwachting dat de kosten lager zijn dan begroot. De apparaatskosten betreffen personeelskosten voor de uitvoering van de Participatiewet, Wet inburgering en schulddienstverlening, inclusief overhead. De exacte duiding van de (verwachte) onderschrijding wordt gegeven in de jaarrekening 2023 RDWI die we eind april 2024 verwachten.</p>

Bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz)
Financiële afwijking
€ 13.658
Toelichting
<p>Dit budget bestaat uit de kredietverlening op basis van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) en de onderzoekskosten levensvatbaarheid. De kosten zijn lager dan begroot omdat er geen nieuwe kredieten zijn verstrekt in 2023. De ontvangen terugbetalingen van de eerder verstrekte kredieten worden afgerekend met het rijk. Aan het rijk dient het bevoorschotte deel van leningen vanaf 2020 terugbetaald te worden. De onderzoekskosten levensvatbaarheid zijn structureel verlaagd op basis van de realisatie tot en met heden.</p>

BUIG
Financiële afwijking
€ 73.506 Afrekening debiteuren <u>€ 52.274</u> BUIG € 125.780 -€ 52.274 (naar reserve BUIG)
Toelichting
Zowel de inkomsten (van het rijk) als de uitgaven (via de RDWI) waren hoger dan verwacht. De uitgaven zijn hoger dan de inkomsten. Hiermee was al rekening gehouden in de begroting 2023. Uiteindelijk is het verschil kleiner dan begroot, waardoor er een surplus resteert. Voorgesteld wordt om dit surplus van de BUIG in de reserve van de BUIG te storten omdat de verwachting voor de komende jaren is dat er een verschil blijft bestaan, waarbij de uitgaven niet volledig gecompenseerd worden door de inkomsten vanuit het rijk.

Bijzondere bijstand/ Minima en armoedebeleid
Financiële afwijking
- € 813.084 (- € 896.020 + € 55.936) € 869.020 -/- Energietoeslag <u>€ 806.400</u> +/- Dekking gemeentefonds (programma 9) € 62.620 -/- Tekort veroorzaakt door niet overhevelen overschot Energietoeslag 2022 van 2022 naar 2023 € 55.936 +/- Overschot Bijzondere bijstand
Toelichting
Deze post bestaat uit een aantal onderdelen (bijzondere bijstand, kinderopvang en energietoeslag). De dekking voor de kosten van de energietoeslag 2023 komt uit het gemeentefonds (decembercirculaire 2023), programma 9. Op het onderdeel energietoeslag is in de jaarrekening 2023 een tekort, dat voortkomt uit de energietoeslag 2022. De aanvraagmogelijkheid energietoeslag 2022 liep door tot 1 juli 2023. Daarnaast drukken op de jaarrekening 2023 slechts deels de kosten van de energietoeslag 2023. Deze is namelijk aan te vragen tot juni 2024. Een deel van de kosten van de energietoeslag 2023 zal dus op de jaarrekening van 2024 drukken. De verwachting is dat de vergoeding voor de energietoeslag 2023 voldoende dekkend is voor de kosten van de energietoeslag 2023. Daarnaast is minder uitgegeven aan bijzondere bijstand dan begroot. De verwachting was dat het beroep op de bijzondere bijstand zou toenemen. Dit is nagenoeg gelijk gebleven, inclusief de kosten voor kinderopvang.

Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)
Financiële afwijking
€ 80.279
Toelichting
Op basis van de laatste gegevens is de verwachting dat de kosten lager zijn dan begroot. De exacte duiding hiervan wordt gegeven in de jaarrekening RDWI die we eind april verwachten. De RSD volgt 1-op-1 de integratie-uitkering van de mei- en septembercirculaire 2023. Het rijk actualiseert dit op basis van input van het SW-bedrijf. De verwachting is dat er sprake is van een werkelijke daling in de aantallen SW-medewerkers.

Participatiebudget re-integratie
Financiële afwijking
€ 19.116
Toelichting
Op basis van de laatste gegevens is de verwachting dat de kosten lager zijn dan begroot. De exacte duiding hiervan wordt gegeven in de jaarrekening RDWI die we eind april verwachten De post bestaat uit twee onderdelen. De eerste post betreft het re-integratiebudget van de RDWI, begroot op € 224.603. Dit betreft de inzet van zowel een deel van de medewerkers als ingekochte trajecten voor inwoners. Hierop is een overschot van € 13.229. Daarnaast zijn er overige kosten m.b.t. re-integratie zoals door Binding in rekening gebrachte kosten voor het gebruik van faciliteiten door de RSD. Hierop is een klein overschot van € 5.189.

Wet inburgering
Financiële afwijking
€ 89.043
Toelichting
De verwachting was dat er in 2023 meer kosten zouden zijn. Deze meerkosten (t.o.v. de verwachte ontvangsten) hebben we bijgeraamd in de begroting. De middelen van de SPUK Wet Inburgering zijn tot nu toe echter hoger dan de kosten in 2023. Door het rijk is bepaald dat deze extra middelen kunnen worden meegenomen naar 2024. De extra begrote kosten kunnen niet overgeheveld worden en leveren daardoor een positieve bijdrage voor het resultaat over 2023.

Loket Wijk Participatie
Financiële afwijking
€ 38.434
Toelichting
Het overschot wordt (eenmalig) veroorzaakt doordat de Web-gelden (Wet Educatie en Beroepsonderwijs) voor 2022 en voor 2023 in hetzelfde jaar (2023) verwerkt zijn. In 2022 was er hierdoor een tekort op deze post. De Web-gelden worden door Stichting Binding ingezet voor de dienstverlening van het Taalhuis aan laaggeletterden (NT1 en NT2).

Aanpak schulden
Financiële afwijking
€ 19.485
Toelichting
Voorgaande jaren is er van dit budget een onderzoek naar schulden in de gemeente Wijk bij Duurstede bekostigd. Dit onderzoek is afgerond. Ook zijn kosten over 2023 deels ten laste gegaan van de resultaten van 2022. Omdat dit budget al langer niet volledig wordt besteed, is het vanaf 2024 structureel verlaagd met € 10.000.

Scheiden
Financiële afwijking
€ 27.642
Toelichting
Er resteert een bedrag van ruim 27.000 euro voor het Startpunt scheiden. Naast een subsidie was er een gemeentelijk budget begroot. De subsidie die we ontvingen van Divosa, kwam telkens laat in het jaar en de laatste tranche kwam pas binnen nadat onze verantwoording van het project via Divosa door de Rijkaccountants was goedgekeurd. We zijn, gezien de mate van onzekerheid over de subsidietranches en het tijdpad waar we mee te maken hadden, behoudend te werk gegaan en hebben het gemeentelijk budget niet volledig uitgegeven.

2.6 Algemeen Zorg en Welzijn

Beleid sociaal domein
Financiële afwijking
- € 24.649
Toelichting
Het tekort wordt veroorzaakt door de post Advies, onderzoek, consultancy. De rechtszaak tegen het voormalige gezinshuis loopt langer dan verwacht, waardoor ook de kosten langer doorlopen. Verder komen hier deels de kosten voor het dataplatform van Aspectu, waarvan we sinds 2022 gebruik maken.

Regionale uitvoering
Financiële afwijking
- € 85.747
Toelichting
Op het sociaal domein werken we steeds intensiever samen in de regio Zuid-Oost Utrecht (ZOU). Naast de inkoop van alle jeugdhulp en het grootste deel van de Wmo-ondersteuning lopen de programma's Hervormingsagenda Jeugd, Integraal Zorgakkoord (IZA) en Beschermd wonen & Maatschappelijke opvang. Voor de organisatie en coördinatie van deze regionale taken is er een 'kernteam' van medewerkers: een programmamanager, adviseurs ICT en Financiën, medewerkers inkoop en contractmanagement en enkele beleidsadviseurs. Het kernteam is sinds september 2023 ondergebracht bij gastheergemeente Utrechtse heuvelrug. De regionale begroting is zomer 2023 verhoogd, met het oog op de inrichting van de gastheergemeente en andere structureel toegenomen kosten.

Leader
Financiële afwijking
- € 10.122
Toelichting
Dit betreft de subsidie voor het Leader project (Verbonden Buurt) uit 2021. Het bedrag van de subsidie is lager uitgevallen, omdat een aantal kosten achteraf niet subsidiabel bleken te zijn. Hierdoor is de overschrijding ontstaan.

Loket Wijk Wmo en jeugd
Financiële afwijking
- € 79.399
Toelichting
<p>Dit nadeel is ontstaan bij de vaststelling van de subsidie 2022 van Stichting Binding. Toen bleek namelijk dat volgens de jaarrekening de gezamenlijke omvang van de reserves van de stichting uitkwam boven het gestelde maximum van 10% van de totale in dat jaar verleende subsidie. Het verschil bedroeg € 71.189 en de subsidie 2022 is daarom € 71.189 lager vastgesteld.</p> <p>In latere gesprekken met onder meer de Raad van Toezicht van Stichting Binding is geconcludeerd dat een en ander voornamelijk te wijten was aan een niet gedeeld beeld op afspraken rondom reserveringen en de wisseling van directie. Gezamenlijk is de begroting doorgenomen, wat heeft geleid tot een goed en gedeeld beeld van de financiën. Ook is de financiële administratie op orde gebracht. Conclusie was dat vasthouden aan terugbetaling van de € 71.189 geen zin heeft gelet op de noodzaak een gezamenlijke oplossing te vinden voor het incidentele tekort van Stichting Binding.</p>

Recapitulatie financiële afwijkingen

Belangrijkste afwijkingen	Programmaonderdeel	Incidenteel of structureel	bedragen x €
			1.000
2 Zorg en Welzijn			Vershil
WMO PGB Huishoudelijke Hulp	2.1		12 V
WMO Maatwerk Huishoudelijke hulp	2.1		- 84 N
WMO Dagbesteding	2.1		- 33 N
WMO Vervoer - Regiotaxi	2.1		30 V
Wmo Hulpmiddelen	2.1		- 22 N
Jeugdgezondheidszorg	2.2		17 V
Apparaatskosten RDWI	2.5		38 V
Bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)	2.5		14 V
BUIG gebundelde uitkering (I-deel/IOAZ/IOAW)	2.5		126 V
Bijzondere bijstand/Minima- en armoedebeleid	2.5		- 813 N
Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)	2.5		80 V
Participatiebudget / reïntegratie	2.5		19 V
Wet inburgering	2.5		89 V
Loket Wijk Participatie	2.5		38 V
Participatie (inclusief schuldenaanpak)	2.5		19 V
Scheiden	2.5		28 V
Beleid Sociaal Domein	2.6		- 25 N
Regionale uitvoering	2.6		- 86 N
Leader	2.6		- 10 N
Loket Wijk Wmo en jeugd	2.6		- 79 N
Diverse afwijkingen < € 10.000	2		41 V
Mutaties reserves	reserve 2		- 12 N
Totaal afwijkingen			- 612 N

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	2021		2022		2023	
		WBD	NL	WBD	NL	WBD	NL
2.01 Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	560,0	nb	570,0	710,0	nb	nb
2.02 Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw, 18 jr eo	195,0	431,2	171,0	366,7	165,3	344,8
2.03 Re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw, 15-65 jr	199,4	197,7	121,0	197,7	108,5	191,5
2.04 Banen	per 1.000 inw, 15-74 jr	396,9	658,7	nb	nb	392,7	704,0
2.05 Netto arbeidsparticipatie	%	71,7	70,4	73,8	72,2	74,4	73,1

Legenda

	Als indicator van gemeente meer dan 5% beter is dan Nederland
	Als indicator van gemeente meer dan 5% slechter is dan Nederland
	Als indicator van gemeente minder dan 5% afwijkt van Nederland

1.3 Programma 3 – Beheer openbare ruimte en Milieu

Terugblik

Algemeen

In 2023 is de openbare ruimte op vrijwel alle beheeronderdelen op de afgesproken beeldkwaliteit gebleven. Alle doelen zijn bereikt en we kijken terug op een productief jaar waarin we binnen de beschikbare middelen toch veel hebben bereikt. Aandachtspunt is dat het meubilair soms toch wat vuiler is dan hoort en dat onze uitvoerende aannemer niet altijd heeft voldaan aan het gestelde kwaliteitsniveau B op het gebied van groen en reiniging (maaïen, vegen en onkruid). Hier hebben we proactief op gestuurd middels extra controles, boetes en contractgesprekken. We zien ook dat we op sommige onderdelen, beter scoren dan de gestelde ambitie. Deze hogere score komt bijvoorbeeld door werk met werk te maken en zo efficiënter te werken, maar ook door digitaler te werken waardoor het onderhoud van de buitendienst afgestemd of zelfs gezamenlijk wordt uitgevoerd met het onderhoudswerk van de aannemer. Daarnaast zorgen ook onze nieuwe machines voor een efficiëntere werkgang.

De kosten van zowel het cyclische beheer en onderhoud in de openbare ruimte als de vervangingsprojecten zijn onderhevig geweest aan soms flinke prijsstijgingen, onder andere als gevolg van de energietarieven, indexaties en schaarste. We monitoren deze prijsstijgingen nauwlettend en hebben hier in 2023 op kunnen anticiperen binnen onze meerjarige onderhoudscontracten. Eind 2023 is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om hier ook voor de langere termijn op te kunnen anticiperen. De resultaten hiervan nemen we mee in het opstellen van in aanloop naar het nieuwe Beheer Kwaliteits Plan vanaf 2026.

Afvalverwijdering

In onze gemeente zijn de afgelopen jaren stappen gezet naar een circulaire economie waarin al het afval als grondstof wordt hergebruikt. In 2020 werd er nog 167 kilo restafval per inwoner ingezameld. In 2023 is dit gedaald tot 110kg restafval per inwoner. Daar tegenover staat dat we in 2023 te maken kregen met scherpere controles op de kwaliteit van het ingezamelde PMD. Hierdoor werd gemiddeld 3 kilo per inwoner PMD afgekeurd wat verwerkt moest worden als restafval.

In januari 2023 is de eidevaluatie van het nieuwe grondstoffenbeleid (diftar) aan de raad aangeboden. Een belangrijk onderdeel van de evaluatie waren de enquête en de straatgesprekken. Daaruit bleek dat het nieuwe grondstoffenbeleid door inwoners over het algemeen als positief wordt ervaren. Aan de andere kant gaf één op de 3 inwoners aan dat de afrekening van de afvalstoffenheffing tegenviel.

Vanaf 2023 hebben we een nieuwe contractpartner voor de inzameling van textiel. Na een aanbesteding die we in 2022 in samenwerking met de AVU en andere Utrechtse gemeenten deden is de opdracht aan Reshare (Leger des Heils) gegund. Resultaat van de aanbesteding is dat het textiel in 2023 is ingezameld door medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt (onder andere BIGA). Een milieurendement bij de inzameling wordt bereikt doordat het textiel nu wordt ingezameld met elektrische voertuigen. Een prettige bijkomstigheid is dat door de schaalgrootte van de aanbesteding de gemeente nu betaald krijgt voor het textiel dat wordt ingezameld. Deze opbrengst is verwerkt in de baten van het product afval.

Als onderdeel van het grondstoffenplan 2020 van Wijk bij Duurstede hebben inwoners in het buitengebied in november 2023 een papierklike gekregen. We willen hiermee bereiken dat zwerfafval

door het wegwaaien van papier vermindert en het papier droog blijft waardoor het beter gerecycled kan worden. Of de papierklike ook binnen de bebouwde kom van onze kernen toegepast gaat worden is nog niet bekend. Dit wordt meegenomen in het voorstel voor de 2^e fase van het grondstoffenbeleid dat eind 2024 aan de raad wordt voorgelegd.

Vanaf juli 2023 is de inzameling van kringloopgoederen op de milieustraat overgegaan naar Kringloop Wijk. In januari 2024 ontvingen we van Kringloop Wijk een overzicht van de hoeveelheden die in de 2^e helft van 2023 ingezameld zijn. De hoeveelheid van ruim 40 ton aan kringloopgoederen levert een positieve bijdrage aan de circulariteit.

Omdat er tijdens het zomerseizoen van 2022 veel klachten binnenkwamen over het afval dat achtergelaten werd op het strandje naast het Wijkse Veer aan de Rijswijkse zijde is er op initiatief van onze gemeente een werkgroep gestart om dit te verhelpen. Dit heeft geresulteerd in een samenwerking tussen gemeenten Buren en Wijk bij Duurstede, Rijkswaterstaat en de ondernemer van Eethuys 't Veer. De gezamenlijke acties hebben als resultaat dat tijdens het zomerseizoen van 2023 het strandje zo goed als schoon is gebleven, mede dankzij de bezoekers die hun afval in de ter beschikbaar gestelde papieren zakken in de klike's hebben gedaan. De partijen hebben uitgesproken om de succesvolle samenwerking in 2024 voort te zetten.

Straatreiniging en gladheidsbestrijding

In 2022 en 2023 is veeg- en onkruidbestrijdingsbestek samengevoegd met het Integrale Groen en Reinigingsbestek.. Deze samenvoeging is in theorie goed bevallen, een integraal bestek zorgt voor minder losse contracten die apart aangestuurd moeten worden. In de praktijk bleek het voor de aannemer lastig om beide werkzaamheden efficiënt te organiseren, zelfstandig de gewenste beeldkwaliteit te halen en voldoende werknemers te vinden. Het tweejarig contract en de pilot is hiermee geëindigd en eind 2023 is gestart met een nieuw integraal Groen en Reinigingsbestek met meer mogelijkheden tot sturing en controle vanuit het gemeentelijk opdrachtgeverschap.

Riolering, waterwegen en kustwerken

Renovatie Kasteelparkbrug (hefbrug). Bij een controle en technisch onderzoek bleek was de brug in slechte staat. Dit komt onder andere door houtrot in de houten hoofdconstructie van de bijna 40 jaar oude brug. De hele brug is vernieuwd en weer in dezelfde vorm teruggebracht. Onderdelen die hergebruikt konden worden zijn hergebruikt (circulaire economie).

Renovatie 6 stuks Hoofd rioolgemaal: er zijn 6 hoofdgemalen van de riolering gerenoveerd. Van de rioolgemalen Broekweg, Langshaven, Nieuweweg, Doornseweg, Gr. Van Lynden van Sandenburgweg en de Smidsdijk is het complete elektro- en mechanisch gedeelte vervangen.

Vervangen en plaatsen beschoeiingen Smidsdijk en Amerongerwetering: de beschoeiing aan Smidsdijk/Dwarsdijk is geheel vernieuwd. Deze werkzaamheden zijn gecombineerd uitgevoerd met het asfalteren van de Smidsdijk en de Dwarsdijk. Ook is een deel van het talud aan de Amerongerwetering ingezakt. Om het talud te waarborgen hebben we oeverbeschoeiing geplaatst.

Aanleg Natuurvriendelijke Oevers Stadspark: de oude beschoeiing van de waterpartij van het Stadspark (nabij Evenemententerrein) is verwijderd en de oevers zijn op een natuurlijke wijze ingericht. Ongeveer de helft van deze investering wordt bekostigd vanuit de impulsregeling van het HDSR. De werkzaamheden zijn in december 2023 gestart en zijn in maart 2024 afgerond.

Calamiteit kademuur in Langbroek: in maart 2023 is de kademuur aan de Langbroekerdijk tussen de provinciale weg en de Brink plotseling gaan scheuren. Na een inspectie bleek dat de kademuur aan het verzakken en niet meer stabiel was. De huidige kademuur kon niet meer worden versterkt of hersteld en moest daarom volledig worden vervangen. De werkzaamheden zijn inmiddels voorbereid en aanbesteed. Begin maart 2024 zijn de werkzaamheden gestart.

Openbaar groen (incl. speeltuinen)

Renovatie speelterreinen: op de Bramengaard, Dommel, Perenplein en Dr. Janssenstraat zijn speeltuinen geheel vervangen. Er zijn nieuwe speelvoorzieningen geplaatst, bomen vervangen en heesterbeplantingen aangebracht. Hierbij is rekening gehouden met het klimaat; er wordt voldoende beschaduwd met bomen en water wordt zoveel mogelijk ter plaatse geïnfiltreerd in de ondergrond doordat omringende verhardingen afwateren op de groenvoorzieningen.

Boomvervangingsprojecten: de bomen die eind 2022/begin 2023 zijn gerooid, zijn in het voor- en najaar van 2023 herplant. Voor de uitvoering is goed gekeken naar de grondopbouw, klimaat, soortkeuze, biodiversiteit en omgeving. Door duurzaam te planten in goed voorbereide plantgaten wordt de levensduur van bomen verlengd.

Renovatie bosplantsoen afgeblazen: In 2023 is gekozen om de de geplande grote renovatie van het bosplantsoen om te buigen van 600.000€ in de periode 2023-2025 naar € 150.000 in 2024 en 2025. Dit betekent dat deze eerder geplande renovatiewerkzaamheden, waarvan de werkvoorbereiding al gereed was, later en anders uitgevoerd moeten worden. De werkvoorbereiding in aangepaste vorm is eind 2023 opgestart. Voorlopig blijven we de randen van het bosplantsoen waar niet wordt gerenoveerd beheer om de omgeving veilig en begaanbaar te houden en wordt een nog nader te bepalen klein gedeelte van het bosplantsoen waar de achterstanden het grootst zijn in 2024 wel gerenoveerd.

Promenade: het vervangingsproject Promenade-Hoogstraat is in de loop van het voorjaar 2023 opgestart. De bewoners en andere belanghebbenden zijn zeer betrokken bij hun buurt. Er zijn veel ideeën, opmerkingen en zorgen gedeeld met de projectgroep. Ingenieursbureau Megaborn ondersteunt en verzorgt de uitwerking van de plannen. Inmiddels is het ontwerp in de definitieve fase. Op dit moment worden nog zogenaamde 'keukentafelgesprekken' gevoerd met bewoners voor de laatste punten. Ook wordt de voorlopige kostenraming opgezet. *Wegen en straatmeubilair*

Straatmeubilair: De schrikhekken (rood witte planken bij kruisingen) zijn vervangen. Ook zijn er straatnaamborden in woonwijk De Horden, ten zuiden van de Hordenweg, 20 parkbankjes en 80 oude verkeersborden vervangen.

Project herinrichting Zandweg: In 2022 en 2023 is samen met de omgeving invulling gegeven aan het ontwerp van de Zandweg. In april 2023 is een bewonerspetitie ingediend om de kruising Zandweg Veilingklok verder te verbeteren. Samen met de bewoners hebben we het ontwerp zo aangepast dat alle partijen tevreden zijn.

In mei 2023 is het participatietraject en de werkvoorbereiding is zijn geheel afgerond. We hebben de raad via een procesmemo geïnformeerd over de stand van zaken. In juni 2023 is de aanbesteding gestart en eind november 2023 succesvol afgerond.

Door indexaties/stijgingen van loon- en materiaalkosten en wijzigingen aan kabels en leidingen was duidelijk dat er een tekort was op het projectkrediet. We hebben hier direct de gemeenteraad over geïnformeerd via een procesmemo. Op 28 november 2023 heeft het projectteam in een

voorbespreking de raadsleden uitleg gegeven en een voorstel voorgelegd. Op 12 december heeft de raad dit voorstel unaniem aangenomen. Het amendement voor het wijzigen van het regenboogzebrapad nabij de Albert Hein Steenstraat naar een gewoon zebrapad is verworpen.

Het project Zandweg is hiermee gereed voor uitvoering van medio februari tot medio december 2024.

Project Broekweg: Voor de Broekweg zijn vier realistische scenario's uitgewerkt en voorgelegd aan het college. Het gewenste scenario is dat de weg wordt verbreed zodat het landbouw- en vrachtverkeer er beter gebruik van kan maken. De uitwerking moet verder vorm krijgen in 2024.

Milieu (bodem, geluid, lucht, externe veiligheid) en natuur

De bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen bevatten een goede onderbouwing op de milieuthema's. Het aantal bestemmingsplannen en adviesverzoeken aan de ODRU is toegenomen. Actuele thema's zoals stikstof/spuitzones maar ook geluid zorgen voor meer inzet dan voorzien in het Uitvoeringsprogramma 2023 met de Omgevingsdienst.

Milieutoezicht op milieubelastende activiteiten vanuit bedrijven is programmatisch uitgevoerd. Ook heeft de ODRU meegedaan met ondermijningscontroles.

In 2023 is gewerkt aan een leefbare en gezonde leefomgeving en extra ingezet op de volgende thema's en acties:

- Implementatie Nota Bodembeheer 2022: gericht op duurzaam en circulaire grondstromen;
- Start met het opstellen van het gemeentelijk programma Luchtkwaliteit;
- Overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeente onder de Omgevingswet;
- Stimuleren van sanering van asbestdaken in combinatie met duurzame daken;
- Acties gericht op het terugdringen van milieudelicten;
- Advisering over Utrechts programma landelijk gebied;

Natuur en landschap

Om de opgaves voor de natuur en het landelijk gebied goed ten uitvoer te brengen, is de gemeente intensief betrokken bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma landelijk gebied. Met het geven van adviezen op het gebied van de Wet natuurbescherming, landschap en natuur bij omgevingsvergunningen, principeverzoeken en projecten wordt ook getracht de kwaliteit van het landelijk gebied te beschermen. Dankzij de ondersteuning van de landschapscöördinator Kromme Rijn wordt daarnaast gewerkt aan projecten die de biodiversiteit en de aanleg van nieuwe natuur bevorderen.

In 2023 is op het gebied van natuur en landschap verder gewerkt aan:

- Opstellen van een plan voor een bredere invulling en coördinatie van het aanbod van natuur- en milieueducatie;
- Het uitstippelen van een visie voor het behoud en herstel van de cultuurhistorische waarden van het Kasteelpark;
- De jaarlijkse monitoring voor het Soortenmanagementplan, de gebiedsgerichte ontheffing die de gemeente heeft gekregen voor de soorten huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

Verantwoording nieuw & gewijzigd beleid

In deze paragraaf verantwoorden we nieuw & gewijzigd beleid dat voor 2023 extra is aangevraagd.

3.3 Riolering, watergangen en kunstwerken

Draagkrachtberekeningen voor 11 verkeersbruggen Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Een ingenieursbureau is momenteel bezig met de onderzoeken, die worden in april 2024 afgerond. Vervolgens bespreken we samen met het ingenieursbureau de resultaten en vervolgstappen.
Wat hebben we ervoor gedaan?
We hebben de draagkrachtberekeningen aanbesteed. Het Ingenieursbureau heeft opdracht gekregen om de draagkrachtberekeningen uit te voeren.

3.4 Openbaar groen

Invasieve plantensoorten, bestrijding Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Het bestrijden van de invasieve plantensoorten. Er zijn in de gemeente drie soorten invasieve plantensoorten aanwezig: Japanse Duizendknoop, Afghaanse Duizendknoop en Reuzen-berenklauw. Door te bestrijden creëren we een veiligere omgeving met beheersbare aanwezigheid van invasieve soorten.
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2023 is een plan gemaakt om de invasieve plantensoorten gedurende 3 jaar extra te bestrijden. Dit plan heeft een externe partij voor ons uitgewerkt. In 2023 zijn de eerste onderdelen van het plan opgestart en is vooral bij de populatie van Reuzenberenklauw ingegrepen. De werkzaamheden vinden verspreid over de hele gemeente plaats.

Wortelopdruk en extreme overlast Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
De omgeving rond bomen veiliger gemaakt, wortelopdruk verholpen en/of bomen gerooid en de omgeving hersteld. Hierdoor verbetert de veiligheid op voetpaden en parkeerplaatsen.
Wat hebben we ervoor gedaan?
Op de Bramengaard te Wijk bij Duurstede en de Margrietstraat te Cothen zijn de problemen opgepakt en duurzaam verholpen. Bomen en plantvakken zijn vervangen en de verhardingen deels hersteld en vervangen.

Vervanging skate-elementen Eigenwijks Speelpark Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Inmiddels blijkt dat de benodigde fondsenwerving/sponsoring niet van de grond komt. In overleg met de gemeente hebben de initiatiefnemers het project afgeschaald. Het is de bedoeling dat het project in 2024 wordt uitgevoerd.
Wat hebben we ervoor gedaan?
Vervanging skate-elementen Eigenwijks Speelpark is een participatieproject vanuit een jongereninitiatiefgroep, ondersteund door Stichting Binding. Bij een project dat door anderen geïnitieerd is laten we als gemeente het initiatief ook bij die andere partij. In dit geval betekent dit dat wij het project een warm hart toedragen, ondersteunen waar dat mogelijk is en gevraagd wordt, maar niet de leiding en het initiatief overpakken. Voor dit project ligt het initiatief bij de jongeren en de jongerenwerker van Stichting Binding. Sinds het inspreken van twee jongeren van de initiatiefgroep en het opnemen van een bijdrage van € 55.000 in de begroting als bijdrage aan het project, zijn er diverse gesprekken gevoerd. Als gemeente hebben we onder andere uitgezocht wat er nodig is om het park rookvrij te kunnen maken. We verwachten dat dit project in 2024 tot uitvoering komt.

Boomonderhoud Bron: Voorjaarsnota
Wat hebben we bereikt
De bomen die buiten de normale aantallen door essentaksterfte en kastanjebloedingsziekte zijn doodgegaan, zijn vervangen. Hierdoor is het bomenbestand in deze categorie hersteld.
Wat hebben we ervoor gedaan?
De bomen zijn herplant, waardoor boomstructuren en solitaire boomplaatsen zijn hersteld. Het gaat in totaal om 61 stuks bomen, voornamelijk in het buitengebied.

3.6 Milieu (bodem, waterkwaliteit, geluid) en natuur

Milieucriminaliteit Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Aandacht en aanpak van milieucriminaliteit bij lokale ondermijningscontroles.
Wat hebben we ervoor gedaan?
Deelname van de Omgevingsdienst Regio Utrecht en de milieupolitie aan de gebiedscontrole(s) in het buitengebied. Tijdens deze controles zijn milieuovertredingen geconstateerd en is zowel strafrechtelijk als waarschuwend opgetreden. We handhaven de inzet van Omgevingsdienst Regio Utrecht bij deze gebiedscontroles in 2024.

<p>Uitvoeringsprogramma groen Bron: Begroting</p>
<p>Wat hebben we bereikt</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een visie voor behoud en herstel van cultuurhistorische waarden van het Kasteelpark. Door achterstallig onderhoud als gevolg van sober beheer is van het oorspronkelijke landschapsinrichtingsplan van het park weinig meer over. Het kasteelpark is een rijksmonument en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is ontevreden over de staat waarin het park verkeert. Dit zou kunnen betekenen dat de gemeente de SIM-subsidie voor het beheer van het park moet terugbetalen. 2. Inzicht in hoe het aanbod van natuur- en milieueducatie in Wijk bij Duurstede breder ingevuld kan worden en hoe dit beter kan worden gecoördineerd.
<p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een extern bureau heeft een historisch-ruimtelijke analyse van het kasteelpark gemaakt. Dit bureau heeft tevens een voorstel gemaakt voor een beheerplan, inclusief een kostenraming. Daarnaast heeft het bureau bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed een aanvraag voor SIM-subsidie gedaan voor het beheer en herstel van het kasteelpark. 2. Een extern bureau heeft het onderzoek hiervoor uitgevoerd en een plan voor de invulling van natuureducatie opgesteld.

<p>Uitvoering milieutaken door Omgevingsdienst Regio Utrecht Bron: Begroting</p>
<p>Wat hebben we bereikt</p>
<p>Bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen bevatten een goede onderbouwing op de milieuthema's. Actuele thema's zoals stikstof en spuitzones zorgen voor meer inzet dan voorzien in het Uitvoeringsprogramma 2023 met de Omgevingsdienst. Milieutoezicht op milieubelastende activiteiten vanuit bedrijven is programmatisch uitgevoerd.</p>
<p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>
<p>Ontwerp bestemmingsplannen en aanvragen Omgevingsvergunning (afwijkingen) zijn voor advies voorgelegd aan de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU). Het aantal adviesverzoeken is toegenomen ten opzichte van de jaren hiervoor. Doordat de Omgevingswet niet in werking is getreden medio 2023 is de uitvoering van de nieuwe bodemtaken niet aan de orde geweest. Wel is er een start gemaakt met de verkenning van milieuregels in het omgevingsplan samen met de Omgevingsdienst Regio Utrecht. Onder de Omgevingswet worden milieuregels (veelal rijksregels) integraal opgenomen in het Omgevingsplan. Voor sommige milieuthema's is een afwegingskader nodig voordat de vertaling van visie naar regels in het omgevingsplan gemaakt kan worden. Er is een start gemaakt met lokaal afwegingskader Omgevingsveiligheid dat in 2024 wordt voorgelegd aan college en raad. Overige thema's volgen in 2024.</p>

Wat heeft het programma gekost?

bedragen x € 1.000

3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
3.1 Afvalverwijdering	- 2.649	- 2.649	- 2.755	- 106 N	- 2.573
3.2 Straatreiniging en gladheidsbestrijding	- 381	- 369	- 345	24 V	- 346
3.3 Riolering	- 1.682	- 1.692	- 2.060	- 367 N	- 2.036
3.4 Openbaar groen (incl. speeltuinen en begraafplaatsen)	- 2.683	- 2.775	- 2.512	263 V	- 2.494
3.5 Weg- en waterwegen	- 2.261	- 2.361	- 2.311	50 V	- 1.921
3.6 Milieu (bodem, waterkwaliteit, geluid) en natuur	- 780	- 837	- 748	89 V	- 948
Totaal Lasten	- 10.436	- 10.684	- 10.731	- 47 N	- 10.318
Baten					
3.1 Afvalverwijdering	3.376	3.376	3.457	81 V	3.257
3.3 Riolering	2.935	2.935	2.982	47 V	2.868
3.4 Openbaar groen (incl. speeltuinen en begraafplaatsen)	232	232	294	62 V	231
3.5 Weg- en waterwegen	147	147	183	36 V	185
3.6 Milieu (bodem, waterkwaliteit, geluid) en natuur	12	12	- 0	- 12 N	3
Totaal Baten	6.702	6.702	6.916	214 V	6.544
Saldo van baten en lasten	- 3.734	- 3.982	- 3.815	167 V	- 3.774
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 42	- 227	- 285	- 58 N	-
Onttrekkingen	210	552	553	2 V	-
Mutatie reserves	169	325	269	- 56 N	-
Resultaat	- 3.565	- 3.657	- 3.546	111 V	- 3.774

Toelichting financiële afwijkingen

In deze paragraaf verantwoorden we alle financiële afwijkingen van plus of min € 10.000.

3.1 Afvalverwijdering

Gemeentereiniging, inzameling huishoudelijk afval en inzameling milieustraat
Financiële afwijking
- € 24.921
Toelichting
Het totale resultaat van het taakveld afval wordt verrekend met de voorziening reiniging. Wanneer er een voordeel is, wordt er gestort in de voorziening. De kosten hiervan worden in dit product geboekt. Een deel van het voordeel, toerekenbare btw, zit in andere taakvelden verdisconteerd waardoor dit product hier niet op nul uitkomt. In de paragraaf lokale heffingen staat een nadere toelichting en de herleiding naar het resultaat voor afval en reiniging.

Het resultaat wat is verrekend met de voorziening bedraagt € 312.766. Dit betreft het positief saldo in 2023 op afval en reiniging van € 312.766. Dit komt onder andere door een nieuw contract voor de inzameling van textiel waar we van de opdrachtnemer een vergoeding krijgen. Ook bleek de definitieve vergoeding voor PMD hoger te zijn dan de door het afvalfonds vastgestelde voorlopige vergoeding. Daarnaast is er minder restafval ingezameld dan begroot waardoor de verwerkingskosten lager waren. Dit heeft ook gevolgen voor de toerekenbare btw; deze is minder dan verwacht.

3.3 Riolering

Riolering Algemeen en Beleid
Financiële afwijking
€ 113.786
Toelichting
In dit budget is een bedrag van € 55.000 opgenomen voor integraal werken. Door werkzaamheden gelijktijdig uit te voeren stemmen we planningen op elkaar af en voeren we werkzaamheden anders uit. Wanneer hier meerkosten uitkomen wordt dat uit dit budget betaald. In 2023 zijn werkzaamheden en projecten integraal uitgevoerd, maar waren meerkosten niet van toepassing. Ook is er € 23.000 minder uitgegeven aan onderzoeken (bijvoorbeeld rioolberekeningen) en kosten voor wijzigingen in het beheersysteem. Deze kosten kunnen per jaar variëren. Daarnaast is voor rioolheffing € 35.156 meer ontvangen dan was begroot. Het voordeel op dit budget wordt verrekend in de voorziening Riolering.

Riolering, Pompen en gemalen
Financiële afwijking
- € 17.029
Toelichting
Er is een voordeel op de post elektriciteit. Dit komt omdat het energiecontract voor de jaren 2023-2026 opnieuw is aanbesteed. Voor de vaststelling van de begroting 2023 waren de energietarieven nog niet bekend en is er begroot op basis van prognoses. Er is een nadeel op post groot onderhoud. Dit komt doordat het raambestek voor het onderhoud van pompen en gemalen in augustus 2023 opnieuw is aanbesteed en daarbij de prijzen structureel met 19% zijn gestegen. Het nadeel op dit budget wordt verrekend in de voorziening riolering.

Riolering, rioolstelsel
Financiële afwijking
- € 353.598
Toelichting
In de begroting is een dekking vanuit de voorziening riolering opgenomen. Vanuit de kostendekkendheid is dit niet begroot en is dit niet noodzakelijk gebleken. We stellen voor het bedrag terug te storten in de reserve riolering. Dit is verplichting in verband met het gesloten systeem van riolering. In de paragraaf lokale heffingen staat het bedrag opgenomen in de kostendekkendheid riolering, onder post inkomsten onttrekking voorziening riolering.

3.4 Openbaar groen, speeltuinen en begraafplaatsen

Begraafplaatsen
Financiële afwijking
€ 18.464
Toelichting
In 2023 is een onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van natuurbegraafplaatsen in de gemeente Wijk bij Duurstede. Het destijds aangevraagde en toegekende bedrag daarvoor was € 19.500. Bij de aanbesteding en uitvoering is een deel van de voorbereidingen en het advieswerk zelf gedaan. Hierdoor waren de kosten lager dan begroot. Het is gebleken dat een deel van het geplande groot onderhoud in 2023 doorgeschoven kan worden. We stellen voor het restantbedrag 2023 van het groot onderhoud (€ 8.508) terug te storten in de reserve onderhoud gebouwen om deze werkzaamheden in de toekomst alsnog uit te kunnen voeren.

Begraafrechten
Financiële afwijking
€ 14.469
Toelichting
Er zijn in het laatste kwartaal meer begrafenissen geweest dan verwacht. Ook zijn in die periode meer verzoeken tot verlenging grafhuur van bestaande graven gedaan dan was ingeschat.

Snippergroen
Financiële afwijking
€ 14.258
Toelichting
In het kader van het project snippergrond zijn gronden van de gemeente die onrechtmatig in gebruik zijn genomen door particulieren in kaart gebracht. De mensen zijn aangeschreven en hebben de gelegenheid gehad, naar gelang de situatie, te kopen, huren of de grond terug te geven. Dit jaar zijn op de begrotingspost van snippergroen meer kosten gemaakt voor het herstel van plantvakken. Tegelijkertijd heeft er aan het eind van 2023 nog een grote grondverkoop plaatsgevonden. Hierdoor zijn er dit jaar meer opbrengsten. Het project is inmiddels afgesloten.

Onderhoud Groen en Reiniging
Financiële afwijking
Totaal: €128.432 Bestaande uit: € 113.522 (openbaar groen, bestekken) € 14.910 (straatreiniging)
Toelichting
<p>Het onderhoudscontract Groen en Reiniging is een integraal onderhoudsbestek. Hierin wordt het dagelijks onderhoud geregeld van o.a. plantsoenen en verhardingen.</p> <p>Door het extreem natte najaar heeft een groot deel van de maaiwerkzaamheden op grasvelden niet plaats kunnen vinden. De ondergrond was door de vele neerslag verzadigd en de draagkracht minimaal. Berijden van de grasvelden met een maaimachine was daardoor maandenlang niet mogelijk, zonder zware schade te veroorzaken aan de grasvelden. Deze periode hield het gehele najaar aan van 2023, waardoor geen onderhoud (maairondes oppervlakten en bijmaaien obstakels) meer mogelijk was aan de grasvelden in 2023. Dit levert een onderschrijding op van € 83.000.</p> <p>Tevens hebben we als gevolg van het opleggen van boetes/kortingen door het niet halen van de afgesproken beeldkwaliteit en schades ruim € 30.000 minder uitgegeven dan verwacht.</p> <p>Deze maaiwerkzaamheden moeten echter alsnog worden uitgevoerd in 2024 om de grasvelden weer op beeld te krijgen voordat de nieuwe aannemer start met het nieuwe contract Groen en reiniging. Omdat dit een eenmalige 0-ronde is (in plaats van meerdere rondes over enkele maanden) zijn de kosten lager dan de geraamde kosten uit 2023. Omdat deze werkzaamheden in 2024 worden uitgevoerd kunnen deze niet ten laste van de jaarrekening 2023 komen en zijn de (lage) eenheidsprijzen uit contract 2022-2023 niet van toepassing. Op dit moment worden de kosten voor een eenmalige aparte 0-ronde groen en reinigingen ingeschat op € 70.000. Deze kosten zullen worden aangevraagd in de zomerrapportage 2024.</p>

Openbaar Groen
Financiële afwijking
€ 90.629
Toelichting
<p>In 2023 zijn in 2 rondes 116 stuks bomen herplant. De resterende 56 stuks hebben we in verband met capaciteitsproblemen binnen team Beheer Openbare Ruimte (vertrek medewerkers) niet terug kunnen plaatsen, deze worden alsnog herplant in 2024. Deze kosten (€ 79.000) zullen opnieuw worden aangevraagd in de zomerrapportage.</p> <p>Van het budget 'Mooier groen' is een deel niet gebruikt. Dit betrof diverse werkzaamheden bij renovaties van plantvakken die onderdeel uitmaakten van, of gecombineerd werden met, het project renovatie bosplantsoen dat is wegbezuinigd. Hierdoor is een onderschrijding ontstaan van € 14.809. Deze werkzaamheden worden niet meer uitgevoerd.</p>

3.5 Weg en waterwegen

Watergangen en beschoeiingen
Financiële afwijking
€ 64.526
Toelichting
<p>Het voordeel ontstaat doordat de werkzaamheden voor het baggeren gunstiger uitvielen dan begroot. Er hoefde minder gebaggerd te worden. De dekking van de kosten komt uit de bestemmingsreserve onderhoud watergangen. We stellen voor € 48.579 terug te storten in de bestemmingsreserve onderhoud watergangen. Verder is het voordeel ontstaan doordat werkzaamheden (o.a. het schilderwerk) voor het herstellen van de steigers niet zijn uitgevoerd vanwege de natte periode aan het einde van het jaar. Deze werkzaamheden zijn in 2023 in opdracht gegeven en de uitvoering wordt doorgeschoven naar 2024.</p>

Wegen
Financiële afwijking
€ 24.270
Toelichting
<p>In 2023 was het inventariseren en het toevoegen van het onderdeel Muren en Hekwerken aan het BKP gepland (€ 23.000). Deze onderdelen zijn nu onvoldoende goed in beeld om langjarig onderhoud en vervanging goed te plannen. Door capaciteitsgebrek bij team BOR zijn deze werkzaamheden niet uitgevoerd in 2023. Doel is in 2024 alsnog te starten met de inventarisatie door de eigen dienst. Aan de hand van deze inspectie wordt een nieuw plan gemaakt.</p>

Openbare verlichting
Financiële afwijking
- € 28.722
Toelichting
<p>Het tekort bij Openbare Verlichting is ontstaan door verschillende factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij de lampwissel naar LED-verlichting (grootste locatie is bedrijventerrein Broekweg) bleek er meer vervangen te moeten worden dan voorzien (- € 10.864). • De kosten van de netbeheerder zijn gestegen (- € 6.521). • In 2023 zijn meer maatwerkvragen gesteld, waardoor er meer adviesuren zijn gemaakt door de (externe) beheerder (- € 11.360). Deze kosten vallen niet binnen de ambtelijke uren. (Grootste maatwerkvraag is de kwaliteit en de veiligheid spandraden binnenstad voor de kerstverlichting welke door het L.O.K wordt beheerd).

3.6 Milieu (bodem, water, geluid) en natuur

Milieubeheer
Financiële afwijking
€ 69.032
Toelichting
<p>Dit jaar is minder inhuur nodig geweest voor milieukundige onderzoeken. Er zijn in 2023 geen calamiteiten geweest waar de bodem en/of water nader onderzocht moest worden. In 2022 is in het openbaar groen aan de Mazijk een asbestverontreiniging in de bodem aangetroffen. Er is besloten deze bij de de herinrichting van de speelplaats in de komende jaren op te ruimen. De herinrichting is niet in 2023 opgepakt. Daarnaast speelde in 2022 de afronding van de eerste fase van de bodemverontreiniging Ossenwaard een rol. Op basis van de evaluatierapportage heeft de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht monitoringsverplichting van de luchtkwaliteit en drinkwater bij twee woningen ingetrokken.</p> <p>Ook de gemeentelijke bijdrage aan de Omgevingsdienst Regio Utrecht is minder geweest dan begroot. Aan de ene kant hebben we meer kosten gemaakt omdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het uurtarief van 2023 met terugwerkende kracht is verhoogd; - het aantal adviesverzoeken voor gebiedsontwikkelingen is toegenomen; - meer inzet is geweest op programmatisch toezicht. <p>Aan de andere kant hebben de onderstaande ontwikkelingen voor minder kosten gezorgd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Omgevingswet is niet in werking getreden op 1-7-2023 waardoor de nieuwe bodemtaken nog door de provincie worden uitgevoerd. - integratie van Milieu in Omgevingsplan wordt inmiddels vanuit een regionaal project door de ODRU opgepakt.

Recapitulatie financiële afwijkingen

bedragen x €
1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programmaonderdeel	Incidenteel of structureel	Vershil
3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu			
Gemeentereiniging, inzameling huishoudelijk afval en inzameling milieustraat	3.1		- 24 N
Riolering, algemeen en beleid	3.3		114 V
Riolering, pompen en gemalen	3.3		- 17 N
Riolering, rioolstelsel	3.3		- 354 N
Begraafplaatsen	3.4		18 V
Begraafrechten	3.4		14 V
Snippergroen	3.4		14 V
Onderhoud Groen en Reiniging	3.2 / 3.4		128 V
Openbaar groen	3.4		91 V
Watergangen en beschoeiingen	3.5		65 V
Wegen	3.5		24 V
Openbare verlichting	3.5		- 29 N
Milieubeheer	3.6		69 V
Diverse afwijkingen < € 10.000	3		53 V
Mutaties reserves	reserve 3		- 56 N
Totaal afwijkingen			111 V

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	2021		2022		2023	
		WBD	NL	WBD	NL	WBD	NL
3.01 Huishoudelijk restafval	kg per inwoner	● 115,0	164,0	● 92,0	148,0	nb	nb

Legenda

●	Als indicator van gemeente meer dan 5% beter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente meer dan 5% slechter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente minder dan 5% afwijkt van Nederland

1.4 Programma 4 – Economie

Terugblik

In 2023 is verder gewerkt aan de versterking van onze lokale economie. Dit hebben we gedaan door – samen met ondernemers – uitvoering te geven aan de herijkte Economische Agenda. Hieronder staat een toelichting op de ondernomen activiteiten.

Economie – beheer en acquisitie werkgelegenheid

In september heeft de gemeenteraad het Visie, Ambitie en Focusdocument van de Economische Agenda vastgesteld. Vervolgens heeft het college het bijbehorende Uitvoeringsplan vastgesteld. In 2023 hebben we de volgende resultaten behaald:

- *Regionale Samenwerking:* Via de U10 bestuurstafel Economische Positionering is de uitbreidingsbehoefte van ons bedrijventerrein Broekweg-Langshaven opgenomen in het Provinciaal Programma Wonen en Werken (6,6 hectare).
- *Faciliteren van (duurzaam en startend) ondernemerschap:* Het nieuwe standplaatsenbeleid is ontwikkeld en vastgesteld waarmee de ambulante handel, naast de weekmarkt, goed geregeld is. Verder zijn er diverse acties ondernomen gericht op ondernemerschap, zoals het uitbrengen van een ondernemerskrant en het organiseren ondernemersbijeenkomsten.
- Vanuit het Ondernemersfonds zijn gemeentebreed diverse ondernemersinitiatieven gefinancierd. Het jaar is afgesloten met een, gezamenlijk georganiseerde en druk bezochte 'Avond van de Ondernemer'.
- *Een gezond en aantrekkelijk vestigingsklimaat:* Op het bedrijventerrein is ingezet op de gebiedsgerichte aanpak van de energietransitie en veilig ondernemen. De uitvoering van het onderzoek naar ruimtebehoefte van het bedrijfsleven is niet uitgevoerd (zie toelichting Programma 5).
- *Stuurgroep Vitale Economie:* Voortvloeiend uit het project Vitale Binnenstad (2022) is de samenwerking met en tussen ondernemers versterkt tussen de verschillende stakeholders in de gehele Wijkse Economie. Hiervoor is de Stuurgroep Vitale Economie opgezet, waarin ondernemersverenigingen, VVV, gemeente en het Ondernemersfonds vast zijn vertegenwoordigd.
- Vanuit de stuurgroep is een [stadsregisseur](#) aangesteld die zich in de dagelijkse praktijk richt op het verbinden van bedrijven, winkels, horeca, zzp'ers en andere relevante partijen. Een effect hiervan is dat lopende ondernemersinitiatieven in beeld zijn gebracht en de informatie-uitwisseling tussen ondernemers is versneld. Hierdoor is bijvoorbeeld een impuls gegeven aan het overleg tussen winkelcentra (over verlichting en promotie) en zijn netwerkbijeenkomsten voor ZZP'ers georganiseerd.

Stadspromotie, recreatie, toerisme & evenementen

In 2023 is samengewerkt met de partijen die de toeristische infrastructuur voor ons verzorgen. Voor wat betreft de stadspromotie en informatievoorziening heeft de VVV Kromme Rijnstreek, vanwege de verbouwing van het oude stadhuis, ook in 2023 haar dienstverlening veelal vanaf de Achterstraat uitgevoerd. De VVV heeft een verdere professionaliseringslag kunnen maken, waardoor ze toekomstbestendiger is (o.a. website, ticketverkoop, accountmanagement). De VVV vertegenwoordigt ons ook in regionale marketing overleggen en activiteiten. Hiermee is er, zowel op lokaal als in regionaal verband, samengewerkt om de gemeente Wijk bij Duurstede beter op de kaart te zetten en 'het verhaal van Wijk bij Duurstede' breed uit te dragen. Er is een solide basis gelegd die de komende jaren verder kan worden uitgebouwd.

Verantwoording nieuw & gewijzigd beleid

In deze paragraaf verantwoorden we nieuw & gewijzigd beleid dat voor 2023 extra is aangevraagd.

4.1 Economie – beheer en acquisitie werkgelegenheid

Vitaliteit binnenstad en (dorps)centra Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Als vervolg op het project Vitaliteit binnenstad Wijk bij Duurstede (eindrapportage november 2022) is in 2023 de samenwerking tussen ondernemers versterkt. Doel van de samenwerking is een vitale economie waarin ondernemerschap floreert, het aanbod van winkels, horeca & evenementen aantrekkelijk is voor inwoners en bezoekers, en het stadsimago positief is. In 2023 is bereikt dat: <ul style="list-style-type: none">
- De Stuurgroep Vitale Economie functioneert met als doel de communicatie en samenwerking tussen alle ondernemersgroepen te versterken. Deelnemers zijn: de OndernemersKring (OKW), De Lokale Ondernemers Kern (LOK), het Ondernemersfonds, de VVV en de gemeente. De stuurgroep is in 2023 zeven keer bij elkaar gekomen.
- Vanuit de Stuurgroep is een stadsregisseur is aangesteld. Hij richt zich op het<ul style="list-style-type: none">
o Verbeteren van communicatie tussen ondernemers, via social media kanalen of overleg;
o Stimuleren van acties die passen bij de visie van een vitale economie;
o Structureren van overleg en samenwerking tussen ondernemersverenigingen en -groepen.
Wat hebben we ervoor gedaan?
De gemeente heeft vanuit dit budget bijgedragen aan de inzet van de stadsregisseur. De stadsregisseur wordt daarnaast betaald vanuit het Ondernemersfonds.

Ontwikkelen standplaatsenbeleid Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
We hebben integraal standplaatsenbeleid ontwikkeld waarin we kaders en richtlijnen stellen voor de wijze waarop we standplaatsen in deze gemeente in gebruik nemen. Daarnaast hebben we met dit beleid ook geregeld hoe we vergunningen uitgeven en wat de rechten en plichten van vergunninghouders zijn. Het college van B&W heeft het beleid vastgesteld en het beleid is officieel gepubliceerd. Daarnaast hebben we de locaties voor de standplaatsen aangewezen en, via een zogenaamde parapluherziening, ingetekend in de bestaande bestemmingsplannen waardoor de locaties officieel ruimtelijke geregeld zijn.
Wat hebben we ervoor gedaan?
We hebben € 15.000 uitgegeven aan een externe projectmedewerker, die ons heeft geholpen met het opstellen van het beleid. De extra opgevoerde kosten in de begroting zijn hier aan uitgegeven. Benodigde aanvullende uren hebben we, met diverse collega's, binnen de reguliere uren opgevuld.

4.2 stadspromotie, recreatie, toerisme & evenementen

Toekomstbestendigheid VVV
Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
De VVV Kromme Rijnstreek verzorgt voor ons een belangrijk gedeelte van de marketing, communicatie en informatievoorziening als het gaat om recreatie en toerisme voor onze eigen inwoners en bezoekers. We hebben ervoor kunnen zorgen dat de organisatie zijn werkzaamheden en bedrijfsvoering voor ons kan blijven doen en de kwaliteit en intensiteit heeft kunnen verbeteren. Ze hebben hun zakelijke dienstverlening uitgebreid met digitale kaart verkoop en organiseren van arrangementen, ze hebben meer activiteiten voor de R&T ondernemers georganiseerd. De bezoekersinformatie online is verbeterd en ze hebben de verhalen uit ons gebied (o.a. Kersen, Unesco Werelderfgoed, kastelen) meer en beter uit kunnen dragen
Wat hebben we ervoor gedaan?
We hebben de jaarlijkse bijdrage aan de VVV Kromme Rijnstreek structureel verhoogd met € 15.000 waardoor er geïnvesteerd kon worden in verdere digitalisering en professionalisering (o.a. website, ticketverkoop en accountmanagement).

Wat heeft het programma gekost?

bedragen x € 1.000

4 Economie	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
4.1 Economie - beheer en acquisitie werkgelegenheid	- 428	- 428	- 429	- 1 N	- 426
4.2 Stadspromotie, recreatie, toerisme & evenementen	- 486	- 503	- 500	3 V	- 487
Totaal Lasten	- 914	- 931	- 929	2 V	- 913
Baten					
4.1 Economie - beheer en acquisitie werkgelegenheid	19	19	23	3 V	83
4.2 Stadspromotie, recreatie, toerisme & evenementen	52	52	42	- 10 N	56
Totaal Baten	71	71	65	- 6 N	139
Saldo van baten en lasten	- 843	- 860	- 865	- 5 N	- 773
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 7	- 7	- 7	-	-
Onttrekkingen	1	1	21	20 V	-
Mutatie reserves	- 7	- 7	13	20 V	-
Resultaat	- 850	- 867	- 851	16 V	- 773

Toelichting op financiële afwijkingen per product

In deze paragraaf verantwoorden we alle financiële afwijkingen van plus of min € 10.000.

Er zijn geen financiële afwijkingen van plus of min € 10.000 binnen dit programma.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	2021		2022		2023			
		WBD	NL	WBD	NL	WBD	NL		
4.01 Functiemenging	%	●	41,5	53,3	●	40,8	53,8	nb	nb
4.02 Vestigingen	per 1.000 inw, 15-74 jr	●	170,1	164,9	●	178,8	174,1	nb	nb

Legenda

●	Als indicator van gemeente meer dan 5% beter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente meer dan 5% slechter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente minder dan 5% afwijkt van Nederland

1.5 Programma 5 – Ruimtelijke ordening, Wonen, Gebiedsontwikkeling en Mobiliteit

Terugblik

Ruimtelijke ordening, inclusief stikstof

Voor wat betreft (zware) ruimtelijke procedures is er het afgelopen jaar, nog vòòr de invoering van de Omgevingswet, tempo gemaakt op een aantal bestemmingsplanprocedures. Dit heeft geleid tot negen ontwerpbestemmingsplannen die voor de invoeringsdatum van 1 januari 2024 ter inzage zijn gelegd (en in 2024 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden). Vastgesteld in 2023 zijn een wijzigingsplan en drie omgevingsvergunningen op grond van de uitgebreide voorbereidingsprocedure Wabo. Voor de meeste procedures zijn de kosten gedekt door de legesinkomsten. In twee gevallen (paraplubestemmingsplan standplaatsen en bestemmingsplan stadshaven) zijn gemeentelijke werkbudgetten aangesproken.

Voor wat betreft het opstellen van nieuw ruimtelijk beleid zijn een beleidskader voor bebouwingslinten, een beleidskader voor flexwonen en de Omgevingsvisie in 2023 in voorbereiding. De verwachting is dat deze beleidsvormingstrajecten in 2024 of, voor wat betreft de Omgevingsvisie, in 2025 afgerond zullen worden. De verplichting om de Omgevingsvisie te herzien vloeit voort uit de nieuwe Omgevingswet en vraagt, in ieder geval tijdelijk voor de periode van opstelling ervan, om extra gemeentelijk werkbudget.

Voor wat betreft het onderwerp stikstof zijn gemeentelijke belangen verdedigd in de totstandkoming van het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG). De uitwerking van het UPLG is vertraagd door verandering van koers van de regering en het vallen van het kabinet, waardoor het gewenste provinciale participatietraject niet in 2023 plaats heeft gevonden.

Door vertraging van het provinciale participatieproces zijn ook de kosten voor de gemeentelijke inzet uitgebleven. Wel is een pilot voor voedselbosbouw gefinancierd, aangezien deze valt binnen de kaders van het UPLG en de in 2022 omarmde [motie MV02](#) over voedselbosbouw.

Omgevingswet

In de voorbereiding op invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft de gemeente Wijk bij Duurstede een belangrijke stap gezet in de modernisering van het stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Deze verandering brengt een vereenvoudiging van regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk, en een belangrijke verschuiving in de benadering van gemeente, inwoners, bedrijven en andere betrokkenen met zich mee.

De invoering was oorspronkelijk gepland voor 1 juli 2023 maar is uitgesteld naar 1 januari 2024. Dit gaf ons extra tijd om ons grondig voor te bereiden en te zorgen dat we aan de minimale vereisten voldoen, zoals vastgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Een sleutelonderdeel van onze voorbereiding was het vaststellen van het verplichte Adviesrecht bij Buitenplanse OmgevingsPlan Activiteiten (BOPA), het organiseren van een opleidingsdag voor onze medewerkers, het aanpassen van werkprocessen en instructies om te zorgen voor een soepele overgang. Daarnaast is er ook gezorgd voor het aanpassen van de website, zodat de inwoners de weg in de nieuwe wetgeving weten te vinden. Ook hebben we intensief afgestemd binnen onze regio en zo hebben we de eerste stappen gezet naar volledige implementatie van de Omgevingswet in onze organisatie.

Deze nieuwe wet vraagt om een 'ja, mits'-benadering in plaats van 'nee, tenzij', en legt de nadruk op participatie van inwoners en ondernemers aan de voorkant van beleidsontwikkeling. We hebben reeds ervaring met diverse participatievormen, wat een goede basis legt voor deze nieuwe manier van werken. We gaan in 2024 het participatiebeleid verder vorm geven.

In het voorjaar is de startnotitie voor de actualisatie omgevingsvisie Wijk bij Duurstede (met focus op het landelijk gebied) aangepast op basis van een themasessie met de gemeenteraad. De startnotitie is vervolgens in het tweede kwartaal vastgesteld door het college van B&W. In september is een aanbestedingstraject gestart voor het aantrekken van een stedenbouwkundig bureau. Dit bureau is eind 2023 gestart met een beleidsanalyse.

De technische kant van de implementatie van de Omgevingswet vroeg veel van onze organisatie, waarbij beoogd was veel tijd in te ruimen voor oefenen met de Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Onze systemen waren al aangesloten op de oefenomgeving van het DSO en we hebben deze ook aangesloten op de productieomgeving van het DSO. Daarnaast hebben we onze interne processen waar nodig aangepast en ingericht in de betreffende systemen. Bovendien hebben we zelf met de handen achter de knoppen gezeten om gevoel te krijgen met het DSO, onze nieuwe systemen en werkwijzen. Tijdens het oefenen bleek dat we verzoeken vanuit het DSO goed kunnen ontvangen, behandelen en digitaal kunnen samenwerken met onze ketenpartners. Zo zijn we voldoende voorbereid het jaar van inwerkingtreding in te gaan.

Met bovenstaande maatregelen is de gemeente Wijk bij Duurstede klaar om te gaan werken volgens het nieuwe regime van de Omgevingswet.

Na de eerste stappen is nu de volgende fase aangebroken. Voor 2024 en verder verschuift de focus dan ook van de implementatie naar de verdere inbedding van de wet binnen onze organisatie.

Wonen

De druk op de woningmarkt is in 2023 eerder toe- dan afgenomen. De wachttijd voor een sociale huurwoning bedraagt in Wijk bij Duurstede bijna 10 jaar. Het belang om woningen te gaan bouwen wordt steeds groter. Naast reguliere woningzoekenden vragen ook specifieke doelgroepen de aandacht. Mede daarom zijn we trots dat we medio november 2023 de eerste flexwoningen op Het Kleine Ros konden opleveren. Deze woningen, bestemd voor vluchtelingen uit Oekraïne en statushouders maar ook eigen spoedzoekers en starters, leveren een bijdrage aan onze opgave.

In 2023 is meerdere malen met de raad gesproken over het thema Wonen. Onder meer in een themasessie met de beide woningcorporaties die in Wijk bij Duurstede actief zijn, te weten Woonin (voorheen Viveste) en NabijWonen (in 2023 nog Heuvelrug Wonen). In die bijeenkomst hebben de woningcorporaties aangegeven het grote belang van meer woningen te onderschrijven en hebben zij hun ambitie op dat gebied nader toegelicht. Tevens is ingegaan op de prestatieafspraken die met de woningcorporaties worden gemaakt. Met NabijWonen zijn het meerjarige afspraken voor de periode t/m 2025. Met Woonin worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt. Voor het jaar 2024 zijn deze inmiddels in concept gereed.

Met de raad is ook uitgebreid gesproken over de realisering van de flexwoningen op Het Kleine Ros en de gemeentewerf. De eerste van de 24 flexwoningen op Het Kleine Ros zijn in het vierde kwartaal opgeleverd en verhuurd. De resterende 28 woningen begin 2024. Van de in totaal 52 woningen zijn negen bestemd voor ontheemden uit Oekraïne en negen woningen voor statushouders. Bij deze laatste groep gaat het veelal om alleenstaanden die een verzoek om gezinshereniging hebben

ingediend. Op het moment dat dat verzoek is gehonoreerd en de nareizigers in Nederland zijn, zal er een geschikte woning door één van de twee woningcorporaties beschikbaar worden gesteld zodat een nieuwe statushouder in de vrijgekomen flexwoning kan worden gehuisvest. De eerste situatie hiervan is reeds geweest.

Naast woningbouw is ook een rechtvaardige verdeling van de beschikbaar komende woningen van belang. Daartoe heeft de gemeenteraad eind juni 2023 een herziene Huisvestingsverordening vastgesteld, vooruitlopend op een integrale herziening die medio 2024 wordt verwacht. Met die integrale herziening wordt het mogelijk iets meer ruimte te bieden aan het met voorrang huisvesten van inwoners uit de gemeente die op zoek zijn naar een geschikte woning. Naast het opnieuw verhuren van vrijgekomen huurwoningen via Woningnet, heeft de gemeente ook een taakstelling voor het huisvesten van statushouders. In 2023 is de huisvesting van de totale taakstelling gerealiseerd mede door de inspanning van de beide woningcorporaties.

Gebiedsontwikkeling en projecten

Sterke Lekdijk

In februari 2023 is de raad door middel van een [memo](#) geïnformeerd over de stand van zaken van het project Sterke Lekdijk van het HDSR. In 2023 is in het project o.a. het volgende gedaan:

- Het [Beeldkwaliteitsplan](#) is afgerond;
- De kosten van de fietsvriendelijke weginrichting zijn in beeld gebracht. Wij hebben gemeld aan het HDSR hier geen geld voor gereserveerd te hebben omdat wij ervan uitgingen dat het grootste deel van de weginrichting bekostigd zou worden uit het Hoogwaterbeschermingsprogramma;
- De meekoppelkansen zijn eind 2023 uitgewerkt tot definitieve ontwerpen. Er is eind 2023 een start gemaakt met de financiële vertaling van deze meekoppelkansen. Dit krijgt in 2024 nog een vervolg. Uit een door HDSR op te stellen planning gaat blijken wanneer de uitvoering van de meekoppelkansen kan starten.

Oude Stadhuis

Door de raad is op 4 juli 2023 extra budget [beschikbaar gesteld](#) voor het afronden van de verbouwing en restauratie van het Oude Stadhuis. Vervolgens is gezocht naar mogelijkheden om te bezuinigen en zijn met de aannemer onderhandelingen gevoerd over de vertragingsschade die deze had aangekondigd. Met het [memo](#) van 9 januari 2024 is de raad geïnformeerd over de overeenstemming die wij hierover hebben bereikt. De werkzaamheden zijn daarop nog eind januari 2024 hervat en wij verwachten dat deze eind 2024 afgerond kunnen worden. Tot op heden hebben zich wel onvoorziene kosten voorgedaan maar hebben wij geen aanleiding om te veronderstellen dat het beschikbaar gestelde budget onvoldoende zou zijn.

Nieuwe gemeentewerf en milieustraat

In december 2022 stelde de raad de kredieten vast voor de nieuwbouw van de gemeentewerf en milieustraat aan de Vogelpoelweg op bedrijventerrein Broekweg Noord. In 2023 zijn door het bouwteam, bestaande uit een ontwerptechnisch bureau/architect, twee aannemers en gemeente, de definitief ontwerpen uitgewerkt in uitvoeringsontwerpen. Op basis daarvan zijn eind 2023 de definitieve aanneemsommen voor beide voorzieningen aan de gemeente bekend gemaakt. In de maanden daarna zijn deze verder besproken en zijn op 7 mei 2024 de aanneemovereenkomsten getekend. Als de bouw zonder tegenslagen verloopt zal medio 2025 de nieuwe locatie in gebruik worden genomen.

Grondzaken, inclusief werklocaties

De actualisatie van de grondexploitaties heeft in maart plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan is de Reserve grondbeleid gestegen van 80% naar 93% van de gewenste omvang. Naast de actualisatie van de lopende grondexploitaties is een nieuwe grondexploitatie opgesteld voor de vrijvallende locatie van de gemeentewerf. Hierdoor neemt het totaal van de al eerder genomen en nog verwachte winstnemingen en verliesnemingen over alle grondexploitaties – na afronding daarvan - met circa € 1.200.000 toe. De Reserve grondbeleid neemt met de Jaarrekening 2023 toe tot een bedrag van ruim € 1,4 miljoen en daarmee tot 93% van de door uw raad vastgestelde gewenste omvang (in de Nota grondbeleid 2020).

Verkeer en parkeren

Om de verkeersveiligheid in de gemeente te bevorderen zijn verschillende integrale (bewustwordings)acties uitgevoerd vanuit het uitvoeringsprogramma van het Integraal Veiligheidsplan. Zo heeft er twee keer een verkeerscontrole plaatsgevonden aan de Langbroekerdijk en één keer bij Sluishoofd. Hierbij is, in samenwerking met de politie, gecontroleerd op het rijgedrag van automobilisten en bromfietzers en is er getest op alcoholgebruik onder bestuurders. Daarnaast is gecontroleerd op overlast van motoren op de Lekdijk.

Ook hebben we vanuit het uitvoeringsprogramma van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan in 2023 gewerkt aan het verbeteren van de fietsveiligheid. Op tal van locaties zijn goed zichtbare paaltjes geplaatst. Waar deze niet bijdragen aan de veiligheid zijn fietspaaltjes verwijderd.

Naast fietsveiligheid is er ingezet op duurzame mobiliteit. De laadvisie is vorig jaar vastgesteld. Hierdoor hebben we een leidraad hoe we de komende jaren het elektrisch vervoer faciliteren. We zijn met verschillende exploitanten van laadpalen samenwerkingsovereenkomsten aangegaan. Hierdoor kunnen we de toenemende vraag invullen naar openbare laadpunten. Daarmee geven we invulling aan de verduurzaming van de mobiliteit. In 2023 hebben we voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor de renovatie van de Zandweg. Tijdens de renovatie van de Zandweg, die momenteel wordt uitgevoerd, wordt op verschillende punten de verkeersveiligheid verbeterd. Als laatste zijn er ook voorbereidingen gepleegd voor de parkeernota. Hier is samen met een klankbordgroep wensen en behoeftes opgehaald, zodat we in 2024 naar een parkeernota komen die gedragen en gesteund is door de samenleving.

Verantwoording nieuw & gewijzigd beleid

In deze paragraaf verantwoorden we nieuw & gewijzigd beleid dat voor 2023 extra is aangevraagd.

5.1 Ruimtelijke ordening, incl. aanpak stikstof

Ontwikkelingen landelijk gebied Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Voor wat betreft het onderwerp stikstof zijn gemeentelijke belangen verdedigd in de totstandkoming van het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG). De uitwerking van het UPLG is vertraagd door verandering van koers van de minister en het vallen van het kabinet, waardoor het gewenste provinciale participatietraject niet in 2023 plaats heeft gevonden.
Wat hebben we ervoor gedaan?
Door vertraging van het provinciale participatieproces zijn ook de kosten voor de gemeentelijke inzet uitgebleven. Wel is een pilot voor voedselbosbouw gefinancierd, aangezien deze valt binnen de kaders van het UPLG en de in 2022 omarmde motie MV02 over voedselbosbouw.

5.2 Omgevingswet

Invoering omgevingswet Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Diverse activiteiten uitgevoerd zodat we de basis gereed hebben voor de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Het besluit verplicht Adviesrecht bij Buitenplanse OmgevingsPlan Activiteiten (BOPA) is vastgesteld. Procedures en werkinstructies zijn opgesteld en aangepast voor de inwerkingtreding, daarnaast is er een organisatie brede opleidingsdag georganiseerd. Er is een basis gelegd voor het Omgevingsplan en de Omgevingsvisie. Alle activiteiten die verplicht moeten zijn verricht voor de invoering zijn uitgevoerd, dit conform de lijst van minimale vereisten opgesteld door de VNG.
Wat hebben we ervoor gedaan?
Inhuur programmamanager, projectleider Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), projectleider Omgevingsplan, inzet gespecialiseerd bureau voor de opzet van het Omgevingsplan. Er is een training gevolgd voor het werken conform de Omgevingswet. Er zijn aanpassingen doorgevoerd in werkprocessen binnen de organisatie die nodig zijn voor de invoering. Voor zowel de Omgevingsvisie als het Omgevingsplan is er een goede basis gelegd voor de verdere uitwerking hiervan na de inwerkingtreding.

5.3 Wonen

Lokaal maatwerk Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Eind juni 2023 heeft de gemeenteraad een herziene Huisvestingsverordening vastgesteld. Het betrof een beleidsarme herziening waarin slechts technische wijzigingen zijn verwerkt. De ruimte voor lokaal maatwerk is bij die herziening ongewijzigd gebleven. In de loop van 2023 is de nieuwe Huisvestingswet van kracht geworden. In die wet wordt gemeenten de mogelijkheid geboden om meer woningen te labelen voor specifieke doelgroepen waaronder de eigen inwoners. Het college is voornemens om in de loop van 2024 een herziene versie van de Huisvestingsverordening aan de gemeenteraad aan te bieden waarin deze verruimde mogelijkheid is opgenomen.
Wat hebben we ervoor gedaan?
Herziene verordening vastgesteld door gemeenteraad.

5.4 Gebiedsontwikkeling en projecten

Flexwoningen tweede locatie Bron: Voorjaarsnota
Wat hebben we bereikt
In 2023 is duidelijk geworden dat de realisatie van flexwoningen op de gemeentewerf haalbaar is. In de vervolgfase wordt onderzocht waar de flexwoningen het best kunnen worden gerealiseerd in relatie tot het aangrenzend plangebied van de gemeentewerf. De realisatie van de flexwoningen wordt als zelfstandig project uitgevoerd.
Wat hebben we ervoor gedaan?
In 2023 is onderzoek gedaan naar de bodemkwaliteit, akoestische situatie en natuurwaarden in het plangebied. Tevens is een stedenbouwkundige verkenning uitgevoerd. Op basis van de beschikbare informatie is de gemeenteraad geïnformeerd met een memo, gedateerd 12 december 2023.

5.5 Grondzaken, incl. werklocaties

Ruimtevrage bedrijfsleven Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
In de begroting was € 25.000 opgenomen voor het laten uitvoeren van een onderzoek door een extern onderzoeksbureau naar de ruimtebehoefte van bedrijven in onze gemeente. Zo'n onderzoek geeft input voor ons ruimtelijk-economisch beleid. Vooral bij de uitbreiding van ons bedrijventerrein is nodig dat de programmering (omvang kavels en type vastgoed) aansluit op de behoefte van het bedrijfsleven. Het onderzoek is niet uitgevoerd i.v.m. beperkte capaciteit (zie hieronder voor uitleg).

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het afgelopen jaar is afgezien dit onderzoek uit te voeren als gevolg van beperkte capaciteit het onderzoek te begeleiden. Er ingezet op andere projecten op het bedrijventerrein (verduurzaming, keurmerk veilig ondernemen, nieuwe grondverkoopprocedure voor kavels en regionale afstemming). Het uitvoeren het behoeftersamingsonderzoek zal op een later moment (opnieuw) worden ingebracht voor de begroting

Wat heeft het programma gekost?

bedragen x € 1.000

5 Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
5.1 Ruimtelijke ordening, incl. aanpak stikstof	- 701	- 701	- 600	101 V	- 771
5.2 Omgevingswet	- 342	- 519	- 452	67 V	- 281
5.3 Wonen	- 856	- 856	- 800	56 V	- 894
5.4 Gebiedsontwikkeling en projecten	- 17	- 1.269	- 535	735 V	- 73
5.5 Grondzaken, incl. werklocaties	- 1.534	- 1.317	- 1.630	- 313 N	- 1.363
5.6 Verkeer en parkeren	- 617	- 659	- 669	- 10 N	- 783
Totaal Lasten	- 4.068	- 5.321	- 4.686	636 V	- 4.165
Baten					
5.1 Ruimtelijke ordening, incl. aanpak stikstof	50	50	51	1 V	153
5.3 Wonen	568	738	733	- 5 N	294
5.4 Gebiedsontwikkeling en projecten	-	980	265	- 715 N	45
5.5 Grondzaken, incl. werklocaties	2.195	908	1.524	616 V	630
5.6 Verkeer en parkeren	127	127	153	26 V	127
Totaal Baten	2.940	2.804	2.726	- 77 N	1.249
Saldo van baten en lasten	- 1.127	- 2.517	- 1.959	558 V	- 2.916
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 1.127	- 174	- 444	- 271 N	-
Onttrekkingen	206	466	471	5 V	-
Mutatie reserves	- 921	292	27	- 265 N	-
Resultaat	- 2.048	- 2.225	- 1.932	293 V	- 2.916

Toelichting financiële afwijkingen

In deze paragraaf verantwoorden we alle financiële afwijkingen van plus of min € 10.000.

5.1 Ruimtelijke ordening, incl. aanpak stikstof

Aanpak stikstofproblematiek
Financiële afwijking
€ 15.000
Toelichting
Door vertraging van het provinciale participatieproces zijn ook de kosten voor de gemeentelijke inzet uitgebleven. Wel is een pilot voor voedselbosbouw gefinancierd, aangezien deze valt binnen de kaders van het UPLG en de in 2022 omarmde motie MV02 over voedselbosbouw.

Ruimtelijke Ordening (RO), werkbudget
Financiële afwijking
€ 102.383
Toelichting
We hebben dit jaar beperkt (direct) gebruik gemaakt van dit werkbudget. Dit werkbudget is onder andere bedoeld voor het opstellen van nieuwe ruimtelijke beleidsstukken. De nieuw op te stellen Omgevingsvisie is in 2023 echter ondergebracht bij en gefinancierd uit het budget voor implementatie van de Omgevingswet. Vandaar dat we hier een onderschrijding zien.

Ruimtelijke Ordening (RO), procedures
Financiële afwijking
- € 16.543
Toelichting
In 2022 zijn meer aanvragen voor RO-procedures gedaan. Het moment van procedureaanvraag is leidend voor het moment van legesheffing en daarom zijn deze bedragen geboekt op 2022. De uitwerking van de in 2022 aangevraagde procedures heeft echter merendeels plaatsgevonden in 2023. Voor deze procedures is in 2023 advies ingehuurd (specifiek: inhuur van bureaus die ruimtelijke onderbouwingen schrijven en inhuur van de ODRU) en daarom is er een negatief verschil tussen inkomsten en uitgaven over het boekjaar 2023.

5.2 Omgevingswet

Invoering omgevingswet
Financiële afwijking
€ 67.103
Toelichting
Er is geïnvesteerd in concrete voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet; inhuur van een gespecialiseerd bureau voor inhoudelijke training, inhuur Programmamanager voor de implementatie, inhuur projectleider Omgevingsplan, inhuur DSO expert, vervanging ten behoeve inzet eigen personeel en specifieke kosten. Door efficiënt werken is er uiteindelijk minder besteed dan begroot.

5.3 Wonen

Toezicht en handhaving bouw
Financiële afwijking
€ 18.669
Toelichting
We hebben afgelopen jaar minder expertise voor toezicht en handhaving bouw ingehuurd dan verwacht. We hebben wel capaciteit ingehuurd voor de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2023-2026. Deze strategie is begin 2023 vastgesteld. De overige werkzaamheden konden binnen het team worden uitgevoerd waardoor er minder is uitgegeven aan het inhuren van derden.

Vergunningverlening bouw- en woningtoezicht
Financiële afwijking
€ 23.443
Toelichting
Voor complexe bouwplannen wordt de constructieve beoordeling uitgevoerd door een extern adviesbureau. We hebben in 2023 minder complexe bouwplannen ontvangen waardoor minder uitgaven zijn gedaan voor de beoordeling van constructieve gegevens. Voor het afwijken van de regels van het bestemmingsplan is in sommige gevallen een stedenbouwkundig advies nodig. Er zijn in 2023 minder van dergelijke aanvragen ontvangen met minder uitgaven als gevolg.

5.4 Gebiedsontwikkeling en projecten

Haalbaarheidsonderzoek flexwoningen gemeentewerf
Financiële afwijking
€ 17.366
Toelichting
Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond. De raad heeft hierover een memo ontvangen op 12 december 2023. De bouw van flexwoningen is haalbaar, maar houdt sterk verband met de invulling van de gehele locatie als woningbouwlocatie. Het krediet van € 86.000 was opgebouwd uit: projectmanagement: € 38.000, onderzoek: € 33.000 en onvoorzien: € 15.000. Aan projectmanagement is € 46.895 besteed, aan onderzoek € 19.485 en de post onvoorzien is niet gebruikt. Voor de flexwoningen is een subsidie beschikbaar gesteld van € 216.000. Deze wordt aangewend ten behoeve van het bouw- en woonrijp maken van de locatie voor realisatie van de flexwoningen.

5.5 Grondzaken, incl. werklocaties

Grondexploitatie woningen en bedrijven
Financiële afwijking
€ 277.100
Toelichting
Onder dit product worden de resultaten uit grondexploitatie verantwoord zoals deze naar aanleiding van de actualisatie grondexploitatie 2023 en accountantscontrole zijn vastgesteld. De effecten worden via de mutaties reserves in de reserve grondbeleid verantwoord. In de paragraaf grondbeleid wordt nadere duiding gegeven.

Onderzoek ruimtevraag bedrijfsleven
Financiële afwijking
€ 25.000
Toelichting
In de begroting van 2023 was € 25.000 euro gereserveerd voor het uitvoeren van een onderzoek naar de ruimtebehoefte van bedrijven in onze gemeente. Dit onderzoek is nodig voor het kunnen programmeren op bedrijventerrein (omvang kavels en type vastgoed). Van het uitvoeren van dit onderzoek is afgezien, omdat prioriteit is gegeven aan andere projecten op het bedrijventerrein.

5.6 Verkeer en parkeren

Bevorderen verkeersveiligheid
Financiële afwijking
€ 12.106
Toelichting
In 2023 is een bedrag van € 12.106 niet besteed. Dit kwam door personele ondercapaciteit en doordat er prioriteit is gegeven aan andere projecten, zoals verwijdering van fietspaaltjes.

Recapitulatie financiële afwijkingen

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programmaonderdeel	Incidenteel of structureel	Vershil
5 Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit			
Aanpak stikstofproblematiek	5.1		15 V
Ruimtelijke Ordening (RO), werkbudget	5.1		102 V
Ruimtelijke Ordening (RO), procedures	5.1		- 17 N
Invoering omgevingswet	5.2		67 V
Toezicht en handhaving bouw	5.3		19 V
Vergunningverlening bouw- en woningtoezicht	5.3		23 V
Haalbaarheidsonderzoek Flex woningen gemeentewerf	5.4		17 V
Onderzoek ruimtevraag bedrijfsleven	5.5		25 V
Bevorderen verkeersveiligheid	5.6		12 V
Diverse afwijkingen < € 10.000	5		17 V
Mutaties reserves	reserve 5		- 265 N
Grondexploitatie	5.5		277 V
Totaal afwijkingen			293 V

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	2021		2022		2023	
		WBD	NL	WBD	NL	WBD	NL
5.02 Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	● 3,9	8,9	● 1,6	9,3	nb	nb

Legenda

●	Als indicator van gemeente meer dan 5% beter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente meer dan 5% slechter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente minder dan 5% afwijkt van Nederland

1.6 Programma 6 – Sport, Cultuur en Erfgoed

Terugblik

Sport en bewegen

We streven naar een gelijk(er) speelveld op dit gebied. Afspraken over eigendom, beheer en tarieven zijn hierbij transparant en uitlegbaar. Daarom hebben we een onderzoek uitgevoerd naar de beheer- en tarievenstructuur voor de buitensportaccommodaties in de drie kernen. Dit is gedeeld met de raad en besproken met de sportstichtingen. Op basis daarvan is een rapport geschreven met aanbevelingen voor de korte en (middel)lange termijn.

We hebben een garantstelling afgegeven, zodat Tv Uitwijk in staat werd gesteld een lening af te sluiten voor de aanleg van vier padelbanen. De toplaag van het tweede kunstgrasveld van CDW is vervangen. Wij hebben hier een lening voor aangetrokken en volgens afspraak 50% gesubsidieerd. Een aantal sportverenigingen en stichtingen is gestart met het verduurzamingstraject Utrechtse Plus van de provincie Utrecht. Er is een energiescan uitgevoerd met daarin de ambities van de sportaanbieder in het achterhoofd. Op basis daarvan is een overzicht gemaakt van de financiële mogelijkheden en potentiële besparingen na het uitvoeren van de verduurzamingsmaatregelen.

Samen met de kerngroep Wij(k) Gezond hebben we het Vitaliteitsakkoord herijkt. Op basis van het Sportakkoord 2.0 en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) zijn vier thema's vastgesteld met een aantal subthema's:

1. Bewegen en gezondheid jeugd en jongeren (0-23 jaar)
  - Vaardig in bewegen;
  - Fysieke en sociale omgeving gezonder maken.
2. Ruimte voor sport en bewegen
  - Bewegen in de openbare ruimte;
  - Toekomstbestendige sportaccommodaties.
3. Vitale sportaanbieders
  - Sociaal veilige sport;
  - Inclusie en diversiteit.
4. Gezonde omgeving
  - Gezond gewicht;
  - Preventie op middelengebruik (alcohol- drugs- en rookpreventie);
  - Mentale gezondheid;
  - Gezond en vitaal ouder worden.

Onze buurtsportcoaches geven uitvoering aan het sport- en beweegbeleid. Ze ontwikkelen, organiseren en geven uitvoering aan projecten en activiteiten, die passen binnen het Vitaliteitsakkoord. Een aantal voorbeelden van projecten en activiteiten:

- Organisatie van vitaliteitstesten voor inwoners van 55 jaar en ouder. Er waren 450 deelnemers, waarvan er 40 naar passend sportaanbod zijn toegeleid;
- Workshop voor sportverenigingen over sociaal veilige sport;
- Ontwikkeling van hardlooproutes in de openbare ruimte;
- Doorontwikkeling van de Voel jij je lekker Tour (leefstijlprogramma binnen het basisonderwijs);
- Uitvoering van de weerbaarheids cursussen Rots & Water;

- Ondersteunen bij het rookvrij maken van sportpark Mariënhoeve;
- Individuele beweegtrajecten met kinderen en jongeren met een uitdaging, waarna ze doorgeleid konden worden naar een passend sportaanbod.

Kunst en cultuur

Theater Calypso ontvangt sinds 2022 meer subsidie en daarbij zijn afspraken gemaakt over verdere professionalisering van de bedrijfsvoering. Aan de hand van de jaarrekening 2023 zullen we de voortgang bespreken.

Bibliotheek

Sinds 2023 is de gemeente verantwoordelijk voor de financiering van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's). Voorheen ging deze financiering via de Koninklijke Bibliotheek. Een IDO is een laagdrempelige helpdesk in de lokale bibliotheek, waar iedereen terecht kan met vragen over digitale vaardigheden en de online dienstverlening van de overheid. De bibliotheek ontvangt subsidie voor de uitvoering van het IDO. Daarnaast hebben we nog een klein bedrag om te besteden aan communicatie over het IDO. De gemeente heeft in iedere bibliotheekvestiging (Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede) een IDO.

Archeologie en erfgoed

In 2023 is gewerkt aan:

De Kerkenvisie¹

In oktober 2022 zijn we het traject gestart om tot een gemeentelijke Kerkenvisie te komen. In 2023 zijn hiervoor diverse bijeenkomsten georganiseerd voor kerkeigenaren, stakeholders en beleidsadviseurs. Op deze bijeenkomsten zijn we met elkaar in gesprek gegaan hoe we een duurzaam toekomstperspectief kunnen vinden voor ons religieus erfgoed in Wijk bij Duurstede. Het concept van de Kerkenvisie is eind 2023 opgeleverd. De uiteindelijke versie wordt medio 2024 ter vaststelling aangeboden aan de Raad.

Ondersteuning burgerinitiatief en -participatie (uitvoering Verdrag van Faro)

In 2023 hebben we met incidentele bijdragen initiatieven vanuit politiek, bestuur en samenleving ondersteund. Onder andere gaat een groep inwoners de fibula van Dorestad als muurschildering aanbrengen op de zijmuur van een woning: de locatie waar in 1969 de fibula is gevonden. Het verhaal van ons cultuurhistorisch erfgoed wordt op die manier zichtbaar verteld, zodat erfgoed gaat leven in onze gemeenschap. Eind 2023 is de voorbereiding voor de werkzaamheden opgestart en wordt de uitvoering in het eerste kwartaal van 2024 afgerond.

De cultuurhistorische waardenkaart is eind 2021 in gebruik genomen. Sinds medio 2023 is de cultuurhistorische waardenkaart ook via de gemeentelijke website digitaal te raadplegen door inwoners en andere belangstellenden. Hiermee wordt de toegankelijkheid en daarmee de zichtbaarheid van ons erfgoed bevorderd.

We hebben opdracht verleend voor de laatste fase van het vervaardigen van een kaartillustratie van de cultuurhistorische waardenkaart. De overzichtskaart wordt naar verwachting medio 2024 gepresenteerd. De kaart wordt als basis ingezet om te gebruiken voor recreatie en toerisme,

---

¹ N.a.v. het Amendement A2024-002 LL is de naam "Kerkenvisie Wijk bij Duurstede" gewijzigd in "Toekomstverkenning religieus erfgoed Wijk bij Duurstede".

landschapsinrichting. Ook wordt de kaart gebruikt ter inspiratie voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Met een incidentele bijdrage krijgt het Wijkse deel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie extra aandacht in het 4^e tijdschrift *De Kromme Rijn*. Zo'n bijdrage bevordert het erfgoedbewustzijn, zodat de Hollandse Waterlinie in Wijk bij Duurstede door meer mensen wordt herkend en beleefd.

Subsidieverordening onderhoud gemeentelijke monumenten

We hebben in 2023 incidentele subsidies verstrekt aan eigenaren van gemeentelijke monumenten, die op de gemeentelijke monumentenlijst staan, voor het noodzakelijk onderhoud van hun pand. Hiermee stimuleren we de instandhouding van onze gemeentelijke monumenten.

Opgravingsvergunning

Eind 2023 is opdracht verleend aan een gecertificeerd bureau voor het verlenen en onderhouden van een eigen opgravingsvergunning. Met ingang van 2024 kunnen we de komende vier jaar in eigen beheer kleine opgravingen en archeologische begeleidingen in samenwerking uitvoeren.

Publieksbereik archeologie

We hebben extra invulling gegeven aan het programma van Open Monumentendag 2023 met de organisatie van de tweede Vikingmarkt op de Mazijk in Wijk bij Duurstede. Hiermee wordt de waardering van erfgoed in het algemeen uitgedragen.

Met een financiële bijdrage heeft de lokale werkgroep van de Nederlandse Archeologievereniging AWN een bodemradaronderzoek uitgevoerd naar de verdwenen woontoren Jagenstein in Langbroek.

We hebben een financiële bijdrage geleverd aan de uitgave van het boek *Grens van het Romeinse Rijk. De Limes in Utrecht*. In het boek is een eigen pagina opgenomen, geschreven door de gemeente-archeoloog, met aandacht voor het Wijkse deel van de Limes.

Verantwoording nieuw & gewijzigd beleid

In deze paragraaf verantwoorden we nieuw & gewijzigd beleid dat voor 2023 extra is aangevraagd.

6.1 Sport en bewegen

Uitvoering beleidskader maatschappelijke accommodaties Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
We hebben voor onze buitensportaccommodaties inzicht in de structuur van eigendom/ verhuur, afspraken over beheer en onderhoud, financiële uitgangspunten op het vlak van vervanging en de tarievenstructuur.
Wat hebben we ervoor gedaan?
We hebben onderzoek gedaan naar de verschillende aspecten die te maken hebben met beheer en onderhoud van onze buitensportaccommodaties. Op basis van dit onderzoek zijn aanbevelingen gedaan voor de korte en (middel)lange termijn. Deze maatregelen worden in 2024 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

Wat heeft het programma gekost?

bedragen x € 1.000

6 Sport, Cultuur & Erfgoed	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
6.1 Sport en bewegen	- 1.131	- 1.105	- 1.211	- 106 N	- 1.091
6.2 Kunst en cultuur	- 814	- 777	- 772	5 V	- 709
6.3 Archeologie & erfgoed	- 330	- 336	- 206	130 V	- 214
Totaal Lasten	- 2.274	- 2.217	- 2.189	28 V	- 2.015
Baten					
6.1 Sport en bewegen	16	145	273	128 V	127
6.2 Kunst en cultuur	-	23	20	- 3 N	-
6.3 Archeologie & erfgoed	41	41	64	24 V	80
Totaal Baten	57	209	357	148 V	207
Saldo van baten en lasten	- 2.218	- 2.009	- 1.832	177 V	- 1.807
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 23	- 23	- 197	- 174 N	-
Onttrekkingen	120	115	141	26 V	-
Mutatie reserves	97	92	- 55	- 148 N	-
Resultaat	- 2.121	- 1.916	- 1.887	29 V	- 1.807

Toelichting op financiële afwijkingen per product

In deze paragraaf verantwoorden we alle financiële afwijkingen van plus of min € 10.000.

6.2 Kunst en cultuur

Bibliotheek
Financiële afwijking
- € 12.004
Toelichting
De uiteindelijke indexatie is hoger uitgevallen dan begroot. Daarnaast ontvangen we sinds 2023 de specifieke uitkering voor het financieren van Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's). Voorheen ging deze financiering via de Koninklijke Bibliotheek. Een IDO is een laagdrempelige helpdesk in de lokale bibliotheek waar iedereen terecht kan met vragen over online overheidsdienstverlening en digitale vaardigheden. Een gedeelte van de specifieke uitkering nemen we mee naar 2024.

6.3 Archeologie en Erfgoed

Kasteel Duurstede
Financiële afwijking
Totaal: 61.055 Bestaat uit: € 15.733 (SIM Subsidie) € 43.707 (kosten groot onderhoud)
Toelichting
<p>Voor het onderhoud van het kasteel heeft de gemeente van de Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed een SIM subsidie (instandhoudingssubsidie) ontvangen voor een periode van 6 jaar (2022-2027). Deze subsidie wordt over 6 jaar in gelijke termijnen uitgekeerd. De werkzaamheden zijn opgenomen in het MJOP en zijn aanbesteed. De uitvoering vindt gefaseerd plaats in de periode 2022-2027. Deze gelden dienen dan ook toegevoegd te worden aan de reserve onderhoud gebouwen.</p> <p>De aannemer heeft de geplande werkzaamheden voor 2023 niet uit kunnen voeren vanwege de bedrijfsplanning van de exploitant van het kasteel. De geplande werkzaamheden worden nu alsnog begin 2024 uitgevoerd. We stellen voor het restantbedrag 2023 te storten in de reserve onderhoud gebouwen om de verplichtingen in 2024 alsnog te kunnen uitvoeren.</p>

Stadstoren en - muren
Financiële afwijking
Totaal: 80.754 Bestaat uit: € 9.382 (SIM Subsidie) € 64.169 (kosten groot onderhoud)
Toelichting
<p>Voor het onderhoud van de Stadstoren en muren heeft de gemeente van de Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed een SIM subsidie (instandhoudingssubsidie) ontvangen voor een periode van 6 jaar (2022-2027). Deze subsidie wordt over 6 jaar in gelijke termijnen uitgekeerd. De werkzaamheden zijn opgenomen in het MJOP en zijn aanbesteed. De uitvoering vindt gefaseerd plaats in de periode 2022-2027. Deze gelden dienen dan ook toegevoegd te worden aan de reserve onderhoud gebouwen.</p> <p>De aannemer heeft de geplande werkzaamheden voor 2023 niet uit kunnen voeren. De geplande werkzaamheden worden nu alsnog begin 2024 uitgevoerd. We stellen voor het restantbedrag 2023 te storten in de reserve onderhoud gebouwen om de aangegane verplichtingen in 2024 alsnog te kunnen uitvoeren.</p>

Recapitulatie financiële afwijkingen

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programmaonderdeel	Incidenteel of structureel	Vershil
6 Sport, Cultuur & Erfgoed			
Bibliotheek subsidie	6.2		- 12 N
Kasteel Duurstede	6.3		61 V
Stadstoren en -muren	6.3		81 V
Diverse afwijkingen < € 10.000	6		47 V
Mutaties reserves	reserve 6		- 148 N
Totaal afwijkingen			29 V

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	2021		2022		2023	
		WBD	NL	WBD	NL	WBD	NL
6.01 Niet-sporters	%	nb	nb	48,1	46,4	nb	nb

Legenda

	Als indicator van gemeente meer dan 5% beter is dan Nederland
	Als indicator van gemeente meer dan 5% slechter is dan Nederland
	Als indicator van gemeente minder dan 5% afwijkt van Nederland

1.7 Programma 7 – Duurzaamheid

Terugblik

Energieopwek

Wijk bij Duurstede wil op termijn evenveel duurzame energie opwekken als we nodig hebben. We zetten hiervoor in op energiebesparing bij bewoners, bedrijven, organisaties en onze eigen gebouwen. Daarnaast faciliteren we de duurzame opwek van energie, bijvoorbeeld door beleid en vergunningverlening. Binnen het vastgestelde beleidskader zonnevelden (2019) wordt 60 hectare zonnevelden planologisch mogelijk gemaakt. In 2023 wekken zonnepark Cothen en Wijkerbroek Oost al zonne-energie op, samen ca 19.000 MWh per jaar (samen ca 17 ha). Voor Wijkerbroek West en Wijkerbroek is de uitvoering in volle gang (samen ca 22 ha). Zonneweide Wijkersloot (ca 14 ha) is in voorbereiding. De Dwarsdijkse Zonneweide (ca 8 ha) in Cothen is vergund. Zon op dak groeit in onze gemeente ook gestaag, in 2023 betreft het 7.300 MWh (grootschalig op dak) en 11.000 MWh (kleinschalig op dak). In totaal is de opwekcapaciteit van zonne-energie in 2023 in onze gemeente ruim 37.000 MWh. Dit is ca 55% van het totale elektriciteitsgebruik in onze gemeente en ca 12,5% van het totale energieverbruik in onze gemeente (alle elektriciteit, warmte en mobiliteit). Dat maakt dat we op weg zijn richting energieneutrale gemeente, maar er is nog een flinke weg te gaan om onze doelen te halen.

Participatie brede duurzame opwek

De provincie Utrecht heeft in 2023 een planMER uitgevoerd in het onderzoek naar de mogelijkheden voor windenergie in de provincie. In deze planMER is één kansrijk gebied voor windenergie benoemd in de gemeente Wijk bij Duurstede (één van 27 in de hele provincie). De vraag aan de gemeente ligt nu voor of en zo ja, welke rol de gemeenteraad voor zichzelf ziet in het vervolgtraject voor windenergie op deze kansrijke locatie.

Vorig jaar is door de raad besloten een participatietraject te starten als onderzoek naar de kansen, (on)mogelijkheden en eventuele randvoorwaarden van de brede mogelijkheden van duurzame opwek. In dit traject wordt ook de samenleving gevraagd te adviseren over deze rol rondom windenergie.

Warmte en aardgasvrij

Gemeenten hebben een regierol in het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Dit is een enorme opgave waarin we met bewoners, de lokale energiecoöperatie, woningcorporaties, netbeheerder, en vele andere belanghebbenden samenwerken. In 2023 hebben we ingezet op het isoleren van oudere woningen. 300 Huishoudens hebben binnen onze inkoopactie informatie over isoleren opgevraagd, 90 huishoudens kozen voor isoleren via deze route. Samen met de regiogemeenten bereidden we een langduriger isolatieactie voor die start vanaf 2024. Het lokale energieloket blijft maatwerk bieden met individuele adviesgesprekken. Een tweede spoor was het informeren van woningeigenaren over (hybride) warmtepompen. Samen met onze buurgemeenten stelden we de demonstratieruimte in Houten beschikbaar en maakten de uitbreiding naar een Regionaal Energie Centrum in Zeist vanaf 2024 mogelijk. Een onderzoek naar andere alternatieven voor aardgas is gestart. Daarnaast hielpen we circa 125 huishoudens met een laag inkomen met gratis energiegesprekken, kleine en grote energiebesparende maatregelen. Tot slot onderzochten we op welke wijze het bedrijventerrein Broekweg-Langshaven kan verduurzamen qua warmte en stroom. De gemeente brengt daarin met de grootste energieverbruikers de situatie in kaart mede

gezien de netcongestie van het stroomnet. Dit laatste vormt een aandachtspunt waar rekening mee gehouden moet worden en vergaande consequenties kan hebben voor de warmtetransitie.

Klimaatadaptatie

Om ons voor te bereiden op de veranderende klimaatomstandigheden die ook in onze gemeente merkbaar worden, is in 2023 gestart met de Lokale klimaatAdaptieStrategie (LAS). Hoe en waar kunnen we ons op publiek en privaat terrein voorbereiden op piekbuien en hittegolven? Tevens bereidden we ons voor op perioden met hitte komende zomer met het maken van een concept hitteplan. Met onze deelname aan het NK Tegelwippen werden ca 350 m2 particuliere tegels vervangen door groen. Ook groeide het aantal geveltuintjes afgelopen jaar gestaag.

Duurzame mobiliteit

We werken in lijn van de trias mobilia. Zo heeft de gemeenteraad afgelopen jaar de laadvisie voor Wijk bij Duurstede vastgesteld waarmee de verschoning van mobiliteit wordt gefaciliteerd. Hiermee kunnen we de komende jaren een passend en dekkend netwerk van openbare laadpalen mogelijk maken voor iedereen die niet de mogelijkheid heeft om op privéterrein de elektrische auto op te laden. Dus voor zowel inwoners, bezoekers als ondernemers. Belangrijke vervolgstap voor 2024 is het maken van een laadkaart waarin de beoogde laad-infrastructuur wordt vastgelegd. Ook wordt het gebruik maken van de fiets gestimuleerd door het verbeteren van het fietsnetwerk in de gemeente. Zo worden er plannen gemaakt om de fietsroute tussen Wijk bij Duurstede en Leersum te verbeteren.

Schone Lucht

We hebben een gemeentelijke visie op luchtkwaliteit ter bevordering van een leefbare en gezonde leefomgeving opgesteld. Het afgelopen jaar is er toegewerkt naar verdere uitwerking van het Schone Lucht Akkoord. In dit akkoord maken we afspraken met elkaar om te komen tot een inspanningsverplichting tot het bereiken van de doelen rondom de verbetering van de luchtkwaliteit in de gemeente. In het tweede kwartaal van 2024 zal de raad het voorstel voor het Schone Lucht Akkoord bespreken.

Circulariteit

In 2023 werkte de interne projectgroep Circulaire economie aan een uitvoeringsprogramma. De visie Circulaire economie vormt de basis voor het uitvoeringsprogramma. In het uitvoeringsprogramma staan maatregelen om richting een circulaire economie te komen op de volgende focusgebieden:

- Grondstofketen inwoners en bedrijven;
- Woning- en utiliteitsbouw;
- Grond-, weg- en waterbouw;
- Producten voor de eigen organisatie;
- Maatschappelijk draagvlak.

Tijdens het maken van het uitvoeringsprogramma circulaire economie zijn kansen opgepakt die binnen het beschikbare budget en de uren pasten. Zo zijn bij de vervanging van de kasteelparkbrug onderdelen hergebruikt. Ook organiseerden we weer een zero waste wandeltour. En namen we circulariteit als gunningscriterium mee in de aanbesteding van nieuwe gemeentelijk kantoormeubilair.

Knaken bij de taken: CDOKE en SPUK

De kosten voor de grote opgave die de energietransitie is, kunnen we als gemeente niet helemaal zelf dragen. In 2023 keerde het Rijk een aantal specifieke uitkeringen uit zoals de regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energie (2024-2027) en de Specifieke Uitkering (SPUK) Energiearmoede. Deze gelden zijn ingezet ter versterking van de gemeentelijke organisatie Duurzaamheid en voor diverse acties binnen het project Energiehulp Wijk bij Duurstede.

Verantwoording nieuw & gewijzigd beleid

In deze paragraaf verantwoorden we nieuw & gewijzigd beleid dat voor 2023 extra is aangevraagd.

7.4 Duurzame mobiliteit en schone lucht

Plankaart laadpunten Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
De vastgestelde laadvisie is een mijlpaal richting duurzamere mobiliteit. Eén van de vervolgstappen, de plankaart laadpunten, moet nog uitgevoerd worden.
Wat hebben we ervoor gedaan?
De vaststelling van de Laadvisie openbare laadinfrastructuur is vertraagd van mei 2023 naar december 2023. Als gevolg daarvan is de uitvoering van de Plankaart laadpunten, een vervolgstap na vaststelling van de laadvisie, ook vertraagd naar 2024.

Luchtkwaliteit Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
We hebben een gemeentelijke visie op luchtkwaliteit ter bevordering van een leefbare en gezonde leefomgeving opgesteld.
Wat hebben we ervoor gedaan?
Vaststellen van de gemeentelijke visie op luchtkwaliteit en het agenderen van het Nationale Schone Lucht Akkoord bij de gemeenteraad. Verder is een start gemaakt met het opstellen van een maatregelenpakket waar de gemeente de komende jaren aan kan gaan werken om de luchtkwaliteit te verbeteren.

7.5 Circulaire economie

Uitvoeringsprogramma Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
In 2023 hebben we een uitvoeringsprogramma circulaire economie opgesteld. De raad bespreekt deze in het tweede kwartaal van 2024.
Wat hebben we ervoor gedaan?
In een gemeente brede projectgroep keken we welke nieuwe acties we kunnen uitvoeren om richting een circulaire economie te komen. Daarnaast keken we wat we op het gebied van circulariteit aan reeds geplande acties/projecten konden toevoegen. Hier kwam het uitvoeringsprogramma uit voort. Het budget hebben we gebruikt voor externe ondersteuning bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma.

Wat heeft het programma gekost?

bedragen x € 1.000

7 Duurzaamheid	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
7.1 Energietransitie	- 274	- 750	- 628	122 V	- 206
7.2 Warmtetransitie	- 266	- 261	- 256	5 V	- 64
7.3 Klimaatadaptatie, waterkwaliteit	- 85	- 85	- 10	74 V	-
7.4 Duurzame mobiliteit en schone lucht	- 31	- 31	- 13	18 V	-
7.5 Circulaire economie	- 79	- 30	- 29	1 V	- 12
Totaal Lasten	- 735	- 1.157	- 937	221 V	- 282
Baten					
7.1 Energietransitie	-	431	442	11 V	102
7.2 Warmtetransitie	-	-	54	54 V	32
7.5 Circulaire economie	-	-	-	-	12
Totaal Baten	-	431	496	65 V	146
Saldo van baten en lasten	- 735	- 726	- 441	285 V	- 136
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-	-	- 144	- 144 N	-
Onttrekkingen	227	267	227	- 40 N	-
Mutatie reserves	227	267	82	- 184 N	-
Resultaat	- 509	- 460	- 359	101 V	- 136

Toelichting op financiële afwijkingen per product

In deze paragraaf verantwoorden we alle financiële afwijkingen van plus of min € 10.000.

7.1 Energietransitie

Duurzaamheid Regionale samenwerking
Financiële afwijking
€ 11.934
Toelichting
In 2023 hebben we veel tijd besteed aan het verwerven en daarna besteden van rijks gelden ten bate van duurzaamheid in Wijk bij Duurstede. Dit in het kader van de wens van de gemeenteraad tot meer 'knaken bij de taken'. Deze middelen vanuit het rijk maakt dat we onze tijd hebben kunnen steken in belangrijke extra beleidsdoelen (zoals hulp bij isolatie van woningen). Het betekent ook dat we op het budget 'warmtetransitie' minder hebben uitgegeven dan vooraf begroot. Voorgesteld wordt het resterend budget op te nemen in het bestemmingsreserve 'Milieu en Duurzaamheid'.

Duurzaamheid: Energietransitie
Financiële afwijking
€ 11.555
Toelichting
Er is maar één Duurzaamheidskrant uitgebracht in plaats van de begrote twee. De financiële bijdrage aan de RES U16 is lager dan begroot vanwege grotere bijdrage aan de RES U16 vanuit het rijk. De kosten voor de laadvisie bleken lager dan begroot. Voorgesteld wordt het resterend budget op te nemen in het bestemmingsreserve 'Milieu en Duurzaamheid'.

Participatie Energie
Financiële afwijking
€ 110.000
Toelichting
De uitvoering van het participatieproject Brede Duurzame opwek is door de gemeenteraad uitgesteld naar het eerste kwartaal van 2024. Daarmee vindt ook een groot deel van de uitgaven pas plaats in 2024. De dekking van het budget in 2023 kwam voort uit de middelen duurzaamheid en de CDOKE subsidie. Voorgesteld wordt het niet bestede deel van het budget op te nemen in de bestemmingsreserve Milieu en Duurzaamheid. Het niet bestede deel van de CDOKE middelen is al verwerkt en als balanspositie opgenomen.

7.2 Warmtetransitie

Warmtetransitie
Financiële afwijking
€ 52.111
Toelichting
In 2023 hebben we ingezet op het verwerven en uitgeven van rijks- en provinciale gelden (CDOKE, SPUK, USET) ten behoeve van de warmtetransitie in Wijk bij Duurstede. Dit in het kader van de wens van de gemeenteraad tot meer 'knaken bij de taken'. Deze middelen vanuit het rijk maakt dat we onze tijd hebben kunnen steken in belangrijke extra beleidsdoelen (zoals energiehulp). Het betekent ook dat we op het budget 'warmtetransitie' minder hebben uitgegeven dan vooraf begroot. Voorgesteld wordt het resterend budget op te nemen in het bestemmingsreserve 'Milieu en Duurzaamheid'.

7.3 Klimaatadaptatie, waterkwaliteit

Klimaatadaptatie
Financiële afwijking
€ 28.035
Toelichting
Tweederde deel van dit budget is bedoeld voor een subsidieregeling "aanleg groene daken en afkoppelen hemelwater". Deze is nog niet door de raad vastgesteld. Afgelopen jaar zijn diverse klimaatadaptatie-acties ondernomen zoals deelname NK-tegelwippen en de aanleg van geveltuinen. De meeste werkzaamheden hiervoor zijn ofwel binnen de eigen uren uitgevoerd (zoals door de buitendienst) of hebben meegelift met andere projecten (en dus andere budgetten). Het resterend budget valt terug in de voorziening Riolering.

7.4 Duurzame mobiliteit

Plankaart laadpunten
Financiële afwijking
€ 18.000
Toelichting
De vaststelling van de Laadvisie openbare laadinfrastructuur is vertraagd van mei 2023 naar december 2023. Als gevolg daarvan is de uitvoering van de Plankaart laadpunten, een vervolgstap na vaststelling van de laadvisie, ook vertraagd naar 2024.

Recapitulatie financiële afwijkingen

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programmaonderdeel	Incidenteel of structureel	Vershil
7 Duurzaamheid			
Duurzaamheid Regionale samenwerking	7.1		12 V
Duurzaamheid: Energietransitie	7.1		12 V
Participatie Energie	7.1		110 V
Duurzaamheid: warmtetransitie	7.2		52 V
Klimaatadaptatie	7.3		28 V
Plankaart laadpunten	7.4		18 V
Diverse afwijkingen < € 10.000	7		54 V
Mutaties reserves	reserve 7		- 184 N
Totaal afwijkingen			101 V

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	2021		2022		2023	
		WBD	NL	WBD	NL	WBD	NL
7.01 Hernieuwbare elektriciteit	%	16,5	33,1	nb	nb	nb	nb

Legenda

	Als indicator van gemeente meer dan 5% beter is dan Nederland
	Als indicator van gemeente meer dan 5% slechter is dan Nederland
	Als indicator van gemeente minder dan 5% afwijkt van Nederland

1.8 Programma 8 – Veiligheid en handhaving

Terugblik

Algemeen

Uit objectieve en subjectieve gegevens blijkt dat de gemeente Wijk bij Duurstede relatief gezien een veilige gemeente is. Dit blijkt uit de Veiligheidsmonitor van 2019. Inwoners voelen zich meestal veilig en dat wil de gemeente graag zo houden of verder verbeteren. Ook al worden we gezien als een veilige gemeente, elk delict is er één teveel en heeft grote impact op inwoners en ondernemers. De totaal geregistreerde criminaliteit in de gemeente Wijk bij Duurstede bleef in 2023 gelijk aan 2022. Dat is gunstiger dan de regionale ontwikkeling in Midden-Nederland, waar een lichte stijging te zien is. Het aantal meldingen van overlast door personen met onbegrepen gedrag daalde flink. Dit geldt ook voor de meldingen van overlast door jongeren. Daar staat tegenover dat het aantal vernielingen en drugsdelicten steeg. Dit blijkt uit het jaarlijkse Veiligheidsbeeld, opgesteld door het Bureau Regionale Veiligheidsstrategie (RVS)².

Openbare orde en veiligheid

Op het gebied van veiligheid in onze gemeente – en daarbuiten – werken we nauw samen in de regio. Bij gemeenten, de politie en het Openbaar Ministerie is te weinig capaciteit beschikbaar om alles aan te pakken. Om deze reden moeten er prioriteiten worden gesteld. Door samen te werken maken we gebruik van elkaars capaciteit en expertise. Voor de periode 2023 – 2026 is het gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan (IVP) van kracht voor de gemeenten Wijk bij Duurstede, Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug en Veenendaal. Hierin is aangegeven welke (gezamenlijke) prioriteiten de gemeente Wijk bij Duurstede hanteert, hoe de samenwerking met andere partijen is georganiseerd en welke resultaten de gemeente wil behalen. Vijf gemeenten op de Heuvelrug slaan de handen ineen om samen met de politie en het Openbaar Ministerie de gestelde ambities te bereiken. De vijf gemeenten hebben het IVP vastgesteld met als gezamenlijke prioriteit de aanpak van ondermijnende criminaliteit en het bevorderen van maatschappelijke rust. Daarnaast zetten de vijf gemeenten zich in voor digitale veiligheid. Dit sluit aan op de landelijke en lokale ontwikkeling van het aantal gevallen van gedigitaliseerde criminaliteit.

In 2023 hebben we ons gericht op de onderstaande lokale prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsplan van 2023-2026:

Zorg en veiligheid

Iedere twee weken is er een PGA-overleg (Persoonsgerichte Aanpak). In dit overleg worden integrale plannen opgesteld voor en met mensen waar de omgeving veel overlast van ervaart. Ook is GGZ in de wijk, de GGZ-tafel, doorontwikkeld tot een GGZ-expertiseteam dat op vaste momenten en op afroep beschikbaar is. Zorgorganisaties en behandelaars bespreken onder andere vastgelopen GGZ-casuïstiek en maken met de inwoner een plan om dit weer vlot te trekken. De samenwerking tussen het Sociaal Domein en Openbare Orde en Veiligheid is zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau verder verstevigd. Complexe casuïstiek bespreken we integraal in een vroeg stadium met als doel om escalatie te voorkomen.

---

² <https://veiligheidscoalitie.nl/over-ons/rvs-midden-nederland>.

Het afgelopen jaar is tevens een begin gemaakt met een preventie- en handavingsplan voor alcoholgebruik onder jongeren. Dit plan wordt het aankomende jaar verder uitgewerkt en vastgesteld. Om input op te halen voor het preventie- en handavingsplan zijn de uitvoeringspartners nauw betrokken. Onder andere de politie, BOA's, jongerenwerkers, sportverenigingen, het Revius Lyceum, Jellinek en de GGD keken samen naar mogelijkheden om het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen. Deze partijen waren ook aanwezig bij de themasessie voor de gemeenteraad op 12 september 2023 over dit onderwerp.

Digitale veiligheid van jongeren, senioren en ondernemers

Wat betreft het versterken van digitale veiligheid hebben we ons het afgelopen jaar ingezet voor drie doelgroepen. Om de digitale veiligheid van jongeren te vergroten, is opnieuw samengewerkt met HackShield, een spel waarbij jongeren kunnen leren over hackers en veilig internetten. Ook zijn er twee succesvolle voorlichtingsacties voor senioren en – samen met de ondernemersverenigingen - een cyberevenement voor 100+ ondernemers georganiseerd om de bewustwording onder deze doelgroepen te vergroten.

Lokale (extra) aanpak van ondermijning

We hebben de samenwerking tussen de gemeente, de politie, het RIEC, de Belastingdienst en andere partners verder versterkt door gezamenlijk twee integrale controleacties tegen ondermijning te organiseren. Daarnaast hebben we, in samenwerking met de vier andere Heuvelrug-gemeenten, de Week van de Ondermijning georganiseerd. Tijdens deze week zijn er drie controleacties uitgevoerd, is er een congres georganiseerd en een lunch met boeren in het buitengebied. Na de diverse acties heeft de gemeente persberichten verspreid ten behoeve van de bewustwording en het bieden van handelingsperspectief bij vermoedens van ondermijning.

Verkeersveiligheid

Zoals aangegeven in programma 5 zijn er verschillende integrale (bewustwordings)acties uitgevoerd om de verkeersveiligheid in de gemeente te bevorderen.

Inwonersparticipatie, High Impact Crimes (HIC) en Veel Voorkomende Criminaliteit (VVC)

Het afgelopen jaar hebben we de samenwerking met onze bondgenoten verder versterkt door het organiseren van twee bondgenoten overleggen. Hierbij konden de bondgenoten meedenken over actuele zaken binnen de gemeente en eventuele zorgen uiten. Daarnaast zijn onze boa's en de politie vier keer de wijken en kernen ingetrokken met de buurttent, waarbij zij in gesprek gingen met inwoners om de bewustwording en meldingsbereidheid te vergroten.

Crisisbeheersing

Er zijn in 2023 meerdere trainingen geweest voor de doorontwikkeling van de crisisorganisatie. Hierbij lag de nadruk op de wijze waarop de structuur is opgebouwd en waar we binnen de organisatie naartoe willen werken. In gezamenlijkheid met 26 andere gemeenten werken we toe naar Bevolkingszorg 3.0. Dit zal in 2024 worden uitgerold. Met deze doorontwikkeling realiseren we een kleinere crisisorganisatie met beter opgeleide medewerkers en inzet van expertise vanuit een regionaal team.

Vergunningen, toezicht en handhaving

Afgelopen jaar is de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2023-2026 vastgesteld. Deze strategie beschrijft hoe wij de uitvoerings- (Vergunningen) en handhavingstaken (Toezicht en Handhaving) uitvoeren met als doel de risico's die de leefomgeving in Wijk bij Duurstede kunnen beïnvloeden of bedreigen zo veel als mogelijk uit te sluiten. In 2023 hebben we ons verder voorbereid op de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Daarnaast is vanuit het Rijk structureel geld vrijgemaakt voor extra boa-capaciteit. Voor Wijk bij Duurstede betekent dit dat we afgelopen jaar het team hebben uitgebreid van 2 naar 3 FTE boa's. Door personele wisselingen en de krappe arbeidsmarkt is de formatie nooit op volle sterkte geweest. De beschikbare formatie is daarom vooral ingezet op het houden van het reguliere toezicht.

Cybercrime / digitale criminaliteit

De afgelopen jaren is een sterke stijging zichtbaar van het aantal cybercrime delicten, landelijk en lokaal. Deze ontwikkeling past bij de landelijke verschuiving van de meer zichtbare criminaliteitsvormen (zoals woning- en bedrijfsinbraken, autokraken en fietsdiefstallen) naar minder zichtbare, ondermijnende vormen van criminaliteit (zoals fraude, witwassen en digitale criminaliteit). In onze intergemeentelijke samenwerking heeft de bestrijding van ondermijning en het versterken van de digitale veiligheid prioriteit, want criminaliteit houdt zich niet aan gemeentegrenzen. Een veilig Wijk bij Duurstede in een veilige regio is voor ons van groot belang. Hierbij is niet alleen aandacht nodig voor de technische maatregelen om cybercrime te voorkomen, maar moet ook gedacht worden aan de bewustwording bij onze medewerkers. In 2023 zijn daarom meerdere bewustwordingsmaatregelen doorgevoerd. Bij onze medewerkers is een bewuster handelen zichtbaar geworden. Dat uit zich bijvoorbeeld in het vaker en eerder betrekken van de privacy officer bij vraagstukken.

Het BIO-volwassenheidsniveau (baseline informatiebeveiliging overheid) van Wijk bij Duurstede is in 2023 gegroeid van 1.7 (2022) naar 2 (van 5). Om organisaties zich beter te laten weren tegen cybercrime is nieuwe Europese regelgeving opgesteld (Network and Information Security, NIS2). NIS2 is bedoeld om de cyberbeveiliging en weerbaarheid te verbeteren door middel van strengere beveiligingsnormen en meldingsvereisten voor incidenten. De implementatie van NIS2 wordt in 2024 lokaal en regionaal (in RID-verband) opgepakt, zodra we precies weten wat dit voor ons betekent.

Verantwoording nieuw & gewijzigd beleid

In deze paragraaf verantwoorden we nieuw & gewijzigd beleid dat voor 2023 extra is aangevraagd.

Er is geen nieuw / gewijzigd beleid aangevraagd voor dit programma.

Wat heeft het programma gekost?

bedragen x € 1.000

8 Veiligheid en Handhaving	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
8.1 Openbare orde en veiligheid	- 2.320	- 2.506	- 2.419	88 V	- 2.113
Totaal Lasten	- 2.320	- 2.506	- 2.419	88 V	- 2.113
Baten					
8.1 Openbare orde en veiligheid	1	1	1	0 V	6
Totaal Baten	1	1	1	0 V	6
Saldo van baten en lasten	- 2.319	- 2.505	- 2.417	88 V	- 2.107
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 60	- 60	- 139	- 79 N	-
Onttrekkingen	80	80	80	-	-
Mutatie reserves	20	20	- 59	- 79 N	-
Resultaat	- 2.299	- 2.485	- 2.476	9 V	- 2.107

Toelichting op financiële afwijkingen per product

In deze paragraaf verantwoorden we alle financiële afwijkingen van plus of min € 10.000.

8.1 Openbare orde en veiligheid

Brandweergarage Wijk bij Duurstede en Brandweergarage Cothen/Langbroek
Financiële afwijking
€ 10.159 (Wijk bij Duurstede) € 73.294 (Cothen/Langbroek)
Toelichting
Voor beide objecten is gebleken dat het geplande groot onderhoud in 2023 in uitvoeringsjaar doorgeschoven kan worden. We stellen voor het restant bedrag voor groot onderhoud terug te storten naar de reserve onderhoud gebouwen om deze werkzaamheden in de toekomst alsnog uit te kunnen uitvoeren.

Openbare orde en veiligheid
Financiële afwijking
€ 14.705
Toelichting
In 2023 konden niet alle prioriteiten uit het Uitvoeringsplan 2023-2024 worden uitgevoerd. Dit komt met name doordat er veel wisselingen hebben plaatsgevonden binnen de functie van Beleidsadviseur Openbare Orde en Veiligheid. Hierdoor zijn een aantal taken blijven liggen (zoals bijeenkomsten met beheerders van WhatsApp-groepen). Daarnaast ging de geplande Veiligheidsdag niet door wegens beperkte capaciteit bij de partners. We hebben er nu voor gekozen om de Veiligheidsdag één keer in de twee jaar te organiseren in plaats van jaarlijks.

Recapitulatie financiële afwijkingen

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programmaonderdeel	Incidenteel of structureel	Vershil
8 Veiligheid en Handhaving			
Brandweergarage Wijk bij Duurstede	8.1		10 V
Brandweergarage Cothen/Langbroek	8.1		73 V
Openbare orde en veiligheid	8.1		15 V
Diverse afwijkingen < € 10.000	8		- 10 N
Mutaties reserves	reserve 8		- 79 N
Totaal afwijkingen			9 V

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	2021		2022		2023				
		WBD	NL	WBD	NL	WBD	NL			
8.01 Verwijzingen Halt	per 1.000 inw., 12-17 jr	●	14,0	8,0	●	10,0	8,0	nb	nb	
8.02 Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	●	0,2	1,8	●	0,4	2,3	●	0,4	2,5
8.03 Gewelds- en seksuele misdrijven	aantal per 1.000 inwoners	●	1,3	4,4	●	1,3	4,5	●	0,8	4,3
8.04 Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	●	1,9	1,4	●	1,3	1,4	●	1,0	1,3
8.05 Vernieling en beschadigingen in de openbare orde	aantal per 1.000 inwoners	●	5,0	6,1	●	3,6	6,0	●	3,5	5,8

Legenda

●	Als indicator van gemeente meer dan 5% beter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente meer dan 5% slechter is dan Nederland
●	Als indicator van gemeente minder dan 5% afwijkt van Nederland

1.9 Programma 9 – Bedrijfsvoering en Financien

Terugblik

Algemeen

In 2023 zijn de organisatieveranderingen die in 2022 werden ingezet afgerond. Behalve een nieuwe indeling van afdelingen naar domeinen, is ook de werkomgeving en de situering van medewerkers in het Huis van de Gemeente op de schop genomen. De bezetting van functies in onze gemeente ligt boven de 85%, maar daarmee blijven sommige vacatures lang open en blijft het dichtlopen van gaten in de bezetting een ingewikkelde bezigheid, waarbij we niet zonder inhuur van derden kunnen.

Communicatie en inwonersparticipatie

In 2023 stelde de raad de strategische communicatievisie vast. De visie vormt de bril waar we doorheen kijken als we communiceren en interacteren. Vanuit de gedachte om projecten in de schijnwerpers te zetten, startten we een projectenpagina www.wijkbijduurstede.nl/projecten. Een goed bezocht onderdeel van onze website waar inwoners makkelijk informatie vinden over de voortgang van bijvoorbeeld de flexwoningen in Wijk bij Duurstede. Ook is stevig ingezet op het maken van een professionaliseringsslag in onze crisiscommunicatie in samenwerking met regiogemeenten en de veiligheidsregio Utrecht.

De raad heeft in zijn participatievisie aangegeven waarover, wanneer en hoe participatie in de gemeente ingericht moet worden. Dat helpt om de dialoog met inwoners te vinden. In 2023 pasten we de methode het Relevant Gesprek toe op projecten met een grote maatschappelijke impact zoals 'duurzame opwek'. Ook projecten als de vernieuwing van de Zandweg en het oude Stadhuis lieten zien hoe participatie bijdraagt aan het verwijderen van blikken en realiseren van nieuwe inzichten.

Publieksdiensten / KCC

In 2023 zijn veel huwelijken voltrokken op de verschillende trouwlocaties. Ook zijn er meer paspoorten aangevraagd dan verwacht. Dit komt vooral doordat veel inwoners naar het Verenigd Koninkrijk willen reizen. Vóór de Brexit kon dat met een identiteitskaart maar nu is een paspoort nodig.

Bedrijfsvoering (inclusief P&O), organisatieontwikkeling, facilitaire zaken, ICT, gemeentelijk vastgoed

Organisatieontwikkeling

In 2023 is portfoliomanagement ingericht. Dit is een tool die de organisatie in staat stelt keuzes te maken over het gewenste ambitieniveau en de inzet van capaciteit binnen of buiten de organisatie. Waarna keuzes gemaakt kunnen worden om prioriteiten te verleggen, te versnellen of te vertragen.

Daarnaast is aandacht besteed aan projectmatig werken, wat bijdraagt aan rolvastheid tussen opdrachtgever en opdrachtgeverschap.

Door een investering in een aparte recruitmentrol en het beter benutten van de wervingskanalen, merken we dat we tegenover een uitstroom van 28 medewerkers een instroom van 25 medewerkers realiseerden. Hiermee lopen we voorop in de benchmark op dit vlak (bron: A&O fonds gemeenten, [personeelsmonitor](#)).

Gemeentelijk Vastgoed

In 2023 zijn de jaarlijkse en reguliere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd om het onderhoud van Vastgoed op peil te houden en om aan de wetgeving te kunnen voldoen. Daarnaast zijn er grote onderhoudswerkzaamheden verricht aan de urnenmuren op begraafplaats Groenwoud en aan het gebouw van het vijzelgemaal. Voor het archief van het gemeentehuis is de koelinstallatie vervangen. Om aan de ARBO eisen te kunnen voldoen zijn er voorzieningen aangebracht om de bereikbaarheid van de klokkenstoel in de Stadtoeren te verbeteren. Hierdoor kan het onderhoud aan de klokken uitgevoerd blijven worden.

In 2023 is er in het “Huis van de Gemeente” extra kantoorruimte verhuurd aan de RAZU. Ook is er extra ruimte vrijgemaakt t.b.v. de verhuur van extra kantoorruimte voor Stichting Binding die vanaf 2024 deze ruimte gaat huren.

Facilitaire zaken

In het kader van hybride werken hebben we extra vergaderruimtes gecreëerd en deze circulair ingericht door hiervoor bestaand meubilair te gebruiken. Voor een groot deel van de medewerkers is nu ook een zit/sta bureau beschikbaar. Het fysieke toegangsbeleid is geactualiseerd om de veiligheid en privacy te waarborgen. Ook zijn eind 2023 de voorbereidingen getroffen om de wegwerpbekers in het kantoor en op het plein te vervangen door stenen mokken.

Financiën en belastingen

Het grootste deel van de inkomsten van de gemeente komt uit de algemene uitkering van het gemeentefonds. Elk jaar verschijnen 3 circulaires die informatie geven over de hoogte van de algemene uitkering. In 2023 hebben we hieruit ook indexatie voor loon- en prijsontwikkeling ontvangen. Dit was echter niet in lijn met de werkelijke prijsstijgingen. Er zijn extra middelen ontvangen voor de energietoeslag 2023 en voor de invoering van de Omgevingswet. Daarnaast ziet de gemeente de ontwikkeling naar een sterke toename van de specifieke (beleids-)uitkeringen (SPUKS). Dit geeft een beperking van de vrijheid van de beleidskeuzes van de gemeente. Ondanks deze SPUKS zijn de ontvangen middelen vanuit het rijk onvoldoende voor uitvoering van de gemeentelijke taken.

Bestuur

Afgelopen jaar hebben we naast de geplande dubbele verkiezing voor Provinciale Staten en het Waterschap door de val van het kabinet ook de verkiezing leden van de Tweede Kamer georganiseerd. Ook hebben we diverse bijeenkomsten georganiseerd, zoals de nieuwjaarsbijeenkomst, lintjesregen en gedecoreerdenbijeenkomst, de nationale herdenking op 4 mei, veteranenavond en het uitreiken van koninklijke onderscheidingen bij bijzondere gelegenheden. Wethouder Wil Kosterman legde in mei haar taken als wethouder neer na een lange periode waarin ze, eerst als raadslid, van grote betekenis is geweest voor de Wijkse gemeenschap. Er kwam geen opvolging, haar portefeuille is verdeeld onder wethouders Brouwer, Buijtelaar en Kuiper.

Incidentele ontwikkeling

Oekraïne

Sinds het begin van de oorlog in Oekraïne vangt de gemeente Wijk bij Duurstede circa 75 Oekraïners op. Dit aantal fluctueert vanwege vertrek, gezinsherenigingen en de dynamiek van de oorlog.

In 2023 zijn steeds meer Oekraïense ontheemden uit de particuliere opvang vertrokken omdat hun verblijf bij (particuliere) gastgezinnen werd beëindigd. Hierdoor ontstond meer behoefte aan gemeentelijke opvang. In maart 2023 hebben we één locatie moeten sluiten omdat de eigenaar van het pand andere plannen had. Tezamen met de toegenomen vraag naar gemeentelijke opvang heeft dit geresulteerd in de behoefte aan nieuwe opvanglocaties. Per 1 februari 2023 is (een gedeelte van) het voormalige squashcentrum ingericht als tijdelijke woonlocatie en per 1 maart het voormalige pand van Rijkswaterstraat aan de Sluis Noord. Daarnaast worden sinds 22 december 2023 negen flexwoningen op het terrein van 't Kleine Ros bewoond door Oekraïense inwoners.

Bijna alle Oekraïense ontheemden die wij opvangen werken of gaan naar school. Daarnaast doen zij vrijwilligerswerk en sporten bijna alle kinderen bij een vereniging.

Ook in 2023 hebben vrijwilligers en maatschappelijke organisaties een belangrijke bijdrage geleverd aan de opvang. Zo heeft de Rotary bijgedragen aan het plaatsen van een (gebruikte) fietsenstalling op Sluis Noord. Vluchtelingenwerk heeft de gemeente ondersteund met maatschappelijke dienstverlening als hulp bij het zoeken naar werk, artsenbezoek, vinden van sociale activiteiten en woonbegeleiding.

Verantwoording nieuw & gewijzigd beleid

In deze paragraaf verantwoorden we nieuw & gewijzigd beleid dat voor 2023 extra is aangevraagd.

9.1 Communicatie en inwonersparticipatie

Inwonersparticipatie Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Door de in 2022 vastgestelde participatievisie toe te passen heeft participatie een meer vanzelfsprekende plek gekregen bij het ontwikkelen van projecten en beleid en wordt participatie bewuster, vaker en methodisch uitgevoerd. We hebben het kennisniveau over participatie binnen de organisatie verhoogd en verbreed en binnen alle afdelingen hebben mensen leren werken met de Relevant Gesprek methode. Voorbeelden van participatietrajecten waarbij deelnemers zeggen gehoord te zijn en invloed te hebben gehad, ook al heeft het misschien niet tot die uitkomst geleid die ze zelf voor ogen hadden zijn de herontwikkeling van de Zandweg en het uitvoeringsprogramma circulaire economie.
Wat hebben we ervoor gedaan?
We hebben kennis en ervaring opgedaan met de Relevant Gesprek methodiek en voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn we gestart met het vertalen van de participatievisie naar een praktische handleiding voor initiatiefnemers met bijbehorende toolkit. We hebben afgeronde participatietrajecten geëvalueerd en verbeterpunten doorgevoerd in de werkwijze voor participatieprocessen. Dit betrof onder andere de Herontwikkeling van de Zandweg. Voor de bestemming van het Oude Stadhuis hebben we participatiebijeenkomsten georganiseerd en voor Duurzame Opwek is een Participatieve Waarde Evaluatie als online enquête ontwikkeld.

9.3 Bedrijfsvoering (incl. P&O, organisatieontwikkeling, facilitaire zaken, ICT en gemeentelijk vastgoed)

Regionale IV ontwikkeling en samenwerking Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
We hebben de informatieveiligheid van de gemeente verhoogd door: <ul style="list-style-type: none">
• duidelijker afspraken te maken over wat we op dit vlak zelf doen en wat we van de RID verwachten;
• De nieuwe regels op het gebied van privacy en beveiliging uit te werken en te implementeren;
• Samen met de CISO te zorgen dat onze ambtenaren en bestuurders digitaal veilig werken;
• Gezamenlijke aanbesteding van applicaties en systemen voor onze bedrijfsvoering (eHRM, financieel systeem, RIS/ BIS, emailarchivering, Burgerzaken);
• Verdere harmonisatie van applicaties en systemen (vastgelegd in een bestuurlijk convenant) om beheer en onderhoud te vergemakkelijken en de kosten zo laag mogelijk te houden.
Wat hebben we ervoor gedaan?
<ul style="list-style-type: none">
• we hebben binnen de RID gewerkt aan een cyber crishandboek;
• We hebben ambtelijk en bestuurlijk geparticipeerd in de RID;
• We hebben samen met andere gemeenten meegedaan aan aanbestedingen (oa BIS/ RIS).

Personeel Bron: Begroting
Wat hebben we bereikt
Op plekken waar dat nodig was hebben we de organisatie kunnen versterken. Zodat vastgesteld beleid kon worden uitgevoerd en er ruimte was om in te kunnen spelen op bijzondere situaties.
Wat hebben we ervoor gedaan?
We hebben kleine uitbreiding van uren bij bestaande functies doorgevoerd en een extra BOA ingezet. Met de inzet van recruitment zorgen we er voor dat de openstaande vacatures in de krappe arbeidsmarkt zoveel mogelijk ingevuld worden. We zijn steeds meer in staat om op de moeilijke vacature kandidaten te krijgen. Voor het op de juiste wijze detecteren van subsidies hebben we de keuze gemaakt om aan te sluiten op een portaal waarin eenvoudig gezocht kan worden op passende subsidiemogelijkheden en waarbij specialistische hulp aanwezig is om de aanvraag te doen.

Wat heeft het programma gekost?

bedragen x € 1.000

9 Bedrijfsvoering en Financiën	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
9.1 Communicatie en inwonersparticipatie	- 66	- 121	- 123	- 2 N	- 124
9.2 Publieksdiensten / KCC	- 885	- 930	- 957	- 27 N	- 834
9.3 Bedrijfsvoering en gemeentelijk vastgoed	- 9.602	- 11.092	- 10.915	177 V	- 9.446
9.4 Financiën en belastingen	- 493	- 509	- 580	- 71 N	- 447
9.5 Bestuur	- 1.346	- 1.485	- 1.228	257 V	- 1.532
9.6 Incidentele ontwikkeling	-	- 1.828	- 1.202	626 V	- 1.054
Totaal Lasten	- 12.393	- 15.965	- 15.005	961 V	- 13.436
Baten					
9.2 Publieksdiensten / KCC	370	383	418	35 V	428
9.3 Bedrijfsvoering en gemeentelijk vastgoed	574	453	502	50 V	481
9.4 Financiën en belastingen	44.930	45.355	46.451	1.096 V	43.687
9.5 Bestuur	-	-	3	3 V	377
9.6 Incidentele ontwikkeling	-	1.828	2.031	203 V	1.163
Totaal Baten	45.873	48.017	49.405	1.387 V	46.135
Saldo van baten en lasten	33.480	32.052	34.400	2.348 V	32.699
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 439	- 439	- 1.011	- 572 N	- 2.470
Onttrekkingen	1.152	1.341	1.559	218 V	4.076
Mutatie reserves	713	902	548	- 354 N	1.606
Resultaat	34.193	32.954	34.948	1.994 V	34.305

Toelichting financiële afwijkingen

In deze paragraaf verantwoorden we alle financiële afwijkingen van plus of min € 10.000.

9.2 Publieksdiensten/KCC

Reisdocumenten
Financiële afwijking
€ 10.555
Toelichting
Het aantal aangevraagde reisdocumenten is hoger uitgevallen dan de verwachting was.

9.3 Bedrijfsvoering (inclusief P&O), organisatieontwikkeling, facilitaire zaken, ICT, gemeentelijk vastgoed

Huisvesting Stadhuis
Financiële afwijking
€ 11.210
Toelichting
Vanaf begin maart 2023 is er een tijdelijke bouwstop ingesteld voor de restauratiewerkzaamheden aan het Oude Stadhuis. Het gebouw heeft vanaf die tijd leeggestaan en is er nagenoeg geen stroom gebruikt. Dit heeft geresulteerd in een onderschrijding van de elektrakosten.

Huisvesting gemeentehuis
Financiële afwijking
Totaal: € 221.412 Bestaande uit:
€ 96.948   Gaskosten
€ 52.266 -/-   Elektrakosten
€ 10.693   Dagelijks onderhoud
€ 141.704   Kosten groot onderhoud
€ 11.641   Opbrengst verhuur
€ 12.692   Kapitaallasten, belastingen
Toelichting
De contracten voor de levering van elektra en gas liepen eind 2022 af. Vanaf 2023 zijn hiervoor nieuwe contracten afgesloten. Bij het opstellen van de begroting 2023 waren de nieuwe tarieven nog niet bekend en zijn hiervoor aannames gedaan op basis van de prijsstellingen die op dat moment beschikbaar waren. Nadien is gebleken dat de tarieven voor het gas lager en die voor het elektraverbruik hoger zijn uitgevallen. Het totaal heeft nu geresulteerd in een onderschrijding. Onder het dagelijks onderhoud, vallen naast de vaste kosten, ook de variabele kosten zoals klachtenonderhoud, storingen, etc. Vooraf is niet precies in te schatten welke bedragen hiermee gemoeid zijn. De inschatting voor dit bedrag gebeurt middels een kengetal. In 2023 zijn de werkelijke kosten hiervoor lager uitgevallen. Niet alle geplande groot onderhoudswerken hebben we in 2023 kunnen uitvoeren. Het vervangen van alle screens (buitenzonwering) hebben we in december 2023 in opdracht gegeven. De uitvoering kan pas plaatsvinden in het 1 ^e kwartaal van 2024. We stellen voor het restantbedrag van het groot onderhoud te storten in de reserve onderhoud gebouwen om de aangegane verplichtingen in 2024 te kunnen voldoen. Voor het jaar 2023 is er voor de huren een hogere indexatie doorgevoerd dan voorgaande jaren. Dit ten gevolge van de hoge inflatie. Daarnaast is er medio 2023 extra kantoorruimte verhuurd aan de RAZU.

Woningen statushouders
Financiële afwijking
€ 38.551
Toelichting
Het beheer en onderhoud van de statuswoningen is uitbesteed aan Fit Beheer. Voor het jaar 2023 waren diverse onderhoudswerkzaamheden gepland aan de buitenzijde van de woningen. Deze werkzaamheden zijn niet in opdracht gegeven en in 2023 niet gerealiseerd. De werkzaamheden worden alsnog in 2024 uitgevoerd. We stellen voor het restant in de reserve onderhoud gebouwen te storten.

Huisvesting Openbare ruimte
Financiële afwijking
€ 91.667
Toelichting
Hoewel de gemeentewerf op korte termijn zal gaan verhuizen naar een andere locatie dient het gebouw aan de buitenzijde in een goede staat van onderhoud gehouden te worden. Dit omdat de gebouwen op de gemeentewerf aangemerkt zijn als gemeentelijk monument en voor de toekomst behouden moeten worden. Het bedrag voor 2023 was gereserveerd voor onderhoud aan de buitengevels en het uitvoeren van het buitenschilderwerk van de gemeentewerf en de schuur. Vanwege de weersgesteldheid konden deze werkzaamheden niet meer in 2023 uitgevoerd worden en zullen deze verschoven worden naar het voorjaar van 2024. We stellen voor het restant in de reserve onderhoud gebouwen te storten.

Facilitair
Financiële afwijking
€ 51.291
Toelichting
Aan het project Hybride werken is minder besteed dan verwacht. De nieuwe werkplekken bleken na aanbesteding goedkoper dan begroot en een aantal aanpassingen vanuit Vastgoed zijn niet uitgevoerd. Daarnaast hebben we minder uitgegeven aan postverzorging dan verwacht, dat past bij de landelijke trend. En we hebben meer inkomsten ontvangen van onze huurders vanwege meer aan hen geleverde diensten en goederen.

Ondernemingsraad
Financiële afwijking
€ 10.033
Toelichting
In 2023 heeft de ondernemingsraad (OR) diverse adviezen getoetst. Daarnaast hebben wij de veranderingen in de organisatiestructuur (die in 2022 is ingevoerd – 1 directeur en 3 domeinmanagers) nauwlettend gevolgd. We hebben in het voorjaar een bijeenkomst georganiseerd waarin we de ervaringen van collega's tot dan toe hebben opgehaald. De uitkomsten hiervan zijn samengevat en daarna besproken met de WOR-bestuurder. Dit budget wordt ook gebruikt voor opleiding en training voor leden van de OR. Dit is in 2023 niet gelukt, maar wordt in 2024 alsnog ingepland. Omdat dit budget structureel niet volledig besteed wordt, is het budget vanaf 2024 verlaagd.

Regionale inkoop (Sociaal Domein)
Financiële afwijking
€ 30.000
Toelichting
Dit budget komt per 2024 te vervallen omdat het vorige regionale inkooptraject is afgerond en hiervoor geen kosten meer worden gemaakt. In 2023 benutten we het budget eenmalig binnen product 2.6 om het tekort op de regionale samenwerking in regio ZOU (zie Regionale uitvoering) te dekken.

Gegevensbeheer (BAG, BGT, Archief)
Financiële afwijking
- € 24.430
Toelichting
In dit budget zijn ten onrechte de opbrengsten van de verhuur aan RAZU opgenomen. Deze opbrengsten worden op een ander budget al geboekt. In de begroting 2024-2027 is dit gecorrigeerd.

Informatiebeveiliging en privacy
Financiële afwijking
€ 12.623
Toelichting
Dit betreft voornamelijk de kosten voor het regionale Informatie Voorziening (IV) programma. Deze zijn voor 2023 lager dan eerder begroot omdat niet alle geplande projecten konden worden uitgevoerd.

Wet Open Overheid
Financiële afwijking
€ 34.193
Toelichting
Het project proces- en zaakgericht werken heeft vertraging opgelopen door ziekte bij de externe adviseur. Dit maakt dat er in 2023 minder kosten zijn gemaakt dan geraamd.

Salarissen
Financiële afwijking
- € 82.573
Toelichting
De overschrijding wordt met name veroorzaakt door: <ul style="list-style-type: none"> - Een groot deel van overschrijding wordt gecompenseerd door een lagere voorziening van de wachtgelden en pensioenen voor de wethouders als gevolg van de stijging van de rentevoet. - De inhuur van personeel voor de tijdelijke invulling van vacatures en tijdelijke vervanging als gevolg van ziekte. Inhuur van personeel is duurder dan vast personeel.

9.4 Financiën en belastingen

BSR (Regionale samenwerking belastingen)
Financiële afwijking
€ 86.283
Toelichting
De gemeenten die deelnemen aan de Belastingssamenwerking Rivierenland (BSR) mogen de BTW van hun aandeel in de kosten van de BSR compenseren. Dit doen we door aangifte te doen bij het BTW Compensatiefonds (BCF). Dit geeft een voordeel in het resultaat van 2023. De aangifte van 2022 is ook in 2023 verwerkt, waardoor het voordeel groter is dan verwacht.

Gemeentefonds
Financiële afwijking
€ 1.322.485
Toelichting
De onderschrijding wordt verklaard door:
€ 291.000 mutatie decembercirculaire 2023
€ 806.400 dekking energietoeslag 2023 (zie programma 2)
€ 251.600 restant ontvangen bedrag energietoeslag 2023, over te hevelen naar 2024 (zie programma 2)
€ 14.000 verrekeningen algemene uitkering 2020, 2021 en 2022 in boekjaar 2023
€ 29.732 -/- hoger dan begrote uitgaven voor bijdrage fonds VNG
€ 10.783 -/- overig

Treasury
Financiële afwijking
- € 15.931
Toelichting
In het afgelopen boekjaar is de rente gestegen. Dit heeft ook gevolgen voor de te betalen rente op de rekeningcourantpositie, waardoor er in 2023 een overschrijding ontstaat.

Leningen woningbouwvereniging
Financiële afwijking
- € 79.683
Toelichting
Het bedrag aan rentelasten en rentebaten voor leningen aan woningbouwvereniging zijn aan elkaar gelijk. In de begroting is echter een te hoog bedrag aan rentebaten opgenomen. Dit is hersteld in de begroting 2024

OZB woningen
Financiële afwijking
- € 78.174
Toelichting
Bij de tariefberekening 2023 is uitgegaan van de waardeontwikkeling vanuit BSR van 20,5%. De werkelijke waardeontwikkeling is lager, namelijk 18%. Hierdoor zijn er minder inkomsten.

OZB niet-woningen
Financiële afwijking
- € 141.344
Toelichting
Bouwwerken worden later dan verwacht opgeleverd. Hierdoor kan er nog geen OZB over worden geheven. Mogelijk volgt er nog deels een invordering met terugwerkende kracht, deze valt in volgende boekjaren.

Toeristenbelasting
Financiële afwijking
€ 26.797
Toelichting
Een deel van de toeristenbelasting 2022 is laat in het boekjaar 2023 binnengekomen en in 2023 verantwoord. Dit geeft een incidenteel voordeel. Ook is de toeristenbelasting in 2023 verhoogd. Deze verhoging was in de begroting 2023 opgenomen, maar de inkomsten uit de toeristenbelasting zijn toch hoger dan begroot.

9.5 Bestuur

Griffie
Financiële afwijking
€ 28.114
Toelichting
Er is in 2023 een onderschrijding op personeelslasten van de griffie. Van de beschikbare 2,44 fte aan formatieruimte op de griffie is in 2023 2,33 fte ingevuld. Daarnaast wordt de personeelsbegroting op de hoogste trede berekend, terwijl niet het gehele team conform de hoogste trede beloond wordt.

Raad en raadscommissies
Financiële afwijking
€ 23.617
Toelichting
De indexatie van de raadsvergoeding is lager uitgevallen dan verwacht (€ 31.744). Voor de accountant was er meerwerk (€ 14.529) vanwege het toegenomen aantal SiSa-regelingen. Voor representatie is € 13.624 minder uitgegeven dan begroot, vooral vanwege het soberder vormgegeven van raadsbijeenkomsten zoals het raadsdiner en het niet meer houden van externe bijeenkomsten.

9.6 Incidentele ontwikkeling

Opvang vluchtelingen Oekraïne
Financiële afwijking
€ 827.289
Toelichting
Gedurende het jaar hebben wij van het rijk bijdragen ontvangen voor de gemaakte kosten (met name huisvesting, leefgeld, capaciteit). Het saldo van de ontvangen vergoedingen vanuit het rijk bedraagt afgerond € 2.058.000 en gemaakte kosten €1.230.000. Het saldo is dan afgerond € 828.000.

Recapitulatie financiële afwijkingen

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programmaonderdeel	Incidenteel of structureel	Vershil
9 Bedrijfsvoering en Financiën			
Reisdocumenten	9.2		11 V
Huisvesting stadhuis	9.3		11 V
Huisvesting gemeentehuis	9.3		221 V
Woningen statushouders	9.3		39 V
Huisvesting openbare ruimte	9.3		92 V
Facilitair	9.3		51 V
Ondernemingsraad	9.3		10 V
Regionale inkoop	9.3		30 V
Gegevensbeheer (BAG, BGT, Archief)	9.3		- 24 N
Informatiebeveiliging en privacy	9.3		13 V
Wet Open Overheid	9.3		34 V
Salarissen	9.3		- 83 N
BSR (Regionale samenwerking belastingen)	9.4		86 V
Gemeentefonds	9.4		1.322 V
Treasury	9.4		- 16 N
Leningen woningbouwvereniging	9.4		- 80 N
OZB woningen	9.4		- 78 N
OZB niet-woningen	9.4		- 141 N
Vennootschapbelasting	9.4		16 V
Toeristenbelasting	9.4		27 V
Griffie	9.5		28 V
Raad en raadscommissies	9.5		24 V
Opvang vluchtelingen Oekraïne	9.6		827 V
Diverse afwijkingen < € 10.000	9		- 72 N
Mutaties reserves	reserve 9		- 354 N
Totaal afwijkingen			1.994 V

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	2021		2022		2023	
		WBD	NL	WBD	NL	WBD	NL
9.01 Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,6	nb	5,9	nb	6,5	nb
9.02 Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,1	nb	5,5	nb	5,6	nb
9.03 Apparaatskosten	Kosten per inwoner	316,8	nb	367,2	nb	424,1	nb
9.04 Externe inhuur	(Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur	15,7	nb	4,4	nb	4,6	nb
9.05 Overhead	% van totale lasten	12,9	nb	11,8	nb	12,3	nb
9.06 WOZ-waarde woningen	dzd euro	322,0	290,0	357,0	317,0	419,0	368,0
9.07 Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	3,9	8,9	1,6	9,3	nb	nb
9.08 Demografische druk	%	76,4	70,1	77,7	70,3	79,6	70,3
9.09 Woonlasten éénpersoonshuish	euro	918,0	733,0	984,0	823,0	1.027,0	860,0
9.10 Woonlasten meerpersoonshuish	euro	938,0	810,0	1.011,0	905,0	1.063,0	942,0

Legenda

- Als indicator van gemeente meer dan 5% beter is dan Nederland
- Als indicator van gemeente meer dan 5% slechter is dan Nederland
- Als indicator van gemeente minder dan 5% afwijkt van Nederland

2 Deel II Paragrafen

2.1 Inleiding

Evenals in de voorgaande jaren volgen hierna de paragrafen, conform het Besluit Begroting en Verantwoording. Deze paragrafen handelen over een aantal belangrijke onderwerpen met betrekking tot de financiële functie, als een dwarsdoorsnede van de jaarrekening, die binnen de verschillende programma's terug te vinden zijn. De volgende paragrafen zijn opgenomen:

Lokale heffingen

Het overzicht van lokale heffingen geeft inzicht in de tarieven van de gemeentelijke heffingen en belastingen.

Financiering

De paragraaf financiering is een verplicht onderdeel bij de begroting en het jaarverslag. Het doel is de uitvoering van de treasury functie transparant te maken.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf bevat een berekening van de weerstandscapaciteit en een inschatting van de risico's. Met weerstandscapaciteit wordt bedoeld: al die elementen, waarmee eventuele tegenvallers bekostigd kunnen worden. Het weerstandsvermogen is de weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. Het geeft aan hoe robuust de jaarrekening is.

Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat vooral in op de onderhoudstoestand en de kosten van instandhouding van de wegen, bruggen, riolering, gebouwen en groene gebieden c.q. stroken. Dit is van belang, omdat de onderhoudskosten van kapitaalgoederen een substantieel deel beslaan.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen Personeel, Informatisering, Automatisering, Communicatie, Organisatie, Financieel beheer (waaronder de administratieve organisatie en de interne controle) en Huisvesting. Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens over de bedrijfsvoering. Het gaat daarbij om het uitvoeren van de programma's in het programmaplan en om de continuïteit van de gemeente. Tevens is hier een nadere duiding op de rechtmatigheidsverklaring opgenomen.

Verbonden partijen

Hier wordt inzicht gegeven in de relaties van de gemeente met derde rechtspersonen, waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en waarmee financiële belangen gemoeid zijn.

Grondbeleid

De hoofdlijnen van het te voeren grondbeleid komen in deze paragraaf aan de orde. Het geeft een stand van zaken in de lopende grondexploitaties en andere te ontwikkelen gebieden.

Openbaarheid

Deze paragraaf gaat in op de uitvoering van de Wet open overheid (Woo) en geeft inzicht in de genomen maatregelen, activiteiten en werkzaamheden.

2.2 Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De lokale heffingen bestaan uit belastingen (bijvoorbeeld Onroerende Zaakbelasting - OZB - en toeristenbelasting), bestemmingsheffingen (Rioolheffing en Afvalstoffenheffing) en rechten (bijvoorbeeld Leges en Begraafrechten).

2.2.1 Tarieven 2023

Tarieven lokale heffingen	2023	2022	Lasten- stijging (%)
Onroerende zaakbelasting			
• Eigenaar woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1360%	0,1320%	3,0%
• Eigenaar niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,2750%	0,2670%	3,0%
• Gebruiker niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1610%	0,1570%	2,5%
Toeristenbelasting			
• Overnachting	€ 1,80	€ 1,30	38,5%
Afvalstoffenheffing			
Vaste deel			
• Eén- en meerpersoonshuishouden	€ 249,00	€ 234,00	6,4%
• Extra minicontainer	€ 124,50	€ 117,00	6,4%
Variabel deel per aanbieding (vanaf 20 december 2022)			
• Restafval container 240 liter	€ 8,00	€ 8,00	0,0%
• Restafval container 140 liter	€ 5,50	€ 5,50	0,0%
• Restafval ondergronds verzamelcontainer	€ 1,50	€ 1,50	0,0%
• Restafval in zakken verzamelcontainer bij milieustraat	€ 1,50	€ 2,50	-40,0%
Reinigingsrechten			
• Reinigingsrechten (excl. btw)	€ 249,50	€ 234,00	6,6%
Rioolheffing (tot 200 m3 waterafvoer)			
• Eén- en meerpersoonshuishouden	€ 238,12	€ 225,07	5,8%
• Bebouwde percelen zonder aansluiting riool	€ 92,92	€ 87,83	5,8%
Precariobelasting			
• Terrassen per m2	€ 20,00	€ 18,90	5,8%
Leges			
• Voltrekken van een huwelijk, vanaf	€ 412,00	€ 412,00	0,0%
• Afgifte paspoort, vanaf	€ 58,89	€ 56,55	4,1%
• Afgifte Nederlands identiteitskaart, vanaf	€ 37,99	€ 36,46	4,2%
• Afgifte rijbewijs, vanaf	€ 41,60	€ 41,00	1,5%

* Daling percentage daar de onderliggende WOZ waarde van woningen sterk zijn gestegen.

2.2.2 Lokale lastendruk

Naast de informatie die we krijgen via de website www.waarstaatjegemeente.nl gebruiken wij sinds 2019 de lokale lastenmeter (<https://www.wijkbijduurstede.nl/inwoners/lokale-lastenmeter.html>). Op deze site is informatie is ontsloten over de lokale lasten van Wijk bij Duurstede. Daarnaast is een

benchmark mogelijk, zowel landelijk als met vergelijkbare of omliggende gemeenten (standaard geprogrammeerd: Bunnik, Houten, Utrechtse Heuvelrug en Culemborg).

Lokale lastendruk gemiddeld gezin	2023	2022	Lasten- stijging (%)
Eigenaar en gebruiker			
OZB eigenaar *1)	€ 451,00	€ 443,00	1,8%
Afvalstoffenheffing *2)	€ 249,00	€ 234,00	6,4%
Rioolheffing *3)	€ 238,12	€ 225,07	5,8%
Lokale lastendruk eigenaar en gebruiker woning	€ 938,12	€ 902,07	4,0%
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing *2)	€ 249,00	€ 234,00	6,4%
Rioolheffing *3)	€ 238,12	€ 225,07	5,8%
Lokale lastendruk gebruiker woning	€ 487,12	€ 459,07	6,1%

*1) Voor het eigendom van een gemiddelde woning met een woningwaarde van € 357.000 in 2022 en € 419.000 in 2023

*2) Standaardcombinatie: basisheffing met één minicontainer hetzij een afvalpas voor een ondergrondse container.

*3) Uitgaande van 101 - 150 m3 waterverbruik.

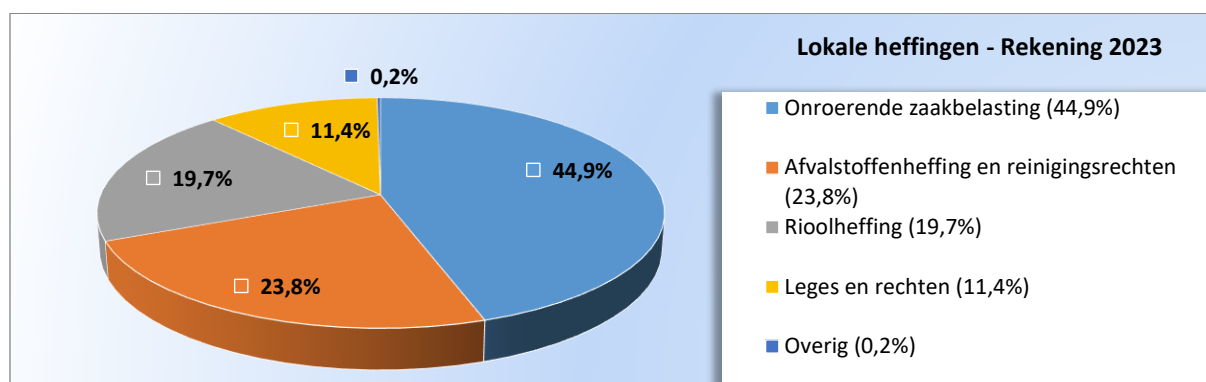
2.2.3 Kwijtschelding

Per 1 januari 2023 is de nieuwe verordening kwijtschelding voor de door de BSR geheven gemeentelijke belastingen voor Wijk bij Duurstede ingegaan. Dit is naar aanleiding van de nieuwe 'Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden' en het voorstel van de Belasting samenwerking Rivierenland (BSR). In artikel 3 van de nieuwe verordening is de verhoging van de vermogensnorm opgenomen. De overige artikelen zijn conform de oude regeling.

Het kwijtscheldingsbeleid in hoofdlijnen:

- **Kosten van bestaan**
Bij het beoordelen van kwijtscheldingsverzoeken worden de kosten van bestaan, evenals in voorgaande jaren, gesteld op 100% van de normuitkering als bedoeld in artikel 16 van de Uitvoeringsregeling invorderingswet 1990.
- **Kwijtscheldingsnormen voor 65-plussers**
Bij het beoordelen van kwijtscheldingsverzoeken betreffende Rijksbelastingen wordt ten aanzien van 65-plussers uitgegaan van de geldende bijstandsnormen.
- **Kwijtschelding voor ondernemers**
Ondernemers kunnen geen kwijtschelding krijgen van Rijksbelastingen. Voor belastingen geheven door lagere overheden bestaat sinds 1 april 2011 de mogelijkheid om ook kwijtschelding voor ondernemers mogelijk te maken, mits het verzoek om kwijtschelding betrekking heeft op belastingheffing in de privésfeer.
- **Kosten van kinderopvang**
Kosten van kinderopvang worden bij de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken betreffende Rijksbelastingen niet aangemerkt als uitgaven. Per 1 januari 2012 geldt voor alleenstaande ouders dat aanvullende heffingskortingen bij de berekening van het inkomen niet langer buiten beschouwing worden gelaten. Daar staat tegenover dat het voor lokale overheden per 1 januari 2012 mogelijk is om de kosten van kinderopvang aan te merken als uitgave.

2.2.4 Baten lokale heffingen

bedragen x € 1.000

Lokale heffingen	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil	Rekening 2022
Belastingen					
Onroerende zaakbelasting woningen	4.662	4.662	4.584	- 78	4.500
Onroerende zaakbelasting niet-woningen	1.515	1.515	1.373	- 141	1.288
Precariobelasting (terrassen e.d.)	19	19	17	- 2	5
Toeristenbelasting	46	-	-	-	32
Hondenbelasting	-	-	- 0	- 0	- 1
Totaal Belastingen	6.241	6.195	5.974	- 221	5.825
Heffingen					
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	3.157	3.157	3.157	- 0	2.934
Rioolheffing	2.577	2.577	2.612	35	2.463
Totaal Heffingen	5.734	5.734	5.769	35	5.398
Leges en rechten					
Begraafplaatsrechten	181	181	195	14	158
Marktgelden	12	12	13	1	16
Leges burgerzaken	250	263	275	13	277
Leges omgevingsvergunningen	529	699	690	- 9	262
Leges procedures	50	50	50	0	153
Veergelden / concessiegelden	127	127	127	-	127
Overige leges en rechten	165	165	180	15	184
Totaal Leges en rechten	1.314	1.497	1.531	34	1.177
Kwijtscheldingen					
Kwijtscheldingen	- 69	- 69	- 87	- 18	- 86
Totaal Kwijtscheldingen	- 69	- 69	- 87	- 18	- 86
Totaal lokale heffingen	13.219	13.357	13.186	- 170	12.314

2.2.5 Toelichting

Onroerende zaakbelastingen

De waarden van het onroerend goed zijn (in relatie tot de geraamde opbrengsten) gebruikt voor de vaststelling van het OZB-tarief. Jaarlijks vindt een herwaardering van het onroerend goed plaats. De waarden van het onroerend goed naar de waarde-peildatum 1 januari 2022 worden gebruikt voor de

vaststelling van het OZB-tarief 2023. We hebben een inflatiecorrectie uitgevoerd op de OZB-opbrengsten 2023.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

Ter dekking van de afvalbeheerkosten wordt afvalstoffenheffing in rekening gebracht. De afvalstoffenheffing bestaat uit een vast basistarief per aansluiting (huishouden) en een variabel deel op basis van het aantal aanbiedingen van de grijze klike en/of het aantal inworpen in een ondergrondse restafvalcontainer.

Milieuresultaten

Met onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid voor 2022 inzichtelijk gemaakt:

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten, incl. (omslag)rente	- 2.289	72,5%	- 2.025	71,2%
Inkomsten, excl. heffingen	219	-6,9%	300	-10,5%
Netto kosten	- 2.070	65,6%	- 1.725	60,7%
Toe te rekenen kosten				
Overhead, incl. (omslag)rente	- 200	6,3%	- 218	7,7%
Overige taakvelden	- 108	3,4%	- 108	3,8%
Capaciteit en tractie	- 350	11,1%	- 406	14,3%
BTW *1)	- 429	13,6%	- 387	13,6%
Toe te rekenen kosten taakveld	- 1.087	34,4%	- 1.119	39,3%
Totale kosten heffing	- 3.157	100,0%	- 2.844	100,0%
Totale opbrengsten heffing	3.157		3.157	
Dekkingspercentage heffing	-	100,0%	313	111,0%

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

De belangrijkste verschillen worden hieronder weergegeven;

Financiële voordelen voor de gemeente:

- € 117.000 lagere verwerkingskosten rest/gft doordat er minder is ingezameld dan begroot
- € 27.000 voordeel op vanuit combinatiekorting 2022 en 2023 vanuit afvalverwerking
- € 62.000 vanwege minder inhuur door een uitbreiding van het aantal FTE voor afval
- € 40.000 vanwege een hogere vergoeding in 2023 voor PMD en glas dan begroot m.n. door hogere PMD vergoeding
- € 41.000 vanwege een nieuw contract voor textiel per 2023 waarin een vergoeding is vastgelegd. In de begroting van 2024 is deze vergoeding opgenomen
- € 45.000 minder onderhoudskosten aan het containerpark en minder aanschaf van ondergrondse afval inzamelmiddelen, m.n. uitstel van vervanging van oude inzamelmiddelen
- € 42.000 minder toe te rekenen btw n.a.v. lagere kosten

Financiële nadelen voor de gemeente:

- € 59.000 vanwege hogere personeelskosten door een uitbreiding van het aantal FTE voor afval

Rioolheffing

In de begroting 2023 wordt uitgegaan van het nieuwe Water en Rioleringsplan 2020-2025 (WRP). Uitgangspunten zijn hierbij onder meer de technische levensduur van riolering, rentetarief, indexering en toename heffingseenheden welke invloed hebben op het tarief.

Jaarlijks wordt in december de bijbehorende tarieventabel aangepast en vastgesteld.

Met onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid voor 2023 inzichtelijk gemaakt. Het resultaat is toegevoegd aan de voorziening riolering als dotatie.

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid riolering	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten, incl. (omslag)rente	- 1.698	65,9%	- 1.730	75,6%
Inkomsten, excl. heffingen	8	-0,3%	25	-1,1%
Inkomsten onttrekking voorziening			345	
Netto kosten	- 1.690	65,6%	- 1.360	74,5%
Toe te rekenen kosten				
Overhead, incl. (omslag)rente	- 203	7,9%	- 243	10,6%
Verkeer en vervoer	- 114	4,4%	- 108	4,7%
Capaciteit	- 299	11,6%	- 332	14,5%
Tractie	- 9	0,3%	- 8	0,3%
BTW *1)	- 262	10,2%	- 238	10,4%
Toe te rekenen kosten taakveld	- 887	34,4%	- 929	40,6%
Totale kosten heffing	- 2.577	100,0%	- 2.289	115,1%
Totale opbrengsten heffing	2.577		2.612	
Dekkingspercentage heffing	-	100,0%	323	114,1%

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

Omgevingsvergunningen

De leges die de gemeente hanteert voor omgevingsvergunningen vloeien voort uit de legesverordening. Jaarlijks wordt in december de bijbehorende tarieventabel aangepast en vastgesteld. Met onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid voor 2023 inzichtelijk gemaakt:

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid omgevingsvergunningen	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten, incl. (omslag)rente	- 1.119	79,0%	- 1.063	76,8%
Inkomsten, excl. heffingen	16	-1,1%	12	-0,9%
Netto kosten	- 1.103	77,8%	- 1.051	75,9%
Toe te rekenen kosten				
Overhead, incl. (omslag)rente	- 159	11,2%	- 183	13,2%
Overige taakvelden	- 118	8,3%	- 128	9,2%
BTW *1)	- 37	2,6%	- 22	1,6%
Toe te rekenen kosten taakveld	- 314	22,2%	- 333	24,1%
Totale kosten heffing	- 1.417	100,0%	- 1.384	100,0%
Totale opbrengsten heffing	723		733	
Dekkingspercentage heffing	- 464	51,0%	- 651	53,0%

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

Toeristenbelasting

Het tarief voor toeristenbelasting is in 2023 verhoogd naar € 1,80. Er is in 2023 c.f. voorgaande jaren geen differentiatie in het tarief.

Overige tarieven en heffingen

De overige tarieven en heffingen werden aangepast op grond van de nominale ontwikkelingen. Voor 2023 bedraagt de indexering 5,8 %.

2.3 Financiering

In deze paragraaf beschrijven we de uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie. De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende geld beschikbaar is zodat aan alle financiële verplichtingen kan worden voldaan. Hiervoor worden kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen en garanties en het beheersen van financiële risico's.

2.3.1 Wet en regelgeving

De kaders voor financiering staan vooral in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) en de Gemeentewet. In de Wet financiering decentrale overheden staan de regels voor het financieringsbeleid voor decentrale overheden. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat we bedachtzaam om moeten gaan met publieke middelen.

Risicobeheersing is van groot belang. Het beheersen van renterisico's gebeurt enerzijds door het toepassen van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Daarnaast zorgen wij er bij het uitzetten van liquide middelen voor dat we voldoen aan een aantal eisen op gebied van treasury.

Het verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties en borgstellingen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige dienen liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren) aangehouden te worden. Extra aantrekken van middelen zonder dat hier uitgaven tegenoverstaan kan dan niet.

In de Wet houdbare overheidsfinanciën zijn de Europese normen verankerd voor de hoogte van de overheidsschuld en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Die normen raken ook gemeenten, omdat de gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten meetellen in de overheidsschuld van Nederland. Alle gemeenten samen krijgen een plafond voor het totale EMU-tekort van gemeenten in een jaar.

2.3.2 Beleid

Treasury heeft als doel om een optimaal resultaat te bereiken tussen rentelasten en rentebaten, rekening houdend met de risico's. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO).

Het beleid voor de treasuryfunctie van de gemeente Wijk bij Duurstede is vastgelegd in het treasurystatuut, dat in 2010 is herzien en door de raad is vastgesteld.

De rente is conform de Notitie Rente 2017 verwerkt in deze begroting. De rente wordt toegerekend aan de taakvelden via het taakveld Treasury. Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld Treasury geboekt. We berekenen geen rentevergoeding over het eigen vermogen en voorzieningen en belastingen deze dus ook niet door aan de taakvelden.

2.3.3 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

In de notitie Rente 2017 van de commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en de jaarstukken. Het doel van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige en transparante wijze waarop gemeenten de (verwachte) rentelasten en –baten opnemen in de begroting en de jaarstukken.

Hoe met de rente moet worden omgegaan bij de grondexploitatie, is beschreven in de vernieuwde notitie grondexploitatie vanuit het BBV die vanaf 2019 van toepassing is.

Onderstaand schema geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. De omslagrente voor 2023 is, afgerond, berekend op 0,5%. De toerekening van rente aan de taakvelden is gebaseerd op dit percentage.

2.3.4 Renteschema 2023

De omslagrente in 2023 is berekend op 0,5%. De toerekening van rente aan de taakvelden is gebaseerd op dit percentage.

bedragen x € 1.000

Renteschema		Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
a. Externe rentelasten over de korte en lange financiering	(+)	- 874	- 965	- 91 N
b. Externe rentebaten (idem)	(+)	96	33	- 63 N
Saldo rentelasten en rentebaten		- 778	- 932	- 154 N
c1. Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	(+)	0	9	9 V
c2. Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	(+)	640	648	8 V
c3. De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	(+)	- 93	- 33	60 V
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		- 231	- 308	- 77 N
d1. Rente over eigen vermogen	(+)	-	-	-
d2. Rente over voorzieningen (contante waarde)	(+)	-	-	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		- 231	- 308	- 77 N
e. Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	(-)	- 304	- 261	43 V
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		73	- 47	- 120 N

2.3.5 Leningenportefeuille

Het verloop van de leningenportefeuille in 2023 ziet er als volgt uit:

bedragen x € 1.000

Leningenportefeuille	Rekening 2022	Rekening 2023
Stand opgenomen leningen per 1 januari	18.455	24.169
Nieuwe leningen	6.315	1.415
Aflossingen	- 601	- 642
Stand opgenomen leningen per 31 december	24.169	24.942

2.3.6 Kortlopende financiering: kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt een limiet aan het renterisico op korte termijn financiering. Vooral voor kortlopende financiering kan het renterisico groot zijn. Wijzigingen in de korte rente hebben direct invloed op de rentelasten. In 2022 hebben we in het begin van het jaar nog te maken gehad met negatieve rentes waardoor het aantrekken van korte termijn financieringen een positief effect had op de financieringslasten.

Wij mogen in totaal niet meer dan 8,5% van de begrotingsomvang (totale lasten) aan leningen van korter dan 1 jaar hebben. Hieronder vallen dus de rekening courant bij de BNG (rood staan) en de aangetrokken kasgeldleningen. Dit maximum is wettelijk vastgelegd in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden. In onderstaande tabel is de toegestane kasgeldlimiet berekend.

bedragen x € 1.000

Liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet		Rekening 2023
Netto vlottende schuld		
Omvang vlottende schulden		9.027
Omvang vlottende middelen		4.814
Netto vlottende schuld (+) of overschot middelen (-)		4.213
Toegestane kasgeldlimiet		
Omvang begroting 2023 (=grondslag)		63.525
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)		8,5%
Minimum bedrag		300
Toegestane kasgeldlimiet		5.400
Toets kasgeldlimiet		
Ruimte onder kasgeldlimiet		1.186

2.3.7 Langlopende financiering: renterisicoberekening

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico voor de lange termijn financiering. Het renterisico op de vaste schuld moet minder zijn dan 20% van de omvang van de jaarbegroting. Dit wil zeggen dat het niet is toegestaan om in één jaar een groot deel (meer dan 20%) van de af te lossen leningen opnieuw te financieren. Het doel hiervan is om spreiding in de rente-typische looptijden in de leningenportefeuille te krijgen, waardoor veranderingen in de rente vertraagd doorwerken in de rentelasten.

bedragen x € 1.000

Renterisico	Rekening 2022	Rekening 2023
Renterisico vaste schulden		
Renteherzieningen	-	-
Herfinanciering	6.000	6.000
Renterisico vaste schulden		6.000
Toegestane renterisiconorm		
Omvang Rekening boekjaar	58.255	72.016
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20,0%	20,0%
Minimum bedrag	2.500	2.500
Toegestane renterisiconorm		11.651
Toets renterisiconorm		
Ruimte onder renterisiconorm		5.651

Toelichting bij de tabel:

In 2023 zijn we ruim onder de renterisiconorm gebleven.

2.3.8 EMU saldo

Het EMU-saldo is in 1992 door de Economische en Monetaire Unie ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden mogelijk te maken. Het EMU-saldo (ook wel begrotingsaldo genoemd) is de optelsom van alle inkomsten en uitgaven van de Rijksoverheid en de decentrale overheden. Volgens de regels van de EMU, zoals vastgelegd in het Verdrag van Maastricht, mag het vorderingstekort (het EMU-saldo) van een land niet hoger zijn dan 3% van het bruto binnenlands product. Hiermee wil men de economische sterkte van de eurolanden behouden. Het EMU-saldo wordt dus vooral op landelijk niveau gebruikt.

De gemeente is een decentrale overheid. In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten in hun begroting ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken. Het EMU-saldo is voor de individuele gemeente echter **geen sturingsvariabele**. Dat komt omdat bij het EMU-saldo wordt gekeken naar het saldo van de begroting volgens het kasstelsel, naar welke geldstromen er in een jaar binnen komen en welke er uitgaan. De gemeente werkt echter met een baten-lasten stelsel, waarbij gestuurd wordt op een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Door het verschil in gehanteerde stelsels kan het voorkomen dat een gemeente bij een sluitende begroting toch een negatief EMU-saldo heeft.

Investerings en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo.

Voor 2023 is het berekend EMU-saldo voor Wijk bij Duurstede € 2.683.000 negatief en zit boven het EMU-Saldo.

bedragen x € 1.000

Berekening EMU-saldo via exploitatie en balans (volgens EMU-enquête)		Rekening 2022	Rekening 2023	Actuele Begroting
1.	(+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	- 1.381	- 2.292	- 5.056
2.	(-) Mutatie (im)materiële vaste activa	2.500	722	4.845
3.	(+) Mutatie voorzieningen	- 1.366	384	1.776
4.	(-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	- 278	53	530
5.	(-) Boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	-	-	-
Berekend EMU-saldo		- 4.969	- 2.683	- 8.655

bedragen x € 1.000

EMU-SALDO referentiewaarde	Rekening 2022	Rekening 2023	Actuele Begroting
EMU-saldo volgens berekening	- 4.969	- 2.683	- 8.655
EMU-SALDO referentiewaarde	- 2.291	- 2.376	- 2.376
EMU-saldo blijft onder referentiewaarde			
EMU-saldo overschrijdt referentiewaarde	- 2.678	- 307	- 6.279

2.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.4.1 Risicobeheer

Deze paragraaf beschrijft de voor de gemeente Wijk bij Duurstede relevante financiële risico's, uitgaande van de actuele situatie, zowel in- als extern. Risicomanagement is een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van de gemeente. Hierdoor is het mogelijk om bij besluitvorming eventuele risico's op een juiste wijze te wegen. Deze paragraaf start met een toelichting op het doel van risicobeheer. Daarna wordt het risicoprofiel uiteengezet door de benodigde weerstandscapaciteit te relateren aan de beschikbare reserves. Vervolgens worden de belangrijkste risico's weergegeven.

2.4.2 Doel van risicobeheer

Risicobeheer is gericht op het verschaffen van een redelijke mate van zekerheid ten aanzien van de realiseerbaarheid van de gemeentelijke doelstellingen, de beheersing van risico's in bedrijfsprocessen en projecten, de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging en de naleving van relevante wet- en regelgeving. Bij het nemen van belangrijke beslissingen met een onzekere uitkomst worden de risico's overwogen alvorens tot een besluit te komen. Hierbij wordt dus expliciet de mate van risicoacceptatie bepaald en worden de financiële risico's die van invloed zijn op de beleidsuitvoering inzichtelijk en beheersbaar gemaakt. Door het inzicht in de risico's worden de raad, het college en de organisatie in staat gesteld om op een verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen/ investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

Om vast te stellen dat een gemeente voldoende in staat is om risico's op te vangen, wordt een inschatting gemaakt van het zogenoemde benodigde weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente op langere termijn afgezet tegen de gecalculeerde risico's in financiële zin. De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is een optelling van de algemene reserve, de post onvoorzien en de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit. De gemeente streeft ten tijde begroting 2023, naar een weerstandsratio van minimaal 1,5.

Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen financiële gevolgen hebben, maar wel belangrijk zijn om in beeld te hebben. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald. Dit is een wettelijke verplichting die uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) komt.

Om inzicht in de risico's van de gemeente te verkrijgen, is een risico-inventarisatie uitgevoerd die twee keer per jaar wordt geactualiseerd. Hierbij worden alle organisatieonderdelen betrokken en de (financiële) risico's besproken. Dit zorgt niet alleen voor een goede inschatting van kansen en gevolgen, maar tevens voor bewustwording over de risico's bij de betrokken medewerkers. Met de financiële risico's worden vervolgens risicosimulaties gemaakt die de basis vormen voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit. De uitgangspunten voor de risico analyse en simulatie zijn;

- Veel risico's worden opgevangen binnen bestaande exploitatie en begroting;
- Risico's inschattingen zijn netto (restrisico), dus met inachtneming van bestaande en werkende beheersmaatregelen
- Grote impactrisico's zijn vaak nog verder weg in de tijd en maken geen onderdeel uit van het risico profiel omdat er voldoende tijd is om (extra) maatregelen te treffen en het risico te verkleinen

- Grote crisis en rampen van nationale omvang maken geen onderdeel uit van het risicoprofiel omdat het Rijk daarvoor aanvullende maatregelen (compensatie) treft
- Risico's in alle kans klasse en gevolgen (klein kans met grote gevolgen en grote kans met kleine gevolgen) worden meegenomen in de risicogesprekken
- Risico inschattingen worden structureel vastgelegd ter vergroting van de kennis en inzichten omtrent de risico's
- Het risicoprofiel is een momentopname van een periode voorafgaand aan de rapportage, tussentijdse wijzigingen in risico (inschattingen) zijn mogelijk niet meegenomen

Tot slot zijn hierbij alleen risico's meegenomen waarbij:

- de kans dat het risico zich in werkelijkheid voordoet groter is dan 10%;
- de kans maal de financiële impact minimaal € 50.000 bedraagt.

2.4.3 Risico-inventarisatie

In de onderstaande tabel is een weergave opgenomen van de 10 meest financieel impactvolle risico's van de gemeente. Deze top 10 is tot stand gekomen door het uitvoeren van een risicosimulatie waarbij 100.000 verschillende scenario's zijn doorgerekend op de financiële impact. In de tabel is tevens aangegeven in hoeverre het risico impact heeft op het totaal benodigde weerstandsvermogen van de gemeente.

Nummer	Invloed (%)	Risicogebeurtenis	Kans	Financieel Maximum
1	29,81%	Stijgende uitgaven jeugdhulpverlening	80%	€ 1.600.000
2	18,74%	Prijs voor uitvoering beheer (onderhoud) hoger ligt dan begroting	80%	€ 1.000.000
3	14,06%	Onderwijshuisvesting nieuwbouw	30%	€ 2.000.000
4	8,31%	Een groter beroep op Wmo-voorzieningen.	90%	€ 394.200
5	7,00%	Computercriminaliteit (Cyberatack, hacking, inbreuk informatiebeveiliging)	20%	€ 1.500.000
6	4,10%	Prijsdruk bedrijfsvoering vervanging software	70%	€ 250.000
7	3,49%	Onderhoud gebouwen	30%	€ 500.000
8	2,50%	Garantstellingen en leningen	10%	€ 1.098.000
9	1,85%	Te late implementatie financieel model Nieuwe Strategische kaders RDWI 2024-2027	80%	€ 98.725
10	1,75%	projectrisico's ruimtelijke fysiek projecten	30%	€ 250.000

1. Binnen de jeugdhulp zet de ontwikkeling van hogere intensiteit en kosten van gespecialiseerde jeugdhulp zich door. Dit uit zich vanuit de complexiteit van de zorg, volumestijging en langere trajecten. Het effect van de maatregelen welke worden ingezet om groei te keren en tot minder inzet van gespecialiseerde jeugdhulp te komen staat onder druk en leidt mede tot een risico op het niet halen van bezuinigingen.
2. Periodiek terugkerende onderhoudswerkzaamheden voor het onderhoud van de openbare ruimte besteden wij grotendeels uit aan derde partijen. Onderliggende contracten hebben verschillende looptijden, betrekking op verschillende onderdelen van onderhoud en momenten waarop deze opnieuw moeten worden afgesloten zijn verschillend. De huidige marktontwikkelingen zijn grillig waardoor prijsindexes hoger uitvallen dan de begrote standaard indexatie.

3. Voor onderwijshuisvesting nieuwbouw is gerekend met landelijke normeringen. In het aanbestedingsproces speelt de marktwerking mee. Hierbij is in de bouwsector sprake van schaarste zowel op het gebied van materialen als personeel, wat gevolgen kan hebben voor uiteindelijke bouwkosten.
4. Door toenemende vergrijzing bestaat de kans op een groter beroep op WMO-voorzieningen, met name bij huishoudelijke ondersteuning en begeleiding.
5. De verschillende vormen van cybercriminaliteit brengen de informatieveiligheid in gevaar. De heeft gevolgen van op de continuïteit van dienstverleningen en kosten voor herstel en vervanging van identiteitsfraude.
6. Aankoop nieuwe softwaresystemen en overgang naar cloud-oplossingen maken dat kosten voor software fors toenemen.
7. Voor het gebouwenonderhoud is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) aanwezig waarin alle geplande onderhoudswerkzaamheden zijn opgenomen. Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en geïndexeerd. Voor deze kosten is een onderhoudsreserve. Jaarlijks zijn (vaste) bedragen toegevoegd aan deze reserve, welke niet standaard zijn geïndexeerd. Als het gemeentelijk vastgoed in de toekomst verduurzaamd gaat worden, zijn hier ook kosten aan verbonden. Deze duurzaamheidsmaatregelen zijn tot op heden (nog) niet begroot. Het risico is aanwezig dat deze reserve niet toereikend is om alle bovengenoemde kosten te kunnen betalen.
8. De gemeente garant voor een aantal leningen zonder WSW-achtervang. De gemeente heeft een waarborg op een financieringsovereenkomst van een geprivatiseerde sportinrichting verstrekt. Dit betreft een langlopende lening. De gemeente heeft een aantal langlopende leningen verstrekt ten behoeve van sportorganisaties. Bij de het bepalen van het risico houden we rekening met de bedrijfsvoering/continuïteit van de sportfaciliteiten.
9. Nieuwe strategische kaders RDWI 2024-2027 kunnen leiden tot meer kosten. Inzicht en sturing op de inzet van het budget van de RDWI is hierbij nodig. Vanaf 2023 is er sprake van een gewijzigde financieringssystematiek met een andere verdeelsleutel.
10. Binnen de ruimtelijk fysieke projecten kunnen er onvoorziene omstandigheden voordoen waar in de analyse van project vooraf geen rekening mee is gehouden of buiten de inschatting van regulier onvoorzien wordt meegenomen.

Uit de risico simulatie zijn zogenaamde zekerheidsmarges berekend. Het uitgangspunt is dat de gemeente niet voor alle 100.000 genoemde scenario's een weerstandvermogen aanhoudt. Dat zou namelijk betekenen dat alle genoemde risico's zich in volle omvang in het komende jaar zich zullen voordoen. Algemeen in Nederland wordt bij een gemeente een zekerheidspercentage van 90% gehanteerd. Dat wil zeggen dat een gemeente met 90% zekerheid voldoende financiële buffers heeft om de risico's op te vangen.

Zekerheids-percentage	Bedrag (in €)
10%	€ 960.351
25%	€ 1.430.143
50%	€ 2.045.790
75%	€ 2.730.269
80%	€ 2.915.177
90%	€ 3.443.052
95%	€ 3.889.416
99%	€ 4.696.697

2.4.4 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt gevormd door de niet-geoormerkte, en dus vrij besteedbare reserves. Voor de vaststelling van het weerstandsvermogen neemt de gemeente Wijk bij Duurstede de algemene reserve als uitgangspunt. De bestemmingsreserves worden niet meegenomen in de berekening. De onbenutte belastingcapaciteit en de posten onvoorzien worden wel meegenomen in de berekening. Deze laatste vormen een additionele reserve om mogelijke structurele risico's op te vangen binnen de begroting, wanneer dit nodig blijkt.

bedragen x € 1.000

Weerstandscapaciteit	31-dec-2023 Voor resultaat & overheveling	31-dec-2023 Na resultaat & overheveling	31-dec-2022 Voor resultaat & overheveling
Beschikbare weerstandscapaciteit			
Algemene reserve	5.256	3.369	6.319
Post onvoorzien	75	75	75
Onbenutte capaciteit OZB	524	524	519
Beschikbare weerstandscapaciteit	5.855	3.968	6.913
Benodigde weerstandscapaciteit	3.443	3.443	3.859
Weerstandratio	1,70	1,15	1,79

Voor de kwalificatie van bovengenoemde ratio van het weerstandsvermogen wordt bij veel gemeenten onderstaande tabel gehanteerd:

Waardering weerstandsvermogen	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 - 2,0	ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	voldoende
D	0,8 - 1,0	matig
E	0,6 - 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

2.4.5 Kengetallen

Om de horizontale verantwoording te versterken zijn gemeenten verplicht om een basis set van vijf financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in haar beoordeling van de financiële positie moet betrekken om daar een verantwoord oordeel over te kunnen geven. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan hun kaderstellende en controlerende rol. Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het rijk. Het gaat om de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit; woonlasten meerpersoonshuishoudens

Totaal overzicht

Kengetallen	Rekening 2022	Actuele Begroting	Rekening 2023
Verplichte kengetallen			
1a. Netto schuldquote	53%	52%	53%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	46%	46%	47%
2. Solvabiliteitsratio	23%	27%	21%
3. Grondexploitatie	-0,2%	0,7%	-0,1%
4. Structurele exploitatieruimte	-2,0%	0,0%	-2,5%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	111%	111%	104%
Overige kengetallen			
6. Weerstandsratio	1,79	1,30	1,70

2.4.6 Beoordeling van de kengetallen

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld niet per se een nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Het is daardoor niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten altijd in samenhang worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente. De kengetallen zijn daarom gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Omdat de kengetallen in hun onderlinge relatie moeten worden gezien in de beoordeling van de financiële positie, worden deze voorzien van een toelichting.

2.4.7 Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen (baten exclusief mutaties in de reserves) en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Objectief gezien is de netto schuldquote van de gemeente Wijk bij Duurstede niet hoog (een netto schuld van maximaal 90% wordt als aanvaardbaar gezien).

bedragen x € 1.000

1. Netto schuldquote		Rekening 2022	Actuele Begroting	Rekening 2023
A. Vaste schulden	+	24.179	17.356	24.952
B. Netto vlottende schuld	+	13.375	10.986	9.485
C. Overlopende passiva	+	6.171	5.456	6.246
D1. Financiële activa (uitzettingen > 1 jaar)	-	162	162	162
D2. Financiële activa (verstrekke leningen)	-	4.037	3.144	4.104
E. Uitzettingen < 1 jaar	-	10.618	2.755	4.764
F. Liquide middelen	-	198	460	19
G. Overlopende activa	-	718	1.246	958
H. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	60.502	56.373	65.796
Netto schuldquote		52,9%	51,8%	52,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		46,3%	46,2%	46,6%

2.4.8 Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

bedragen x € 1.000

2. Solvabiliteitsratio		Rekening 2022	Actuele Begroting	Rekening 2023
A. Eigen vermogen	+	16.567	17.024	14.275
B. Totaal passiva	/	72.396	62.510	67.447
Solvabiliteit		22,9%	27,2%	21,2%

2.4.9 Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Overigens zegt dit kengetal niets over de looptijd, courantheid en risico's van de betreffende grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid wordt daar nader op ingegaan.

bedragen x € 1.000

3. Grondexploitatie		Rekening 2022	Actuele Begroting	Rekening 2023
A. Bouwgronden in exploitatie	+	- 132	400	- 79
B. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	60.502	56.373	65.796
Grondexploitatie		-0,2%	0,7%	-0,1%

2.4.10 Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten.

bedragen x € 1.000

4. Structurele exploitatieruimte		Rekening 2022	Rekening 2023
A. Totale structurele lasten	+	- 61.831	- 66.069
B. Totale structurele baten	+	60.150	63.738
C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves	+	-	- 353
D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	+	476	1.051
E. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	60.502	65.796
Structurele exploitatieruimte		-2,0%	-2,5%

2.4.11 Belastingcapaciteit; woonlasten meerpersoonshuishoudens

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, riool- en afvalstoffenheffing). Bij de heffingen wordt gestreefd naar kostendekkende tarieven. Het staat de gemeente vrij om bij de inkomsten te opteren voor een lagere heffing dan wettelijk is toegestaan.

bedragen x € 1.000

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit		Rekening 2022	Actuele Begroting	Rekening 2023
A. OZB-lasten voor huishouden bij gemiddelde WOZ-waarde	+	443	386	451
B. Rioolheffing voor huishouden bij gemiddelde WOZ-waarde	+	225	225	238
C. Afvalstoffenheffing voor een huishouden	+	234	291	249
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	-	-	-
E. Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde		902	902	938
F. Woonlasten landelijke gemiddelde voor huishouden in t-1	/	811	811	904
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor		111,2%	111,2%	103,8%

2.4.12 Continuïteit

Op basis van de door ons uitgevoerde risico-inventarisatie en de weerstandsratio van 1,70 per einde 2023 geeft dit de kwalificatie ruim voldoende. Echter ziet het college ook een negatief jaarresultaat, dat vanaf 2026 de rijksbijdragen sterk teruglopen en onzekerheid omtrent financiering vanuit het rijk geeft noodzaak om scherp te blijven op noodzakelijke uitgaven en investeringen. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijk bij Duurstede is van mening dat er continuïteit is in de bedrijfsvoering, maar dat er financiële behoedzaamheid nodig is.

2.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat over het onderhoud van de kapitaalgoederen in gemeentelijk bezit. Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte waarvoor langlopende investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud hiervan is gericht op de duurzame instandhouding.

Inleiding

De gemeente Wijk bij Duurstede heeft een groot deel van haar vermogen geïnvesteerd in voorzieningen voor haar inwoners, zoals wegen, verlichting, riolering, groen, speelplaatsen en straatmeubilair. Het onderhoud van deze zogenaamde 'kapitaalgoederen' is van cruciaal belang voor het functioneren van de gemeente op diverse gebieden. Ook voor de inwoners is de kwaliteit van hun leefomgeving van groot belang; teruglopende kwaliteit kan leiden tot kleine ergernissen, klachten of zelfs serieuze ongelukken.

Team Beheer Openbare Ruimte (BOR) werkt sinds 2020 met een lange termijnplanning voor het onderhoud van de openbare ruimte. De werkwijze, kosten en kwaliteit zijn vastgelegd in het "Beheerkwaliteitsplan 2020-2025 Gemeente Wijk bij Duurstede" en geeft inzicht in de huidige en de gewenste (beeld)kwaliteit van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte inclusief het benodigde budget. In het Beheerkwaliteitsplan (verder BKP) gaan we uit van een ambitieniveau dat is vastgesteld op beeldkwaliteitsniveau B (voor wegen deels op C) en waarbij de planhorizon voor investeringen 50 jaar is.

Het BKP is verder uitgewerkt in het Integraal Uitvoerings Plan (IUP). Dit IUP omvat de geplande werkzaamheden voor het groot- en vervangingsonderhoud (investeringen), integraal afgestemd tussen de verschillende beheerdisciplines en beleidsplannen en gedetailleerder weergegeven met de bijbehorende kosten en planning van de eerstvolgende 10 jaar. Het BKP heeft een relatie met de overige beleidsplannen zoals het GVVP, WRP en Groenstructuurplan. Het IUP wordt afgestemd met de vigerende beleidsplannen en wordt jaarlijks geactualiseerd. Beide plannen zijn in werking vanaf 1 januari 2020 tot en met 31 december 2025.

Hieronder vindt u de verschillende kapitaalgoederen en het jaar van vaststelling van het betreffende beheerplan en de uit te voeren werken/investeringsprojecten in 2023.

Kapitaalgoederen	Beheerplan	Jaar van vaststelling
Wegen	IN BKP en IUP	2019
Kunstwerken (brug+viaduct)	IN BKP en IUP	2019
Verkeer	IN BKP en IUP	2019
Riolering	Gemeentelijk Water+Rioleringsplan (WRP I)	2019
Openbare verlichting	IN BKP en IUP	2019
Groen	IN BKP en IUP	2019
Watergangen	IN BKP en IUP	2019
Beschoeiingen, duikers en stuwen	IN BKP en IUP	2019

Het jaar 2023 stond voor een groot deel in het teken van het herstellen van groen- en bomenstructuren/bosplantsoen, project Zandweg, verkeerskundige aanpassingen en waterbouwkundige reconstructies van duikers en bruggen. We kregen ook te maken met onverwachtse ontwikkelingen die effect hadden op onderhouds- en vervangingsprojecten die daaraan gekoppeld zijn.

- Bezuinigingen zorgden voor het niet doorgaan van de reconstructie van het bosplantsoen waardoor de ambities voor meer biodiversiteit niet door konden gaan. Daarnaast vroeg dit om extra onderhoud om de paden toch toegankelijk te houden. We leveren hierbij substantieel in op de biodiversiteit maar ook op de beleving en beeldkwaliteit van het openbaar groen.
- Door de verzakking van een kademuur in Langbroek konden onderhoudsprojecten aan de berm naast, en een duiker onder, de Langbroekerdijk niet doorgaan. Twee wegen afsluiten in en rondom Langbroek is vrijwel onmogelijk.
- Door het ontbreken van ambtelijke (beleids)capaciteit kwamen het uitvoeringsplan van het Groenstructuurplan, het bomenbeleidsplan en de klimaatadaptatievisie stil te liggen.
- Het GVVP uitvoeringsplan van 2024 is niet geheel uitgevoerd. De vervangingsprojecten zijn vaak gekoppeld aan nieuwe ontwikkelingen. Zo kan een brug en een asfaltlaag 1 op 1 vervangen worden, maar door dit te koppelen aan beoogd project vanuit het GVVP kan er een betere fietsverbinding ontstaan. Hierdoor zijn de vervangingsprojecten fietsbrug Langbroekseweg, Duiker en Bermblokken Langbroekerdijk, Dorpstraat/Groenewoudseweg/Kerkweg vooralsnog uitgesteld.

Het project Zandweg is eind 2023 na een zorgvuldig traject aanbesteed. Een hele mijlpaal die niet zonder slag of stoot is doorlopen. Diverse uitvoerende voorbereidende werkzaamheden zijn doorlopen. De uitvoering vindt in 2024 plaats. Hierdoor krijgt de Zandweg weer de allure die zij verdient.

In 2023 is de openbare ruimte op de meeste beheeronderdelen op de afgesproken beeldkwaliteit gebleven. Met name vervuiling van straatmeubilair en onkruid zijn wat achter gebleven. Vooralsnog zien we hier geen problemen ontstaan. De in het BKP gemaakte keuze voor beeldkwaliteit C kan in de toekomst zorgen voor (hoge) noodzakelijke investeringen. Daarnaast zien we een uitdaging om in de komende jaren de kwaliteit van het bosplantsoen op B te houden door de bezuiniging. Dit vraagt waarschijnlijk om extra onderhoudswerkzaamheden. Op dit moment ontbreken hiervoor de middelen, maar dit vraagstuk nemen we mee bij het opstellen van het nieuwe BKP. Periodiek worden schouwen en beleidsmetingen van de openbare ruimte uitgevoerd, om te controleren of de aannemer en onze eigen dienst aan de gestelde eisen voldoet.

De kosten van zowel het cyclische beheer en onderhoud in de openbare ruimte als de vervangingsprojecten zijn in 2023 onderhevig geweest aan soms flinke prijsstijgingen, met name als gevolg van de energietarieven en schaarste. We monitoren deze prijsstijgingen nauwlettend en hebben hier in 2023 op kunnen anticiperen binnen onze meerjarige onderhoudscontracten. Eind 2023 is een onderzoek opgestart hoe we hier voor de langere termijn op kunnen anticiperen. Dit in aanloop naar het nieuwe Beheer Kwaliteits Plan2026-2030. Daarnaast zijn ook diverse materialen steeds schaarser aan het worden of hebben lange levertijden en is vakkundig personeel steeds moeilijker te vinden. Dit betekent dat het steeds lastiger wordt om onze planningen te halen en dat we niet zelf de gewenste kwaliteit kennis is huis hebben en hiervoor moeten inhuren.

Kapitaalgoederen	(Vervangings-)investeringen in 2023
Wegen	<p>Reconstructie Broekweg; de voorbereidingen zijn opgestart en de verschillende scenario's worden in 2024 verder uitgewerkt. We verwachten dat er eind 2024 een begin kan worden gemaakt met de uitvoering van dit project.</p> <p>Zandweg fase 2; In 2023 aanbesteed en voorbereidende werkzaamheden gestart. Verdere uitvoering in 2024.</p> <p>Bermblokken Langbroekerdijk: in verband met calamiteit Kademuur Langbroek uitgesteld naar 2024 of 2025.</p> <p>Passeerplaatsen Gooijerdijk: Voorbereid en aanbesteed, uitvoering gestart en wordt in maart 2024 afgerond.</p> <p>Dorpstraat en Kerkweg Cothen; In verband met ontbreken financiële middelen in uitvoeringsplan GVVP uitgesteld naar 2025.</p> <p>Asfalteringswerkzaamheden Geerweg en Romeinenbaan zijn afgerond.</p>
Bruggen/kunstwerken	<p>Vervangen duikerbrug in de Langbroekerdijk uitgesteld naar 2025 ivm ontbreken financiering GVVP.</p> <p>Vervanging Fietsbrug Langbroekseweg uitgesteld naar 2025 ivm ontbreken financiering GVVP.</p> <p>Vervangen/groot onderhoud Kasteelparkbrug (hefbrug) is afgerond.</p> <p>Groot onderhoud Gr. Van Lynden van Sandenburgbrug (oude Kromme rij) is uitgevoerd.</p> <p>Groot onderhoud Rhijnesteinbrug verplaatst naar 2025, reconstructie in plaats van onderhoud.</p> <p>Vervangen Voegovergangen Molenvliet viaduct, voorbereiding gestart, afstemming met Rijkswaterstaat loopt, uitvoering in 2024.</p>
Verkeer- en straatmeubilair	<p>Vervangen divers straat- en verkeersmeubilair is uitgevoerd.</p> <p>Vervangingsplan afvalbakken niet uitgevoerd ivm... en doorgeschoven naar 2024.</p>
Riolering	Zie onder tabel
Openbare verlichting	Vervangen en herschikking openbare verlichting buitengebied uitgesteld naar 2025 ivm .
Groen	Zie onder tabel.
Watergangen en waterbouwkundige constructies	Verwijderen oeverbeschoeiing Stadspark voor natuurlijke oevers (met subsidie Impulsregeling Water). Uitvoering is opgestart, loopt door tot maart 2024.

Riolering, waterwegen en kunstwerken

Renovatie Kasteelparkbrug (hefbrug)

De kasteelparkbrug (hefbrug) is gerenoveerd. Bij een controle en technisch onderzoek is gebleken dat de brug in slechte staat was. Dit komt onder andere door houtrot in de houten hoofdconstructie van de bijna 40 jaar oude brug. De hele brug is vernieuwd en weer in dezelfde vorm teruggebracht.

Renovatie 6 stuks hoofd rioalgemalen

Er zijn 6 hoofdgemalen van de riolering gerenoveerd. Van de rioalgemalen Broekweg, Langshaven, Nieuweweg, Doornseweg, Gr. Van Lynden van Sandenburgweg en de Smidsdijk is het complete elektro- en het mechanisch gedeelte vervangen.

Aanleg Natuurvriendelijke Oevers Stadspark

De oude beschoeiing van de waterpartij van het Stadspark (nabij Evenemententerrein) is verwijderd en de oevers zijn op een natuurlijke wijze ingericht. Ongeveer de helft van deze investering wordt

bekostigd vanuit de impulsregeling van het HDSR. De werkzaamheden zijn in december 2023 gestart en zijn in maart 2024 afgerond.

Grondwateronderzoeken.

Grondwateronderzoeken en maatregelen uitvoeren Langbroek en De Horden opgestart, verdere voorbereiding en uitvoering in 2024.

Vervangen diverse speelterreinen inclusief ondergronden

De speelterreinen op de Bramengaard, Perenplein, Dommel en Dr. Janssenstraat zijn in zijn geheel vervangen. Na het voltooiën van de 1 op 1 – vervangingen van de speeltoestellen in het voorjaar van 2023 is gestart met de renovatie van de speelterreinen in oktober 2023. Door de extreem natte omstandigheden van het najaar 2023, lopen de werkzaamheden nog door in 2024.

Renovatie Geul-Dommel i.v.m. wortelopdruk bomen en duizendknoop De voorbereidingen voor het vervangingsproject Geul-Dommel zijn in 2023 voor het grootste deel afgerond. Bij de voorbereiding bleek dat er meer werkzaamheden nodig waren, o.a. voor het implementeren van de klimaatmaatregelen en complexere maatregelen rondom de bomen. Gestart is nu met het definitief maken van het bestek en vervolgens de aanbesteding. Verwachting is dat in het najaar van 2024 het project wordt uitgevoerd.

Renovatie Promenade-Hoogstraat (klimaatopdracht/participatie, groen/verharding) Het vervangingsproject Promenade-Hoogstraat is in de loop van het voorjaar 2023 opgestart in de voorbereiding. Bewust is even gewacht met de voorbereidingen omdat bekend was dat de renovatie van de Zandweg eerder van start zou gaan. Om te voorkomen dat er te veel tijd zat tussen voorbereiding en uitvoering, is de planning bijgesteld. Bij het rijk is subsidie aangevraagd en toegekend voor de klimaatmaatregelen. Inmiddels is het ontwerp in de definitieve fase. Ook wordt de voorlopige kostenraming opgezet. Deze is gereed in februari 2024. De verwachting is dat het project nog voor de zomer 2024 wordt aanbesteed voor uitvoering. De voorlopige planning voor start werkzaamheden ligt in de periode november 2024 – maart 2025. De werkzaamheden zullen ongeveer 4 a 5 maanden in beslag nemen.

Vervangen achterstand terugplaatsen bomen. (2023/2024/2025)

Om kosten en tijd te besparen in de voorbereiding en uitvoering, zijn de drie delen van dit project samengevoegd. De uitvraag naar de Ingenieursdiensten gaat in februari 2024 van start. Na selectie van het uitvoerende bureau, gaat het project direct van start met de voorbereiding. Het planten van de bomen en aanvullende werkzaamheden wordt uitgevoerd in het najaar van 2024 en voorjaar van 2025.

Renovatie Opsnijder, groen, verharding, wegen en verlichting.

Voor de renovatie van de Opsnijder wordt inmiddels samengewerkt met het HDSR (Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden). Aan beide zijden van de Opsnijder ontstaat steeds meer wateroverlast. Voor een goede oplossing zijn in 2023 diverse vooronderzoeken uitgevoerd, zoals milieuonderzoek, bodemonderzoek en sondering.. Aansluitend is de enquête met de bewoners opgestart. In januari 2024 is gestart met het eerste ontwerp, dat binnenkort met de bewoners wordt overlegd. De verwachting is dat het werk nog voor de zomer kan worden aanbesteed, waarna de uitvoering kan starten in het najaar van 2024.

Renovatie Weth. Vernooijstraat Groen en verharding

In het najaar van 2023 is het project opgestart met aansluitend een bewonersenquête. De Vernooijstraat is een vrij smalle straat, waarbij het maken van voldoende grote plantplaatsen voor bomen een uitdaging is. De uitdaging ligt ook in de wegbreedte, de vele opritten, kabels en leidingen en de parkeerdruk. Eind 2023 is het eerste ontwerp in voorbereiding gegaan en begin 2024 is gestart met bewonersavond(en). Planning is om nog voor de zomer het werk te hebben aanbesteed en in het najaar van 2024 de werkzaamheden uit te voeren.

Renovatie Oude Kweek, (groen en wegen).

De voorbereiding van project Oude kweek is in 2023 tijdelijk stilgelegd. Reden daarvoor was dat bij een weginspectie bleek dat ook alle verhardingen moeten worden vervangen en een andere inrichting wenselijk is. Daardoor is het project behoorlijk groter geworden. Omdat er al een voorlopig plan ligt, kunnen we voor de zomer 2024 de voorbereidingen voltooien en de uitvoering nog in 2024 afronden.

2.5.1 Groot onderhoud gebouwen.

Voor het onderhoud aan het gemeentelijk Vastgoed is een meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) opgesteld. Voor deze uitgaven is een reservering gebouwonderhoud gevormd. De jaarlijks geplande uitgaven voor het groot onderhoud worden gedekt uit deze reservering. In de verschillende programma's zijn de verschillen tussen de werkelijke uitgaven ten opzichte van de begroting verantwoord. Een totaaloverzicht staat hieronder vermeld.

Programma	Som van Actuele begroting	Som van Rekening	Som van Verschil
3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu	38.517	29.154	9.363
4 Economie	535	2.266	-1.731
6 Sport, Cultuur & Erfgoed	119.997	10.025	109.972
8 Veiligheid en Handhaving	80.143	1.331	78.812
9 Bedrijfsvoering en Financiën	378.887	100.168	278.719
Eindtotaal	618.079	142.945	475.134

Areaaloverzicht

Areaal	Aantal	Eenheid
Wegen		
• Asphalt en beton verharding	1.239.525	m2
• Klinkerverharding	66.183	m2
• Onverhard en half verharding	25.927	m2
Riolering		
• Vrijverval-riolering	110	km.
• Persleiding	81	km.
• Gemalen	477	stuks
• Overstorten	42	stuks
Vaarwegen en havens		
• Passantenhavens	1	stuks
• Houten damwanden	452	meter
• Stalen keerwand	754	meter
• Lichte beschoeiing (hout)	10.809	meter
Openbaar Groen		
• Stedelijk groen (gazon, heesters, sier)	433.585	m2
• Landschappelijk groen (berm, bosplantsoen, riet)	1.019.249	m2
• Begraafplaatsen	4	stuks
Gebouwen		
• Huisvesting gemeentelijke diensten	2	stuks
• Brandweerkazernes	2	stuks
• Sportgebouwen	1	stuks
• Monumenten en historische gebouwen en objecten	6	stuks
• Sociaal maatschappelijke gebouwen	4	stuks
• Peuterspeelzalen / Kinderopvang waaronder 3 Brede Scholen	4	stuks
• Woningen	5	stuks
• Begraafplaatsen bouwkundig (bergingen, baarhokjes, urnenmuren)	7	stuks
• Aula	1	stuks
• Overig (o.a. garageboxen, gemaalgebouwen)	1	stuks
Openbare verlichting		
• Lichtpunten	5.218	stuks
Kunstwerken		
• Bruggen	57	stuks
• Duikers	131	stuks
• Houten stuw	3	stuks
• Viaduct	1	stuks

2.6 Bedrijfsvoering

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat de paragraaf Bedrijfsvoering inzicht biedt in de beleidsvoornemens, en de realisatie daarvan, ten aanzien van de bedrijfsvoering. Vanuit de beleidsvrijheid die hierbij aan de gemeenten is over gelaten wordt wel beoogd dat er een logische verbinding ontstaat tussen het programma overhead richting de andere programma's.

De ontwikkeling van onze bedrijfsvoering is rand voorwaardelijk om zo goed mogelijk onze maatschappelijke opgaven aan te kunnen, onze dienstverlening te leveren en tegelijk te voldoen aan alle wet- en regelgeving. Het streven van de gemeente Wijk bij Duurstede is om vanuit de paragraaf bedrijfsvoering het principe van "Plan, Do, Check, Act" te borgen.

Administratieve Organisatie & Interne controle

Een goede organisatie van de Administratieve Organisatie (AO) en Interne Controle (IC) binnen de organisatie vormt de ruggengraat van een goede bedrijfsvoering. Door middel van interne controle wordt getracht de interne beheersing van de gemeentelijke processen binnen Wijk bij Duurstede te optimaliseren. Interne controle biedt de mogelijkheid om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. Onze focus vanuit de IC is en blijft vooral het voortdurend verbeteren van onze kwaliteit van dienstverlening. Door de raad zijn het nieuwe Controle protocol 2021 – 2024 (2021) en het Controleplan Interne Controle 2021-2024 (2022) aangenomen. Dit geeft extra structuur en houvast in onze IC. De interim controle door de accountant is afgerond. De aanbevelingen worden opgepakt. Voor de jaarrekening is de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) voor 2023 uitgevoerd.

Met het oog op de rechtmatigheidsverklaring zijn in 2023 de volgende kaders geactualiseerd en door de raad vastgesteld.

- Normenkader 2023
- Nota reserves & voorzieningen en weerstandscapaciteit 2023

Vanaf het boekjaar 2023 geldt voor gemeenten de rechtmatigheidsverantwoording. Dit betekent dat het college in de jaarrekening verantwoording aflegt over de financiële rechtmatigheid. Het is vervolgens aan de Raad om de rechtmatigheidsverantwoording van het college te beoordelen.

Met het oog op eerdere bevindingen uit controles en managementletter, zijn in samenhang met de rechtmatigheidsverantwoording acties opgestart ter voorkoming van fraude en het verder inbedden van risicomanagement in de organisatie. Hiervoor zijn onder leiding van een organisatie gespecialiseerd in risicomanagement, verschillende sessies belegd met de raad, college en ambtenaren.

Rekenkameronderzoek

Een Rekenkamercommissie doet onderzoek naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het beleid van de gemeente. De rekenkamer is sinds 2020 demissionair. Er zijn door de rekenkamer geen onderzoeken uitgevoerd in 2023. Met het oog op de invoering van de Wet versterking decentrale rekenkamers zijn acties voor de uitvoering van de rekenkamerfunctie opgestart.

Garantiebanen

In 2013 hebben kabinet en sociale partners de banenafpraak gemaakt. Doel van deze afspraak is om in tien jaar 125.000 banen te creëren (ten opzichte van peildatum 1 januari 2013) voor mensen met een arbeidsbeperking, de zogeheten garantiebanen. Als gemeente hebben we een taak in de samenleving en een voorbeeldfunctie. De

gemeente Wijk bij Duurstede heeft zich daarom ten doel gesteld om binnen de eigen organisatie garantiebanen beschikbaar te stellen. In 2023 is aan de Wet Banenafpraak voldaan.

Fraude en risico 2023 - Voorkomen van fraude en onregelmatigheden

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijk bij Duurstede is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken. Het college werkt aan een frauderisicoanalyse en doet dit tezamen met gespecialiseerde organisatie op dit terrein en zet hiermee een belangrijk stap in het creëren van bewustwording omtrent dit thema.

Vanuit de bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden en tevens worden de relevante geldstromen/processen betrokken in de interne controles die gedurende het jaar worden uitgevoerd.

Stakeholders van de gemeente moeten er op kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. De gemeente beschikt over een uitgebreid scala aan zogenaamde soft controls. Iedere medewerker van onze gemeente legt bij indiensttreding een ambtseed of ambtsbelofte af en overlegt een verklaring omtrent gedrag. Daarnaast beschikt de gemeente over vastgestelde regeling en gedragscodes, onder andere op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen, welke openbaar beschikbaar zijn. In de organisatie is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

Onze (financiële) processen en systemen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheidingen, zogenaamd hard controls. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwickelen en/of zelfstandig toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen dragen er toe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy heeft een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern, maar ook extern vanuit de sector. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Rechtmatigheidsverantwoording

Deze paragraaf gaat in op de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en de afwijkingen. De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria:

- Begrotingscriterium
- Voorwaardencriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Dit is het eerste jaar waarin het college een verklaring afgeeft over rechtmatigheid op basis van de richtlijnen zoals uitgevaardigd door de Commissie BBV. De Commissie BBV heeft deze richtlijnen aangescherpt en in november 2023 gecommuniceerd (Kadernota rechtmatigheid 2023).

Begin april 2024 heeft er overleg plaatsgevonden tussen de Beroepsgroep NBA (Nederlandse Beroepsgroep van Accountants) en de Commissie BBV. Met betrekking tot het criterium 'begrotingsrechtmatigheid' heeft de Commissie duidelijk gemaakt dat het oordeel in de rechtmatigheidsverantwoording gebaseerd moet zijn op het totaal van de bruto begrotingsafwijkingen. Met de Najaarsnota heeft uw raad de actuele begroting (tot dan toe) vastgesteld. Alle afwijkingen ten opzichte van die Najaarsnota tellen mee in de beoordeling over de rechtmatigheid. Dit houdt in dat alle verschillen – zowel positief als negatief en in zowel de baten, lasten als balansmutaties– bij elkaar opgeteld moeten worden. Die bedragen zijn absoluut en mogen niet gesaldeerd worden (plus en min verrekenen). Vervolgens tellen deze afwijkingen op tot de totale afwijking ten opzichte van de begroting (in casu de bijgestelde en formeel vastgestelde begroting in de Najaarsnota), die wordt afgezet tegen de tolerantiegrens van 1% (conform het door uw raad vastgestelde Normenkader). We mogen geen rekening houden met afwijkingen die acceptabel zijn, zoals onderschrijdingen of uitgaven waar door het rijk specifieke middelen beschikbaar gesteld worden (bijvoorbeeld energietoeslag) en niet tijdig zijn gemeld.

In de rechtmatigheidsverantwoording is aangegeven dat gezien het standpunt en definities vanuit de commissie BBV, het college van oordeel is dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Hieronder staat een toelichting op hetgeen wat in de verantwoordingsmodel is aangegeven en ook waarvan het college aangeeft wat ze volgens dit model acceptabel (conform de term van BBV) beschouwd.

Toelichting verantwoordingsmodel

Onderstaand model is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording:

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Bedragen in €
1.000

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	1.890
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	54
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	2.466
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	4.410
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid .	1.944
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	2.466
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	449
M&O criterium	
Geen bevindingen	-
Totaal van onrechtmatigheden	4.859

Totaal van onrechtmatigheden conform verantwoordingsmodel	4.859
Overschrijding lasten aangemerkt als acceptabel	1.944
Meer baten / minder lasten:	
- Directe (verplichte) lasten tegenover	624
- Mutaties in egaliseringsreserves en voorzieningen gesloten systemen	698
- geen begrotingswijziging en niet tijdig gemeld	1.842
Saldo	449

Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Voor de begrotingsopbouw wordt de opzet volgens het BBV gevolgd om de begroting en jaarrekening vergelijkbaar te maken. Alle afwijkingen dienen transparant in de jaarrekening opgenomen te worden. Voor de vastgestelde afwijkingen en een toelichting is dit weergegeven in de jaarrekening onderdeel 4.5 Rechtmatigheidsverantwoording.

De vigerende financiële verordening voor het boekjaar 2023 is tot stand gekomen in 2020 en derhalve voor de veranderingen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoording in voorgaande jaren met betrekking tot overschrijding van lasten met direct daaraan gerelateerd opbrengsten of als gevolg van open-einde regeling is als passend binnen beleid beschouwd. Conform BBV wordt dit als "acceptabel" geïdentificeerd. Deze consistente beoordelingslijn hebben we nu ook gehanteerd. In de jaarrekening 2023 zijn per programma de afwijkingen groter dan € 10.000 toegelicht. Dit komt vanuit de financiële verordening en is ook voorgaande jaren toegepast. Hierdoor wordt de raad geïnformeerd over de relevante afwijkingen.

Programma	Lasten			Baten			Totaal verschil
	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil	
1 Jeugd en Onderwijs	11.866	12.328	- 462 N	- 616	- 823	208 V	- 254 N
2 Zorg en Welzijn	18.981	20.159	- 1.177 N	- 5.636	- 6.201	565 V	- 612 N
3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu	10.911	11.015	- 105 N	- 7.254	- 7.469	216 V	111 V
4 Economie	938	937	2 V	- 72	- 86	14 V	16 V
5 Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit	5.495	5.130	365 V	- 3.270	- 3.198	- 72 N	293 V
6 Sport, Cultuur & Erfgoed	2.240	2.386	- 146 N	- 324	- 499	174 V	29 V
7 Duurzaamheid	1.157	1.081	76 V	- 697	- 722	25 V	101 V
8 Veiligheid en Handhaving	2.566	2.557	9 V	- 81	- 81	0 V	9 V
9 Bedrijfsvoering en Financiën	16.405	16.016	389 V	- 49.359	- 50.964	1.605 V	1.994 V
Eindtotaal	70.560 V	71.608 V	- 1.049 N	- 67.308 N	- 70.043 N	2.735 V	1.687 V

Overschrijding lasten	-1.890
-----------------------	---------------

Onderschrijding lasten	841	841
Onderschrijding baten		72
Baten verschil		2.807
Tijdig melding		-1.254
Totaal opname in overzicht		2.466

Programmatoelichting belangrijke afwijkingen

Programma 1. Jeugd en Onderwijs

Voor dit programma is een lastenoverschrijding geconstateerd. In dit programma is er sprake van open einde regelingen, waardoor er geen budgettair plafond mogelijk is. Dit komt m.n. tot uiting in regelvrij ondersteunen jeugd, Jeugdzorg, leerlingenvervoer en voor- en vroegschoolse educatie. Daarnaast zijn er per saldo meer kosten gemaakt voor huisvesting onderwijs, vooral door gestegen kosten vanuit contracten en de prijsindexatie hierbij. Dit type ontwikkeling is ook genoemd in de risicoparagraaf in de begroting. Deze overschrijding beoordelen wij als passend binnen de beoordelingslijn en is daarmee acceptabel.

Programma 2. Zorg en Welzijn

Binnen dit programma is sprake van een lasten overschrijding, die met name voortkomt uit de hogere lasten vanuit de energietoeslag. Hier staan baten tegenover die zijn verantwoord in programma 9 bedrijfsvoering en financiën en welke ontstaan door de hogere uitkering van het gemeentefonds in de decembercirculaire. Daarnaast is er een overschrijding vanuit open einde regelingen (zoals Wmo). Deze overschrijding beoordelen wij als passend binnen de beoordelingslijn en is daarmee als acceptabel.

Programma 5. Ruimtelijke ordening en Mobiliteit

In de bestedingen is sprake van lagere lasten dan begroot. Dit heeft enerzijds te maken met de (administratieve) verwerking van de resultaten grondexploitatie, waarbij aan de baten kant compensatie plaats vindt. Daarnaast is er binnen dit programma sprake van prioritering op uit te voeren projecten waardoor er budgetten zijn gecombineerd, zoals de implementatie van de omgevingsvisie. Deze uitgaven vielen nu onder de omgevingswet waardoor budget voor projecten ruimtelijke ordening niet benut werd. Daarnaast is bij de invoering van omgevingswet, sprake van efficiënt werken en faseren van werkzaamheden. Over de voortgang van de implementatie van de omgevingswet is de raad gedurende het jaar meegenomen. Tot slot zijn er, in lijn van bewaken van

de kosten zoals bij de Voorjaarsnota aangegeven, voor toezicht en handhaving meer werkzaamheden intern uitgevoerd in plaats van via inhuur evenals bij vergunningverlening. Deze overschrijding beoordelen wij als passend binnen de beoordelingslijn en is daarmee als acceptabel.

Programma 9. Bedrijfsvoering en Financiën

In dit programma is er sprake van fors hogere bedragen. Dit wordt met name veroorzaakt door de uitkeringen in het gemeentefonds. Dit betreft de energietoeslag, zie ook programma 2, en mutaties in de decembercirculaire. Hierover is de raad tijdig middels een memo geïnformeerd en is daarom niet meegenomen in de onrechtmatigheidstelling.

Tijdige melding

Hierin zijn opgenomen de mutaties waar de raad over is geïnformeerd zoals raadsmemo inzake de decembercirculaire 2023.

Voorwaardencriterium

Dit criterium houdt de beoordeling van de interne beheersmaatregelen per proces in om de juiste toepassing in relatie tot het voorwaardencriterium vast te stellen voor wat betreft opzet en bestaan van de beheersmaatregelen. Dit betekent dat de financiële beheershandelingen zijn verricht in overeenstemming met (interne- en externe) wet- en regelgeving. Met de controle zijn onrechtmatigheden vastgesteld voor inkopen & aanbesteden. De onrechtmatige contracten zijn veelal vóór 2023 al afgesloten en liepen nog door in 2023. Contracten die nog doorlopen in 2024 worden, zo snel als mogelijk, beëindigd en opnieuw aanbesteed.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Gemeentelijke regelingen kunnen gevoelig zijn voor misbruik en oneigenlijk gebruik. Binnen de rechtmatigheidsverantwoording wordt getoetst of de gemeente beschikt over interne procedures om opzettelijk misbruik en oneigenlijk gebruik van algemene middelen zoveel mogelijk te voorkomen en/of ondervangen. In 2023 zijn activiteiten in gang gezet om de uitvoeringsprocessen verder te ontwikkelen. De activiteiten zijn gericht op meer bewustzijn voor risicobeoordeling en maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik, binnen de processen. Dit komt onder andere tot uiting door functiescheiding binnen processen. Over boekjaar 2023 zijn geen signalen bekend over situaties waarbij sprake is van misbruik en/of oneigenlijk gebruik.

2.6.1 Staat van personele sterkte

bedragen x € 1.000

Personele sterkte	Toegestane formatie		Personeelslasten	
	Actuele Begroting	Rekening 2023	Actuele Begroting	Rekening 2023
Huidig personeel				
College	4,6	3,6	786	787
Griffie	2,3	2,3	247	221
Directie	4,8	2,0	583	454
Team Advies en ondersteuning (2021 incl. JZ)	17,9	18,3	1.457	1.265
Team Beheer	30,0	29,4	2.290	2.207
Team Dienstverlening	24,4	19,1	1.941	1.401
Team Economie, projecten en vastgoed	0,0	0,0	-	-
Team Informatievoorziening	12,9	6,1	1.031	446
Team Fysieke Leefomgeving	27,0	24,5	2.579	2.107
Team Financiën	11,3	9,6	1.017	777
Team Bestuursadvies en P&O	8,4	6,5	808	641
Team Samenleving	13,5	12,6	1.268	1.098
Totaal huidig personeel	157,2	133,9	14.007	11.404
Totaal personeel	157,2	133,9	14.007	11.404

Dit betreft eigen personeel. Formatie rekening 2023 is formatie per 31-12-2023.

bedragen x € 1.000

Personeelsgegevens	Aantal	Eenheid
Formatie per 31-12-2023	157	fte
Aantal medewerkers in dienst per 31-12-2023	150	medewerkers
Ziekteverzuimpercentage 2023	6	%
Gemiddelde leeftijd per 31-12-2023	48	jaar

De kosten van personeel zijn als volgt:

bedragen x € 1.000

Staat van personeelslasten	Actuele Begroting	Rekening 2023
Salariskosten personeel	13.775	11.404
Externe inhuur ziekte en vacatureruimte	109	3.167
Bijzondere projecten / Spuks	510	576
Doorbelasting uren op projecten en subsidies	- 116	- 881
	14.278	14.266

Daarnaast maken we gebruik van expertise welke we niet zelf in huis hebben of wat dusdanig specifiek of incidenteel is, om dit in de formatie te borgen. Deze kosten zijn verdeeld over de diverse budgetten binnen de verschillende programma's

Bijzondere expertise uitgaven 2023: (bedragen x € 1.000)	1.119
---	--------------

2.6.2 Staat algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien

In onderstaand overzicht wordt het overzicht c.f. verslaggevingsvoorschrift van algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien weergegeven.

bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Algemene dekkingsmiddelen					
Uitkeringen Gemeentefonds	38.310	38.848	40.171	1.322 V	37.615
OZB woningen	4.662	4.662	4.584	- 78 N	4.500
OZB niet-woningen	1.515	1.515	1.373	- 141 N	1.288
Belastingen overig	- 158	- 294	- 271	23 V	- 156
Treasury	181	168	74	- 94 N	296
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	44.509	44.899	45.931	1.032 V	43.544
Overhead					
Overhead	- 8.592	- 10.242	- 10.177	65 V	- 8.783
Totaal Overhead	- 8.592	- 10.242	- 10.177	65 V	- 8.783
Heffing Vpb					
Heffing Vpb	-	-	16	16 V	- 16
Totaal Heffing Vpb	-	-	16	16 V	- 16
Onvoorzien					
Onvoorziene uitgaven	- 75	- 99	- 147	- 48 N	- 68
Totaal Onvoorzien	- 75	- 99	- 147	- 48 N	- 68
Totaal alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	35.843	34.558	35.624	1.066 V	34.677

2.7 Verbonden partijen

Een gemeente kan taken op drie manieren (laten) uitvoeren: zelf doen, uitbesteden of samenwerken met andere gemeenten. Als een gemeente besluit samen te werken, gaat ze daarvoor samen met één of meer andere gemeenten een verbonden partij aan. Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin een gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Deze rechtspersonen kunnen verschillende juridische vormen hebben, bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling, vennootschap of stichting of zijn geborgd in de wet.

De gemeente Wijk bij Duurstede heeft verschillende verbonden partijen. Het deelnemen aan een verbonden partij brengt belangrijke voordelen met zich mee, zoals kostenbesparing, vermindering van de kwetsbaarheid en verbetering van de kwaliteit van de taakuitvoering.

Het aangaan van een verbonden partij brengt naast voordelen ook een aantal risico's met zich mee en leggen beslag op de gemeentelijke middelen. Daarnaast is de invloed en controle op de uitvoering van activiteiten minder direct. En die wordt dan wel gedeeld met de andere partijen (gemeenten).

Dit leidt tot onder andere de volgende risico's:

- bestuurlijke risico's: de gemeente blijft verantwoordelijk voor de uitvoering, maar heeft minder invloed op de wijze waarop de activiteit wordt uitgevoerd;
- financiële risico's: financiële tekorten bij verbonden partijen die ten laste komen van de gemeente;
- het (on)voldoende in huis houden van eigen expertise om de gewenste prestatie te formuleren en de geleverde prestaties te kunnen beoordelen';
- de (on)mogelijkheid om de uitbestedingbeslissing te heroverwegen in verband met de benodigde investering en de hieraan verbonden uittredingskosten.

De verbonden partijen waarin de gemeente Wijk bij Duurstede participeert, worden hieronder genoemd. Per verbonden partij worden de kerntaken, doelstellingen en risico's voor onze gemeente beschreven.

bedragen x € 1.000

Verbonden partijen	Bekend bij Raad	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		resultaat 2023
		31-12-2023	1-1-2023	31-12-2023	1-1-2023	
Gemeenschappelijke regelingen						
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)		28.319	23.252	64.945	62.533	4.510
Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU)		258	232	834	800	- 62
Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)		325	397	9.905	9.124	-
Regionale ICT Dienst (RID)		239	1.078	6.633	5.584	17
GGD regio Utrecht (GGDrU)		4.619	4.331	32.286	29.288	1.341
Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)		475	1.152	5.889	4.314	- 644
Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI)		2.076	2.987	11.470	10.565	754
Vennootschappen en coöperaties						
Biga BV		n.n.b	12.581	n.n.b	3.267	n.n.b
Vitens BV		677.700	649.500	1.559.700	1.446.600	27.200
BNG		4.721.000	4.615.000	110.819	107.459	254.000

Overige verbonden partijen						
Afvalverwijdering Utrecht te Soest		-	300	20.804	27.653	-
Vuilstortplaats te Maarsbergen		-	-		-	

nbn = nog niet bekend

bedragen x € 1.000

Bijdragen aan verbonden partijen	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	- 1.640	- 1.648	- 8 N
Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU)	- 136	- 136	0 V
Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)	- 526	- 450	76 V
Regionale ICT Dienst (RID)	- 912	- 895	17 V
GGD Midden Nederland	- 943	- 926	16 V
Omgevingsdienst Regio Utrecht	- 609	- 571	37 V
Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI)	- 1.333	- 1.296	38 V
Totaal bijdragen aan verbonden partijen	- 6.099	- 5.922	177 V

2.7.1 Gemeenschappelijke Regelingen

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Kerntaak

De gemeentebesturen zijn primair verantwoordelijk voor de organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De Veiligheidsregio Utrecht fungeert als samenwerkingsverband van en voor de gemeenten. De deelnemende gemeenten betreffen de 26 gemeenten uit de provincie Utrecht, waaronder Wijk bij Duurstede. Deelname aan een veiligheidsregio is een wettelijke verplichting en is geregeld in de Wet Veiligheidsregio's. De kerntaak van de Veiligheidsregio Utrecht is om de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening, met behoud van lokale verankering, bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te organiseren, om zo een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.

Doelstelling verbonden partij

Samenwerking en efficiency op het gebied van veiligheid. Wettelijk gezien is het verplicht om veiligheid bij de VRU onder te brengen.

Welk(e) doel(en) streven we na met deelname aan verbonden partij

Optimalisatie en efficiëntie voor veiligheid in crisissituaties. Daarnaast doet de VRU ook aan preventie.

Risico's

Op basis van de risico-inventarisatie van de VRU bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit voor 2023 € 0,55 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 1,41 miljoen.

Daarmee is de verhouding (beschikbaar/benodigd) groter dan 1.

Hierbij moet worden opgemerkt dat het risico in relatie tot de gevolgen van toekomstige besluitvorming over taakdifferentiatie tussen vrijwilligers en beroepskrachten in de begroting van de VRU als pm-post is opgenomen. De VRU monitort de risico's en informeert het algemeen bestuur en gemeenten over relevante ontwikkelingen. Als daar aanleiding voor is worden eventuele financiële consequenties via een begrotingswijziging voorgelegd aan het algemeen bestuur en de gemeenten.

Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU), te Wijk bij Duurstede

Kerntaak

Het RAZU is een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Bunnik, Houten, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden en Wijk bij Duurstede. Het is een kleine maar volwaardige archiefdienst met wettelijke taken op het gebied van beheer, beschikbaarstelling en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis. Het RAZU geeft uitvoering aan de Archiefwet van 1995. Daarnaast heeft het RAZU een faciliterende taak als kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis. Het heeft een grote collectie die een betrouwbaar en representatief beeld geeft van de geschiedenis van de regio en het handelen van de aangesloten overheidsorganen.

Doelstelling verbonden partij

Efficiency door schaalvergroting.

Welk(e) doel(en) streven we na met deelname aan verbonden partij

Zie kerntaak en gezamenlijkheid zorgt voor efficiency en de mogelijkheid om zaken professioneler te borgen.

Risico's

Het RAZU heeft op de balans alleen financiële activa. Ten aanzien van materiële eigendommen is in dat opzicht geen risico aanwezig. Een eventueel negatief exploitatiesaldo wordt door de deelnemende gemeenten afgewikkeld. Het risico op een substantieel negatief exploitatiesaldo is gering.

Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR), te Tiel

Kerntaak

Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR) is een samenwerkingsverband op het gebied van lokale belastingen. BSR zorgt voor het heffen en invorderen van gemeentelijke en waterschapsbelastingen en voor de uitvoering van de Wet WOZ en de Wet BAG. BSR doet dit voor Avri, Waterschap Rivierenland en de gemeenten Culemborg, IJsselstein, Maasdriel, Montfoort, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Wijk bij Duurstede.

Doelstelling verbonden partij

Professionele afhandeling van de gemeentelijk belastingen.

Welk(e) doel(en) streven we na met deelname aan verbonden partij

Het efficiënter innen van gemeentelijke belastingen.

Risico's

Voor kwantificeerbare risico's is BSR verplicht een voorziening te vormen. De incidentele weerstandscapaciteit van BSR is gelijk aan de in de begroting opgenomen post onvoorzien. In 2009 is besloten dat er geen algemene reserve bij BSR zal worden gevormd. BSR heeft daardoor geen structurele weerstandscapaciteit.

Voor eventuele risico's die niet in de begroting zijn opgenomen, en niet gedragen kunnen worden uit de post onvoorzien, dienen deelnemers van BSR zelf een voorziening te treffen. Risico's met betrekking tot de belastingopbrengsten behoren niet tot de bedrijfsrisico's van BSR.

Regionale ICT Dienst Utrecht (RID), te Doorn

Kerntaak

De RID is een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Baarn, Bunnik, De Bilt, Soest, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en de Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug. Het is een samenwerking op het gebied van informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Doelstelling verbonden partij

Zorgdragen voor een betere ICT-dienstverlening voor de deelnemende organisaties.

Welk(e) doel(en) streven we na met deelname aan verbonden partij

ICT problematiek van de gemeente te outsourcen om voldoende kennisniveau ter beschikking te hebben. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op en uitdagingen worden vaker opgelost door verschillende partijen in een organisatie-overstijgende samenwerking, waarbij de RID steeds vaker een centrale rol pakt. Daarbij worden we in toenemende mate geconfronteerd met tegenstrijdige verwachtingen; tijds- en plaatsafhankelijk kunnen werken met enerzijds meer openheid en transparantie en anderzijds betere bescherming van (persoons)gegevens. Dit alles maakt de uitdaging op digitaliseringsgebied steeds groter, met informatiebeveiliging als actueel thema voor de RID en ons allemaal.

Risico's

Een eventueel negatief exploitatiesaldo wordt door de RID-deelnemers afgewikkeld conform de artikelen 26 tot en met 28 van de Gemeenschappelijke Regeling.

Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI), te Zeist

Kerntaak

Uitvoering participatiewet. Daarnaast heeft de RDWI ook taken op het gebied van schulddienstverlening en inburgering.

Doelstelling verbonden partij

De RDWI heeft als doel kwalitatief hoogwaardige diensten en producten aan te bieden aan de klanten en aan de deelnemers op de terreinen werkvoorziening, re-integratie, schuldhulpverlening, inburgering en overige daarmee verband houdende onderwerpen.

Welk(e) doel(en) streven we na met deelname aan verbonden partij

Door samenwerking op de terreinen van werk, inkomen, sociale werkvoorziening, re-integratie, schuldhulpverlening, inburgering en overige daarmee verband houdende onderwerpen en efficiëntie creëren.

Risico's

Het Algemeen Bestuur van de RDWI heeft in 2021 besloten om te streven naar een maximaal weerstandsratio van 1 (voldoende). De huidige ratio ligt net boven de 1. Om de ratio van 1 te realiseren kan het weerstandsvermogen worden verlaagd.

bedragen x € 1.000

Bijdragen aan Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI)	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
Eigen bijdragen en rijksbijdragen			
Eigen bijdragen aan RDWI	2.953	2.886	- 67 N
Rijksbijdragen aan RDWI	4.003	4.082	79 V
Rijksbijdragen TOZO	-	- 27	- 27 N
Saldo bijdragen	6.956	6.941	- 15
Specificatie kosten RDWI			
Kosten uitvoering	- 1.333	- 1.296	38 V
Kosten bijstand (I-deel, IOAW, IOAZ)	- 4.117	- 4.144	- 26 N
Kosten BBZ (bijzondere bijstand zelfstandigen)	-	-	-
Kosten RDWI bijzondere bijstand/ minima beleid	- 567	- 502	64 V
Kosten RDWI WSW	- 1.176	- 1.096	80 V
Kosten re-integratie/participatie	- 225	- 211	13 V
Kosten RDWI TOZO	-	29	29 V
Totaal kosten RDWI in de begroting	- 7.418	- 7.220	198 V

GGD-regio Utrecht (GGDrU), te Zeist

Kerntaak

Uitvoeren van taken die voortvloeien uit de Wet publieke gezondheid.

Doelstelling verbonden partij

Het uitvoeren van de Wet publieke gezondheid op adequate wijze: onder andere infectieziektebestrijding (Corona), gezondheidsbevordering, jeugdgezondheidszorg (JGZ), rijksvaccinatieprogramma en toezicht op kinderdagverblijven en Wmo-aanbieders.

Welk(e) doel(en) streven we na met deelname aan verbonden partij

Het programma Publieke Gezondheid is uitgewerkt in ambities bij de volgende onderwerpen:

- Een gezonde en veilige leefomgeving
- Sociaal kwetsbaren
- Gezonde wijken en scholen
- Een goede start voor ieder kind
- Voorkomen van gezondheidsproblemen en –risico's

Risico's

In de begroting 2023 is door de GGDrU geen rekening gehouden met de gevolgen van de toestroom van Oekraïense vluchtelingen, waaronder kinderen. Ook is geen rekening gehouden met de sterke prijsstijgingen ten gevolge van de oorlog in Oekraïne.

Verder zal in 2023 de bestrijding van Covid-19 steeds meer onderdeel worden van de reguliere GGD-organisatie. Op de landelijke gesprekstafels met onder andere het Ministerie van VWS en GGD GHOR Nederland worden verschillende scenario's besproken in 2022 om te komen tot een toekomstbestendige organisatie. De uitkomst hiervan is nog niet bekend.

Voor 2023 is de aanwezige weerstandscapaciteit voldoende. Echter, op basis van een risico-inventarisatie waarbij ook gekeken is naar de laatste stand van zaken met betrekking tot het ombuigingsplan, is de verwachting dat de Algemene Reserve zal teruglopen naar een saldo van € 850.000. Dit saldo komt in de buurt van de minimum benodigde weerstandscapaciteit. GGD regio Utrecht realiseert zich dat scherp aan de wind gevaren moet worden, waarbij er weinig tot geen ruimte over is om additionele tegenvallers op te vangen.

Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU), te Utrecht

Kerntaak

Milieuvergunningverlening, -adviesing gebiedsontwikkelingen en -toezicht en handhaving.

Doelstelling verbonden partij

Uitvoeren van wettelijk verplichte milieutaken, met als doel een bijdrage leveren aan schoon, heel en veilige woon- en leefomgeving voor de deelnemende gemeente.

Welk(e) doel(en) streven we na met deelname aan verbonden partij

Op basis van wetgeving is het verplicht om bepaalde milieugerelateerde werkzaamheden bij een omgevingsdienst onder te brengen. ODRU voert onze VTH-milieutaken uit en fungeert als kennis en expertisecentrum op milieugebied.

Risico's

Jaarlijks worden de risico's door de ODRU geactualiseerd. Dit kan leiden tot nieuwe inzichten in de omvang van het aan te houden weerstandsvermogen. De jaarlijkse notitie weerstandsvermogen wordt telkens in het najaar opgesteld. Conform de systematiek wordt uitgegaan van het waarderingscijfer C, wat een weerstandsvermogen betekent met een bandbreedte tussen 1,0 tot 1,4. Het huidige weerstandsvermogen valt binnen deze bandbreedte met een ratio van 1,1.

Bij het van kracht worden van de Omgevingswet wordt de gemeente verantwoordelijk voor de kwaliteit van de vaste bodem. Nu is nog de provincie verantwoordelijk voor ernstige gevallen van bodemverontreiniging. Dit betreft een basistaak die gemeente overdraagt aan de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU), de kosten zijn begroot op basis van een prognose.

Vuilstortplaats Maarsbergen te Maarsbergen

Dit is een slapende verbonden partij. De activiteiten zijn ondergebracht in de AVU.

Afval Verwijdering Utrecht (AVU) te Soest

Kerntaak

De AVU is een gemeenschappelijke regeling ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen en is in 1984 opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht (sinds 1 januari 2014 uitgetreden). Afvalverwijdering vraagt om een goede balans tussen serviceverlening, kostenbeheersing en milieuzorg. De AVU werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht. Dit met zoveel mogelijk terugdringing van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten.

Doelstelling verbonden partij

Gemeenten hebben hun bevoegdheid voor de afvalverwerking overgedragen aan AVU om collectief doelmatig en milieuverantwoord het afval te laten verwerken.

Welk(e) doel(en) streven we na met deelname aan verbonden partij

Doelmatige afvalverwerking.

Risico's

Vanaf 2021 heeft de AVU meerjarige contracten afgesloten voor de verwerking van het restafval, grof restafval en GFT-afval. De gecontracteerde tarieven zijn in de gemeentebegroting opgenomen. De opbrengsten van oud papier zijn afhankelijk van de wereldmarktprijs. Dit kan mee en tegenvallen.

2.7.2 Deelnemingen

Biga Groep BV

Biga Groep B.V. voert sinds 1 januari 2009 de WSW uit voor de samenwerkende gemeenten. De aandeelhouders zijn de gemeenten Bunnik (4,46%), De Bilt (11,51%), Wijk bij Duurstede (14,29%), Utrechtse Heuvelrug (16,77%) en Zeist (52,97%).

Biga Groep richt zich van oudsher op het bieden van passende arbeid aan medewerkers met een SW-indicatie die een dienstverband hebben bij de GR RDWI. Tegenwoordig bedient Biga Groep ook andere doelgroepen uit de Participatiewet door mensen met een indicatie banenafpraak of een advies Beschut Werk een passende werkplek te bieden. Daarnaast worden ook trajecten geboden aan mensen met een vergrote afstand tot de arbeidsmarkt, zodat zij daar een betere kans van slagen krijgen.

Vitens N.V. te Zwolle

De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn de publieke aandeelhouders. Zij hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf. Twee keer per jaar is er een aandeelhoudersvergadering, waarin wordt gestemd over nieuwe tariefvoorstellen en waarin het jaarverslag wordt besproken. De publieke aandeelhouders krijgen jaarlijks dividend uitgekeerd.

Vitens wil haar aandeelhouders een redelijk rendement geven over het ingebrachte vermogen: Het dividend wordt gerelateerd aan het nettoresultaat.

Het bedrag aan dividend dat wordt uitgekeerd bedraagt minimaal 40% en maximaal 75% van het nettoresultaat. Relevant hierbij is de benodigde toevoeging aan de reserves om de continuïteit van de onderneming te waarborgen (ten behoeve van investeringen in vaste activa of het versterken van de solvabiliteit).

Jaarlijks wordt, binnen deze kaders, een dividendvoorstel ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van Commissarissen (RvC) en voor finale instemming aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Dit dividendvoorstel houdt rekening met de specifieke financiële omstandigheden van de onderneming.

Belang

De gemeente Wijk bij Duurstede bezit 20.818 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0.36%. Het totaal aantal aandelen Vitens: 5.77.247 aandelen.

BNG

BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).

Belang:

De gemeente Wijk bij Duurstede bezit 23.751 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,0234%. Het totaal aantal aandelen BNG: 100 miljoen aandelen

2.8 Grondbeleid

De paragraaf grondbeleid en de actualisatie van grondexploitaties

Deze paragraaf grondbeleid bevat in hoofdzaak tekst en informatie, die ook in een toelichting op de actualisatie van de grondexploitaties ten behoeven van de Jaarrekening 2023 aan de gemeenteraad is voorgelegd. Op de toelichting op de actualisatie van de grondexploitaties is door het college geheimhouding opgelegd. Die geheimhouding is nodig om de financiële positie van de gemeente te beschermen. Die noodzaak tot geheimhouding bestaat niet voor de in deze paragraaf grondbeleid opgenomen tekst en informatie.

Wij werken vanuit de Omgevingsvisie

De in 2021 vastgestelde Omgevingsvisie is de nieuwe basis voor het grondbeleid van onze gemeente. In deze visie zijn ook de (nog resterende) transformatiegebieden uit de vervallen Structuurvisie aangewezen. Vaak gaat het om het bouwen van nieuwe woningen op binnenstedelijke locaties. Maar ook buiten de kern gelegen locaties, zoals de Geer III (en op termijn Zuidwijk), zijn hierin aangewezen als zoeklocaties voor woningbouw. Ook los van de omgevingsvisie zijn wij alert op kansen om tot extra woningbouw of transformatie te komen.

Wij voeren het Strategisch Woningbouwprogramma en de Woonvisie uit

Het Strategisch Woningbouwprogramma vormt samen met de Woonvisie het richtsnoer voor het gemeentelijk volkshuisvestingsbeleid. Het programma beschrijft het aantal en type woningen voor de verschillende nieuwbouwlocaties in onze gemeente. In de Woonvisie staat het toekomstige aantal en met name het type woningen centraal. De gemeente moet een balans zien te vinden tussen wat de vraag is op korte termijn zonder een passend woningaanbod op de lange termijn uit het oog te verliezen. Voor de komende 4 jaren gaat het Strategisch Woningbouwprogramma uit van nieuwbouw van ca. 545 woningen, 46 flex-woningen en 53 zorgeenheden (geen zelfstandige woonruimte), in totaal 644 “woningen”. In deze periode worden ca. 90 woningen gesloopt. De productie in 2024 en 2025 is relatief laag (78 woningen, waarvan 46 flex-woningen en 32 “optop-woningen”) en verdeeld over slechts weinig projecten (bij uitval dus meteen effect). In 2026 en 2027 bedraagt de bouwproductie jaarlijks naar schatting ca. 280 woningen, maar worden gemiddeld ook 45 woningen gesloopt t.b.v. vervangende nieuwbouw. Het aantal locaties waar we nog kunnen bouwen neemt hard af. Daardoor wordt het moeilijker het geplande aantal woningen op te leveren dat de Woonvisie nastreeft (gemiddeld 120 woningen per jaar over de periode 2020-2030). Ook varieert het aantal opgeleverde woningen per jaar meer. In het Provinciaal Programma Wonen en Werken (PPWW) hebben we van de provincie de mogelijkheid gekregen om buiten de bebouwde kom 530 woningen te bouwen in De Geer III. We blijven met de regiogemeenten en de provincie in gesprek om dat aantal op te hogen naar 1.000 woningen, zodat we ook kunnen bouwen in de periode 2030-2035.

Wij voeren de Nota Grondbeleid uit

Wij voeren een actief grondbeleid overeenkomstig de door de gemeenteraad vastgestelde Nota Grondbeleid 2020. Daarbij ondersteunt het grondbeleid de beleidsdoelstellingen. Als dat voor de gemeente meerwaarde biedt, wordt na een afweging een grondpositie ingenomen. Verlies en winst uit de afzonderlijke grondexploitaties worden genomen via de POC-methode (percentage of completion). Onttrekkingen of toevoegingen aan de Reserve grondbeleid vinden plaats op basis van de prognose van verlies- en winstnemingen, overige kosten van het grondbeleid, ingeschatte risico's en verwachte negatieve exploitaties in de toekomst.

De laatste actualisatie van de grondexploitaties heeft in maart 2023 plaatsgevonden. Deze actualisatie wordt voorafgaand aan vaststelling van de jaarrekening 2023 aan de raad aangeboden.

Waar nodig passen we de Wet voorkeursrecht gemeenten toe

Wij blijven voorkeursrecht vestigen als we denken dat dit onze strategische positie versterkt. Voor zowel de locaties zwembad en sporthal aan de Karolingersweg als de Postkantoorlocatie en het perceel Doornseweg 67 heeft dit gewerkt. Na het vestigen van voorkeursrecht hebben wij de grond kunnen kopen. Ook op het perceel Hoogstraat 14 is voorkeursrecht gevestigd. Dat is om onze strategische positie in de herstructurering van De Heul en Hoogstraat te versterken. Uw raad heeft in april 2022 De Kroon gevraagd om voor dit perceel een onteigeningsprocedure te starten. Ook deze inzet van ons wettelijk instrumentarium uit het grondbeleid lijkt een positief effect te gaan krijgen.

Nota Grondprijzen

Het college past indien nodig de Nota Grondprijzen aan. Nu een nieuwe bouwlocaties in voorbereiding komt, achten wij het ook nodig om een nieuwe nota op te stellen. Wij verwachten deze in het tweed kwartaal van 2024 vast te stellen.

De woningmarkt lijkt te blijven stijgen en wellicht pas in 2023 te stabiliseren

Na een korte periode van dalende en zich stabiliserende prijzen voor koopwoningen is inmiddels weer een stijging gaande. Door de sterke loonstijgingen van de afgelopen periode en de stabiliserende hypotheekrente blijft de bereikbaarheid van woningen hopelijk min of meer gelijk. Het beschikbaar komen van nieuwe woningen blijft al langere tijd flink achter bij de behoefte. Het ziet er niet naar uit dat dit op redelijke termijn gaat verbeteren.

Na de soms zeer forse kostenstijgingen van de afgelopen jaren, is er op dit moment geen aanleiding om de met de actualisatie ten behoeve van de Begroting 2024 gehanteerde kostenstijging van 5% aan te passen.

De grondexploitaties en de reserve grondbeleid

In onze gemeente zijn er op dit moment elf actieve grondexploitaties die worden gemonitord. De grondexploitaties zijn ten behoeve van de jaarrekening 2023 geactualiseerd. Drie van deze grondexploitaties (De Kamp, Oranjehof en De Engk) worden met deze jaarrekening afgesloten. Met deze actualisatie wordt daarnaast de grondexploitatie Herontwikkeling gemeentewerf juist ter vaststelling aan uw raad aangeboden. Daarnaast wordt u gevraagd om de interne levering van grond voor de nieuwe gemeentewerf en milieustraat bij deze Jaarrekening 2023 te formaliseren.

De Reserve grondbeleid neemt met de Jaarrekening 2023 toe tot 93% van de door uw raad vastgestelde gewenste omvang (in de [Nota grondbeleid 2020](#)).

3.7.1 Grondexploitaties afzonderlijk toegelicht

De inhoudelijke stand van zaken lichten wij per grondexploitatie hieronder kort toe.

De Kamp

Alle woningen in De Kamp zijn inmiddels bewoond. De laatste woonrijp-werkzaamheden (Bloemenwaard en Toon van Dijkstraat) zijn uitgevoerd. Enkele nog resterende werkzaamheden aan de Rijnweide worden door de afdeling Beheer (met budget vanuit de grondexploitatie) afgerond. Het project De Kamp en de grondexploitatie worden met deze Jaarrekening 2023 afgesloten.

Bedrijventerrein Broekweg-Langshaven

Binnen deze grondexploitatie zijn de grootste kostenposten reeds gerealiseerd. Er resteert binnen het plangebied nu nog ca. 0,24 ha uitgeefbaar bedrijventerrein op Broekweg. In 2023 is één restkavel

van 0,07 ha verkocht aan de eigenaar van aangrenzende terreinen. De verkoopprocedure voor de kavel van ca. 0,24 ha is eind 2023 opgestart en heeft 7 ontvankelijke inschrijvingen opgeleverd. Met de winnende inschrijver lopen gesprekken die naar verwachting begin 2024 leiden tot het sluiten van de koopovereenkomst.

Op diverse percelen rond de bedrijventerreinen is voorkeursrecht gevestigd. In 2023 hebben wij ca. 2 ha aangekocht ten noorden van bedrijventerrein Langshaven. Begin 2024 is de akte gepasseerd en heeft de gemeente het eigendomsrecht verkregen.

Oranjarahof

De laatste woning in Oranjarahof is inmiddels bewoond. De woonrijp-werkzaamheden zijn uitgevoerd. Enkele nog resterende werkzaamheden (rond sloot Doornseweg) worden door de afdeling Beheer (met budget vanuit de grondexploitatie) opgepakt. Het project Oranjarahof wordt daarmee met deze Jaarrekening 2023 afgerond en de grondexploitatie afgesloten.

Brandweer Cothen

In 2020 zijn op de twee verkochte kavels een vrijstaande en een twee onder een kap woning in gebruik genomen. De laatste kavel is medio 2022 verkocht en eind van dat jaar overgedragen. De twee onder een kap woning op deze kavel is, anders dan eerder verwacht, pas begin 2024 in gebruik genomen. Daardoor kan pas dit jaar (2024) woonrijp worden gemaakt en de grondexploitatie pas bij de Jaarrekening 2024 worden afgesloten. De winstneming verschuift daarmee van 2023 naar 2024.

De Engk

Deellocatie 't Wijkhuis

Aan de Steenstraat in de wijk 'Frankenhof' ligt locatie 't Wijkhuis. Vanwege de grondruil aan de Dirk Fockstraat is deze deellocatie onderdeel geworden van grondexploitatie De Engk. Het bestemmingsplan is in 2021 door uw raad vastgesteld.

Als gevolg van de tegenvallende bouwkosten voor duurzame bouw, heeft Woonin gekozen voor een andere bouwmethode. Inmiddels ligt er nu wel een financieel haalbaar plan bij dezelfde ontwikkelende bouwer en blijven de uitgangspunten voor het ontwerp nagenoeg gelijk. Voor de planning en daarmee de bouw van inmiddels 44 appartementen had dit een vertraging tot gevolg. Medewerkers van Woonin gaan rond de zomer opnieuw in gesprek met omwonenden. Woonin geeft aan in Q1 van 2025 te willen starten met de bouw.

De grondexploitatie de Engk wordt afgesloten.

Bedrijventerrein Broekweg Noord

De Weegmaat (noordzijde) is grotendeels woonrijp, alleen het laatste stuk niet (dit gebeurt als daar de laatste kavel is bebouwd). De Vogelpoelweg (zuidzijde) maken we woonrijp als de gemeentewerf en milieustraat gerealiseerd zijn (Q2 2025). Aan de Vogelpoelweg resteert daarna 1 kavel van ca. 0,18 ha. In de themabijeenkomst van 13 september 2022 is door uw raad de breed gedragen suggestie gedaan deze kavel voorlopig in reserve te houden totdat duidelijk is dat de nieuwe gemeentewerf goed functioneert en geen extra ruimte nodig heeft. Aan de Weegmaat resteert 1 kavel van ca. 0,3 ha.

Verkoop van de kavel van ca. 0,3 ha aan de Weegmaat is door de netcongestie en het belang van een goed functionerende elektriciteitsvoorziening in een andere afweging gekomen. Stedin heeft aangegeven een tweede 50/21kV station te moeten bouwen om netcongestie tegen te gaan en nu en in de toekomst te kunnen blijven voorzien in de elektriciteitsbehoefte, o.a. voor De Geer III en een nieuw bedrijventerrein. Dat betekent dat ons college het voornemen heeft om de kavel één op één aan Stedin te verkopen. Hierdoor is voor het bedrijfsleven de eerste jaren vanuit de gemeente geen

nieuwe bedrijfskavel beschikbaar. Het belang van de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein is daardoor nog groter geworden. In dat verband verwachten wij u binnenkort een voorstel te doen voor de aankoop van een naastgelegen perceel (in combinatie met enkele percelen ten noorden van De Geer III).

In 2023 heeft de interne levering van ca. 0,82 ha bedrijventerrein plaats gevonden vanuit de grondexploitatie Broekweg Noord naar de algemene exploitatie van de gemeente, ten behoeve van de nieuwbouw van de gemeentewerf en milieustraat. In de grondexploitatie was nog rekening gehouden met commerciële grondprijzen. Het blijkt echter dat een interne levering tegen vervaardigingskosten (dus zonder winst) plaats moet vinden. Dit maakt dat de winst voor deze grondexploitatie afneemt. Tegelijkertijd worden er minder kosten voor de exploitatie van gemeentewerf en milieustraat gemaakt. Het is daarmee een interne verschuiving. In 2023 vindt wel een winstneming plaats maar deze wordt hierdoor uiteraard beperkt.

Herstructurering Hoogstraat en De Heul

De planning van dit project is weer aangepast in verband met de uitblijvende uitspraak in het beroep dat door enkele omwonenden en de eigenaar van Hoogstraat 14 is ingesteld. Een verzoek om een voorlopige voorziening (schorsing) van het bestemmingsplan is door de Raad van State afgewezen. Het bestemmingsplan is op dit moment dus in werking maar (ook ruim 2 jaar na vaststelling) nog niet onherroepelijk.

De omgevingsvergunningen voor De Heul zijn inmiddels verleend. Daartegen is door een omwonende (dezelfde die eerder het afgewezen verzoek om voorlopige voorziening tegen het bestemmingsplan indiende) bezwaar gemaakt en is bij de rechtbank een verzoek om voorlopige voorziening gedaan. Dit verzoek om voorlopige voorziening is afgewezen. Het bezwaar is onlangs ingetrokken nadat door Lidl/Metropool toegezegd is in de omgeving enkele bomen in een groter formaat aan te planten. Door de eigenaar van Hoogstraat 14 is ook bezwaar gemaakt tegen de omgevingsvergunningen voor De Heul.

Het ontwerp voor de openbare ruimte voor De Heul is gereed. Naar aanleiding van [de aangenomen motie](#), is nadrukkelijk gezocht naar het realiseren van meer groen. Enerzijds is extra groen toegevoegd aan de openbare ruimte. Anderzijds heeft Lidl/Metropool omwonenden de gelegenheid geboden om in hun eigen tuin extra bomen en struiken te plaatsen. Daar wordt door enkele omwonenden gebruik van gemaakt.

Lidl/Metropool is voornemens om najaar 2024 te starten met de werkzaamheden. Dit is vertraagd door de hiervoor genoemde bezwaren tegen de omgevingsvergunning bouwen en het (nog niet) tot overeenstemming komen over de inbreng van de locatie Hoogstraat 14 in het project.

Indien met de eigenaar van Hoogstraat 14 wel overeenstemming wordt bereikt, wordt ook haar bezwaarschrift ingetrokken. Daarmee zou de omgevingsvergunning bouwen en kappen onherroepelijk zijn. Dit laatste is van essentieel belang voor de verkoopbaarheid (of beter financierbaarheid) van de in De Heul te bouwen woningen.

Met de omwonenden van Hoogstraat 14 zijn in 2021 al de eerste gedachten over de invulling van deze locatie (met woningen of een maatschappelijke functie) besproken. Pas nadat inbreng van dit perceel in het project zeker is, wordt uit de omwonenden een meedenkgroep gevormd om deze eerste gedachten verder uit te werken.

Langbroekseweg Agruniek Rijnvallei

In 2021 is de verplaatsing van de volkstuinten naar de overkant van de Langbroekseweg in goed overleg met het bestuur van de volkstuinvereniging uitgevoerd. De grond wordt naar verwachting in

2024 geleverd. Het bestemmingsplan dat nodig is om de al aanwezige supermarkt uit te breiden is in april 2022 vastgesteld. Tegen dit bestemmingsplan (één met Hoogstraat en De Heul) is beroep ingesteld. Een omgevingsvergunning is nog niet aangevraagd.

Van Vliet Kastanjehout

Dit project is een particulier initiatief. Met de initiatiefnemer is begin 2024 een anterieure overeenkomst gesloten, waarin o.a. wordt bepaald dat alle eventueel door de gemeente te maken kosten worden vergoed door de initiatiefnemer. In deze faciliterende grondexploitatie zijn deze kosten en opbrengsten opgenomen. Uitgangspunt is dat deze uiteindelijk in evenwicht zijn en het resultaat dus € 0 wordt. De planologische procedure wordt naar verwachting in Q2 2024 afgerond met een voorstel aan uw raad (omgevingsplan).

Sluis Noord

Het bestemmingsplan voor de bouw van 31 appartementen met drie en vier bouwlagen aan Sluis Noord 14 is op 23 april 2024 door de raad vastgesteld. De verwachting is dat omwonenden in beroep zullen gaan. Dit kan voor een aanzienlijke vertraging zorgen.

Herontwikkeling gemeentewerf

In het kader van de woningbouwambitie is de locatie gemeentewerf aan de Middelweg Oost 1 een geschikte locatie. De grond is eigendom van de gemeente en het ligt binnen het stedelijk gebied (de voormalige rode contour). Inmiddels zijn de nodige onderzoeken verricht en is een concreet projectplan gemaakt. Op basis van de onderzoeken zijn proefverkavelingen gemaakt van mogelijke manieren om tot een mooie woonwijk te komen.

In het woningbouwprogramma zijn er voor de hele locatie circa 50 woningen gepland. In het kader van het project Flexwoningen gemeentewerf worden er (minimaal) 18 woningen gerealiseerd. Binnen het project Herontwikkelen gemeentewerf worden op dit moment mogelijkheden gezien voor 33 appartementen en 12 grondgebonden woningen (voornamelijk twee-onder-een kapwoningen of vrijstaande woningen). In totaal zouden er op het terrein dus circa 63 woningen kunnen komen. Bovendien moet er nog een passende functie worden gevonden voor de gemeentelijke monumenten. Een woonfunctie is één van de mogelijkheden, dan zou het aantal woningen nog oplopen.

Wij stellen voor om na de zomer in een themasessie met uw raad in gesprek te gaan over de nadere invulling van deze locatie. Daarna starten wij het participatietraject op. Samen met de uitkomsten van uit te voeren onderzoeken leidt dit tot een aan uw raad voor te leggen stedenbouwkundig plan met een verder verfijnde grondexploitatie.

Squashcentrum Wijk bij Duurstede

De voorbereidingen op de herontwikkeling van het voormalige Squashcentrum aan de Karel de Grotestraat 1 liggen op schema. Ontwikkelaar Vicus is van plan om een zorgcentrum met 51 zorgunits op deze locatie te realiseren. Hier ligt inmiddels ook een huurovereenkomst onder met de beoogd huurder, Quarijn. De omgevingsvergunning is verleend en de overeenkomst met de gemeente is getekend.

De Oekraïense vluchtelingen hebben het pand inmiddels verlaten en zijn deels verhuisd naar de flexwoningen en deels naar Sluis Noord 14. We verwachten dat Vicus net na de zomer van 2024 zal starten met de bouwwerkzaamheden van het nieuwe zorgcentrum.

Postkantoorlocatie (nog geen grondexploitatie)

Wij verwachten dat vóór juli 2024 de overeengekomen grondruil tussen Woonin (toen Viveste) en gemeente plaats zal vinden. Woonin krijgt dan de Bibliotheek die nu nog eigendom is van de

gemeente. De gemeente krijgt daarvoor de helft van het Postkantoor dat nu nog eigendom is van Woonin. Daarmee komt het hele voormalige Postkantoor in eigendom bij de gemeente.

Voor de locatie Karel de Grotestraat 59 en 61 (voormalig kantoor Viveste en bibliotheek) is door Woonin een bouwplan ontwikkeld dat voorziet in een kleinere kantooruimte voor Woonin en circa 30 appartementen. Ook is hiervoor een participatietraject doorlopen. Helaas is Woonin tot de conclusie gekomen dat dit plan nog niet het optimale plan is voor deze locatie. Dat heeft onder andere met financiën te maken. Woonin heeft aangegeven in de komende drie maanden met een aangepast plan te komen, waarna participatie en een planologische procedure weer kunnen starten. Wij zijn met Woonin bij voortdurende in gesprek om het tempo er in te brengen.

BPD (Bouwfonds Property Development) is eigenaar van het voormalige kantoor van de Rabobank. Het 1 op 1 verwerven van het voormalige postkantoor door BPD is, als gevolg van het Didam-arrest, niet mogelijk. Wij hadden ons voorgenomen om de omwonenden van de Steenstraat en andere belanghebbenden te betrekken bij een ontwikkeling van het voormalige kantoor van de Rabobank en het voormalige postkantoor. Dat is ons door het uitblijven van concrete initiatieven van BPD en onze eigen personele krapte nog niet gelukt. In de afgelopen maanden zijn er wel gesprekken met BPD geweest over een invulling van niet-zelfstandig wonen met zorg. Wij stellen ons voor om in een eerste gesprek met omwonenden op te halen wat er in de omgeving leeft en hoe men aankijkt tegen een invulling van het gebied zoals die is geschetst in de door de raad in 2014 vastgestelde structuurvisie voor het gebied. Daarna gaan wij met uw raad in een themasessie in gesprek over de ruimtelijke kaders. Die kaders werken wij met een meedenkgroep verder uit tot een plan waarop een ontwerp van een wijziging omgevingsplan kan worden gebaseerd. Na de publicatie van dat ontwerp brengen we het voormalige postkantoor op de markt.

De Geer III (nog geen grondexploitatie)

Tot en met 2030 zijn in het PPWW 530 woningen voor De Geer III opgenomen. Hiermee bestaat nu duidelijkheid over de aantallen tot 2030 en met deze informatie werken wij een plan uit. Dit doen wij wel met een doorkijk naar 1.000 woningen. In de tussentijd blijven wij de lobby richting Provincie voeren voor meer woningen.

Na de ondertekening van de intentieovereenkomst tussen de gemeente en de marktpartijen, zijn uitgangspunten voor De Geer III geformuleerd. Deze samenhangende ambities vormen vanuit de gemeente de inbreng voor het ontwikkelkader en daarmee de onderhandelingen met de ontwikkelende partijen. Dit is in de themabijeenkomsten van 13 februari en 12 maart 2024 met uw raad besproken. Het ontwikkelkader wordt samen met de eerste stedenbouwkundige opzet aan uw raad voorgelegd ter besluitvorming. In voorbereiding daarop voeren we de nodige onderzoeken uit of actualiseren deze.

Zowel wij als de ontwikkelende partijen zijn samenwerkingsvormen aan het verkennen. Alle partijen willen stappen maken in 2024 en afspraken vastleggen (Anterieur of via een publiek-private samenwerking - PPS). Voorafgaand aan deze keuze wordt (juridisch en planeconomisch) advies ingewonnen.

Uw raad is aan zet

- Bij het vaststellen van het definitieve ontwikkelkader (o.a. het woonprogramma);
- Bij het vaststellen van de grondexploitatie;
- Bij het vaststellen van het omgevingsplan.

Op enkele percelen aan de noordzijde van De Geer III is voorkeursrecht gevestigd. Enkele van die percelen zijn ons te koop aangeboden in combinatie met een perceel aansluitend aan bedrijventerrein Langshaven/Broekweg. Wij verwachten u hier binnenkort een voorstel voor te doen.

Vooruitlopend op de permanente woningbouw in De Geer III zijn er inmiddels 52 flexwoningen op gemeentegrond gerealiseerd aan de Trekweg 1. Heuvelrug Wonen exploiteert de woningen en huurt de grond voor 15 jaar van de gemeente. De gemeente heeft het gebied inmiddels grotendeel woonrijp gemaakt.

In het kader van de intentieovereenkomst is in 2023 een bijdrage van partijen ontvangen voor de gemeentelijke voorbereidingskosten in de precontractuele fase. In 2024 verwachten we ook een bijdrage te ontvangen.

Herstructurering Romeinenbaanflats (nog geen grondexploitatie)

In samenspraak met Woonin is het onderzoek naar de haalbaarheid van het realiseren van een appartementencomplex van betaalbare woningen op de hoek Witlastraat - Karolingersweg verbreed naar een onderzoek naar de mogelijkheden om het gebied van de Romeinenbaanflats te herontwikkelen. Het plan op de hoek Witlastraat - Karolingersweg is daarmee afgefallen. Over de stand van zaken heeft uw raad meerdere memo's ontvangen. In één van die memo's is ook mede gedeeld dat er een [intentieovereenkomst met Woonin](#) is gesloten. Woonin wil in totaal ongeveer 100 woningen toevoegen door optoppen van een gedeelte van de bestaande flats en door sloop en nieuwbouw van de Dr. Janssenflat. De woningen die worden toegevoegd zullen vooral twee- en driekamerwoningen zijn. De gemeente heeft hier vooral een faciliterende en toetsende rol. Met Woonin lopen er gesprekken over meerdere onderwerpen. Zo moeten er de nodige onderzoeken worden uitgevoerd, verder wordt er gesproken over het aantal te realiseren parkeerplekken, participatie, stedenbouw en dergelijke. Hiermee helpen we Woonin om te komen tot een concreet haalbaar plan. Bovendien volgen we nauwgezet het proces dat Woonin met bewoners en omwonenden doorloopt. Voor groot onderhoud en optoppen is er waarschijnlijk geen formele rol voor uw raad. Voor sloop/nieuwbouw zal naar verwachting een wijziging van het omgevingsplan aan uw raad worden voorgelegd in 2025.

Bedrijventerrein Cothen (nog geen grondexploitatie)

In 2020 is de haalbaarheid onderzocht van mogelijke verplaatsing van een groot deel van het bedrijventerrein Cothen naar een nieuw bedrijventerrein aan de N229. Dat bleek financieel niet haalbaar, waarna onderzoek is gestart naar een kleinere transformatie naar woningbouw. Tussentijdse resultaten zijn met uw raad gedeeld en vormden voldoende basis voor steun om tot aankoop van een perceel grond over te gaan. Deze aankoop is eind 2021 gerealiseerd.

Met de eigenaren van enkele aangrenzende gronden zijn in 2023 intensieve gesprekken gevoerd en verkenningen uitgevoerd. Medio 2023 werd duidelijk dat deze de planvorming niet wilden voortzetten (zie ook memo van 10 juli 2023). De gevolgen daarvan en de mogelijkheden van verdere woningbouwontwikkeling en financiële consequenties worden onderzocht.

Cothen Oost (nog geen grondexploitatie)

In de Omgevingsvisie is Cothen Oost aangewezen als mogelijke locatie voor woningbouw. Een studie naar mogelijkheden voor woningbouw in Cothen Oost verwachten wij medio 2024 af te ronden. De resultaten geven handvatten voor de verdere besluitvorming over de mogelijke ontwikkelingsrichting(en). Ook geven deze input voor gesprekken met eigenaren en omwonenden over de verdere planvorming. Daarnaast vormen de uitkomsten van de studie de basis voor een verdere uitwerking in een stedenbouwkundig plan.

Uitbreiding bedrijventerreinen Wijk bij Duurstede (nog geen grondexploitatie)

In het PPWW heeft onze gemeente tot 2030 een uitbreidingscapaciteit van 2 ha toegewezen gekregen, bovenop de resterende uitbreidingscapaciteit van 1,6 ha. In totaal is er dus toestemming voor 3,6 ha nieuw netto uitgeefbaar bedrijventerrein. Na 2030 mag nog eens 3 ha uitgeefbaar

bedrijventerrein worden ontwikkeld. In de gemeentelijke Omgevingsvisie stedelijk gebied is een “zoekgebied” aangewezen als locatie van deze uitbreidingsruimte, ten noorden van de bedrijventerreinen Broekweg en Langshaven. In het verlengde daarvan is in februari 2021 tevens gemeentelijk voorkeursrecht gevestigd op de gronden, op basis waarvan in 2023 een perceel van 2 ha is aangekocht.

Financieel overzicht geheel

bedragen x € 1.000

Voorraad bouwgrond in exploitatie - Boekwaarde	Realisatie					Boek- waarde 31-12-2023
	Boek- waarde 1-1-2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Resultaat- neming	Afsluiting projecten	
Woningbouw & bedrijventerreinen	2.406	725	- 1.088	444	- 1.784	703
Voorziening verliezen	- 2.538	- 28	-	-	1.784	- 782
Totaal	- 132	697	- 1.088	444	-	- 79

2.9 Openbaarheid – Wet open overheid

In artikel 3.5 (openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

In de memorie van toelichting bij de Woo staat o.a. dat met dit artikel is beoogd een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo.

Wij nemen de openbaarheidsparagraaf Woo in de begroting en jaarrekening op in een afzonderlijke paragraaf, net zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Bij de eerstvolgende wijziging zal het BBV hierop worden aangepast.

De paragraaf ‘Wet open overheid’ bevat op basis van artikel 3.5 van de Wet open overheid ten minste:

- A. Beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet
- B. Gerealiseerd beleid in relatie tot de voornemens

Gerealiseerd in 2023:

Het project ‘proces- en zaakgericht werken’ is in mei 2023 van start gegaan met als doel meer grip op informatie en bewustwording van medewerkers. Dit project stelt ons in staat om processen te verbeteren en documenten, indien nodig, geschikt te maken voor actieve openbaarmaking volgens de Woo.

We delen kennis en werken samen met de regiogemeenten (RID) op het gebied van de Woo, inclusief het benodigde publicatieplatform.

Om documenten te anonimiseren ter ondersteuning van de wettelijke verplichtingen uit de Woo, hebben we in juni 2023 DataMask geïmplementeerd.

In 2023 hebben we 24 Woo-verzoeken ontvangen en afgehandeld.

3 Deel III Jaarrekening 2023

3.1 Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten (BBV) en de financiële beheervergoeding ex artikel 212 gemeentewet waarin door de gemeenteraad in december 2019 de uitgangspunten voor het financiële beleid alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

3.1.1 Algemene grondslagen

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

3.1.2 Rente

Er wordt een marktconforme rente toegerekend, jaarlijks vast te leggen in de uitgangspunten voor de op te stellen begroting. Met de begroting 2023 is de rekenrente op 0,5% vastgesteld als uitgangspunt voor 2023. De rente wordt als inkomst verantwoord op de kostenplaats kapitaallasten. De werkelijk betaalde rente over korte en lange termijn leningen wordt hierop in mindering gebracht. Het saldo wordt overgeboekt naar de exploitatie op de grootboekrekening saldo financieringsfunctie.

3.1.3 Balans

Vaste Activa

Investerings, de bedoeld zijn om de uitoefening van de gemeente duurzaam te dienen, worden verantwoord op de balans onder de post vaste activa.

Activa met een aanschafwaarde lager dan € 20.000 worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht. De vaste activa worden afgeschreven volgens de (verwachte) economische levensduur. Afschrijving van de activa vindt plaats op lineaire basis vanaf het jaar van investeren en met inachtneming van de verwachte gebruiks- of nuttigheidsduur. De kapitaallasten van activa, waar inkomsten tegenover staan (bijvoorbeeld huuropbrengsten), worden afgeschreven op annuïteitenbasis.

Conform het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) worden de volgende vaste activa posten onderscheiden:

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de verkrijgings-c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Kosten voor onderzoek en ontwikkeling van een actief.

Deze kosten worden in 5 jaar afgeschreven.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Deze bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa wordt gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Materiële vaste activa met een economisch nut

Dit betreft activa die een bepaalde economische waarde vertegenwoordigen en verhandelbaar zijn of bijdragen aan het genereren van inkomsten. Deze activa moeten worden geactiveerd en afgeschreven volgens de richtlijnen die in de nota activa zijn opgenomen.

Materiële vaste activa met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Dit betreft activa voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval en begraafplaatsen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Materiële vaste activa met een uitsluitend maatschappelijk nut

Activa met een bepaalde economische waarde die niet verhandelbaar zijn en waar geen inkomsten uit gegenereerd worden.

Financiële vaste activa

Hieronder vallen de langlopende leningen uitgezet geld en deelnemingen en participaties in aandelenkapitaal. De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.

Vlottende Activa

Onder vlottende activa vallen de volgende posten:

Vorraden

Onder de voorraden is opgenomen de onderhanden werken bouwgronden in exploitatie.

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardeing naar de lager marktwaarde verantwoord/ wordt een voorziening voor het verwachte resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs

omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4. van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitatie is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone. (2%)

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode; voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen;

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV.

Voor de winstneming geldt de percentage of completion (poc) methode; voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst genomen.

Uiteenzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Dit betreft vorderingen op personen en instanties die naar verwachting op korte termijn (binnen één jaar) te innen zijn. Vorderingen worden tegen nominale waarde opgenomen onder aftrek van een eventuele voorziening voor mogelijke oninbaarheid. Wanneer er sprake is van dubieuze vorderingen dan wordt dit in de toelichting vermeld bij de betreffende post.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Reserves

In het BBV worden reserves beschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijk omvang van de reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene bestemming genoemd.

Het instellen van- en beschikken over reserves is onderhevig aan de richtlijnen die zijn opgenomen in de nota 'Reserves en voorzieningen en weerstandscapaciteit 2023', welke door de raad is vastgesteld op 23 mei 2023.

Voorzieningen

Voorzieningen maken onderdeel uit van het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand hebben. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde/ het nominaal bedrag van de betrokken verplichting c.q. van het het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs te schatten is;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot een gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven;
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden gevormd met een bepaald doel en zijn te onderscheiden in *voorzieningen voor egalisatie onderhoud*, *voorzieningen voor gelden ontvangen van derden met een bestemming* en *voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's*.

Er is een min of meer (on)zekere verplichting die te zijner tijd een schuld kan worden. Ook de voorzieningen vallen onder de richtlijnen van de nota 'Reserves en voorzieningen', zie ook hiervoor bij Reserves.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van wethouders is echter tevens de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De

onderhoudsregalisatievoorzieningen stoeien op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen.

De voorziening dubieuze debiteuren worden bepaald via statische methode. Aanvullend wordt het bedrag aangepast naar aanleiding van beoordeling van individuele debiteuren op bepaling of hier relevante dubieuze debiteuren tussenstaan.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende schulden met een looptijd korter dan een jaar

De vlottende schulden die over het algemeen naar verwachting binnen een jaar weer worden voldaan, waaronder debetsaldi van bankrekeningen en kasgeld leningen. Onder deze post vallen tevens de crediteuren en de overig nog te betalen bedragen over het boekjaar.

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva worden verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Tevens worden hieronder de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren of de overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen. De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.2 Overzicht baten en lasten

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Programma's					
Lasten					
1 Jeugd en Onderwijs	- 10.316	- 11.767	- 12.229	- 462 N	- 10.704
2 Zorg en Welzijn	- 17.283	- 17.909	- 18.963	- 1.054 N	- 17.937
3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu	- 10.436	- 10.684	- 10.731	- 47 N	- 10.318
4 Economie	- 914	- 931	- 929	2 V	- 913
5 Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit	- 4.058	- 5.311	- 4.676	636 V	- 4.165
6 Sport, Cultuur & Erfgoed	- 2.274	- 2.217	- 2.189	28 V	- 2.015
7 Duurzaamheid	- 735	- 1.157	- 937	221 V	- 282
8 Veiligheid en Handhaving	- 2.320	- 2.506	- 2.419	88 V	- 2.113
9 Bedrijfsvoering en Financiën	- 2.809	- 4.837	- 3.824	1.013 V	- 3.796
Totaal Lasten	- 51.146	- 57.320	- 56.897	423 V	- 52.243
Baten					
1 Jeugd en Onderwijs	675	612	820	208 V	655
2 Zorg en Welzijn	4.314	4.555	5.010	454 V	5.420
3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu	6.702	6.702	6.916	214 V	6.544
4 Economie	71	71	65	- 6 N	139
5 Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit	2.940	2.804	2.726	- 77 N	1.249
6 Sport, Cultuur & Erfgoed	57	209	357	148 V	207
7 Duurzaamheid	-	431	496	65 V	146
8 Veiligheid en Handhaving	1	1	1	0 V	6
9 Bedrijfsvoering en Financiën	436	2.321	2.591	269 V	2.040
Totaal Baten	15.196	17.706	18.982	1.276 V	16.407
Programma's	- 35.950	- 39.614	- 37.916	1.699 V	- 35.836
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien					
Lasten					
Algemene dekkingsmiddelen	- 420	- 410	- 448	- 37 N	- 364
Overhead	- 9.099	- 10.629	- 10.612	17 V	- 9.191
Onvoorzien	- 75	- 99	- 147	- 48 N	- 68
Heffing Vpb	-	-	16	16 V	- 16
Totaal Lasten	- 9.594	- 11.138	- 11.190	- 52 N	- 9.640
Baten					
Algemene dekkingsmiddelen	44.930	45.309	46.379	1.070 V	43.687
Overhead	508	387	435	48 V	409
Totaal Baten	45.437	45.696	46.814	1.118 V	44.095
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	35.843	34.558	35.624	1.066 V	34.455
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 2.785	- 2.101	- 3.521	- 1.420 N	- 2.470
Onttrekkingen	2.968	3.906	4.248	342 V	4.076
Mutatie reserves	182	1.805	727	- 1.078 N	1.606
Resultaat	75	- 3.252	- 1.565	1.687 V	225

Toelichting baten en lasten

In de loop van 2023 is de begroting negatief bijgesteld. Het jaar 2023 is minder negatief afgesloten. Het resultaat heeft meerdere oorzaken. Deze worden hieronder toegelicht.

Een samenvatting van het resultaat per programma ziet er als volgt uit:

bedragen x €
1.000

Samenvatting financieel resultaat	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
1 Jeugd en Onderwijs	- 11.250	- 11.504	- 254 N
2 Zorg en Welzijn	- 13.345	- 13.957	- 612 N
3 Beheer Openbare Ruimte en Milieu	- 3.657	- 3.546	111 V
4 Economie	- 867	- 851	16 V
5 Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit	- 2.225	- 1.932	293 V
6 Sport, Cultuur & Erfgoed	- 1.916	- 1.887	29 V
7 Duurzaamheid	- 460	- 359	101 V
8 Veiligheid en Handhaving	- 2.485	- 2.476	9 V
9 Bedrijfsvoering en Financiën	32.954	34.948	1.994 V
Resultaat	- 3.252	- 1.565	1.687 V

In rekening 2023 is bij programma 2 de energietoeslag uitbetaald € 806.400 welke is vergoed binnen programma 9 gemeentefonds.

Samenvattend zien we binnen het sociaal de grote verschillen ontstaan ten opzichte van de begroting. Binnen het sociaal domein zien we nog steeds de trend van stijgende kosten jeugd. In rekening 2023 is bij programma 2 de energietoeslag uitbetaald € 806.400 welke is vergoed binnen programma 9 gemeentefonds. Tot slot zien we in de bedrijfsvoering een aantal incidentele voordelen en, naast bovengenoemde uitbetaling van de energietoeslag, extra baten in het gemeentefonds en een saldo vanuit de tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne.

Daarnaast is een samenvatting naar baten en lasten als volgt:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten			
Lasten	- 68.459	- 68.088	371 V
Baten	63.402	65.796	2.394 V
Saldo van baten en lasten	- 5.056	- 2.292	2.765 V
Mutatie reserves			
Toevoegingen	- 2.101	- 3.521	- 1.420 N
Onttrekkingen	3.906	4.248	342 V
Mutatie reserves	1.805	727	- 1.078 N
Resultaat	- 3.252	- 1.565	1.687 V

3.3 Bestemming rekeningresultaat

Inleiding

Bij de vaststelling van het rekeningresultaat wordt onderscheid gemaakt in het resultaat *voor bestemming* en het resultaat *na bestemming*. Dit systeem is ingevoerd bij het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) met de bedoeling dat de gemeenteraad nadrukkelijk dient te besluiten over toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het systeem werkt als volgt:

1. Eerst wordt een '*rekeningresultaat vóór bestemming*' berekend, dit zijn de baten 2023 minus de lasten 2023. De reservemutaties worden buiten beschouwing gelaten;
2. Dan wordt het saldo van de reservemutaties ten gunste/ten laste van het rekeningresultaat voor bestemming gebracht;
3. Hieruit volgt dan het '*rekeningresultaat na bestemming*';

Tenslotte worden 'voorstellen voor overheveling van budgetten van 2023 naar 2024 gedaan en in mindering gebracht op het saldo rekening-resultaat na bestemming, waaruit het '*rekeningresultaat na bestemming inclusief voorstellen*' volgt.

		bedragen x € 1.000
Voorstel resultaatbestemming		Rekening 2023
Resultaat		
Saldo van baten en lasten		- 2.292
Mutatie reserves		727
Resultaat na bestemming		- 1.565
Onttrekkingen		
Af: Voorgestelde budgetoverheveling		- 322
Totaal onttrekkingen		- 322
Totaal rekeningresultaat na bestemming inclusief voorstellen		- 1.886

Toelichting :

Financieel resultaat

De jaarrekening sluit met een negatief resultaat van € 1.565.200 Dit is het resultaat vóór bestemming en heeft betrekking op het verschil tussen de actuele begroting en de realisatie 2023.

Budgetoverheveling

We toetsen aangevraagde overhevelingen aan de hand van onderstaande randvoorwaarden. Na deze toets is in totaal voor € 321.600 aan overhevelingen opgenomen in de Jaarstukken 2023.

Overhevelingen worden alleen in de jaarstukken opgenomen als:

- het totaalsaldo van baten en lasten een positief resultaat geeft
- het specifieke budget aan het eind van het jaar een positief resultaat heeft
- er een beleidsinhoudelijke noodzaak is
- het over te hevelen bedrag groter is dan € 10.000
- de uitvoering van de prestatie past in de werkplanning van het nieuwe jaar

- de realisatie van de prestatie plaatsvindt in het nieuwe jaar
- het geen herhaalde budgetoverheveling is
- het een incidenteel budget is en er in het nieuwe jaar geen structureel budget voor deze werkzaamheden beschikbaar is
- de aanvraag voor overheveling al bij de najaarsnota is aangemeld.

Als uitzondering zijn opgenomen:

- de middelen van de energietoeslag opgenomen. De middelen van de energietoeslag zijn specifiek voor dit doel uitgekeerd. De baten moeten verantwoord worden in jaar van ontvangst; 2023. De kosten op moment van beschikking. Inwoners kunnen de energietoeslag 2023 nog tot 1 juni 2024 aanvragen; kosten zijn dan te verwachten in 2024.
- Lagere kosten maironde jaarultimo. Door weersomstandigheden laatste maanden 2023 konden maironden niet worden uitgevoerd. Vanuit de eisen vanuit het beheerskwaliteitsplan en de contractuele verplichtingen met de nieuwe leverancier, dient dit onderhoud bij start van het nieuwe contract in 2024 alsnog plaats te vinden.

bedragen x € 1.000

Budgetoverhevelingen		Reden	Bedrag
Niet uitgevoerde of niet afgeronde activiteiten			
P2	Energietoeslag	nog uit te keren	252
P3	Maaironde / 0-ronde basis	verplichting	70
Totaal budgetoverhevelingen			322

3.4 Balans per 31 december 2023

bedragen x € 1.000

Activa	31-dec-2023	31-dec-2022
Vaste Activa		
Immateriële activa	4.897	4.916
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	257	166
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	4.640	4.750
Materiële activa	52.620	51.879
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.552	6.165
Investerings met economisch nut	38.555	37.980
Investerings met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	7.513	7.735
Financiële activa	4.266	4.199
Kapitaalvertrekking aan deelnemingen	162	162
Leningen aan woningbouwcorporaties	2.327	2.457
Leningen aan overige verbonden	292	315
Overige langlopende leningen	1.486	1.265
Totaal Vaste Activa	61.783	60.994
Vlottende Activa		
Voorraden	- 79	- 132
Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)	- 79	- 132
Uitzettingen < 1 jaar	4.905	10.618
Vorderingen op openbare lichamen	2.744	5.327
Overige vorderingen	2.160	3.464
Rekening courant verhouding met het Rijk	-	1.826
Liquide middelen	19	198
Liquide middelen (Kas,banksaldi)	19	198
Overlopende activa	818	718
Nog te ontvangen bedragen overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel		29
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	817	668
Overige overlopende activa	1	21
Totaal Vlottende Activa	5.663	11.402
Totaal Activa	67.447	72.396

bedragen x € 1.000

Passiva	31-dec-2023	31-dec-2022
Vaste passiva		
Eigen vermogen	14.275	16.567
Algemene reserves	5.256	6.319
Bestemmingsreserves	10.584	10.023
Saldo van rekening	- 1.565	225
Voorzieningen	12.488	12.104
Voorzieningen	12.488	12.104
Vaste schulden > 1 jaar	24.952	24.179
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	24.942	24.169
Waarborgsommen	11	10
Totaal Vaste passiva	51.716	52.850
Vlottende passiva		
Vlottende schulden < 1 jaar	9.485	13.375
Overige kasgeldleningen	-	4.500
Banksaldi	3.385	3.243
Overige vlottende schulden	6.100	5.632
Overlopende passiva	6.246	6.171
Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	- 7	83
Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	4.075	4.007
Overige overlopende passiva	2.178	2.082
Totaal Vlottende passiva	15.731	19.546
Totaal Passiva	67.447	72.396

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde geldleningen	31-dec-2023	31-dec-2022
Gewaarborgde geldleningen		
Hypotheken en particulieren	2.145	2.356
Geldleningen woningbouwcorporaties	88.737	74.020
Totaal gewaarborgde geldleningen	90.882	76.376
Achternvang WSW toerekenbaar deel schuld (in euro)	74.020	77.886

3.5 Toelichting op de balans

Vaste Activa

bedragen x € 1.000

Vaste activa	Boek- waarde 1-1-2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2023
Immateriële vaste activa	4.916	90	-	- 110	-	4.897
Materiële vaste activa	51.879	3.644	- 219	- 2.685	-	52.620
Financiële vaste activa	4.199	315	-	- 248	-	4.266
Totaal	60.994	4.050	- 219	- 3.042	-	61.783

Immateriële vaste activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2023
Immateriële activa						
kosten onderzoek en ontwikkeling	166	90	-	-	-	257
bijdragen aan activa in eigendom van derden	4.750	-	-	- 110	-	4.640
Totaal	4.916	90	-	- 110	-	4.897

Materiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2023
Maatschappelijk nut						
Bedrijfsgebouwen	0	-	-	- 0	-	-
Machines, apparaten en installaties	20	90	-	- 1	-	109
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	6.144	825	- 84	- 442	-	6.443
Totaal Maatschappelijk nut	6.165	915	- 84	- 444	-	6.552
Economisch nut						
bouwgrond in exploitatie voorbereiding	-	65	- 65	-	-	-
Gronden en terreinen	5.527	968	-	-	-	6.494
Bedrijfsgebouwen	25.482	328	-	- 1.363	-	24.446
Woonruimten	1.491	-	-	- 41	-	1.450
Vervoermiddelen	406	-	-	- 55	-	351
Machines, apparaten en installaties	770	207	-	- 109	-	868
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	3.865	930	- 51	- 164	-	4.581
Overig	440	9	-	- 85	-	364
Totaal Economisch nut	37.980	2.507	- 116	- 1.816	-	38.555
Economisch nut, dekking door heffing						
Grond-, weg-, en waterbouwkundige	7.460	222	- 18	- 392	-	7.273
Overig	274	-	-	- 33	-	241
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	7.735	222	- 18	- 425	-	7.513
Totaal	51.879	3.644	- 219	- 2.685	-	52.620

De grootste investeringen in 2023 betreffen:

		bedragen x € 1.000
Belangrijkste investeringen MVA (groter dan € 100.000)		Investeringen 2023
Belangrijkste investeringen		
Bedrijfsgebouwen		
Nieuwbouw gemeentewerf		128
Nieuwbouw milieustraat		121
Gronden en terreinen		
Grond Milieustraat Werf		968
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken		
Verbouwing en restauratie Markt 24		421
GVVP project 12: verw. paaltjes fietspaden		108
W15 2022 BKP Reconstructie Zandweg (fase 2)		191
W20 2022 BKP Romeinenbaan/geerweg herstel asfalt		251
B-15 2023 BKP Kasteelparkbrug (heftbrug)		103
W-23 BKP Levensd.Verleng.onderh. Smidsdijk/Dwarsd		189
Grond-, weg-, en waterbouwkundige		
WRP - 9 vervangen pompgemalen		166
Belangrijkste investeringen		2.646
Overige investeringen		999
Totaal		3.644

Financiële vaste activa

							bedragen x € 1.000
Financiële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Aflos- singen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2023	
Activum							
kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	162	-	-	-	-	162	
Totaal Activum	162	-	-	-	-	162	
Lening							
leningen aan woningbouwcorporaties	2.457	-	-	- 130	-	2.327	
leningen aan overige verbonden partijen	315	-	-	- 23	-	292	
leningen aan overige langlopende leningen	1.265	315	-	- 95	-	1.486	
Totaal Lening	4.037	315	-	- 248	-	4.104	
Totaal	4.199	315	-	- 248	-	4.266	

Vlottende activa

bedragen x € 1.000

Vlottende Activa	31-dec-2023	31-dec-2022
Vorraden	- 79	- 132
Uitzettingen < 1 jaar	4.905	10.618
Liquide middelen	19	198
Overlopende activa	818	718
Totaal	5.663	11.402

Vorraden

bedragen x € 1.000

Voorraad bouwgrond in exploitatie - Boekwaarde	Realisatie					Boek- waarde 31-12-2023
	Boek- waarde 1-1-2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Resultaat- neming	Afsluiting projecten	
Woningbouw & bedrijventerreinen	2.406	725	- 1.088	444	- 1.784	703
Voorziening verliezen	- 2.538	- 28	-	-	1.784	- 782
Totaal	- 132	697	- 1.088	444	-	- 79

In de toelichting op de actualisatie van de grondexploitaties jaarrekening 2023 geven we een toelichting en inzicht in het verloop van de grondexploitatie.

Uitzettingen korter dan één jaar

bedragen x € 1.000

Uitzettingen korter dan één jaar	31-dec-2023	31-dec-2022
Rekening courant verhouding met het Rijk		
Schatkistbankieren	-	1.826
Totaal Rekening courant verhouding met het Rijk	-	1.826
Vorderingen op openbare lichamen		
Vorderingen op openbare lichamen	2.744	5.327
Totaal Vorderingen op openbare lichamen	2.744	5.327
Overige vorderingen		
Vorderingen op openbare lichamen	- 579	- 882
Overige vorderingen	512	922
Debiteuren belastingen	926	1.110
Debiteuren sociale zaken	986	912
Nog te ontvangen bedragen	931	2.066
Voorziening dubieuze debiteuren	- 615	- 663
Totaal Overige vorderingen	2.160	3.464
Totaal	4.905	10.618

Schatkistbankieren

bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(1a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-	787	1.061	26
(1b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(1) = (1a) / (1b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	9	12	0
Drempelbedrag					
(2a)	Begrotingstotaal verslagjaar	63.525	63.525	63.525	63.525
(2b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	63.525	63.525	63.525	63.525
(2c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(2) = Nieuwe berekening	Drempelbedrag vanaf 1 juli 2021	1.271	1.271	1.271	1.271
(3a) = (2) > (1)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.271	1.262	1.259	1.270
(3b) = (1) > (2)	Overschrijding van het drempelbedrag				

Als gemeente moeten wij voldoen aan de Wet verplichting schatkistbankieren. Daarmee zijn wij verplicht overtollige middelen te storten in de schatkist van het rijk. Voor het vereenvoudigen van het dagelijkse kasbeheer hanteert het rijk een drempelbedrag. Alle liquide middelen onder dit drempelbedrag hoeven we niet te storten in de schatkist.

Liquide middelen

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2023	31-dec-2022
Liquide middelen (Kas,banksaldi)	19	198
Totaal	19	198

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2023	31-dec-2022
Bank Nederlandse gemeenten	2	2
Rabobank	10	183
Overig	7	13
Totaal	19	198

Overlopende activa

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	31-dec-2023	31-dec-2022
Nog te ontvangen bedragen overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel		29
Vooruitbetaalde bedragen	767	612
Vorderingen uit hoofde faciliterend grondbeleid	50	56
Overige overlopende activa	1	21
Totaal	818	718

bedragen x € 1.000

Nog te ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2022	Nog te ontvangen	Ontvangen	31-dec-2023
Nederlandse overheidslichamen				
Gemeente Zeist regionale inkoop en implementatie	10	-	10	-
Leader/Provincie Utrecht	19	-	19	-
Nog te ontvangen Beschermd wonen regio ZOU	-	-	-	-
Nederlandse overheidslichamen	29	-	29	-
Europese overheidslichamen				
Europese overheidslichamen	nvt	nvt	nvt	nvt
Europese overheidslichamen	-	-	-	-
Totaal	29	-	29	-

PASSIVA

Vaste passiva

bedragen x € 1.000

Vaste Passiva	31-dec-2023	31-dec-2022
Eigen vermogen	14.275	16.567
Voorzieningen	12.488	12.104
Vaste schulden > 1 jaar	24.952	24.179
Totaal	51.716	52.850

Eigen vermogen

Hieronder vallen de algemene reserves en bestemmingsreserves. Deze middelen zijn gevormd door het toevoegen van het rekeningresultaat en overige toevoegingen ten laste van de exploitatie. Hieronder volgt een gedetailleerd overzicht van de reserves en de mutaties. Het saldo per 1-1-2022 is voor het overzicht voor resultaat 2022. Het eindtotaal per 31-12-2023 is exclusief het resultaat boekjaar 2023.

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 1-1-2023	Resultaat 2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve					
Algemene reserve	6.319	225	424	- 1.712	5.256
Totaal Algemene reserve	6.319	225	424	- 1.712	5.256
Bestemmingsreserve					
BR Sociaal Domein	10	-	1.043	- 1.053	-
BR BUIG	75	-	52	-	127
BR Egalisatiereserve lokaal minimabeleid	74	-	103	- 117	61
BR onderhoud scholen	735	-	98	-	833
BR Integraal Huisvestingsplan (IHP)	3.128	-	-	-	3.128
BR AVP projecten	19	-	-	- 19	-
BR Monumentenbeleid	7	-	-	- 7	-
BR Fonds volkshuisvesting	26	-	-	- 26	-
BR Milieu en duurzaamheid	339	-	144	- 227	256
BR Mobiliteitsfonds	93	-	-	-	93
BR beheer openbare ruimte	146	-	-	- 146	0
BR Degeneratievergoeding	65	-	-	- 2	64
BR Onderhoud watergangen (baggerplan)	363	-	83	- 90	356
BR onderhoud gebouwen	1.772	-	722	- 623	1.870
BR Organisatie	137	-	-	- 90	47
BR COVID 19	329	-	-	- 329	-
BR Oekraïne	126	-	-	-	126
BR Stedelijke vernieuwing	-	-	1.490	- 287	1.203
Totaal Bestemmingsreserve	7.445	-	3.736	- 3.015	8.165
Bestemmingsreserve gekoppeld dekking kap last					
BRG Gemeentehuis	600	-	-	- 476	123
BRG kapitaallasten tractie	21	-	-	- 3	18
BRG Sociaal Domein uitbreiding woningvoorraad	104	-	- 3	- 22	79
BRG Verbouwing Markt 24	559	-	-	-	559
BRG Zandweg	-	-	185	-	185
Totaal Bestemmingsreserve gekoppeld dekking kap last	1.284	-	182	- 501	965

BR Grondbeleid					
BR Grondbeleid	1.294	-	444	- 285	1.453
Totaal BR Grondbeleid	1.294	-	444	- 285	1.453
Totaal					
	16.342	225	4.786	- 5.513	15.840

Algemene reserve

Doel van de algemene reserve is het zijn van een buffer voor het opvangen van risico's, waarvan de financiële gevolgen vooraf redelijkerwijs niet zijn in te schatten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves hebben de volgende doelen:

- **BR sociaal domein**
Doel hiervan is het opvangen van prijsrisico's binnen de Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet en voor vernieuwingsprojecten binnen het sociaal domein. Deze reserve is opgeheven, bij raadsbesluit 23 mei 2023 naar aanleiding van het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen 2023.
- **BR egalisereserve lokaal minimabeleid**
Voor het egaliseren van de kosten voor lokaal minimabeleid
- **BR onderhoud scholen**
Eind 2020 zijn de voorzieningen onderhoud de Toermalijn/Het Veldhuis en onderhoud BS het Anker opgeheven en zijn de saldi conform Najaarsnota 2020 overgeheveld naar de bestemmingsreserve onderhoud scholen.
- **BR Integraal Huisvestingsplan (IHP)**
Deze voorziening is gevormd vanuit de gelden van precario Stedin. Doel van deze reserve is het dekken van een deel van de kapitaallasten voor het integraal huisvestingsplan scholen.
- **BR AVP (Agenda Vitaal Platteland) projecten**
De reserve is gevormd om te komen tot een vitaal buitengebied met ontwikkelingsruimte voor agrarische bedrijvigheid, natuur, recreatie en toerisme. Deze reserve is opgeheven, bij raadsbesluit 23 mei 2023 naar aanleiding van het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen 2023.
- **BR monumentenbeleid**
Betreft budget voor het toekennen van subsidies voor de restauratie van beeldbepalende monumenten (na aanwijzing). Deze reserve is opgeheven, bij raadsbesluit 23 mei 2023 naar aanleiding van het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen 2023.
- **BR fonds volkshuisvesting**
De reserve mag slechts worden gebruikt ten behoeve van de Volkshuisvesting. Dit is vastgelegd in de huisvestingsverordening. Deze reserve is opgeheven, bij raadsbesluit 23 mei 2023 naar aanleiding van het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen 2023.
- **BR milieu en duurzaamheid**
Deze reserve is ingesteld bij de Voorjaarsnota 2016 ten behoeve van het Beleidsplan Milieu, duurzaamheid en energietransitie. Hij wordt nu aangewend voor de egalisatie van de uitgaven voor duurzaamheid.
- **BR mobiliteitsfonds**
Ter dekking van kosten die gemaakt worden voor bevordering van mobiliteit.
- **BR Beheer openbare ruimte**
De reserve is bij de jaarrekening 2019 gevormd ter vervanging van de voorziening integraal beheerplan openbare ruimte
- **BR Degeneratievergoeding**

De vorming van deze reserve is gebaseerd op de vergoeding die wordt ontvangen voor het herstellen van werkzaamheden die door derden in de openbare ruimte zijn uitgevoerd. Het bedrag wordt echter eerder ontvangen dan dat de herstelwerkzaamheden worden uitgevoerd.

- **BR onderhoud watergangen (baggerplan)**
Bestemd voor de uitvoering van onderhoud van watergangen
- **BR onderhoud gebouwen**
Eind 2020 is de voorziening groot onderhoud gebouwen opgeheven en is het saldo conform Najaarsnota 2020 overgeheveld naar de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen
- **BR Organisatie**
Bestemd voor de draagkracht en draaglast van de organisatie meer in evenwicht te brengen. Vorming bij jaarrekening 2020.
- **BR programma slimme werkprocessen**
Budget voor het mogelijk maken aan de voorkant de formatieverzilvering in te boeken in de administratie. Deze reserve is opgeheven, bij raadsbesluit 23 mei 2023 naar aanleiding van het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen 2023.
- **BR COVID 19**
De reserve is bij de jaarrekening 2020 gevormd ter dekking van (nagekomen) kosten vanuit de coronacrisis. Deze reserve is opgeheven, bij raadsbesluit 23 mei 2023 naar aanleiding van het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen 2023.
- **BR Oekraïne**
De reserve is bij jaarrekening 2022 gevormd ter dekking van (nagekomen) kosten ten behoeve van de opvang van Oekraïners. Het saldo vanuit 2022 is gelijk gebleven. De gemaakte kosten 2023 zijn gedekt met de vanuit het rijk ontvangen middelen.
- **BR Stedelijke vernieuwing**
Reservering voor projecten ter bevordering van Stedelijke vernieuwing en het op peil te houden van de leefomgeving.
- **BR grondbeleid**
Doel van deze reserve volgens de nota grondbeleid is het dekken van de mogelijk kosten van het vormen van een voorziening voor negatieve grondexploitaties en het opvangen van risico's op de grondexploitaties.
- **BRG gemeentehuis**
De 'gekoppelde' bestemmingsreserve Gemeentehuis is bestemd voor de kapitaallasten van het gemeentehuis. Jaarlijks wordt een onttrekking gedaan als bijdrage in de lasten van rente en afschrijving.
- **BRG kapitaallasten tractie**
Deze bestemmingsreserve komt voort uit verkoopresultaat van tractie en dient ter (gedeeltelijke) dekking van de vervangende investeringen tractie. Jaarlijks wordt een onttrekking gedaan als bijdrage in de lasten van rente en afschrijving.
- **BRG sociaal domein uitbreiding woningvoorraad**
Ter dekking van de kapitaalslasten voor huisvesting van statushouders.
- **BRG verbouwing Markt 24**
Ter dekking van een deel van de kapitaalslasten voor de verbouwing van de markt.
- **BRG Zandweg**
Ter dekking van een deel van de kapitaalslasten voor vervanging zandweg naar aanleiding van de verhoging van het krediet in 2023.

Voorzieningen

Voorzieningen maken onderdeel uit van het vreemd vermogen en worden gevormd om redenen zoals aangegeven in de waarderingsgrondslagen.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 1-1-2023	Toevoe- gingen	Vrijval	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2023
Voorzieningen onderhoud					
VZ onderhoud speelvoorzieningen	10	-	- 10	-	-
Totaal Voorzieningen onderhoud	10	-	- 10	-	-
Voorzieningen verplichtingen en risico's					
VZ Omgevingsvisie Kromme Rijn gebied	1	-	- 1	-	-
VZ pensioenen wethouders	3.254	4	-	- 302	2.956
VZ Verlofsparen	52	60	-	-	112
Totaal Voorzieningen verplichtingen en risico's	3.307	64	- 1	- 303	3.067
Voorzieningen van derden verkregen middelen					
VZ reiniging	1.297	313	-	-	1.610
VZ riolering/GRP IV	7.490	881	- 560	-	7.811
Totaal Voorzieningen van derden verkregen middelen	8.787	1.194	- 560	-	9.421
Totaal	12.104	1.258	- 571	- 303	12.488

De voorzieningen hebben de volgende doelen:

Voorzieningen verplichtingen en risico's

- **VZ omgevingsvisie Kromme Rijn gebied**
Voor het ontwikkelen omgevingsvisie Kromme Rijn gebied, valt het saldo vrij in 2023
- **VZ pensioenen wethouders**
Elk jaar wordt er een actuariële berekening gemaakt voor de wethouders pensioenen. Op grond van deze berekening wordt de storting en de onttrekking gedaan.
- **VZ verlofsparen**
Voorziening voor uitbetalen gespaard verlof. Dit is verplicht vanuit BBV vanaf 2022 en is dus dit jaar nieuw aangemaakt. Het spaarverlof is een verplichting van niet-gelijke omvang. Hiervoor moet een voorziening worden opgenomen, omdat het spaarsaldo in de tijd vanwege toevoegingen en opnamen van het spaarverlof van niet gelijke omvang is.

Voorzieningen van derden verkregen middelen

- **VZ reiniging**
Voor het egaliseren van de overschotten en tekorten op het taakveld afval.
- **VZ riolering**
Voor het egaliseren van de overschotten en tekorten op het taakveld riolering.

De volgende voorzieningen zijn verwerkt aan de activakant van de balans:

bedragen x € 1.000

Voorzoningen activazijde balans	Saldo 1-1-2023	Toevoe- gingen	Vrijval	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2023
Voorzoningen grondexploitatie					
De Hoogstraat / De Heul	782	-	-	-	782
VZ GREX De Engk	1.035	28	- 1.062	-	0
VZ GREX Oranjarahof	721	-	- 721	-	-
Voorzoningen grondexploitatie	2.538	28	- 1.783	-	782
Voorzoningen debiteuren					
VZ dubieuze debiteuren	102	57	-	- 101	57
Voorzoningen debiteuren	102	57	-	- 101	57
Voorzoningen debiteuren Belastingen					
VZ dubieuze debiteuren belastingen	57	27	-	-	84
Voorzoningen debiteuren Belastingen	57	27	-	-	84
Voorzoningen debiteuren Soza					
VZ dubieuze debiteuren SOZA	504	- 31	-	-	474
Voorzoningen debiteuren Soza	504	- 31	-	-	474
Totaal	3.201	81	- 1.783	- 101	1.397

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

bedragen x € 1.000

Opgenomen leningen	Oorspr. Bedrag	Rente %	Begin looptijd	Einde looptijd	Boek- waarde 1-1-2023	Opname 2023	Aflossing 2023	Boek- waarde 31-12- 2023
Gemeente Wijk bij Duurstede								
BNG 40.103819	10.200	4,97%	2009	2054	8.994	-	- 145	8.849
BNG 40.107355	4.250	3,54%	2013	2032	2.491	-	- 212	2.279
BNG 40.88967	578	2,42%	2015	2023	48	-	- 49	- 0
NWB10028223	3.710	3,91%	2015	2054	3.344	-	- 54	3.290
BNG 40.115826	6.000	0,99%	2022	2023	6.000	-	- 6.000	-
BNG 40.116665	6.000	3,85%	2023	2024	-	6.000	-	6.000
Gemeente Wijk bij Duurstede	30.738				20.877	6.000	- 6.460	20.417
Leningen sportvelden								
NWB1-31006	200	0,23%	2021	2033	184	-	- 17	167
NWB1-31007	350	0,66%	2021	2046	337	-	- 13	324
BNG 40.115894	315	2,15%	2022	2034	315	-	- 23	292
BNG 40.116423	315	3,37%	2023	2035	-	315	-	315
Leningen sportvelden	1.180				836	315	-53	1.098
Woningst. Volksbelang Wijk bij Duurstede								
BNG 40.72589	528	1,45%	2008	2038	346	-	- 19	327
BNG 40.74654	1.795	0,45%	2010	2040	1.275	-	- 68	1.207
BNG 40.76220	1.115	0,40%	2012	2041	837	-	- 43	794
Woningst. Volksbelang Wijk bij Duurstede	3.438				2.457	0	-130	2.328

Lening brandweerkazerne Cothen/Langbroek									
BNG 40.116209	1.100	2,98%	2023	2051	-	1.100	-	1.100	
Lening brandweerkazerne Cothen/Langbroek	1.100					-	1.100	0	1.100
Waarborgsommen									
Waarborgsommen						10			10
Waarborgsommen	-					10	0	0	10
Totaal	36.456					24.180	7.415	- 6.642	24.953

Rentelast over langlopende schulden bedraagt € 759.702

Vlottende passiva

bedragen x € 1.000

Vlottende Passiva	31-dec-2023	31-dec-2022
Vlottende schulden < 1 jaar	7.356	13.375
Overlopende passiva	8.375	6.171
Totaal	15.731	19.546

Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

bedragen x € 1.000

Netto vlottende schulden met looptijd korter dan één jaar	31-dec-2023	31-dec-2022
Overige kasgeldleningen	-	4.500
Banksaldi	3.385	3.243
Overige vlottende schulden	3.970	5.632
Totaal	7.356	13.375

bedragen x € 1.000

Overige schulden	31-dec-2023	31-dec-2022
Crediteuren	3.760	1.749
Facturen en overige schulden		2.731
Rente		918
Salarissen		234
Totaal	3.760	5.632

Overlopende passiva

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2023	31-dec-2022
Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	-	83
Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	4.075	4.007
Overige overlopende passiva	4.300	2.082
Totaal	8.375	6.171

bedragen x € 1.000

Ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2022	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling	31-dec-2023
Nederlandse overheidslichamen				
Voorschot voor- en vroegschoolse educatie (vve)	472	291	- 472	291
D14 Specifieke uitkering onderwijsvertraging	-	182		182
Voorschot specifieke uitkering sport (spuk) H4	50	20		70
Voorschot NPO gelden 2021 en 2022	167	-	- 167	0
Voorschot Toeslagenaffaire 2021 en 2022	15	-	- 15	0
H30 Brede Spuk		50		50
D8 Onderwijsachterstand t/m 2023		350		350
G3 terugbetaling 22/23		28		28
A16 SPUK GOO/POO			- 26	- 26
G4 TOZO		29		29
D19 Tijdelijke huisvesting ontheemden		1		1
C92 SPUK inform digitale overheid		3		3
C62 gedeerde kosten BSR		2		2
C62 nog te besteden uitvoeringskosten		3		3
E81 Restant SPUK Ambassadeursproject YMCA		14		14
C55 SPUK energieaanpak armoede 2023		273		273
SPUK C94 verduurzaming		366		366
Subsidie OV fietsvoorziening	367	350	- 367	350
Vooruitontvangen subsidie project 342	135			135
Voorschot RREW	90			90
Provincie Loodproject	66	66	- 66	66
Bijdrage inzet Toezicht en Handhaving	34		- 34	-
Gemeente Utrecht impuls klimaatregeling	104	63	- 104	63
Provincie Utrecht reconstructie zandweg	489			489
Voorschot Circulair ambachtscentrum	3			3
Provincie Utrecht oversteekplaats/fietspaaltjes	71		- 71	-
Voorschot Rotonde Zandweg	107			107
Voorschot Flexwoningen	795	575	- 840	529
Gemeente Zeist, jeugd verblijf	140		- 140	- 0
Subsidie vitaliteit binnenstad	5		- 5	0
Subs. Isolatievouchers Prov.Utrecht	123	38	- 123	38
Subs. Verduurzaming bedrijventerrein Broekweg	13		- 13	-
Voorschot aanpak energiearmoede	291		- 291	0
Energietoeslag	348		- 348	-
Ministerie VWS sportakkoord	0			0
RVO Verbonden buurten	-			-
Bijdrage educatie regiogemeenten	0			0
Voorschot onderwijsroute	-			-
CDOKE		251		251
G10 en G13 Wet inburgering en onderwijsroute t/m 23	123	218	- 121	220
Overig		86	-	86
Nederlandse overheidslichamen	4.007	3.306	- 3.238	4.075
Europese overheidslichamen	nvt	nvt	nvt	nvt
Europese overheidslichamen	-	-	-	-
Totaal	4.007	3.306	- 3.238	4.075

bedragen x € 1.000

Overige overlopende passiva	31-dec-2023	31-dec-2022
Zorgfacturen	1.042	979
Loonheffing	744	740
Pensioenpremie	145	137
Overig overlopende passiva	2.369	226
Totaal	4.300	2.082

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat garant voor een aantal gewaarborgde geldleningen voor de binnen de gemeente opererende woningbouwverenigingen en – stichtingen evenals een aantal Wijkse verenigingen en instellingen. De totale omvang van de afgegeven garanties is als volgt te specificeren.

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde leningen	Oorspr. Lening	Percentage borg	Restant geldlening 1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Restant geldlening 31-12-2023
Woningcorporaties:						
WSW Stichting NabijWonen	14.245	50%	9.830	304	-	10.134
WSW Stichting Mooiland	6	50%	6	-	-	6
WSW Stichting Woonin	55.425	50%	42.857	15.370	-	58.227
WSW Woonzorg Nederland	20.834	50%	21.327	-	- 957	20.370
Woningcorporaties:	90.510		74.020	15.674	- 957	88.737
Gewaarborgde leningen particulieren:						
ABN Amro		100%	1	-	- 1	-
Florius		100%	14	-	- 9	5
ASR (was Amev)		100%	-	-	-	-
ING Wijk bij Duurstede	469	100%	7	-	-	7
Rabo Kromme Rijnstreek		100%	-	-	-	-
Rabobank Eindhoven		100%	405	-	-	405
REAAL Levensverzekeringen (SRLEV)		100%	9	-	- 9	-
Regiobank	225	100%	14	-	- 8	6
SNS Bank	201	100%	36	-	- 36	-
Westland Utrecht		100%	7	-	- 6	1
Gewaarborgde leningen particulieren:	895		493	-	- 69	424
Gewaarborgde leningen niet-particulieren:						
NWB Bank		100%	1.863	-	- 142	1.721
Gewaarborgde leningen niet-particulieren	-		1.863	-	- 142	1.721
Totaal	91.405		76.376	15.674	- 1.168	90.882

Rekening courant BNG

Wij hebben bij de BNG een rekening courant kredietfaciliteit van € 4.000.000.

Daarnaast een direct gegarandeerde krediet faciliteit voor Stichting Verzamelgelden Gemeentelijke VerduurzamingsRegeling ter hoogte van € 1.750.000 met datum einde 30-06-2051 en dekkingspercentage van 100.

Jeugdhulp - Gezinshuis Helder en Stichting Driestroom

De Gemeente is een civielrechtelijke procedure tegen gezinshuis Helder en Stichting Driestroom gestart omdat er mogelijk sprake is dat er onterechte declaraties ingediend zijn voor het niet leveren van jeugdhulp. De Gemeente heeft in het kader van haar verhaalsmogelijkheden beslag gelegd op de bankrekeningen van het Gezinshuis en op de verkoopopbrengst van het onroerend goed dat het Gezinshuis in de zomer van 2021 heeft verkocht. In het vierde kwartaal van 2024 wordt een definitieve uitspraak van de rechtbank verwacht.

Operational lease

We hebben als lessee operationele leasecontracten voor vijf auto's welke bij beheer openbare ruimte en handhaving zijn ingezet. De totale huidige verplichting bedraagt € 99.116 waarvan € 37.450 betrekking heeft op 2024 en € 33.436 op 2025 en € 28.230 op 2026.

3.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing

3.7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: De gemeenteraad van de Gemeente Wijk bij Duurstede

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023 van de Gemeente Wijk bij Duurstede te Wijk bij Duurstede gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva van de Gemeente Wijk bij Duurstede per 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. het overzicht van baten en lasten over 2023;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
4. de SISA-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad Wijk bij Duurstede op 14 december 2021 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Wijk bij Duurstede zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden – rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 180. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen.

Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 4.410.000, ligt boven de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 716.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 35.800 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Conform onze beroepsstandaarden hebben wij aandacht besteed aan het risico op het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het college van burgemeester en wethouders. In onze controle hebben wij bovendien het volgende frauderisico onderkend:

- frauderisico dat een medewerker zelfstandig crediteurenstamgegevens muteert en / of valse inkoopfacturen in de administratie verwerkt en / of betalingen aan crediteuren omleidt voor persoonlijk gewin.

Deze risico's zijn niet zodanig dat we hieraan significante aandacht hebben besteed. Op basis van onze risicoanalyse hebben wij geen andere materiële frauderisico's gesignaleerd.

De door ons uitgevoerde specifieke werkzaamheden voor de geïdentificeerde frauderisico's zijn als volgt:

Het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het college van burgemeester en wethouders

Het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het college van burgemeester en wethouders hebben wij ondervangen door het selecteren van journaalposten op basis van risicocriteria, zoals de memoriaalboekingen en de schattingsposten. Deze journaalposten alsook de belangrijke schattingen van het college van burgemeester en wethouders, zoals de waardering van vaste activa en debiteuren en de volledigheid van de voorzieningen, hebben wij in detail gecontroleerd. Eveneens hebben wij de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen.

Het door een medewerker zelfstandig crediteurenstamgegevens muteren en / of verwerken van valse inkoopfacturen in de administratie en / of omleiden van betalingen aan crediteuren voor persoonlijk gewin

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing rondom het factuurverwerkings- en betalingsproces.

Daarnaast hebben we een deelwaarneming verricht op de bedrijfskosten en hebben we vastgesteld dat de prestaties geleverd zijn en de betalingen zijn verricht aan het juiste bankrekeningnummer.

Voorts hebben wij in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Tevens hebben we kennisgenomen correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude.

Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in het onderdeel 'paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing' in het jaarverslag heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten. Onze werkzaamheden om deze inschatting van het college van burgemeester en wethouders te evalueren omvatten onder andere:

- kennisnemen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college van burgemeester en wethouders en overwegen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle van de jaarrekening kennis hebben en door het college van burgemeester en wethouders te bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten en deze waar relevant te valideren met onderliggende documentatie;
- kennisnemen van de meerjarenbegroting 2024-2027 en de ontwikkelingen in de sector lokale overheden en het evalueren hiervan;
- vastgesteld dat de verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare ratio's;
- inwinnen van inlichtingen bij het college van burgemeester en wethouders over haar kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering na de periode van beoordeling.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeesters en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet.⁶³ Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeesters en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeesters en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het college van burgemeesters en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeente Wijk bij Duurstede, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader 2023 dat is vastgesteld door de raad op 12 december 2023 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeesters en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeesters en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeesters en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente Wijk bij Duurstede in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeesters en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het college van burgemeesters en wethouders op 14 december 2021, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente Wijk bij Duurstede;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeesters en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeesters en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 2 juli 2024
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

drs. D.J. Han RA

4 Deel IV Toelichtingen en Begrotingsrechtmatigheid

4.1 WNT verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de voor op gemeente Wijk bij Duurstede van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2021 is gesteld op € 209.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens huidig jaar

Wet normering topinkomens		Gegevens 2023	
Naam	W.J. de Jonge	J.P. de Groot	
Functiegegevens	Gemeente secretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 30/11	01/01 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 99.732	€ 91.627	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.088	€ 13.386	
<i>Subtotaal</i>	€ 115.820	€ 105.013	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 204.060	€ 223.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 115.820	€ 105.013	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	

Bedragen x € 1

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens vorig jaar

Bedragen x € 1

Wet normering topinkomens		Gegevens 2022		
Naam		W.J. de Jonge	I. Joosten	J.P. de Groot
Functiegegevens		Gemeente secretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/01 - 31/12	01/01 - 31/08	31/08 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,00	0,89	1,00
Dienstbetrekking?		ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 102.189	€ 50.595	€ 28.303
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 18.212	€ 8.796	€ 5.029
<i>Subtotaal</i>		€ 120.401	€ 59.391	€ 33.332
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 216.000	€ 144.000	€ 72.000
Bezoldiging		€ 120.401	€ 59.391	€ 33.332

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens huidig jaar en gegevens vorig jaar

Bedragen x € 1

Wet normering topinkomens	Gegevens 2023	Gegevens 2022
Naam	N. van den Bergh	R. Brekelmans
Functiegegevens	(waarnemend) Gemeente secretaris	(waarnemend) Gemeente secretaris
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	30/10 - 31/12	1/7 - 1/11
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3 maanden	5 maanden
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	224	461
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	ja	ja
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 88.500	€ 143.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 48.384	€ 94.966
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 29.120	€ 59.930
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 29.120	€ 59.930
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Bezoldiging	€ 29.120	€ 59.930

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.2 Incidentele baten en lasten

bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten		Rekening 2023
Incidentele baten en lasten		
P2	Incidentele lasten uit recapitulatie verschillen	- 39
P3	Incidentele lasten uit recapitulatie verschillen	- 91
P5	Incidentele lasten uit recapitulatie verschillen	- 470
P6	Incidentele lasten uit recapitulatie verschillen	- 38
P7	Incidentele lasten uit recapitulatie verschillen	- 42
P9	Incidentele lasten uit recapitulatie verschillen	- 1.339
Totaal incidentele lasten		- 2.019
Incidentele baten		
P9	Kosten Opvang ontheemden Oekraïne	2.058
Totaal incidentele baten		2.058
Incidentele toevoegingen reserves		
P2	Mutatie reserves	- 1.195 N
P3	Mutaties reserves	- 243 N
P5	Mutatie reserves	- 444 N
P6	Mutatie reserves	- 174 N
P7	Mutatie reserves	- 144 N
P8	Mutatie reserves	- 79 N
P9	Mutatie reserves	- 889 N
Totaal incidentele toevoegingen reserves		- 3.169
Incidentele onttrekkingen reserves		
P2	Mutaties reserves	1.191
P3	Mutatie reserves	433
P4	Mutatie reserves	20
P5	Mutatie reserves	471
P6	Mutatie reserves	21
P7	Mutatie reserves	227
P9	Mutatie reserves	833
Totaal incidentele onttrekkingen reserves		3.196
Totaal incidentele baten en lasten		67

Nadere toelichting op de incidentele baten en lasten:

		bedragen x € 1.000	
Incidentele baten en lasten		Rekening 2023	Toelichting
Incidentele lasten			
P2	Regiotaxi	- 12	Kosten voor ontwikkeling aanbesteding
P2	Deelname pilot scheiden	- 27	Incidenteel pilot
P3	Invasieve plantensoorten	- 13	Extra inspanning pilot voor invasieve soorten
P3	Draagkrachtberekening	- 19	Incidenteel t.b.v. draagkrachtberekening
P3	Milieucriminaliteit	- 10	Eenmalige impuls
P3	Natuureducatie uitvoeringsprogramma en educatie	- 18	Opstellen programma
P3	Sanering asbest daken	- 12	Incidenteel, daarna gesaneerd
P3	Uitvoeringsprogramma groenstructuurplan (incidenteel)	- 11	Opstellen programma
P3	Haalbaarheidsonderzoek natuurbegraafplaatsen	- 9	Eenmalig onderzoek
P5	Diverse programma 5 met name Omgevingswet	- 470	Incidenteel voor invoering
P6	Diversen programma 6	- 38	Eenmalige impuls
P7	Programma 7 Duurzaamheid	- 42	Eenmalig beleid
P9	Burgerparticipatie	- 10	Eenmalige impuls
P9	Basisregistratie Ondergrond BRO eenmalig	- 10	Eenmalig beleid
P9	Performanceverbetering Zaaksysteem	- 10	Eenmalig beleid
P9	Implementatie Wet open overheid (WOO)	- 79	Incidenteel voor invoering
P9	Kosten Opvang ontheemden Oekraïne	- 1.230	Incidentele kosten
Totaal incidentele lasten		- 2.018	-
Incidentele baten & besparingen			
P9	Kosten Opvang ontheemden Oekraïne	2.058	Incidentele baten
Totaal incidentele baten		2.058	-

4.3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve

bedragen x € 1.000

Structurele toevoegingen en onttrekkingen		Rekening 2023
Structurele toevoegingen		
P1-9	Groot onderhoud gebouwen	- 254
P2	Groot onderhoud scholen	- 99
Totaal structurele toevoegingen		- 353
Structurele onttrekkingen		
P9	Kapitaallasten	476
P1-9	Groot onderhoud gebouwen	575
Totaal structurele onttrekkingen		1.051
Totaal structurele toevoegingen en onttrekkingen		698

4.4 Structureel resultaat

bedragen x € 1.000

Structureel resultaat		Rekening 2023
Resultaat		
	Saldo van baten en lasten	- 2.292
	Mutatie reserves	727
Resultaat		- 1.565
incidentele baten en lasten		
	Incidentele lasten	- 2.019
	Incidentele baten	2.058
	Incidentele toevoegingen reserves	3.169
	Incidentele onttrekkingen reserves	- 3.196
Af: incidentele baten en lasten		11
Totaal structureel resultaat		- 1.554

4.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. In het per 14 december 2023 door de raad vastgestelde normenkader is deze relevante wet- en regelgeving nader toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% maximaal van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves (€ 71.608.492) en is daarmee vastgesteld op € 716.085,-.

In de kadernota rechtmatigheid 2023 geeft de Commissie BBV aan dat het oordeel moet zijn gebaseerd op de bruto begrotingsonrechtmatigheden. Er mag dan geen rekening worden gehouden met de afwijkingen die acceptabel zijn. Vanuit **dat standpunt** is er sprake van onrechtmatigheid in de verantwoorde baten en lasten alsook de balansmutaties wanneer dit boven de gestelde grens uitkomt

Oordeel

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Bedragen in € 1.000

De geconstateerde afwijkingen betreffen:	
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	1.890
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	54
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	2.466
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>4.410</i>
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduïd vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid .	1.944
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	2.466
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	449
M&O criterium	
Geen bevindingen	-
Totaal van onrechtmatigheden *	4.859

*Dit betreft optelling van begrotingsonrechtmatigheden, voorwaardencriterium en M&O criterium

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

5 Bijlagen

5.1 Baten en lasten per taakveld

bedragen x € 1.000

Taakvelden per hoofdtaakveld	Rekening 2023		
	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten			
0. Bestuur en ondersteuning	- 14.190	47.245	33.055
0.1 Bestuur	- 1.258	3	- 1.255
0.2 Burgerzaken	- 957	384	- 573
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 785	45	- 741
0.4 Overhead	- 10.612	435	- 10.177
0.5 Treasury	- 80	154	74
0.61 OZB woningen		4.584	4.584
0.62 OZB niet-woningen		1.373	1.373
0.64 Belastingen overig	- 288	17	- 271
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	- 80	40.250	40.171
0.8 Overige baten en lasten	- 147		- 147
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	16		16
1. Veiligheid	- 2.437	1	- 2.436
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 1.954		- 1.954
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 483	1	- 482
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	- 3.422	374	- 3.048
2.1 Verkeer en vervoer	- 3.141	209	- 2.932
2.2 Parkeren		34	34
2.3 Recreatieve havens	- 43	4	- 39
2.4 Economische havens en waterwegen	- 238	127	- 111
3. Economie	- 518	- 103	- 622
3.1 Economische ontwikkeling	- 274	9	- 265
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	- 83	- 198	- 281
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 88	13	- 75
3.4 Economische promotie	- 73	72	- 1
4. Onderwijs	- 3.115	820	- 2.295
4.1 Openbaar basisonderwijs	- 14		- 14
4.2 Onderwijshuisvesting	- 1.862	520	- 1.342
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 1.239	300	- 938
5. Sport, cultuur en recreatie	- 4.298	322	- 3.976
5.1 Sportbeleid en activering	- 240	150	- 90
5.2 Sportaccommodaties	- 836	30	- 806
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 243		- 243
5.4 Musea	- 59		- 59
5.5 Cultureel erfgoed	- 192	64	- 127
5.6 Media	- 24		- 24
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 2.704	77	- 2.627
6. Sociaal domein	- 28.467	7.073	- 21.394
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 3.696	2.640	- 1.056
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	- 2.582		- 2.582
6.3 Inkomensregelingen	- 7.249	4.173	- 3.076
6.4 WSW en beschut werk	- 1.114		- 1.114
6.5 Arbeidsparticipatie	- 278		- 278

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 811	161	- 650
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 30		- 30
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	- 2.087		- 2.087
6.71b Begeleiding (WMO)	- 1.165		- 1.165
6.71c Dagbesteding (WMO)	- 477		- 477
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 65		- 65
6.72a Jeugdhulp begeleiding	- 2.144		- 2.144
6.72b Jeugdhulp behandeling	- 1.537		- 1.537
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	- 192		- 192
6.73a Pleegzorg	- 18		- 18
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	- 1.965		- 1.965
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	- 1.668		- 1.668
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	- 551		- 551
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	- 20		- 20
6.81a Beschermd wonen (WMO)	- 96	97	1
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	- 58	2	- 56
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	- 27		- 27
6.82a Jeugdbescherming	- 639		- 639
7. Volksgezondheid en milieu	- 7.744	7.233	- 511
7.1 Volksgezondheid	- 1.062	103	- 959
7.2 Riolering	- 2.062	2.982	920
7.3 Afval	- 2.744	3.457	714
7.4 Milieubeheer	- 1.631	495	- 1.136
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 246	195	- 50
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	- 3.896	2.831	- 1.065
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 1.057	51	- 1.006
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	- 1.285	1.722	438
8.3 Wonen en bouwen	- 1.554	1.058	- 496
Saldo van baten en lasten	- 68.088	65.796	- 2.292
Mutatie reserves			
0. Bestuur en ondersteuning	- 3.521	4.248	727
0.10 Mutaties reserves	- 3.521	4.248	727
Mutatie reserves	- 3.521	4.248	727
Resultaat	- 71.608	70.043	- 1.565

5.2 Staat van over te hevelen kredieten

Over te hevelen kredieten	Over geheveld uit	Wijziging krediet	Werkelijk besteed	Restant krediet	Over te hevelen naar	Voor toelichting zie
	2022	2023	2023	2023	2024	
Verbouwing en restauratie Markt 24 (+VB).	876.043	1.296.586	370.222	1.802.407	1.802.407	-
Laadpalen parkeergarage gemeentehuis.	50.000	-	-	50.000	-	1
Herinrichting plein van de gemeente.	-	50.500	-	50.500	50.500	-
iNUP.	10.481	-	9.469	1.012	-	-
Tribunestoelen.	18.000	-	-	18.000	18.000	-
Vervanging skate-elementen Speelpark.	-	55.000	-	55.000	55.000	-
						-
Verv. Piaggio + opbouw.	22.800	-	-	22.800	22.800	-
Verv. Schmidt Veegwagen.	152.600	-	-	152.600	152.600	-
Verv. Kubota tractor.	39.600	-	-	39.600	39.600	-
Verv. Bomford knipper.	10.800	-	-	10.800	10.800	-
Verv Deutz tractor.	45.700	-	-	45.700	45.700	-
Verv. Nido opzetstrooier.	33.600	-	54.500	- 20.900	-	2
Nido Strooier Stratos.	32.300	-	-	32.300	-	2
Nido sneeuwschuiver(45).	19.500	-	16.722	2.778	-	2
Verv. Actiewagen (77).	14.700	-	-	14.700	14.700	-
Verv. Actiewagen (78).	12.400	-	-	12.400	12.400	-
				-	-	-
Fietspad Groenewoudseweg.	28.018	-	-	28.018		3
Fietsenstallingen uit Nota Parkeerbeleid.	30.413	-	-	30.413	30.413	-
Fietsvoorzieningen bij OV knooppunten.	-	-	-	-	-	-
Verkeersregelinstallatie Zandweg.	-	150.000	-	150.000	150.000	-
GVVP project 9 Aanpassen bewegwijzering.	60.000	-	-	60.000	60.000	-
GVVP project 12: verw. paaltjes fietspaden.	53.115	-	63.196	- 10.081	-	4
GVVP - Verbeteren fietsoversteken rotonde Zandweg-Remus.	-	200.000	-	200.000	200.000	-
GVVP -Romeinenbaan aanbrengen snelheidsremmers.	-	150.000	-	150.000	150.000	-
GVVP - Alexanderw en Bredew snelheidsremmende maatregelen.	-	150.000	-	150.000	150.000	-
GVVP - Landbouwweg tussen Amerongenwetering en Rijndijk.	-	400.000	-	400.000	400.000	-
2023 Verbreden fietspad Molenvliet – Marienhoeve.	-	145.320	-	145.320	145.320	-
-Koppelkans						
2023 Fietspad Marienhoeve. - Koppelkans	-	232.233	-	232.233	232.233	-
2023 Fietspad Veerweg. - Koppelkans	-	143.521	-	143.521	143.521	-
2023 Voetpad Veerweg. - Koppelkans	-	62.343	-	62.343	62.343	-
2023 Voetpad Beermuur. - Koppelkans	-	161.374	-	161.374	161.374	-
A-1 2022 Plaatsen ondergrnds containers binnenstad.	130.000	-	-	130.000	130.000	-
Kademuur	-	715.000	8.440	706.560	706.560	-

B-2021 Bruggen.	131.765	0	130	131.636	131.636	-
B-5 Koninginnebuurt Langbroek realisatie.	59.804	0	15.720	44.084	-	5
B-7 6 houten bruggen.	106.394	-	26.716	79.678	79.678	-
B-14 2023 BKP Verv duikerbrug Langbroekerdijk (AD).	-	70.000	-	70.000	70.000	-
B-15 2023 BKP Kasteelparkbrug (heftbrug) .	-	110.000	103.191	6.809	-	-
B-16 2023 BKP Langbroeksewegbrug (fietspadbrug) .	-	123.000	-	123.000	-	6
B-17 2023 BKP Gr onderh Rhijnensteinbrug (voorb) .	-	35.000	-	35.000	35.000	-
B-18 2023 BKP Klimaatmaatregelen W Alexanderweg .	-	20.000	-	20.000	20.000	-
B-11 2022 BKP Lvnsdr vrlngnd onderh Molenvl viaduct.	50.000	-	-	50.000	50.000	-
B-13 2022 BKP Oeverbeschoeiing vervangen .	50.000	-	-	50.000	50.000	-
G - Vervangen beschoeiing Gooyerdijk Langbroekerdijk.	45.550	-	1.250	44.300	44.300	-
G-3 Gr.ondh en klimaatregelen Promenade en Hoogstr.	100.000	-	47.644	52.356	52.356	-
G-6 Kwal.verb. groen - Wijkingangen en zichtloc. .	-	-	10.881	- 10.881	-	7
G-8 2022 BKP vervang Promenade Hoogstr+klimaatmtrg	200.000	-	-	200.000	200.000	-
G-9 2022 BKP Goudse Steen (deel zuid).	94.820	-	55.207	39.613	-	8
G-10 2022 BKP Geul en Dommel (Allanthis, P-vakken).	196.400	-	19.750	176.650	176.650	-
G-11 2022 BKP Vervangingsplan bomen deel A.	143.022	0	-	143.022	143.022	-
G-12 2022 BKP Noorderwaard Zuid.	150.000	-	-	150.000	150.000	-
G-13 2022 BKP vervang speeltoestellen+ondergronden.	65.550	-	90.000	- 24.450	-	9
G-14 2023 BKP Opsnijder (Vlamoven-IJsselsteen).	-	200.000	19.414	180.586	180.586	-
G-15 2023 BKP Vervangingsplan bomen deel B .	-	150.000	-	150.000	150.000	-
G-16 2023 BKP Vervangingen bomen 2022 en 2023 .	-	100.000	99.527	473	-	-
G-17 2023 BKP Vervangen groen Weth Vernooijstraat.	-	150.000	4.080	145.920	145.920	-
G-18 2023 BKP Verv. speeltoestellen + ondergronden.	-	70.000	61.804	8.196	-	9
OV-6 2023 Verv. armaturen en deel masten Zandweg .	-	90.000	765	89.235	89.235	-
OV-7 2023 vervangen CPO verlichting .	-	50.000	48.328	1.672	-	-
W Passeerstrook Gooyerdijk fase 2.	80.734	-	34.356	46.378	46.378	-
W Broekweg reconstructies.	215.926	1	7.599	208.328	208.328	-
W-1 Reconstructie Broekweg .	100.000	-	-	100.000	100.000	-
W-5 Langbroekerdijk, zijde Odijk .	175.000	-	-	175.000	175.000	-
W-7 Gooyerdijk - Fase 2 .	80.000	-	-	80.000	80.000	-
W-9 Madelineshof - Abrikozengaard .	100.000	-	-	100.000	100.000	-
W-11 Straatmeubilair.	8.085	-	16.517	- 8.432	-	-
W-15 2022 BKP Reconstructie Zandweg (fase 2).	2.233.864	185.000	190.605	2.228.259	2.228.259	-
W-19 2022 BKP Vervang geleiderail inundatie sluis.	28.000	-	-	28.000	-	10
W-20 2022 BKP Romeinenbaan/geerweg herstel asfalt.	250.000	-	250.731	- 731	-	-
W-21 2022 BKP Vervangen straatmeubilair.	40.000	-	-	40.000	40.000	-
W-22 BKP Romeinenbaan, Pr. Irenesluis - Broekweg.	-	420.000	-	420.000	420.000	-

W-23 BKP Levensd.Verleng.onderh. Smidsdijk/Dwarsd.	-	207.750	189.180	18.570	-	11
W-24 2023 BKP Vervangen straatmeubilair.	-	40.000	33.412	6.588	6.588	-
W-25 2023 BKP Verv asfalt rijbaan Hordenwg brandw.	-	190.000	85.527	104.473		12
WRP-2021 Klimaatmaatregelen Geul en Dommel	50.000	-	-	50.000	50.000	-
WRP-3 Gr.ondh en klimaatr. Promenade en Hoogstr .	100.000	-	-	100.000	100.000	-
WRP-4 Klimaatmaatregelen .	54.202	-	18.333	72.535	72.535	-
WRP-5 Grondw.onderz de Horden/G. Achterbergstraat .	25.000	-	-	25.000	25.000	-
WRP-7 Koninginnebuurt Langbroek realisatie .	42.982	-	21.769	21.213	-	5
WRP-9 vervangen pompgemalen .	166.222	-0	166.285	- 63	-	-
WRP-10 klimaatmaatregelen (Koninginnebuurt).	127.047	-	6.802	120.245	-	5
WRP-12 2022 WRP Reconstructie Zandweg (fase 2) .	257.000	-	-	257.000	257.000	-
WRP-13 2022 WRP Noorderwaard Zuid .	100.000	-	-	100.000	100.000	-
WRP-14 2022 WRP vervangen pompgemalen.	295.000	-	27.324	267.676	267.676	-
WRP-15 2022 WRP Relinen/repareren hoordriolen 2022.	156.655	-0	-	156.655	156.655	-
WRP-16 2022 WRP Klimaatmaatregelen .	75.000	-	-	75.000	75.000	-
WRP-17 2022 WRP Klimaat: zinloze verharding.	25.000	-	-	25.000	-	13
WRP-18 2023 Opsnijder (Vlamoven-IJsselsteen) .	-	10.000	-	10.000	10.000	-
WRP-19 2023 Vervangen pompgemalen .	-	295.000	-	295.000	295.000	-
WRP-20 2023 Relinen/repareren hoofdriolen .	-	200.000	-	200.000	200.000	-
WRP-21 2023 Klimaatmaatregelen W Alexanderweg Cot .	-	200.000	-	200.000	200.000	-
WRP-22 2023 Klimaat: Zinloze verharding .	-	25.000	-	25.000	-	13
Investerings IUP/BOR 2023.		707.750	-	707.750	707.750	-
Onderzoek gemeentewerf en milieustraat. 2022	33.796	-	33.897	- 101	-	-
Nieuwbouw gemeentewerf (K)	-	5.100.000	127.851	4.972.149	4.972.149	-
Nieuwbouw milieustraat (K)	-	4.800.000	120.976	4.679.024	4.679.024	-
Brede School onderzoek realiseren woningen.	-	75.000	56.401	18.599	18.599	-
BS WW projectbegeleiding.	-	70.000	41.927	28.074	28.074	-
BS NW projectbegeleiding.	-	70.000	37.068	32.932	32.932	-
BS Gymzaal De Wegwijzer (K)	-	1.854.203	-	1.854.203	1.854.203	-
Tijdelijke huisvesting De Wegwijzer(K)	-	575.000	-	575.000	575.000	-
BS WW Onderwijshuisvesting (K)	-	9.252.937	-	9.252.937	9.252.937	-
Onderwijshuisvesting Noorderwaard (K)	-	6.714.804	-	6.714.804	6.714.804	-
Totaal over te hevelen kredieten	7.852.887	36.072.323	2.556.847	41.368.363	40.763.544	

Toelichting:

1. De investering in de laadpalen in de parkeergarage van gemeentehuis gaan niet door. Verzekeringsmaatschappij en brandweer gaven een negatief advies. Krediet is bij bezuiniging 2024 ook opgeven als bezuiniging.
2. Voor gladbestrijding bleek in 2022 de onderverdeling naar kredieten per aanschaf niet correct. De aanschaffingen in 2023 zijn lager dan begroot waarmee de nadeel op de afgesloten kredieten 2022 voor gladheidsbestrijding is gecompenseerd.
3. Dit krediet was bedoeld voor werkvoorbereiding en een scenario-onderzoek naar groot onderhoud van het fietspad Groenewoudseweg. Vanuit het GVVP is de wens aangegeven om fietsers op de rijbaan te brengen. Dit kan gevolgen kan hebben voor de constructie en functie van het huidig fietspad. De scenario-onderzoeken zijn uitgevoerd in samenwerking met en met begeleiding van een stagiair van een ingenieursbureau waardoor de kosten flink lager uitvielen. De tijdelijke verkeersmaatregelen (snelheidsremmend) zoals voorgesteld in de korte termijnregelen van het GVVP hebben we uitgevoerd via het asfaltbestek met lage eenheidsprijzen, wat kosten heeft bespaard.
4. Een aantal locaties zijn opnieuw ingericht na het verwijderen van fietspaaltjes. Hierdoor is het krediet met €10.000,- overschreden.
5. Aanbesteding is gunstiger uitgevallen. Tevens zijn er vanuit de Impulsregeling van het waterschap (30K) en van het Rijk (80K) subsidies verkregen in het kader van Klimaatadaptatie.
6. In afwachting van het onderzoek naar dekking voor het GVVP-uitvoeringsplan 2024 en verder, is deze brug niet 1 op 1 vervangen, maar wordt onderzocht of dit gecombineerd kan worden met project Melkwegsetiendsweg uit het GVVP. In 2025 zullen we hiervoor een krediet aanvragen, ofwel voor 1 op 1 vervangen of in combinatie met het GVVP. De brug is tussentijds onderzocht. En met kleine aanpassingen is deze brug veilig tot en met 2025. Het project is niet gestart en krediet wordt toegevoegd aan nog te programmeren investeringen IUP/BOR.
7. De verbeteringen van zichtlocaties bij wijkangangen zijn vrijwel allemaal in 2022 uitgevoerd, enkele werkzaamheden (Gerrit agterbergstraat, karel martelstraat) konden niet meer in 2022 worden uitgevoerd en zijn doorgeschoven naar 2023. Er was dan nog een restant van € 15.352. Abusievelijk is het krediet afgesloten bij jaareinde. In 2023 zijn de laatste werkzaamheden uitgevoerd en kan het krediet worden afgesloten met eindstand € 4.471.
8. De directieraming voor dit project benaderde het kredietbudget. Door een zeer scherpe inschrijving van de aannemer, en het feit dat de risico's die vooraf waren ingeschat uiteindelijk meevielen is er € 39.613 minder besteed.
9. Deze vervangingsprojecten zijn gelijktijdig, als 1 project, uitgevoerd. Hierdoor is een besparing gerealiseerd door werk met werk te maken. Echter door forse prijsstijgingen van met name de speeltoestellen en enkele andere materialen is er gelijktijdig ook een prijsstijging ontstaan. De totale overschrijding van beide kredietbudgetten is zodoende € 16.254,00.
10. Met het dijkversterkingsproject Sterke Lekdijk van het HDSR verandert dit gebied mogelijk. Daarom hebben we het vervangen van de geleiderail nabij de inundatie sluis uitgesteld om mogelijke kapitaalvernietiging te voorkomen. Wel zijn er met het serviceteams waar nodig onderdelen vervangen voor een veilige situatie. Het project is niet gestart en krediet wordt toegevoegd aan nog te programmeren investeringen IUP/BOR.
11. Enkele vooraf ingeschatte risico's hebben zich niet voorgedaan waardoor de risicoreserveringen niet gebruikt zijn. Tevens is er licht een aanbestedingsvoordeel ontstaan waardoor de uiteindelijke kosten onder de raming zijn gebleven.
12. Enkele vooraf ingeschatte risico's hebben zich niet voorgedaan waardoor de risicoreserveringen niet gebruikt zijn. Tevens is er een aanbestedingsvoordeel ontstaan waardoor de uiteindelijke kosten onder de raming zijn gebleven.

13. Vanwege het ontbreken van personele capaciteit, door ziekte, is dit project niet uitgevoerd. We sluiten het project nu af en het wordt meegenomen in de klimaatadaptatiestrategie, zodat er een goede afweging gemaakt kan worden.

5.3 Kerngegevens

Fysieke structuur	31-12-2023	31-12-2022
Oppervlakte gemeente (in hectare)		
• Binnenwater	277	277
• Historische stads- dorpskern	13	13
• Overig	5.040	5.040
Totaal oppervlakte gemeente	5.330	5.330
Aantal wooneenheden		
• Sociale huurwoningen	2.375	2.363
• Overige woningen	7.953	7.910
Totaal aantal wooneenheden	10.328	10.273
Groen		
• Bomen	14.331	
• Oppervlakte groen (are)	12.979	
Blauw		
• Sloten en waterwegen (m)	82.159	
• Vijvers (are)	3.138	
Grijs		
• Wegen (are)	10.214	
• Fietspaden (are)	720	
• Wandelpaden verhardt (are)	2.948	

bedragen x € 1.000

Financiële structuur	Rekening 2023	Rekening 2022
• Opbrengst lokale heffingen	13.186	12.314
• Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds	40.171	37.615

5.4 Taakveldindeling rubriek 6 en 7

bedragen x € 1.000

Verzamel- en consolidatiestaat Taakveld indeling	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
6 - Exploitatie					
0.1 Bestuur	- 1.373	- 1.512	- 1.255	256 V	- 1.210
0.2 Burgerzaken	- 554	- 586	- 573	13 V	- 439
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 733	- 728	- 741	- 13 N	- 632
0.4 Overhead	- 8.592	- 10.242	- 10.177	65 V	- 8.783
0.5 Treasury	181	168	74	- 94 N	296
0.61 OZB woningen	4.662	4.662	4.584	- 78 N	4.500
0.62 OZB niet-woningen	1.515	1.515	1.373	- 141 N	1.288
0.64 Belastingen overig	- 158	- 294	- 271	23 V	- 377

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	38.310	38.848	40.171	1.322 V	37.615
0.8 Overige baten en lasten	- 75	- 99	- 147	- 48 N	- 68
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	16	16 V	- 16
0.10 Mutaties reserves	182	1.805	727	- 1.078 N	1.606
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	- 75	3.252	1.565	- 1.687 N	- 225
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 1.836	- 2.022	- 1.954	68 V	- 1.717
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 495	- 495	- 482	13 V	- 407
2.1 Verkeer en vervoer	- 2.897	- 2.993	- 2.932	61 V	- 2.713
2.2 Parkeren	36	36	34	- 2 N	32
2.3 Recreatieve havens	- 32	- 32	- 39	- 7 N	- 55
2.4 Economische havens en waterwegen	- 141	- 175	- 111	64 V	- 70
3.1 Economische ontwikkeling	- 266	- 266	- 265	1 V	- 227
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	980	9	- 281	- 290 N	- 109
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 73	- 73	- 75	- 2 N	- 46
3.4 Economische promotie	- 78	- 33	- 1	32 V	- 101
4.1 Openbaar basisonderwijs	49	- 14	- 14	- 0 N	- 14
4.2 Onderwijshuisvesting	- 1.311	- 1.311	- 1.342	- 31 N	- 1.443
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 724	- 839	- 938	- 99 N	- 849
5.1 Sportbeleid en activering	- 130	- 98	- 90	7 V	- 54
5.2 Sportaccommodaties	- 840	- 818	- 806	12 V	- 802
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 258	- 260	- 243	17 V	- 251
5.4 Musea	- 100	- 63	- 59	4 V	- 86
5.5 Cultureel erfgoed	- 266	- 272	- 127	145 V	- 105
5.6 Media	- 22	- 22	- 24	- 2 N	- 21
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 2.937	- 2.993	- 2.627	366 V	- 2.493
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 1.877	- 2.004	- 1.056	948 V	- 1.581
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	- 2.622	- 2.495	- 2.582	- 87 N	- 2.483
6.3 Inkomensregelingen	- 2.395	- 2.512	- 3.076	- 564 N	- 2.038
6.4 WSW en beschut werk	- 1.194	- 1.194	- 1.114	80 V	- 1.226
6.5 Arbeidsparticipatie	- 269	- 299	- 278	21 V	- 281
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 436	- 650	- 650	- 0 N	- 567
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 30	- 30	- 30	-	- 3.430
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 65	- 65	- 65	-	- 6.762
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	- 20	- 20	- 20	0 V	- 49
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	- 27	- 27	- 27	0 V	- 825
7.1 Volksgezondheid	- 894	- 971	- 959	12 V	- 1.023
7.2 Riolering	1.223	1.213	920	- 293 N	833
7.3 Afval	688	737	714	- 23 N	684
7.4 Milieubeheer	- 1.364	- 1.461	- 1.136	325 V	- 1.075
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 30	- 83	- 50	33 V	- 43
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 1.031	- 1.208	- 1.006	202 V	- 899
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	- 31	- 130	438	568 V	- 328
8.3 Wonen en bouwen	- 550	- 566	- 496	70 V	- 932
6.72a Jeugdhulp begeleiding	- 5.663	- 2.706	- 2.144	562 V	-
6.82a Jeugdbescherming	- 1.594	- 620	- 639	- 19 N	-
6.72b Jeugdhulp behandeling	-	- 1.124	- 1.537	- 414 N	-
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	- 134	- 192	- 58 N	-
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	- 1.776	- 1.965	- 190 N	-
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-	- 1.869	- 1.668	201 V	-
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	- 360	- 551	- 190 N	-
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	- 3.678	- 2.016	- 2.087	- 71 N	-
6.71b Begeleiding (WMO)	- 8	- 1.184	- 1.165	19 V	-
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	- 52	- 52	- 56	- 4 N	-
6.71c Dagbesteding (WMO)	- 27	- 447	- 477	- 29 N	-
6.81a Beschermd wonen (WMO)	- 3	- 3	1	4 V	-
6.73a Pleegzorg	-	-	- 18	- 18 N	-
Totaal 6 - Exploitatie	0	- 0	- 0	- 0 N	- 0

7 - Investerings					
A112 Immateriële vaste activa: Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	- 90	- 0	90 V	-
A121 Materiële vaste activa: Gronden en terreinen	-	- 967	-	967 V	-
A123 Materiële vaste activa: Bedrijfsgebouwen	-	- 698	- 370	328 V	- 545
A125 Materiële vaste activa: Vervoermiddelen	-	- 135	- 71	64 V	- 55
A126 Materiële vaste activa: Machines, apparaten en installaties	-	- 66	207	273 V	55
A129 Materiële vaste activa: Overig	-	- 10	-	10 V	0
A1331b Financiële vaste activa: Overige langlopende leningen	-	- 315	-	315 V	- 250
A1332b Financiële vaste activa: Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd >= 1 jaar	-	-	-	-	- 65
P111 Eigen vermogen: Algemene reserve	- 1.415	- 4.964	0	4.964 V	- 0
P112 Eigen vermogen: Bestemmingsreserves	1.308	- 93	- 0	93 V	- 0
P12 Voorzieningen	196	205	- 0	- 205 N	0
P133 Vaste schuld: Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.911	6.935	-	- 6.935 N	-
A1323 Financiële vaste activa: Leningen aan overige verbonden partijen	-	-	-	-	315
Totaal 7 - Investerings	- 0	-	- 0	- 0 N	0
Totaal	0	-	- 0	- 0 N	- 0

5.5 Specifieke uitkeringen (SISA)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	Uittkeringscode	Specifieke uittkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R Indicator: A16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/06</i>
			€ 1.809.400	€ 0	€ 0	€ 210.280	€ 0	€ 22.336
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
<i>Aard controle R Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10</i>					
€ 0	€ 15.750	€ 2.057.766	€ 3.035.615					

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
			<i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>
		Gemeenten	1	35	1	3	Ja	Ja
		Wijziging keuze per (2023/2024)	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/09</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10</i>		
			Nee					
		Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	
		€ 35.206	€ 43.637			€ 0	€ 0	
		Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	
		€ 380	€ 13.300	€ 3.468	€ 10.404	€ 1.795	€ 5.385	
		Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/24</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/25</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/26</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27</i>		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 44.439		

BZK	C55	Aanpak energiarmede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoede kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			103	€ 83.790	€ 104.033	22	€ 43.271	€ 43.271
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoede kosten			
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>						
125	€ 22.266	€ 22.266						
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen			
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>			
222	73	28	0	0	0			
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>				
			€ 600	Nee				

BZK	C85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	Projectnaam	Cumulatief aantal flex- of transformatiewoningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Ontheemden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/03	Aard controle R Indicator: C85/04	Aard controle R Indicator: C85/05	
		1 Flexwoningen Groenewoudseweg en Trekweg	24	13	€ 491.625	€ 310.781		
		2						
		20						
		Kopie projectnaam	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: C85/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/08				
		1 Flexwoningen Groenewoudseweg en Trekweg	Ja	Nee				
		2						
		20						
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
		Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05		
		€ 19.854	€ 3.150	3	2.023	23		
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
		Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06	
		1 LAI23-03619356	€ 0	0	0	0	€ 0	
		2						
		100						
		Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Bedrag van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
		Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10			
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
		2						
		100						

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>		
			€ 160.654	€ 11.025	€ 32.885	€ 0	€ 177.476		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>			
		1							
		2							
		100							
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>		
			€ 72.900	€ 13.217	€ 0	€ 0	€ 167.342		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>			
		1							
		2							
		10							
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R Indicator: D19/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03</i>				
		€ 6.455	€ 6.455	Nee					

lenW	E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R</i> Indicator: E81/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: E81/02	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: E81/03			
			€ 9.399	€ 9.399	Nee			
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> Indicator: E84/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: E84/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: E84/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: E84/05	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: E84/06	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: E84/07	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: E84/08		
			1					
			2					
3								
4								
50								
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			<i>Aard controle R</i> Indicator: F28/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: F28/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: F28/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: F28/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: F28/05	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: F28/06
			€ 137.774	€ 41.782	€ 0	€ 179.556	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: F28/07					
			Nee					

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/12</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>				
€ 0	Nee							

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2022	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ	
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/05	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
		1 060352 Gemeente Wijk Bij Duurstede		€ 3.262.698	€ 38.006	€ 186.984	€ 59	€ 0	
		2							
		100							
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	
		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/08	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12		
		1 060352 Gemeente Wijk Bij Duurstede		€ 0	€ 60.247	€ 9.351	€ 0	€ 249.365	
		2							
		100							
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16				
		1 060352 Gemeente Wijk Bij Duurstede		€ 0	€ 0	€ 0			
		2							
		100							

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)			BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
Gemeente			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
<i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>			<i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>			
€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>			<i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/07</i>
1	060352	Gemeente Wijk Bij Duurstede	€ 0	€ 2.045	€ 7.312	€ 0	€ 0	€ 0
2								
100								
Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01			Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	
In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>			<i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>	
1	060352	Gemeente Wijk Bij Duurstede	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2								
100								

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	0	0	0		

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/05</i>
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	-€ 266	€ 0	€ 5.339	€ 26.358
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 2.764	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 14.426
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/09</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	0	0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4A/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/13</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
			Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>	
			€ 29.304	€ 0	Nee	
SZW	G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1)	Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk)	
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10A/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10A/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10A/03</i>
			1	060352 Gemeente Wijk Bij Duurstede	€ 18.530	€ 0
2						
20						
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
			Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/03</i>	
			€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12A/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12A/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12A/03</i>
			1	060352 Gemeente Wijk Bij Duurstede	€ 0	€ 0
2						
20						

SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G13A	Onderwijsroute_ totalen 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G13B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G13)	Hieronder per regel één gemeente (code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Bestedingen onderwijsroute (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten onderwijsroute (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten overige voorzieningen (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G13A/01	Aard controle R Indicator: G13A/02	Aard controle R Indicator: G13A/03	Aard controle R Indicator: G13A/04	Aard controle R Indicator: G13A/05	
			1 060352 Gemeente Wijk Bij Duurstede	€ 6.800	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 20					
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 20.699	€ 7.841				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08			
		1 Binnensport	€ 310	€ 0	€ 310	€ 0		
		2 Sportcomplex de nieuwe Kamp (onderhoud sportvelden)	€ 5.282	€ 0	€ 5.282	€ 0		
		3 Combinatiefuncties (ingehuurde krachten)	€ 2.249	€ 0	€ 2.249	€ 0		
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04		
			€ 20.000	€ 60.000	Ja	Ja		

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 14.908	€ 14.908	€ 0	€ 14.908	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 102.634	€ 90.552	€ 12.082	€ 90.552	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 22.935	€ 22.935	€ 0	€ 22.935		
			4 Kansrijke Start	€ 17.201	€ 17.201	€ 0	€ 17.201	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 8.027	€ 6.422	€ 1.605	€ 6.422	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 20.068	€ 16.055	€ 4.013	€ 16.055	Ja	
			7 Valpreventie	€ 59.058	€ 49.338	€ 9.720	€ 49.338	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 11.467	€ 8.464	€ 2.293	€ 8.464	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.867	€ 2.508	€ 359	€ 2.508		
			10 Versterken sociale basis	€ 41.856	€ 33.527	€ 8.371	€ 33.527	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 11.468	€ 9.174	€ 2.293	€ 9.174	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 11.468	€ 9.174	€ 2.293	€ 9.174	Ja	
			13 Welzijn op recept	€ 6.307	€ 1.507	€ 1.261	€ 1.507	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.867	€ 2.867	€ 0	€ 2.867		
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 10.206	€ 8.278	€ 1.928	€ 8.278	Ja	
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>					
			1 Lokaal Sportakkoord	N.v.t.					
			2 Brede regeling combinatiefuncties	Ja					
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.					
			4 Kansrijke Start	N.v.t.					
			5 Mentale Gezondheid	N.v.t.					
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.					
			7 Valpreventie	N.v.t.					
			8 Leefomgeving	N.v.t.					
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.					
			10 Versterken sociale basis	N.v.t.					
			11 Mantelzorg	N.v.t.					
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.					
			13 Welzijn op recept	N.v.t.					
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.					
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09</i>						
			Nee						
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H31/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05</i>		
			SPUKNEAS230087	€ 37.705	€ 37.705	Ja			